

***„Pestrobarevná škola“ –
školní vzdělávací program pro
základní vzdělávání***

Základní škola Plaňany, okres Kolín

Verze č. 18/ 2024

Struktura ŠVP Základní školy Plaňany, okres Kolín

1. Identifikační údaje

Č.j.: ZS/177/2024

Název ŠVP ZV: „Pestrobarevná škola“ – školní vzdělávací program pro
základní vzdělávání

Předkladatel:

Název školy: Základní škola Plaňany, okres Kolín

Adresa školy: Pražská 28, Plaňany, PSČ 281 04

Jméno ředitele: Mgr. Martin Šmahel

IČ: 46383433

DIČ: CZ 46383433

RED-IZO: 600045544

IZO: 046383433

Kontakty: tel./fax: 321792222

mobil: 603731118

e-mail: zsplanany@cbox.cz

http://www.zsplanany.cz

Zřizovatel:

Název: Městys Plaňany

Adresa: Tyršova 72

Kontakty: tel./fax: 321792124, 321792101

e-mail: mestysplanany@seznam.cz

Platnost dokumentu: od 2. 9. 2024

Datum: 29. 8. 2024

Podpis ředitele:

Razítko školy:

2. Charakteristika školy

Počet žáků k 2. 9. 2024: 373 /maximální kapacita 400/

Počet žáků ve školní družině: cca 140 /maximální kapacita ŠD 200/

Počet oddělení školní družiny: 6

Počet žáků ve školním klubu: 25 /maximální kapacita 105/

Počet pedagogických zaměstnanců: 43 /učitelé, vychovatelky ŠD a ŠK, asistentky pg., školní psycholožka, školní speciální pedagožka, školní sociální pedagožka/

Počet nepedagogických zaměstnanců: 11

Počet strážníků ŠJ: 300 žáků + cca 50 cizích /maximální kapacita 450/

2. Specifika školy

Základní škola Plaňany, okres Kolín je školou spádovou, která má silnou podporu zřizovatele. Žáci se matematiku učí Hejného metodou, v počátcích čtení využívají genetickou metodu čtení, pracují v centrech aktivit s prvky programu Začít spolu. Žáci v 1. – 3. ročníku jsou hodnoceni slovně, v ostatních ročnicích známkami a je využíváno formativní hodnocení a sebehodnocení.

Škola se některými projekty a tematickými dny otevírá veřejnosti. Jedná se zejména o Adventní jarmark, Slavnosti podzimu – lampiónový průvod, vystoupení divadelního a pěveckého kroužku. Někteří naši zaměstnanci organizují vzdělávací akce na naší škole pro pedagogy z jiných škol.

Součástí ŠVP jsou absolventské práce žáků 9. ročníku, kteří v červnu tyto práce obhajují. Ve ŠVP jsou zapracovány školní vzdělávací akce - exkurze, kurzy /lyžařský, turistický, sportovní, plavecký/. Pro dobré klima školy jsou organizovány kurzy OSV, barevné hodiny, poznávání na výjezdech, ...

Škola disponuje odbornými učebnami /počítačová, jazyková, environmentální, chemická a fyzikální/. K praktické výuce nově slouží i chovatelna a zimní zahrada. Ve 24 učebnách jsou nainstalovány interaktivní tabule. Každý vyučující má školní notebook. V areálu školy je vybudováno dětské hřiště s dřevěnými herními prvky, které slouží školní družině, žákům, ale i místní komunitě dětí.

Škola disponuje multifunkčním sportovním hřištěm v areálu školy a učebnou v přírodě /altán/, osázenými bylinnými truhlíky a hmyzím hotelem. Ve školním areálu je k dispozici několik posezení pro žáky včetně posezení u ohniště a terasové hlediště pro různá vystoupení.

V roce 2022 byla postavena nová tělocvična, která je hojně využívána.

Na škole pracuje školní poradenské pracoviště složené z výchovného poradce, metodika prevence, školního psychologa, školního speciálního pedagoga a školního sociálního pedagoga.

Škola provozuje hospodářskou činnost ve školní jídelně, kde je vařeno pro veřejnost. Příjmy z této hospodářské činnosti jsou ponechávány v rozpočtu školy k rozvoji hlavní činnosti.

2.1 Úplnost a velikost školy

Základní škola Plaňany, okres Kolín se nachází v obci s 2 000 obyvateli. Do školy mají možnost dojíždět žáci z širokého okolí díky autobusové i vlakové dopravní obslužnosti. Počet

žáků se stále pohybuje v rozmezí 350 – 390, jsou v současné době rozděleni do 18 kmenových tříd.

Počty dětí v mateřských školách dávají předpoklad k vyšší naplněnosti školy po dobu budoucích tří let.

Žákům jsou k dispozici kmenové třídy a odborné učebny /počítačová učebna, jazyková učebna, učebna chemie a fyziky, dvě environmentální učebny, dílna, školní cvičná kuchyň, chovatelna a zimní zahrada/. Výuka tělesné výchovy probíhá na školním hřišti a tělocvičně. Pro některé sportovní aktivity je využíváno hřiště TJ Sokol Plaňany vzdálené cca 700 m od školy. V přílehlém parku využíváme učebnu v přírodě. Na školním dvoře jsou zahradní truhlíky na byliny, malé pařeniště a hmyzí hotel.

Součástí školy je školní družina, školní klub a školní jídelna. Kapacita školní družiny je 200 žáků a navštěvují ji žáci 1. – 4. ročníku školy. Od 1. 9. 2009 sídlí v budově školy předškolní oddělení MŠ, které je součástí místní MŠ.

Škola provozuje hospodářskou činnost ve školní jídelně, kde je vařeno pro veřejnost. Příjmy z této hospodářské činnosti jsou ponechávány v rozpočtu školy k rozvoji hlavní činnosti

2.2 Vybavení školy (materiální, prostorové, technické, hygienické)

V roce 2021 bylo přistavěno nové patro školy s odbornými učebnami /jazyková učebna, učebna chemie a fyziky, dvě environmentální učebny, chovatelna a zimní zahrada/. Škola je díky výtahu bezbariérová. V 24 učebnách je umístěna interaktivní tabule. V celé škole je wifi volné připojení. Dle plánu se postupně mění nábytek v některých kabinetech a třídách. Vzhled školy a její vybavení odpovídá bezpečnostním a hygienickým požadavkům. Školou využívané budovy jsou pravidelně opravovány. Materiální vybavení je kvantitativně na dobré úrovni, ale stárnutím rychle ztrácí na hodnotě. V kabinetech a třídách mají vyučující počítač s přístupem na internet a každý vyučující školní notebook. Postupně jsou obměňovány učebnice. Žákovský nábytek je postupně obnovován a odpovídá hygienickým normám. Pro činnost pedagogů slouží 6 kopírovacích strojů. Požadavky vyučujících na materiální vybavení jsou plněny průběžně. Všechny nákupy podléhají písemnému povolení ředitele školy.

2.3 Charakteristika pedagogického sboru (velikost sboru, kvalifikovanost)

Věkový průměr pedagogického sboru je cca 40 let. Při výběru pracovníků je upozorňováno na značnou psychickou i časovou náročnost, kterou přináší styl práce na naší škole.

Výchovný poradce, koordinátor ŠVP, metodik ICT a koordinátor EVVO splňují kvalifikační požadavky pro výkon své funkce.

V loňském roce nastoupily po mateřské dovolené tři paní učitelky, které jsou plně kvalifikované. V letošním školním roce začíná studovat nekvalifikovaná paní učitelka.

V rámci projektu Národního plánu obnovy na podporu škol s nadprůměrným zastoupením sociálně znevýhodněných žáků jsou na škole obsazeny pracovní pozice školního speciálního pedagoga, školního sociálního pedagoga a asistenta pedagoga k sociálně znevýhodněným žákům.

Pedagogičtí pracovníci se pravidelně a cíleně vzdělávají v rámci DVPP /vzdělávání je zaměřeno zejména na prvky výuky z programu Začít spolu, inkluzivní vzdělávání, matematiku profesora Hejného, formativní hodnocení, informatika, .../.

Na škole pracuje školní psycholog placený z programu OP JAK.

Do 11 tříd je přidělen asistent pedagoga.

2.4 Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce

Škola je v současné době zapojena do projektu OP JAK a od září 2023 do projektu Národního plánu obnovy na podporu škol s nadprůměrným zastoupením sociálně znevýhodněných žáků.

Školu s obcí propojuje řada aktivit, jež se postupně stávají tradicí /např. Slavnosti podzimu, Čertovský den, Adventní jarmar, Den Země, Den čarodějnic, Absolventské práce 9. ročníků a Absolventský ples.../.

Žáci naší školy často vyjíždějí za poznáním /divadelní představení, exkurze, kurzy – lyžařský, turistický, sportovní, osobnostně sociální, plavecký/.

2.5 Spolupráce s rodiči a jinými subjekty (školskou radou, školskými poradenskými zařízeními, místními a regionálními institucemi aj.)

Při škole pracuje Spolek rodičů při ZŠ Plaňany, který se podílí na aktivním vyplnění volného času a spolupracuje s vedením školy na přípravě různých aktivit a zajišťování finančních zdrojů.

Od listopadu 2005 je založena Školská rada, která má devět členů.

3. Charakteristika ŠVP

Motto

Být žákem a zaměstnancem naší školy znamená být ve škole v dobrém rozpoložení, celkové osobní a vztahové pohodě, cítit se bezpečně. Ideální stav je, že se žáci i zaměstnanci do naší školy těší.

3.1 Zaměření školy

Do naší školy chodí žáci všech úrovní a různých zájmů. Tím je dáno i všeobecné zaměření školy. Profilací školy by měla být dle názvu školního vzdělávacího programu pestrobarevnost výuky, aby se žák nenudil, škola mu nezevšedněla a stále nabízela zajímavé činnosti, které ho budou motivovat k celoživotnímu vzdělávání. K tomu vedou různé projekty, styly výuky, a to zejména prvky programu „Začít spolu“, poznávání na základě již získaných zkušeností a dovedností, dobré klima, časté výjezdy za poznáním /exkurze, kulturní představení, sportovní kurzy, osobnostně sociální kurzy, .../. Důraz je kladen na individuální přístup k žákům a respektování jejich potřeb, schopností a možností.

Součástí školy je školní družina a školní klub, které se starají o volný čas žáků v ranních a odpoledních hodinách. Zde se rozvíjejí různé talenty a zájmy žáků za dostupných finančních podmínek.

3.2 Výchovné a vzdělávací strategie

Společné postupy na úrovni školy, uplatňované ve výuce i mimo výuku, jimiž škola cíleně utváří a rozvíjí klíčové kompetence žáků.

Cíle základního vzdělávání

Základní vzdělávání má žákům pomoci **utvářet a postupně rozvíjet klíčové kompetence a poskytnout spolehlivý základ všeobecného vzdělání** orientovaného zejména na situace blízké životu a na praktické jednání. V základním vzdělávání se proto usiluje o naplňování těchto cílů:

Výchovné a vzdělávací strategie

Cíl	Co představuje v životě školy a žáka a ve výuce
<p>1. Umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení</p>	<ul style="list-style-type: none"> - prožitek (zážitková pedagogika) - týdenní plány + plány práce, dobrovolné úkoly - vzdělávací strategie - prvky ZaS - sebehodnocení, vzájemné hodnocení, využívání kladného hodnocení - práce s informačními zdroji - knihy, časopisy, informace z internetu, vzdělávací programy - komunikační dovednosti - spolupráce (projekty) - prezentace vlastních výsledků – projekty, absolventské práce - volba vhodných metod a forem pro aktivní, efektivní učení - vyhledání a třídění informací – propojení s praxí - vytvoření vhodných podmínek pro získávání nových poznatků a dovedností - radost a pocit uspokojení při získání nových poznatků, touha naučit se něco nového, zajímavého - stanovení dílčích cílů - schopnost samostatné organizace vlastní práce - odhalování kořenů společenských jevů, dějů a změn, promyšlení jejich souvislostí a vzájemné podmíněnosti v reálném čase
<p>2. Podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů</p>	<ul style="list-style-type: none"> • praktická cvičení • rozvoj logického uvažování • hledání nových cest při řešení problémů • použití nabytých zkušeností v praxi • posloupnost navazujících a dosažitelných cílů • používat při výuce vhodné výuk. programy, didakt. hry • využívat Classroom • vést žáky k pozorování, experimentování – porovnávat výsledky – vyvodit závěry /NeuLog, Pasco/ • poznatky nejsou žákům předkládány v hotové podobě • centra aktivit • netradiční domácí úkoly • projektová výuka, propojování témat mezi předměty • rozvoj kreativního a abstraktního myšlení • matematika profesora Hejného
<p>3. Vést žáky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci</p>	<ul style="list-style-type: none"> • centra aktivit • komunitní kruh • OSV • prezentace práce (skupinové, samostatné) • komunikace v cizím jazyce • dovednost naslouchat jiným, snažit se jim porozumět

	<ul style="list-style-type: none"> • obhajoba vlastního názoru • výstižná formulace myšlenek • otevřenost • využití každodenní osobní zkušenosti, volba přiměřených a kultivovaných prostředků • různé formy komunikace (verbální, neverbální) • skupinová práce • rozvíjení komunikace na všech úrovních (žák, učitel, rodič) • přijímání kritiky
<p>4. Rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých</p>	<ul style="list-style-type: none"> • objektivní hodnocení vzdělávacího procesu všemi zúčastněnými • respekt k radám učitelů, rodičů, ale i spolužáků • skupinová práce • projekty • stanovení pravidel (práva a povinnosti) • vytváření přátelské atmosféry a příležitosti pro všechny • spolupráce rodiny a školy • práce s chybou • odpovědnost za výsledky společné práce • OSV • centra aktivit
<p>5. Připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako svébytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a plnili své povinnosti</p>	<ul style="list-style-type: none"> • OSV • demokratický princip ve třídě • žákovský parlament • pravidla • volba činností • plánování • otevřená škola • dodržování zásad slušného chování • odpovědnost za svá rozhodnutí • asertivita • výchova k demokracii • znalost svých práv a povinností • využití zkušeností žáků • podpora sebeúcty, důstojnosti • sebereflexe • dlouhodobé projekty
<p>6. Vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací, rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, svému prostředí i k přírodě</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ohleduplnost k okolí, lidem, přírodě • hodnocení sebe a ostatních • chápání vzájemných vztahů v prostředí, ve kterém žijí • pozitivní zpětná vazba • ocenění částečného úspěchu, snahy • zájem o druhé, snaha o pochopení • sebepoznání • empatie • výchova k trvale udržitelnému rozvoji • ochrana kulturních hodnot • vytváření přátelského prostředí • OSV • projektové dny • charitativní akce • inkluze

	<ul style="list-style-type: none"> • multikulturní výchova
<i>7. Učit žáky aktivně rozvíjet a chránit své fyzické, duševní a sociální zdraví a být za ně odpovědný</i>	<ul style="list-style-type: none"> • primární prevence • projekty • volnočasové aktivity • různé formy výuky, které přispívají k ochraně zdraví (vhodné prostředí, čistota prostředí, pitný režim) • denní režim – jeho dodržování • vyhodnocení a posouzení rizik svého chování (s ohledem na zdraví) • svobodná volba
<i>8. Vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi</i>	<ul style="list-style-type: none"> - OSV • komunitní kruh • společná tvorba pravidel • vzájemné respektování a úcta • otevřenost vůči spolužákům • multikulturní výchova • kurzy – pobyty mimo rodinu • projekty • respekt ke stáří, ocenění životních zkušeností
<i>9. Pomáhat žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci</i>	<ul style="list-style-type: none"> • individuální plán • slovní hodnocení • sebehodnocení • příprava na budoucí život – volba povolání • spolupráce s výchovným poradcem a školním psychologem • exkurze • Úřad práce Kolín - volba povolání • osvojení základních pracovních dovedností • žákům je zdůrazňováno, že znalost cizích jazyků podstatně zvyšuje možnost uplatnění na trhu práce
<i>10. Pomáhat žákům orientovat se v digitálním prostředí a vést je k bezpečnému, sebejistému, kritickému a tvořivému využívání digitálních technologií při práci, při učení, ve volném čase i při zapojování do společnosti a občanského života.</i>	<ul style="list-style-type: none"> • práce s informačními zdroji - knihy, časopisy, informace z internetu, vzdělávací programy • prezentace vlastních výsledků – projekty, absolventské práce • vyhledání a třídění informací – propojení s praxí • využívat Classroom • projekty • dlouhodobé projekty • multikulturní výchova

Klíčové kompetence

Klíčové kompetence mají žákům pomáhat při získávání základu všeobecného vzdělávání. Úroveň klíčových kompetencí získaných na základní škole není konečná, ale tvoří základ pro další celoživotní učení a orientaci v každodenním praktickém životě.

KOMPETENCE K UČENÍ – umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení

- prožitek
- sebehodnocení

- porozumění čtenému textu, práce s textem
- rozpoznání dovednosti, ve které je dítě nadané
- program ZaS
- vymezování cílů, zvažování následků
- mentální uvažování
- samostatné vyhledávání informací
- vedení si sešitů s poznámkami, práce s PC, encyklopedie, internet, dom. příprava, používání symbolů, značek, experimenty, týdenní plány, plány práce, práce s chybou, sebehodnocení
- individuální přístup
- účast v soutěžích (předmětové, sportovní, výtvarné, ...)
- samostatné pozorování (rostliny, pokusy, ...)
- efektivní získávání informací z nejrůznějších zdrojů
- učení se ve vztazích
- transfer – schopnost aplikace z jedné situace do druhé
- systematizace – pochopení systému gramatiky, zařazení dalších jevů do systému
- volba metod, předávání si informací
- organizace činností
- ovládnutí procesu učení (porozumění, zapamatování)

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMU – podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů

- práce s informacemi z různých zdrojů
- práce v centrech
- řešení problému: hypotéza – ověření - zobecnění
- schopnost orientace v jazykově cizím prostředí
- didaktická technika
- řešení netradičních problémových úloh
- převaha aplikačních úkolů
- tvoření otázek – využití zvědavosti, povzbuzování
- hledání alternativ
- účast v soutěžích
- indukční metoda nácviku
- dlouhodobé úkoly – týmová práce – plánování řešení

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ – vést žáky k všestranné a účinné komunikaci

- prosazování vlastních názorů, jejich obhajoba, volba vhodných způsobů komunikace
- ohleduplnost a respekt k názorům a argumentům ostatních
- komunitní kruh
- pochopení a dodržování zásad účinné komunikace
- CA- spolupráce- prezentace práce
- kultivace řečových dovedností, sluchového a zrakového vnímání
- výstižnost vyjádření
- rozvoj aktivní i pasivní slovní zásoby
- schopnost mluveného projevu v cizím jazyce
- skupinové práce

- projekty
- adekvátní vyjadřování v různých situacích
- porozumění slyšenému a čtenému textu
- využívání moderních komunikačních technologií
- informování veřejnosti prostřednictvím www stránek, časopisy
- veřejná prezentace činnosti školy
- činnost žakovského parlamentu

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ - rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci vlastní a druhých

- využívání metody spolupráce ve skupinách
- respektování způsobu práce druhých, přiměřené prosazování vlastních postupů
- ochota pomoci ostatním
- OSV
- týmová práce, komunitní kruh, diskuse, ...
- hodnocení - sebehodnocení
- využití znalosti cizího jazyka při práci a komunikace
- hodnocení své práce žáky v týmu
- respektování rolí
- tvorba pravidel
- školy v přírodě, kurzy, tradice
- mimoškolní aktivity
- činnost žakovského parlamentu

KOMPETENCE OBČANSKÉ - připravovat žáky jako svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňující svá práva a plnící své povinnosti

- zodpovědný postoj k právům svým i druhých
- respektování domluvených pravidel
- vedení žáků k samostatnému rozhodování
- OSV
- práva a povinnosti (pravidla třídy), školní řád, parlament
- spolupráce rodina + škola
- seznamování se a respektování kultury jiných národů
- projekty (např. Den Země, Den ochrany člověka za mimořádných situací),
- návštěvy výstav, divadla, hudebních pořadů, kult. památek
- třídění odpadů, charitativní akce, besedy
- poznávání společenských funkcí v dějinách
- spolupráce a účast na životě obce
- činnost žakovského parlamentu

KOMPETENCE PRACOVNÍ - pomáhat žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat získané vědomosti a dovednosti při profesní orientaci

- pozitivní pohled a postoj k zadané práci

- dodržování hygieny a bezpečnosti, první pomoc
- vlastní plánování správných postupů, volba vhodných materiálů a nástrojů
- odpovědnost za výsledek své práce (přesnost, pečlivost, kvalita)
- školní klub, exkurze, mimoškolní akce, veřejně prospěšné práce
- získávání pracovních návyků
- prezentace výsledků, hodnocení
- práce v dílnách a na pozemku, při experimentech
- práce s PC a internetem - prezentace
- dlouhodobé úkoly – plánování dílčích částí, dodržování postupu, průběžné vyhodnocení
- porozumění a použití cizojazyčných návodů

KOMPETENCE DIGITÁLNÍ - na konci základního vzdělávání žák:

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešení problém použít
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

Společné vzdělávací strategie a postupy na úrovni 1. stupně

Přednosti a specifika:

- úzká spolupráce s okolními mateřskými školami, zájem o předškolní vzdělávání, návštěvy učitelů budoucích prvních ročníků, seznámení s dětmi
- zahradní slavnost, seznamovací aktivity pro děti a jejich rodiče
- v průběhu prvního ročníku uskutečnění Pisálkových slavností – předání prvního pera, Pasování na čtenáře
- prezentace v médiích www.zsplanany.cz, regionální a odborná periodika
- spolupráce rodiny a školy uskutečňující se na několika úrovních – třídní aktiv, pravidelné individuální konzultace, společné akce dětí a rodičů
- každoroční školy v přírodě
- využívání možností jednodenních výletů a pěších túr do okolí s hlavním zřetelem na kreativně kooperační aktivity a výukové cíle
- pravidelné návštěvy kulturních akcí (Praha - Divadlo v Dlouhé, divadlo Minor, Gong, kino Kolín)
- využívání nejmodernější didaktické techniky
- celoživotní vzdělávání učitelů

Nadpředmětová činnost

- celoškolní projekty vycházející z přirozeného běhu času, které významným způsobem propojují poznatky získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech:

Přibližné časové určení	Název projektu
říjen	Slavnosti podzimu
listopad	Adventní jarmark
prosinec	Čertovský den
duben	Den Země, EVVO
duben	Čarodějnický den
květen	Ochrana člověka za mimořádných situací

- další projekty vycházející z požadavků daných osnovami
- realizace průřezových témat v rámci jednotlivých projektů
- výuka v centrech aktivit

Formy a metody, které jsou přednostně využívány

- využití prvků z programu Začít spolu – zejména ranní kruh, ranní dopis, společná práce, práce v centrech aktivit, kooperativní výuka, hodnotící kruh, třídní pravidla
- Genetická metoda výuky čtení v prvním ročníku, která vychází ze znalosti hůlkových písmen, zvyšuje u dětí motivaci a zájem o čtení
- skupinová práce
- využívání hodnocení a sebehodnocení
- týdenní plány
- slovní hodnocení v rámci 1. – 3. ročníku
- matematika prof. Hejného

Společné vzdělávací strategie a postupy na úrovni 2. stupně

- spolupráce rodina a škola uskutečňující se na několika úrovních – pravidelné individuální konzultace
- prezentace v médiích www.zsplanany.cz, regionální a odborná periodika
- každoroční sportovní a turistické kurzy
- využívání možností jednodenních výletů a pěších túr do okolí s hlavním zřetelem na kreativně kooperační aktivity a výukové cíle
- využívání nejmodernější didaktické techniky
- celoživotní vzdělávání učitelů
- aktivní žákovská prezentace různých témat ve výuce

Formy a metody, které jsou přednostně využívány:

- skupinová práce
- využívání hodnocení a sebehodnocení
- týdenní plány, dobrovolné úkoly
- využití prvků vycházejících z OSV, Kritického myšlení
- propojenost s praxí (exkurze, výběr pomůcek, aplikační úlohy, ...)
- projekty
- výuka v centrech aktivit

- matematika profesora Hejného

Nadpředmětová činnost

- celoškolní projekty vycházející z přirozeného běhu času, které významným způsobem propojují poznatky získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech:

Přibližné časové určení	Název projektu
říjen	Slavnosti podzimu
listopad	Adventní jarmark
prosinec	Čertovský den
duben	Den Země, EVVO
květen	Ochrana člověka za mimořádných situací
červen	Absolventské práce 9. ročník
červen	Absolventský ples

- další projekty vycházející z požadavků daných osnovami
- realizace průřezových témat v rámci jednotlivých projektů
- tematická výuka na druhém stupni

3.3 Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

V naší škole jsou vzdělávaní také žáci se speciálními vzdělávacími potřebami, které vznikají na základě jejich zdravotního stavu nebo úrovně sociálního začlenění. Jsou vytvářena podpůrná opatření dle individuálních potřeb jednotlivých žáků a v případě nutnosti jsou upraveny vzdělávací výstupy pro jednotlivé ročníky.

- Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami s přiznanými podpůrnými opatřeními prvního až pátého stupně

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory (PLPP) a individuálního vzdělávacího plánu (IVP):

PLPP sestavuje školní psycholog za pomoci třídního učitele a učitele konkrétního vyučovacího předmětu. PLPP má písemnou podobu. Před jeho zpracováním budou probíhat rozhovory s jednotlivými vyučujícími s cílem stanovení metod práce s žákem. Škola organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i žáky samotnými.

Zodpovědné osoby a jejich role v systému péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami:

školní poradenské pracoviště naší školy je tvořeno výchovným poradcem, metodikem prevence a školním psychologem, který zároveň koordinuje jeho činnost.

Specifikace provádění podpůrných opatření

Jako podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou v naší škole využívána podle přiznaného stupně podpory zejména:

- v oblasti metod výuky:
 - respektování odlišných stylů učení jednotlivých žáků
 - metody a formy práce, které umožní častější kontrolu a poskytování zpětné vazby žákovi
 - respektování pracovního tempa žáků a poskytování dostatečného času k zvládnutí úkolů
- v oblasti organizace výuky:
 - střídání forem a činností během výuky
 - využívání skupinové výuky
 - do vyučovací hodiny může být vložena krátká přestávka
- zařazení předmětů speciálně pedagogické péče

3.4 Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných

Škola vyhledává a rozvíjí talent a mimořádné nadání žáků. Školní vzdělávací program umožňuje osobnostní rozvoj každého žáka ve prospěch jeho osobnostního maxima. Každému jsou poskytnuty podmínky pro rozvoj jeho talentu, nadání a zájmů. Od září 2016 jsou vytvářena podpůrná opatření dle individuálních potřeb jednotlivých žáků a v případě nutnosti jsou upraveny vzdělávací výstupy pro jednotlivé ročníky.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory (PLPP) a individuálního vzdělávacího plánu (IVP):

IVP mimořádně nadaného žáka sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka, s výchovným poradcem a školním psychologem. IVP mimořádně nadaného žáka má písemnou podobu, při jeho sestavování spolupracuje třídní učitel i s rodiči daného žáka. Součástí IVP je termín vyhodnocení naplňování IVP. IVP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku.

Talentovaní a mimořádně nadaní žáci se zpravidla vyznačují jistými specifiky:

- žák svými znalostmi přesahuje stanovené požadavky
- sklon k perfekcionismu a s tím související způsob komunikace s učiteli
- vlastní pracovní tempo
- malá ochota ke spolupráci v kolektivu
- rychlá orientace v učebních postupech
- záliba v řešení problémových úloh
- kvalitní koncentrace, dobrá paměť, hledání a nacházení kreativních postupů
- vhled do vlastního učení
- zvýšená motivace k rozšiřování základního učiva do hloubky
- potřeba projevení a uplatnění znalostí a dovedností ve školním prostředí

Ve vyučování volíme takové učební strategie, které umožňují individuální rozvoj a přístup každého žáka /podpůrná opatření/. V rámci výuky je zařazována práce v diferencovaných skupinách podle nadání žáka. Pro nadaného žáka učitel připravuje a zadává školní práci, která zdokonaluje jeho dovednosti v oblasti jeho nadání. Žákům jsou zadávány náročnější samostatné úkoly a projekty, jsou pověřováni vedením skupin, je jim umožněna práce s PC a encyklopediemi, aby mohli svůj zájem prohlubovat.

Talent a mimořádné nadání žáků rozvíjíme při mimoškolních aktivitách – ať už formou zájmových útvarů, nebo podporou účasti žáků v různých vědomostních, uměleckých či sportovních soutěžích. Žák má možnost podílet se na činnosti třídní samosprávy a školního parlamentu a svým zapojením ovlivňovat dění ve škole.

Jsme si vědomi, že některé osobnostní vlastnosti těchto žáků mohou znesnadňovat vytváření nekonfliktních vztahů ať již k vrstevníkům, nebo k učitelům i k sobě samým. Především sklon k perfekcionismu, zvýšená kritičnost k sobě i k okolnímu světu a specifický druh humoru mohou výrazně ovlivňovat vytváření vztahů k vrstevníkům. Dítě, které neumí zacházet se svými specifickými schopnostmi, si může vytvořit i negativní sebeobraz, čemuž se učitelé svým citlivým přístupem k jednotlivci i třídnímu kolektivu snaží předejít.

3.5 Začlenění průřezových témat

Průřezová témata reprezentují v ŠVP aktuální okruhy problémů současného i budoucího světa a stávají se důležitou a nedílnou součástí základního vzdělávání. Jsou důležitým formativním prvkem základního vzdělávání a pomáhají rozvíjet osobnost žáka především v oblasti postojů a hodnot.

Tematické okruhy průřezových témat procházejí napříč vzdělávacími oblastmi, umožňují propojení se vzdělávacími obsahy oborů, tím přispívají ke komplexnosti vzdělávání a dávají možnost utvářet si integrovaný pohled na danou problematiku. Jejich nadpředmětový charakter pozitivně ovlivňuje proces osvojování klíčových kompetencí.

Konkrétní realizace jednotlivých průřezových témat na naší škole je podrobně rozepsána v následujících tabulkách. Každému tématu je věnována samostatná tabulka, ve které je popsáno jeho zařazení do výuky. Toto začlenění je provedeno integrací do jednotlivých předmětů, formou projektů a zavedením samostatného předmětu. Případné další způsoby realizace daných témat jsou popsány v poznámkách pod tabulkami.

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA									
Název tem. okruhu OSV	1. stupeň					2. stupeň			
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Rozvoj schopností poznávání 1	Int/Čj, M, Prv	Pro/ Podzim. sl.		Int/Cj	Int/Cj Pro/ Podzim. sl.				
Sebepoznání a sebepojetí 2					Int/Př	Kurz OSV	Kurz OSV		
Seberegulace a sebeorganizace 3					Int/Př				
Psychohygienu 4					Int/Př				
Kreativita 5	Int/Hv, Vv ČaSP	Pro/ Podzim. sl.	Int/Čj, M, Prv	Int/ČaSP, Př Pro/ Podzim. sl.	Int/Vv, M				
Poznávání lidí 6		Pro/ Podzim. sl.							

Mezilidské vztahy 7	Int/Prv					Int/Př			
Komunikace 8	Int/M, Vv, Prv, Čj, Tv								
Kooperace a kompetice 9				Int/Čj, M Prv					
Řešení problému rozhodovací dovednosti 10				Int/Čj, M Prv	Pro/ Podzim. sl.				
Hodnoty, postoje, praktická etika 11						Int/Čj			

Pozn.: Průřezové téma OSV na druhém stupni je realizováno kurzem OSV v 6. a 7. ročníku.

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA									
Název tem. okruhu VDO	1. stupeň					2. stupeň			
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Občanská společnost a škola 1	Int/Čj, Vv, Prv						Int/VO	Int/VO	Int/VO
Občan, obč. společnost a stát 2		Int/Prv			Int/Vl	Int/D	Int/D	Int/Z, VO, D,	Int/ČaSP VO, D,
Formy participace občanů v pol. životě 3			Int/Prv	Int/Vl	Int/Vl	Int/D		Int/Z	Int/VO
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování 4	Int/Čj, Prv		Int/Prv	Int/Vl	Int/Vl	Int/D		Int/Z, D, VO	Int/Z, D, VO

Pozn.: Tematický okruh č. 4 je v ročnících na prvním stupni realizován prostřednictvím forem práce - komunitní kruh, konzultace, týdenní plán, hlasování.
Žákovský parlament a jeho činnost na škole je rovněž chápána jako naplňování celého bloku Výchova demokratického člověka.

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH									
Název tem. okruhu VMEGS	1. stupeň					2. stupeň			
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Evropa a svět nás zajímá 1		DigT – Čj, Prv		Int/Cj, Vl DigT – Čj, Vl	Int/Cj, Inf DigT – Vl, Čj	Int/D, Cj	Int/Z, Cj, Hv	Int/Tv,	Int/Cj, VO
Objevujeme Evropu a svět 2				Int/Vl DigT – Čj, Vl	Int/Vl, Inf DigT - Vl	Int/D	Int/Z	Int/F	Int/Cj
Jsme Evropané 3				Int/Vl, Čj DigT – Čj, Vl	Int/Vl DigT - Vl	Int/D		Int/Z, VO	Int/Z, VO

Pozn.: Tematický okruh č. 1 – 3 - propojení tématu s digitálními technologiemi umožňuje žákům zejména samostatně získávat, vyhodnocovat a sdílet informace o zemích Evropy a světa. Tyto informace mají především usnadňovat orientaci v nabídce vzdělávacích a pracovních příležitostí, rozvíjení zájmů a navazování kontaktů.

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA									
Název tem. okruhu MuV	1. stupeň					2. stupeň			
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Kulturní diference 1	Int/Čj, Vv,Hv			Int/Čj DigT - Čj	Int/Vl DigT - Vl	Int/D		Int/D	Int/Z, D
Lidské vztahy 2	Int/Prv, Čj,Hv	Int/Prv	Int/Čj, Prv	Int/Př,Vl Čj DigT – Př, Vl	Int/Př DigT - Př		Int/VO	Int/D, VO Čj	Int/D, VO Čj
Etnický původ 3	Int/Prv, Čj		Int/Čj, Prv	Int/Př,Vl DigT – Př, Vl, Vv	Int/Př DigT - Př	Int/D		Int/VO	Int/VO, Z
Multikulturalita 4	DigT – Prv, Čj				Int/Čj DigT - Čj			Int/Aj	Int/Cj, Z
Princip soc. smíru a solidarity 5	Int/Prv, Čj,Tv, Hv	Int/Prv, ČaSP	Int/Prv	DigT - Čj	Int/Vl DigT - Čj		Int/VO	Int/VO	Int/VO

Pozn.: Tematický okruh č. 5 je také naplňován účastí školy na prodejkách charitativních předmětů.

Tematický okruh č. 1 – 3 - propojení Multikulturní výchovy s digitálními technologiemi umožňuje žákům zejména získávat, vyhodnocovat a sdílet informace jako východisko pro přemýšlení o naléhavých tématech a způsobech jejich řešení.

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA									
Název tem. okruhu EV	1. stupeň					2. stupeň			
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Ekosystémy 1	Int/Prv	Int/Prv	Int/Prv	Pro/ Den Země	Pro/ Den Země	Int/Př	Int/Př		Int/Př
Základní podmínky života 2	Int/Prv	Pro/ Vít.jara, Den Země	Int/Prv	Int/Př Pro/ Den Země	Int/Př DigT - Př			Int/Př,VO	Int/Př
Lidské aktivity a problémy živ. prostředí 3	Int/Prv, Čj	Pro/ Den Země	Int/Prv	Int/Čj DigT - Př	Int/Př DigT - Př	Int/ČaSP	Int/ČaSP, VO	Int/Z, VO, Ch,	Int/Př, Z, VO, ČaSP, Ch
Vztah člověka k prostředí 4	Int/Prv, Čj	Int/Prv	Int/Prv DigT - Prv	Int/Čj	Int/Vl	Int/Př, ČaSP Pro/ Den Země	Int/Př, ČaSP Pro/ Den Země	Int/Př, VO, F, Ch, Pro/ Den Země	Int/Př, ČaSP VO, F, Ch, Pro/ Den Země

Pozn.: Tematický okruh č. 2 a 3 - propojení Environmentální výchovy s digitálními technologiemi umožňuje žákům aktivně získávat a sdílet zásadní informace týkající se naléhavých otázek životního prostředí. To umožňuje jednak hlouběji poznávat a vyhodnocovat závažnost ekologických problémů, jednak zvyšovat zájem žáků, aby modelovali a prezentovali varianty jejich řešení, komunikovali o nich, a vyhodnocovat jejich možné dopady na úrovni lokální a globální.

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA									
	1. stupeň					2. stupeň			
Název tem. okruhu MV	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení 1	Int/Čj, Prv	Int/Čj, Prv	Int/Čj, Prv	Int/Čj, DigT - Čj	Int/Čj, Tv, Inf, DigT - Čj	Int/Čj	Int/Čj,	Int/Čj	Int/Čj, Nj
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality 2		Int/Čj		Int/Čj, DigT - Čj	Int/Čj, Vv, Inf, DigT - Vv			Int/Čj, VO	Int/Čj, VO
Stavba mediálních sdělení 3		Int/Čj	Int/Čj, Prv	Int/Čj, DigT - Čj	Int/Čj, DigT - Čj, Vv				
Vnímání autora mediálních sdělení 4					Int/Čj, Hv			Int/Čj	Int/Čj
Fungování a vliv médií ve spol. 5		Int/Prv, Čj	Int/Prv, Čj	Int/Čj, DigT - Čj	Int/Čj			Int/Čj, VO	Int/Čj, VO
Tvorba mediálního sdělení 6			Int/Čj, Prv	Int/Čj, DigT - Čj	Int/Čj, Vv, DigT - Vv		Int, Vv	Int/Čj, Aj	Int/Čj, Cj
Práce v realizačním týmu 7				Int/Čj, DigT - Čj				Int/Čj, Aj, VO, D	Int/Čj, VZ, D

Pozn.: Tematické okruhy č. 3, 4, 6 a 7 jsou naplňovány tvorbou absolventské práce, která je výstupem žáků na konci 9. ročníku. Tematický okruh č. 7 je realizován při každém školním projektu.

Propojení Mediální výchovy s digitálními technologiemi zdůrazňuje témata a činnosti týkající se mediální komunikace, bezpečnosti komunikace a minimalizace rizik, potřeby rozlišovat mezi soukromou a veřejnou komunikací a vnímat naléhavost neustálého kritického vyhodnocování informací a mediálních sdělení. Pro plnohodnotné zapojení žáků do mediální komunikace je třeba vytvářet příležitosti a podmínky k tvorbě mediální produkce a k vědomému využívání různých výrazových prostředků a tvořivých realizačních postupů.

4. Učební plán

Základní škola Plaňany, okres Kolín vyučuje ve všech ročnících podle školního vzdělávacího programu Pestrobarevná škola – školní vzdělávací program pro základní vzdělávání.

1. stupeň 1. – 5. ročník

Limity hodin pro jednotlivé ročníky			22	22	26	26	26	
Celkem hodin na škole			20	22	25	25	26	118
Oblasti		předměty	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.	5. roč.	součet
Jazyk a jazyková komunikace	33 9	Český jazyk a literatura	8	7	8	7	8	38
		Cizí jazyk (Aj/Nj)	1	1	3	3	3	11
Matematika a její aplikace	20	Matematika	4	5	5	5	4	23
Informatika	2	Informatika	-	-	-	1	1	2
Člověk a jeho svět	11	Prvouka	1	2	3	-	-	6
		Vlastivěda	-	-	-	1	2	3
		Přírodověda	-	-	-	1	2	3
Umění a kultura	12	Hudební výchova	1	1	1	1	1	5
		Výtvarná výchova	1	2	1	2	1	7
Člověk a zdraví	10	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10
Člověk a svět práce	5	Člověk a svět práce	1	1	1	1	1	5
		Barevná hodina	1	1	1	1	1	5

Disponibilní hodiny /16 hodin/**1. stupeň:**

Předmět	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.	5. roč.
Český jazyk a literatura	1	1	1	1	1
Anglický jazyk	1	1	-	-	-
Matematika	-	1	1	1	-

Prvouka	-	-	1	-	-
Barevná hodina	1	1	1	1	1

2. stupeň – 6. – 9. ročník

Limity hodin pro jednotlivé ročníky			30	30	32	32	
Celkem povinně hodin			30	30	31	31	122
Oblasti	Min.	Předměty	6. roč.	7. roč.	8. roč.	9. roč.	Součet
Jazyk a jazyková komunikace	15 12	Český jazyk a literatura	4	4	5	5	18
		Cizí jazyk (Aj)	3	3	3	3	12
	6	Další cizí jazyk	-	2	2	2	6
Matematika a její aplikace	15	Matematika	5	5	4	4	18
Informatika	4	Informatika	1	1	1	1	4
Člověk a společnost	10	Dějepis	2	2	2	2	8
		Výchova k občanství	1	1	1	1	4
Člověk a příroda	20	Fyzika	2	2	2	1	7
		Chemie	-	-	2	2	4
		Přírodopis	2	2	2	1	7
		Zeměpis	2	2	2	1	7
Umění a kultura	9	Hudební výchova	1	1	1	1	4
		Výtvarná výchova	2	1	1	1	5
Člověk a zdraví	10	Tělesná výchova	2	2	2	2	8
		Výchova ke zdraví	1	-	-	1	2
Člověk a svět práce	3	Člověk a svět práce	1	1	-	1	3

	Rozumíme penězům	-	-	-	1	1
	Barevná hodina	1	1	1	1	4
	Volitelné	1	-	-	-	1

Disponibilní hodiny /18 hodin/

2. stupeň:

Předmět	6. roč.	7. roč.	8. roč.	9. roč.
Český jazyk a literatura	-	1	1	1
Matematika	1	1	1	-
Dějepis	-	1	-	1
Fyzika	1	-	1	-
Přírodopis	1	1	-	-
Zeměpis	-	1	-	-
Rozumíme penězům	-	-	-	1
Barevná hodina	1	1	1	1

Poznámky k učebnímu plánu: obsahové vymezení, organizační podmínky a jiná specifika realizace povinných a volitelných předmětů, pokud údaje nejsou zřejmé z tabulace učební plánu (z jakého oboru/oborů, případně průřezových témat, byl vyučovací předmět vytvořen, pokud nemá identický vzdělávací obsah i název jako příslušný vzdělávací obor v RVP ZV; uplatnění jiné organizační formy, než je vyučovací hodina atd.)

Obsahové vymezení, organizační podmínky a jiná specifika realizace povinných předmětů, pokud údaje nejsou zřejmé z tabulace učební plánu (z jakého oboru/oborů, případně průřezových témat, byl vyučovací předmět vytvořen, pokud nemá identický vzdělávací obsah i název jako příslušný vzdělávací obor v RVP ZV; uplatnění jiné organizační formy, než je vyučovací hodina atd.)

Výuka na prvním i druhém stupni je realizována v 45 minutových vyučovacích hodinách. Několikrát do roka jsou žáci vzděláváni v centrech aktivit a v projektových a tematických dnech. Výuka plavání bude realizována pro 2. a 3. ročník v prvním a druhém pololetí školního

roku v rámci výuky tělesné výchovy. Žáci 6. a 7. ročníku absolvují kurz OSV v rozsahu – 6. ročník 2+1 den a 7. ročník 1+1 den /podzim, jaro/.

Žáci školy mají možnost účastnit se sportovních a turistických kurzů v každém ročníku v rozsahu pěti pracovních dnů. Lyžařský kurz bude nabízen pro 7. a 8. ročník. V průběhu školního roku budou realizovány aktivity vyplývající z projektu OP JAK, PROP a udržitelnosti projektu „Odborné učebny a bezbariérový přístup v ZŠ Plaňany“/.

Předmět speciálně pedagogické péče

Předmět speciálně pedagogické péče je vyučován v rozsahu maximálně dvou vyučovacích hodin týdně (ve III. stupni). Vzdělávací obsah tohoto předmětu není určen, protože se jedná o předmět, který je uzpůsoben přímo individuálním potřebám každého žáka.

Pokud školské poradenské zařízení doporučí žákovi jako podpůrné opatření jednu nebo dvě hodiny předmětu speciálně pedagogické péče, je možné jej vyučovat pouze do počtu maximálních vyučovacích hodin v ročníku. V případě doporučení jedné nebo dvou hodin předmětu speciálně pedagogické péče se uplatní ustanovení vyhlášky č. 27/2016 Sb., ve znění posledních úprav, kde je v příloze č. 1 uvedeno, že se hodiny speciálně pedagogické péče čerpají z disponibilní časové dotace, které jsou pro daný ročník.

Časová dotace předmětu je maximálně dvě hodiny týdně.

Výuka probíhá individuálně nebo ve skupině (max. 4 žáků) – skupinu.

Organizace vzdělávání při poskytování podpůrného opatření Intervence spočívajícího v zajištění předmětu speciálně pedagogické péče

Při poskytování tohoto podpůrného opatření se vychází z ustanovení Přílohy č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb. a platného RVP.

Při poskytování toho podpůrného opatření jsou využita omezení, a to dodržení nejvyššího počtu povinných vyučovacích hodin, kterým je naplněno ustanovení § 26 školského zákona, který tyto počty pro RVP stanoví a limity pro jednotlivé ročníky.

5. Učební osnovy / viz příloha/

6. Hodnocení žáků a pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků

6.1 Zásady hodnocení průběhu a výsledku vzdělávání

- a) K hodnocení známkou se používají v el. žákovské knížce známky: 1, 2, 3, 4, 5; v rámci podpůrných opatření lze používat známku s označením minus. Ze zápisu v žákovské knížce musí být zřejmé, kdy a za co byl žák hodnocen. Lze využívat váhu známek. Zápisy typu:

„opakování, prověrka, desetiminutovka, apod.“ by neměly být v žákovské knížce používány, neboť není zřejmé, za co je žák hodnocen. V případě slovního hodnocení je žák hodnocen označením stupně zvládnutí daného výstupu. Všechny výstupy, které žák plnil, má v žákovské knížce ohodnoceny /1. – 3. ročník/.

- b) Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování žáků je jednoznačné, srozumitelné, srovnatelné s předem stanovenými kritérii, věcné a všestranné. Hodnocení je pedagogicky zdůvodněné, odborně správné a doložitelné. Při hodnocení učitel vždy uplatňuje přiměřenou náročnost a pedagogický takt vůči žákovi, kterého hodnotí.
- c) Průběžným hodnocením vyučující posuzuje, do jaké míry žák dosáhl klíčových kompetencí a cílů základního vzdělávání stanovených v rámcovém vzdělávacím programu pro základní vzdělávání (dále jen RVP ZV), do jaké míry naplnil očekávané výstupy jednotlivých vzdělávacích oblastí RVP ZV stanovené pro 1., 2., a 3. vzdělávací období a do jaké míry naplnil konkretizované výstupy učebních osnov vyučovacího předmětu v daném ročníku stanovené ve školním vzdělávacím programu.
- d) Pro získání podkladů pro hodnocení vyučující vybírá vhodné nástroje hodnocení z nástrojů hodnocení uvedených v učebních osnovách vyučovacího předmětu školního vzdělávacího programu.
- e) Hodnocení distanční výuky
Jsou stanoveny tři stupně hodnocení distanční výuky pro jednotlivé zadané úkoly:
- splnil,
 - splnil částečně,
 - nesplnil.

Pro celkové zhodnocení distanční výuky na konci klasifikačního období je stanoveno pět klasifikačních stupňů:

- pracoval výborně,
- pracoval chvalitebně,
- pracoval dobře,
- pracoval dostatečně,
- pracoval nedostatečně.

- f) Zákonní zástupci jsou informováni o průběhu a výsledcích vzdělávání žáka prostřednictvím:
- žákovské knížky /1. – 3. ročník papírová podoba, 4. – 9. ročník el. žákovská knížka/,
 - hodnotícím portfoliem žáka,
 - souborem motivačních prvků /smajlík, razítko, ocenění/,
 - třídních schůzek a konzultací organizovaných školou zpravidla 2x ročně,
 - osobního jednání s učitelem, které si předem dohodnou.

6.2 Zásady sebehodnocení žáka

Sebehodnocení je důležitou součástí hodnocení žáků při každodenní práci, jeho prostřednictvím se posiluje sebeúcta a sebevědomí žáků. Žák má prostor k tomu, aby provedl sebehodnocení dříve, než bude znát názor vyučujícího nebo spolužáka. Toto provede formou,

kteřá odpovídá jeho schopnostem. V případě klasifikace má žák právo na vyjádření svých připomínek a na odpověď učitele /slovní hodnocení jeho výkonu/.

Sebehodnocení je chápáno jako dovednost, kterou by si měl žák osvojit. K rozvíjení této dovednosti dochází ve všech vzdělávacích oborech. Objektívni sebehodnocení žáka je jedním z východisek pro plánování dalších činností. Chybu je potřeba chápat jako přirozenou věc v procesu učení. Pedagogičtí pracovníci se o chybě se žáky baví, žáci mohou některé práce sami opravovat. Chyba je důležitý prostředek učení. Při sebehodnocení se žák snaží popsat:

- co se mu daří,
- co mu ještě nejde,
- jak bude pokračovat dál.

6.3 Stupně hodnocení prospěchu a chování

a) Při klasifikaci prospěchu se používá stupnice:

- 1 – výborný,
- 2 – chvalitebný,
- 3 – dobrý,
- 4 – dostatečný,
- 5 – nedostatečný,
- Nehodnocen.

b) Kritéria klasifikace (a základní kritéria slovního hodnocení) prospěchu (dále jen kritéria):

1 - Žák dosahuje konkretizovaných výstupů, očekávaných kompetencí, klíčových kompetencí a cílů základního vzdělávání (dále jen stanovených výstupů) rychle, v určeném (nebo kratším) čase, s výrazným podílem samostatné práce a jen s minimální pomocí učitele. Projevuje výrazný zájem o výuku a o pozitivní rozvíjení své osobnosti. Řádně se na výuku připravuje a vzorně plní zadané úkoly. Při výuce plně využívá svých schopností, možností a rezerv.

2 - Žák dosahuje stanovených výstupů v určeném čase, jen s malou pomocí učitele. Je schopen samostatně pracovat. Projevuje zřetelný zájem o výuku a o rozvíjení své osobnosti. Jeho příprava na výuku a plnění zadaných úkolů vykazují drobné nedostatky. Při výuce se snaží plně využívat svých schopností, možností a rezerv.

3 - Žák dosahuje stanovených výstupů, ale v delším než určeném čase a s výraznou pomocí učitele. Samostatné práce je schopen jen částečně. Projevuje částečný zájem o výuku a rozvíjení své osobnosti. Jeho příprava na výuku a plnění zadaných úkolů často vykazují výraznější nedostatky. Svých schopností, možností a rezerv využívá při výuce jen částečně a vykazuje jen malou snahu o zlepšení tohoto stavu.

4 - Žák dosahuje i přes výraznou pomoc učitele, a za mnohem delší než určený čas, jen některých stanovených výstupů. Samostatné práce je téměř neschopen. Projevuje malý zájem o výuku a rozvíjení své osobnosti. Jeho příprava na výuku trvale vykazuje výrazné nedostatky. Svých schopností, možností a rezerv využívá při výuce jen velmi málo, spíše ojediněle a nejví téměř žádnou snahu tento stav zlepšit.

5 - Žák nedosahuje prakticky žádných stanovených výstupů ani ve výrazně delším než určeném čase, a to i přes maximální pomoc a snahu učitele. Samostatné práce není schopen.

O výuku a rozvíjení své osobnosti neprojevuje zájem. Na výuku se nepřipravuje. Své schopnosti, možnosti a rezervy při výuce nevyužívá; snahu zlepšit tento stav neprojevuje.

Nehodnocen – Žák je nehodnocen, pokud jeho zdravotní stav mu neumožňuje práci v daném předmětu (př. TV). Má potvrzení od lékaře. Žák je nehodnocen, pokud jeho vysoká absence vyžaduje doplnění učiva. Dodatečné hodnocení probíhá za první pololetí do března, za druhé pololetí do 30. září dalšího školního roku.

c) Při klasifikaci chování žáka na vysvědčení se používá stupnice:

- 1 - velmi dobré,
- 2 - uspokojivé,
- 3 - neuspokojivé.

d) Kritéria pro jednotlivé stupně klasifikace chování:

Stupeň 1 /velmi dobré/:

1a – Uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení školního řádu. Nedopouští se ani méně závažných přestupků.

1b - Uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení školního řádu. Méně závažných přestupků se dopouští ojedinele. Na základě výchovného působení se však snaží své chyby napravit.

Stupeň 2 /uspokojivé/:

Chování žáka je v rozporu s pravidly chování a ustanoveními školního řádu. Dopouští se závažných přestupků a to...

Stupeň 3 /neuspokojivé/:

Chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování a školním řádem. Dopouští se závažných přestupků a to ...

e) Při hodnocení výsledků vzdělávání žáka i při hodnocení chování žáka na vysvědčení se kromě výše uvedených kritérií vždy zohledňují osobnostní předpoklady, věk žáka a důležité okolnosti, které ovlivnily žákův výkon (žák se zdravotním postižením, zdravotním nebo sociálním znevýhodněním, žák, který není státním občanem ČR apod.).

f) V případě použití slovního hodnocení jsou výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou popsány tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu ke stanoveným výstupům podle kritérií uvedených ve Školním rádu, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka. Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení pile žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon a naznačení dalšího rozvoje žáka. Obsahuje také zdůvodnění hodnocení a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat.

g) Zásady pro převedení slovního hodnocení do klasifikace nebo klasifikace do slovního hodnocení se provádí dle následujících formulací, případně dle synonym k těmto formulacím, které jsou při slovním hodnocení používány.

Prospěch

Ovládnutí učiva předepsaného osnovami

1	výborný	ovládá požadované poznatky uceleně a přesně, chápe vztahy mezi nimi
2	chvalitebný	ovládá požadované poznatky v podstatě uceleně a přesně
3	dobrý	v ucelenosti a přesnosti osvojení požadovaných poznatků má nepodstatné mezery
4	dostatečný	v ucelenosti a přesnosti osvojení požadovaných poznatků má závažné mezery
5	nedostatečný	požadované poznatky si neosvojil uceleně a přesně, má v nich závažné a značné mezery

Úroveň myšlení

1	výborný	pohotový, bystrý, dobře chápe souvislosti
2	chvalitebný	uvažuje celkem samostatně
3	dobrý	menší samostatnost v myšlení
4	dostatečný	nesamostatné myšlení
5	nedostatečný	odpovídá nesprávně i na návodné otázky

Úroveň vyjadřování

1	výborný	výstižné a poměrně přesné
2	chvalitebný	celkem výstižné
3	dobrý	myšlenky vyjadřuje ne dost přesně
4	dostatečný	myšlenky vyjadřuje se značnými obtížemi
5	nedostatečný	i na návodné otázky odpovídá nesprávně

Celková aplikace vědomostí, řešení úkolů, chyby, jichž se žák dopouští

1	výborný	užívá vědomostí a spolehlivě a uvědoměle dovedností, pracuje samostatně, přesně a s jistotou
2	chvalitebný	dovede používat vědomosti a dovednosti při řešení úkolů, dopouští se jen menších chyb
3	dobrý	řeší úkoly s pomocí učitele a s touto pomocí snadno překonává potíže a odstraňuje chyby
4	dostatečný	dělá podstatné chyby, nesnadno je překonává
5	nedostatečný	praktické úkoly nedokáže splnit ani s pomocí

Píle a zájem o učení

1	výborný	aktivní, učí se svědomitě a se zájmem
2	chvalitebný	učí se svědomitě
3	dobrý	k učení a práci nepotřebuje větších podnětů
4	dostatečný	malý zájem o učení, potřebuje stálé podněty
5	nedostatečný	pomoc a pobízení k učení jsou zatím neúčinné

6.4 Zásady pro stanovení celkového hodnocení žáka na vysvědčení v případě použití slovního hodnocení nebo kombinace slovního hodnocení a klasifikace

a) Celkové hodnocení žáka se na vysvědčení vyjadřuje stupni:

prospěl(a) s vyznamenáním,
prospěl(a),
neprospěl(a),
nehodnocen(a).

b) Žák je hodnocen stupněm:

- **prospěl(a) s vyznamenáním**, není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu horším než 2 – chvalitebný (nebo odpovídajícím slovním hodnocením), průměr stupňů prospěchu ze všech povinných vyučovacích předmětů stanovených školním vzdělávacím programem není vyšší než 1,5 a jeho chování je hodnoceno stupněm velmi dobré,
- **prospěl(a)**, není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 – nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením,
- **neprospěl(a)**, je-li v některém z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 – nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením, nebo není-li z něho hodnocen na konci druhého pololetí,
- **nehodnocen(a)**, není-li možné žáka hodnotit z některého z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem na konci prvního pololetí.

Pro potřeby stanovení celkového hodnocení v případě použití slovního hodnocení bude použito převodu slovního hodnocení na známku a posléze přepočítání dle stejných pravidel, která jsou použita pro celkové hodnocení při použití klasifikace.

6.5 Podrobnosti o komisionálních a opravných zkouškách

6.5.1 Pochybnosti zákonných zástupců o správnosti hodnocení

Má-li zákonný zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí, může do 3 pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do 3 pracovních dnů od vydání vysvědčení, požádat ředitele školy o přezkoumání výsledků hodnocení žáka; je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitel školy, krajský úřad. Pokud není dále stanoveno jinak, ředitel školy nebo krajský úřad nařídí komisionální přezkoušení žáka, které se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti nebo v termínu dohodnutém se zákonným zástupcem žáka. Česká školní inspekce poskytne součinnost na žádost ředitele školy nebo krajského úřadu.

V případě, že se žádost o přezkoumání výsledků hodnocení žáka týká hodnocení chování nebo předmětů výchovného zaměření, posoudí ředitel školy, je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitel školy, krajský úřad, dodržení pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání žáka stanovených podle § 30 odst. 2. V případě zjištění porušení těchto pravidel ředitel školy nebo krajský úřad výsledek hodnocení změní; nebyla-li pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání

žáků porušena, výsledek hodnocení potvrdí, a to nejpozději do 14 dnů ode dne doručení žádosti. Česká školní inspekce poskytne součinnost na žádost ředitele školy nebo krajského úřadu.

6.5.2 Komisionální zkouška

1. Komisionální zkouška se koná v těchto případech:

- má-li zákonný zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí

- při konání opravné zkoušky

2. Komisi pro komisionální přezkoušení jmenuje ředitel školy; v případě, že je vyučujícím daného předmětu ředitel školy, jmenuje komisi krajský úřad.

3. Komise je tříčlenná a tvoří ji:

a) předseda, kterým je ředitel školy, popřípadě jím pověřený učitel, nebo v případě, že vyučujícím daného předmětu je ředitel školy, krajským úřadem jmenovaný jiný pedagogický pracovník školy

b) zkoušející učitel, jímž je vyučující daného předmětu ve třídě, v níž je žák zařazen, popřípadě jiný vyučující daného předmětu

c) přísedící, kterým je jiný vyučující daného předmětu nebo předmětu stejné vzdělávací oblasti stanovené Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání

4. Výsledek přezkoušení již nelze napadnout novou žádostí o přezkoušení. Výsledek přezkoušení stanoví komise hlasováním. Výsledek přezkoušení se vyjádří slovním hodnocením nebo stupněm prospěchu. Ředitel školy sdělí výsledek přezkoušení prokazatelným způsobem žákovi a zákonnému zástupci žáka. V případě změny hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí se žákovi vydá nové vysvědčení.

5. O přezkoušení se pořizuje protokol, který se stává součástí dokumentace školy. Za řádné vyplnění protokolu odpovídá předseda komise, protokol podepíše všichni členové komise.

6. Žák může v jednom dni vykonat přezkoušení pouze z jednoho předmětu. Není-li možné žáka ze závažných důvodů ve stanoveném termínu přezkoušet, stanoví orgán jmenující komisi náhradní termín přezkoušení.

7. Konkrétní obsah a rozsah přezkoušení stanoví ředitel školy v souladu se školním vzdělávacím programem.

8. Vykonáním přezkoušení není dotčena možnost vykonat opravnou zkoušku.

9. Třídní učitel zapíše do třídního výkazu poznámku o vykonaných zkouškách, doplní celkový prospěch a vydá žákovi vysvědčení s datem poslední zkoušky.

6.5.3 Opravná zkouška

1. Opravné zkoušky konají:

- žáci, kteří mají nejvýše dvě nedostatečné z povinných předmětů a zároveň dosud neopakovali ročník na daném stupni základní školy,

- žáci devátého ročníku, kteří na konci druhého pololetí neprospěli nejvýše ze dvou povinných předmětů.

Žáci nekonají opravné zkoušky, jestliže neprospěli z předmětu s výchovným zaměřením.

2. Opravné zkoušky se konají nejpozději do konce příslušného školního roku, tj. do 31. srpna. Termín opravných zkoušek a konzultací žáků s příslušnými pedagogickými pracovníky stanoví ředitel školy na červnové pedagogické radě. Žák může v jednom dni skládat pouze jednu opravnou zkoušku. Opravné zkoušky jsou komisionální.

3. Žák, který nevykoná opravnou zkoušku úspěšně nebo se k jejímu konání nedostaví, neprospěl. Ze závažných důvodů může ředitel školy žákovi stanovit náhradní termín opravné zkoušky nejpozději do 15. září následujícího školního roku. Do té doby je žák zařazen do nejbližšího vyššího ročníku, popřípadě znovu do devátého ročníku.
4. Žákovi, který konal opravnou zkoušku, se na vysvědčení uvede datum poslední opravné zkoušky v daném pololetí.
5. Třídní učitel zapíše do třídního výkazu žákovi, který koná opravnou zkoušku:

Vykonání opravné zkoušky (třídní výkaz – poznámka)

Žák vykonal dne opravnou zkoušku z předmětus prospěchem

Nedostavení se k opravné zkoušce (třídní výkaz – poznámka)

Žák se bez řádné omluvy nedostavil k vykonání opravné zkoušky, čímž jeho prospěch v předmětu zůstává nedostatečný.

6.6 Způsob hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

1. Způsob hodnocení a klasifikace žáka vychází ze znalosti příznaků postižení a uplatňuje se ve všech vyučovacích předmětech, ve kterých se projevuje postižení žáka, a na obou stupních základní školy.
2. Při způsobu hodnocení a klasifikaci žáků pedagogičtí pracovníci zvyrazňují motivační složku hodnocení, hodnotí jevy, které žák zvládl. Při hodnocení se doporučuje užívat různých forem hodnocení, např. bodové ohodnocení, hodnocení s uvedením počtu chyb apod.
3. Při klasifikaci žáků se doporučuje upřednostnit širší slovní hodnocení. Způsob hodnocení projedná třídní učitel a výchovný poradce s ostatními vyučujícími.
4. Třídní učitel sdělí vhodným způsobem ostatním žákům ve třídě podstatu individuálního přístupu a způsobu hodnocení a klasifikace žáka.
5. Žák zařazený do zdravotní tělesné výchovy při částečném osvobození, nebo při úlevách doporučených lékařem se klasifikuje v tělesné výchově s přihlédnutím k druhu a stupni postižení i k jeho celkovému zdravotnímu stavu.

7. Autoevaluace školy:

Je pochopitelné, že každá činnost, aby byla úspěšná a rozvíjející se, má mít pravidla hodnocení, která povedou ke zlepšení a zefektivnění dané činnosti. Výuka podle školního vzdělávacího programu je složitou činností a skrývá v sobě nepřehledné množství oblastí, které je nutné vyhodnocovat.

7.1 Oblasti autoevaluace a cíle

Klima školy - které je velmi důležité pro veškerou činnost na škole a je na něj kladen velký důraz - spokojený žák i učitel /zaměstnanec školy/.

Nabídka školy – způsob výuky, hodnocení žáků, školní akce, pravidelné výjezdy za poznáním, školní družina, školní klub.

Výsledky vzdělávání – naplňování kompetencí a jejich používání.

Přístup k žákům se speciálními vzdělávacími potřebami a žákům s mimořádným nadáním – efektivní a včasné vyhledávání těchto žáků, zpracování podpůrných opatření a individuálních plánů a jejich vyhodnocování.

Průběh výuky na škole – dodržování úkolů daných Strategii rozvoje školy a obsažených v ŠVP.

Materiální a personální podmínky – uspokojování požadavků na materiální vybavení obsažené ve Strategii rozvoje školy, požadavků podaných během školního roku, zajištění personálního obsazení.

Sledování těchto oblastí se provádí celou řadou nástrojů. Jsou to pozorování, hospitace, rozhovory, testy, dotazníky, účast hodnotitelů na aktivitách školy, žakovská portfolia, portfolia jednotlivých pracovníků vytvářená vedením školy.

7.2 Nástroje autoevaluace

Pozorování – v rámci projektů, školních akcí, škol v přírodě, sportovních kurzů, absolventských prací, skupinové práce, prezentace.

Hospitace – provádí ředitel a zástupce, předem oznámené s předhospitačním rozhovorem a následným pohospitačním rozborem, rovněž jsou vítány vzájemné hospitace mezi jednotlivými vyučujícími.

Rozhovory – neformální rozhovory, pravidelné hodnotící rozhovory se všemi zaměstnanci na daná témata.

Testy – srovnávací celostátní testy.

Dotazníky - hodnotící tematicky zaměřené dotazníky.

Účast hodnotitelů na aktivitách školy – vedení školy případně metodici se účastní akcí pořádaných školou a mají jasnou představu o úrovni a přínosu těchto akcí.

Žakovská portfolia – žáci si zakládají svá hodnotící portfolia, s kterými pracují a předkládají je svým zákonným zástupcům.

Portfolia jednotlivých pracovníků vytvořená vedením školy na základě hospitační činnosti – vedení školy má založené všechny hospitační záznamy a sleduje vývoj jednotlivých pracovníků.

7.3 Časový harmonogram autoevaluace

Klima školy	Výroční zpráva	Každoročně
Nabídka školy	pozorování, hospitace – pohospitační rozbory, portfolia, kontrola dokumentace	průběžně 2x ročně, nebo podle situace podle potřeby 2x ročně
Výsledky vzdělávání	pozorování – prezentace, testy, dotazníky, kontrola individuálních plánů a PLPP	ihned po dokončení, každoročně celoročně 1x ročně

Přístup k žákům se speciálními vzdělávacími potřebami a žákům s mimořádným nadáním	žakovská portfolia rozhovory	2 x ročně podle potřeby
Průběh výuky na škole	hospitace – předhospitační a pohospitační rozbor pozorování	2x ročně průběžně
Materiální a personální podmínky	portfolia jednotlivých pracovníků vytvořená vedením školy na základě hospitační činnosti	1x ročně, nebo podle potřeby

VZDĚLÁVACÍ OBLAST - JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

OBOR – ČESKÝ JAZYK A LITERATURA A CIZÍ JAZYKY

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace zaujímá stěžejní postavení ve vzdělávacím procesu, neboť dobré jazykové vzdělání a jazyková kultura patří k podstatným znakům všeobecné kulturnosti a vyspělosti absolventa základního vzdělávání. Jazykové vyučování vybavuje žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožní správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat a prosazovat výsledky svého poznávání.

Obsah vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace se realizuje v oborech český jazyk a literatura, cizí jazyk a další cizí jazyk.

Dovednosti získané ve výuce českého jazyka a literatury jsou potřebné nejen pro kvalitní jazykové vzdělání, ale jsou důležité i pro úspěšné osvojování poznatků v dalších oblastech vzdělávání. Osvojení a užívání českého jazyka jako jazyka mateřského v jeho mluvené i písemné podobě otevírá cestu k poznání a pochopení přírodních i společenských skutečností a duchovního bohatství minulosti i dneška. Vytváří se tak předpoklady k úspěšnému dorozumívání s lidmi tím, že učí interpretovat jejich vyjádření a reagovat na ně, učí však také porozumět sám sobě, své roli v různých komunikačních situacích, nalézt vlastní místo mezi vrstevníky i ve společnosti. Vede k formování hodnotové orientace a k citlivému a esteticky účinnému vnímání okolního světa i sebe sama.

Vzdělávací obsah oboru Český jazyk a literatura je rozdělen na druhém stupni na:

Komunikační a slohová výchova - žáci se učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení (mluvená i psaná), číst s porozuměním, kultivovaně psát a mluvit a rozhodovat se na základě přečteného i vnímaného textu. Žáci se učí výstižně formulovat a sdělovat své myšlenky, prožitky a pocity, rozumět různým typům textů, jež se vztahují k nejrůznějším situacím ve škole i mimo ni, analyzovat je a kriticky posuzovat jejich obsah. Ve vyšších ročnících se učí posuzovat a hodnotit také formální stránku textů a jejich výstavbu.

Jazyková výchova - žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka a k poznávání a rozlišování jeho dalších forem. Jazyková výchova vede žáky k přesnému a logickému myšlení, které je základním předpokladem jasného, přehledného a srozumitelného vyjadřování. Při rozvíjení potřebných znalostí a dovedností se uplatňují a prohlubují i jejich obecné intelektové dovednosti, např. dovednosti porovnávat různé jevy a jejich shody a odlišnosti, třídít je podle určitých hledisek a dospívat k zobecnění. Český jazyk se tak od počátku vzdělávání stává nejen nástrojem získávání většiny informací, ale i předmětem poznávání.

Literární výchova - žáci poznávají prostřednictvím četby základní literární druhy, učí se vnímat jejich specifické znaky, postihovat umělecké záměry autora i formulovat vlastní názory o přečteném díle. Učí se také rozlišovat literární fikci od skutečnosti. Postupně získávají a rozvíjejí základní čtenářské návyky i schopnosti tvořivé recepce, interpretace a produkce literárního textu. Žáci dospívají k takovým poznatkům a prožitkům, které mohou pozitivně ovlivnit jejich postoje, životní hodnotové orientace a obohatit jejich duchovní život.

Cizí jazyk a další cizí jazyk přispívají k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem. Poskytují živý jazykový základ

a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa. Osvojování cizích jazyků pomáhá snižovat jazykové bariéry a přispívá tak ke zvýšení mobility jednotlivců jak v jejich osobním životě, tak i v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice a prohlubuje uvědomění si závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance a vytváří podmínky pro spolupráci škol na mezinárodních projektech.

Na druhém stupni (resp. v 7. – 9. ročníku) bude možné žákům cizincům nabízet místo dalšího cizího jazyka předmět Český jazyk a literatura jako druhý jazyk. Žáci budou v tomto předmětu vzdělávání dle svých individuálních znalostí a schopností (posoudí učitel českého jazyka a literatury) s využitím Kurikula češtiny jako druhého jazyka pro základní vzdělávání. Pokud žák navštěvuje hodiny předmětu Český jazyk a literatura jako druhý cizí jazyk, jiný druhý cizí jazyk nenavštěvuje.

Průřezová témata

Tato vzdělávací oblast se podílí na zabezpečení těchto průřezových témat:

OSV – rozvoj schopností poznávání v 8. ročníku

- sebepoznání a sebepojetí v 7. ročníku
- kreativita v 6. a 7. ročníku
- komunikace v 7., 8. a 9. ročníku
- kooperace a kompetice v 7. ročníku
- řešení problému rozhodovací dovednosti v 8. a 9. ročníku

VMEGS – Evropa a svět nás zajímá v 6., 7., 8. a 9. ročníku

- objevujeme Evropu a svět v 9. ročníku

MuV – lidské vztahy v 8. a 9. ročníku

- multikulturalita v 9. ročníku

MV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení v 6., 7., 8. a 9. ročníku

- interpretace vztahu mediálních sdělení a reality v 8. a 9. ročníku
- stavba mediálních sdělení v 7. ročníku
- vnímání autora mediálních sdělení v 8. a 9. ročníku
- fungování a vliv médií ve společnosti v 7., 8. a 9. ročníku
- tvorba mediálního sdělení v 7., 8. a 9. ročníku
- práce v realizačním týmu v 7., 8. a 9. ročníku

Oblast přispívá k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- chápání jazyka jako svébytného historického jevu, v němž se odráží historický a kulturní vývoj národa, a tedy jako důležitého sjednocujícího činitele národního společenství
- poznávání a chápání jazyka jako důležitého a nezbytného nástroje celoživotního vzdělávání
- vnímání a postupnému osvojování jazyka jako bohatého mnohotvárného prostředku k získávání a předávání informací, k vyjádření jeho potřeb i prožitků a ke sdělování názorů
- rozvíjení pozitivního vztahu k mateřskému jazyku a jeho chápání jako potenciálního zdroje pro rozvoj osobního i kulturního bohatství
- zvládnutí běžných pravidel mezilidské komunikace daného kulturního prostředí a rozvíjení pozitivního vztahu k jazyku v rámci interkulturní komunikace

- uvědomování si jazykové rozmanitosti v různých geografických a společenských souvislostech
- vytváření prostoru pro samostatné získávání informací z různých zdrojů, zvládnutí práce s jazykovými a literárními prameny a s texty různého zaměření a pro všestranné využití získaných informací
- rozvíjení emocionálního a estetického vnímání, k individuálnímu prožívání slovesného uměleckého díla, ke sdílení čtenářských zážitků a k rozvíjení lásky k literatuře a dalším druhům umění založených na uměleckém textu
- tvořivému myšlení na základě konkrétních pojmů i jejich přenesených významů
- vnímání názorů a argumentů druhých s porozuměním a k rozvíjení konstruktivního a kritického dialogu
- psaní a formulování textů různého zaměření a k tvůrčímu procesu psaní od koncipování až po korigování textu
- čtení a porozumění rozličným textům za využití vhodných strategií pro čtení za různými účely (získávání informací, studování pramenů, čtení pro osobní obohacení)
- získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu jako prostředku prosazení sebe sama
- užívání podpůrných technik komunikace (psaní poznámek, schémat, nákrešů) pro tvorbu, prezentaci a vnímání ucelených textů v psané i mluvené podobě (konverzace, promluva, pokyny, diskuse)

Cíle základního vzdělávání naplňované ŠVP Jazyk a jazyková komunikace

vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi

umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení

podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů

vést žáky k všestranné a účinné komunikaci

rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých

připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a naplňovali své povinnosti

Klíčové kompetence naplňované ŠVP Jazyk a jazyková komunikace

Kompetence k učení

- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě

- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na přírodní, společenské a sociokulturní jevy
- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti
- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich

Kompetence k řešení problémů

- vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností
- vyhledá informace vhodné k řešení problémů, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení problémů, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí

Kompetence komunikativní

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do
- diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

Kompetence sociální a personální

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj

Kompetence občanské

- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
- respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit

Kompetence pracovní

- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky
- využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření

Metody výuky vedoucí k naplňování cílů a kompetencí

- komunikativní kruh
- práce skupin
- procvičování ve dvojicích
- žák v roli učitele
- práce v týmech (kvíz)
- kladení otázek a získávání odpovědí
- učení v praxi (exkurze)
- konzultace se spolužáky
- hlasování o informacích (které z nich potřebuji opakovat)
- čtení textu, následné odpovědi na otázky, čtení s porozuměním, reprodukce textu
- práce s novinovým materiálem
- odlehčování tématu (žáci objevují chyby)
- řízené psaní poznámek
- výměna názorů
- dramatizace
- diskuse, aréna
- partnerské vyučování
- pravda – lež (výběr)
- klub kritiků (reakce na vystoupení spolužáků)
- hledání informací
- setkání s odborníky (animátor, kosmetička...)
- poznávací hry – riskuj, křížovky, milionář...
- absolventská práce + obhajoba
- poslech s porozuměním
- nácvik slovní zásoby
- nácvik gramatiky induktivní metodou

- nácvik gramatiky deduktivní metodou
- práce na PC s výukovými programy + vyhledávání informací
- hodnocení

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	celkem	6. r.	7. r.	8. r.	9. r.	celkem
Hodin. dotace	8	7	8	7	8	39	4	4	5	5	18

Charakteristika předmětu

Výuka většinou probíhá ve třídě s celým třídním kolektivem. Využíváme i učebny s výpočetní technikou. Výjimečně pracujeme v terénu, zejména při slohové a literární výchově. Součástí výuky jsou i pravidelné návštěvy knihovny, divadelních a filmových představení, které napomáhají k realizaci některých očekávaných výstupů.

V slohové výchově je hlavním cílem rozvíjení komunikačních schopností žáků, jejich tvořivosti a fantazie. Klademe důraz na to, aby všechny jazykové poznatky a dovednosti žáci dovedli prakticky využít v ústních i písemných projevech.

V jazykové výchově žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojení spisovné podoby českého jazyka. Učí se poznávat a rozlišovat jeho další formy. Cílem je naučit žáky jasně, přehledně a srozumitelně se vyjadřovat ústně i písemně. Chceme naučit to, co bude žák v praktickém životě potřebovat.

V literární výchově žáci poznávají prostřednictvím četby základní literární druhy, učí se vnímat jejich specifické znaky, postihovat umělecké záměry autora i formulovat vlastní názory o přečteném díle. Učí se také rozlišovat literární fikci od skutečnosti. Literární výchova má za cíl podporovat emocionální zrání žáků, pěstovat u žáků smysl pro krásu jazykového výrazu, rozvíjení jeho citů, pochopení mezilidských vztahů, rozpoznání dobra a zla, podněcování žáků k četbě.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- klást důraz na pozitivní motivaci žáka
- vhodné učební pomůcky – jazykové příručky, slovníky, encyklopedie, výpočetní technika
- vést k samostatnému učení (dovednost autokorekce chyb)

Kompetence k řešení problémů

- motivovat žáka k samostatnému řešení daného problému, napomáhat mu hledat další řešení
- vést k posílení schopnosti žáka využívat vlastní zkušenosti – např. získané
- z četby
- předkládat modelové situace a vést žáka k jejich optimálnímu řešení s využitím kreativity
- vést žáka k prohloubení jeho intelektových schopností – porovnávání jevů, zjištění shod a odlišností, třídění podle hledisek, zobecnění

Kompetence komunikativní

- vést žáka se srozumitelnému ústnímu i písemnému vyjadřování jeho myšlenek a názorů – např. řečnická cvičení, slohové práce na dané téma
- učí žáka pohotově reagovat v běžných komunikačních situacích, diskutovat a obhajovat svůj názor, akceptovat názor jiných, formulovat otázky (diskusní kroužky, besedy)
- směřuje žáka k využívání informačních a komunikačních technologií pro komunikaci s okolním světem
- vést žáka k užívání i mimojazykových prostředků komunikace a porozumění jim

Kompetence sociální a personální

- vést žáka k práci ve skupině – organizace práce, rozdělení rolí, spolupráce, ohleduplnost, respektování dohodnutých pravidel
- posiluje sebedůvěru žáka a jeho samostatný rozvoj
- vnáší přátelskou atmosféru do procesu výuky

Kompetence občanské

- vést žáka k uvědomování si odpovědnosti k sobě samému, ke spolužákům i k učiteli
- respektuje věkové, intelektové, sociální a etnické zvláštnosti
- projevuje pozitivní postoje k uměleckým dílům, k ochraně kulturního dědictví a ocenění našich tradic
- vést žáka k aktivnímu zapojení do kulturního dění, k tvořivosti

Kompetence pracovní

- rozvíjí smysl pro povinnost – příprava na výuku, shromažďování materiálů
- vést žáka k samostatnosti a dodržování vymezených pravidel

Kompetence digitální

- vyhledává a třídí informace
- prezentuje vlastní výsledky
- pracuje s informačními zdroji
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Předmět: Český jazyk a literatura
Ročník: 1.

Očekávané výstupy	Učivo	Poznámky
➤ Rozpozná zvukové a tvarové odlišnosti	• Zraková a sluchová percepce	• OSV - 1
	• Grafomotorika	• OSV - 1
	• Upevňování pravolevé orientace	
➤ Rozkládá i skládá slova z hlásek – hláskuje	• Hlávka - hláskový rozklad a sklad slov	
➤ Mluví srozumitelně, projevuje cit pro gramaticky správnost řeči	• Rozvoj slovní zásoby, mluvené řeči	• OSV - 8 • MV- 1
➤ Reprodukuje známý text	• Přednes básní a říkadel	• OSV - 1 • MuV - 3
	• Řešení hádanek	
➤ Sluchově i zrakově analyzuje rozdíly	• Sluchové a zrakové rozlišování hlásek	• OSV - 1
➤ Rozliší délku	• Krátké dlouhé samohlásky	
➤ Definuje odlišnost hlávky a písmene	• Hlávka, písmeno	
	• Hůlková písmena	
➤ Čte písmena	• Čtení tiskacích písmen	• OSV - 1
➤ Zapiše písmena	• Zápis tiskacích písmen	
	• Poslech pohádek a příběhů	• MuV - 1,2,3,5 • MV - 1
➤ Aktivně užívá slovní zásobu	• Vyprávění podle obrázků	OSV - 8
	• Dramatizace pohádek	

		• MV - 1
➤ Ovládá koordinaci ruky	• Příprava na psaní	
➤ Uvědomuje si smysl čtení	• Čtení slov, vět	
➤ Je schopen z daných prvků vytvořit slovo, větu	• Tvoření slov, krátkých vět	• MuV - DigT- 4
➤ Aplikuje ve vhodné situaci	• Formulace prosby, přání, omluvy, blahopřání	
➤ Označí konec věty	• Znaménka za větou	
	• Pomlčka, čárka, dvojtečka	
	• Tvořivé psaní	• OSV - 1 • MV - 1
	• Skupiny DI, TI, NI, DY, TY, NY, DĚ, TĚ, NĚ, BĚ, PĚ, VĚ, MĚ	
	• Malá tiskací písmena	
	• Orientace v liniatuře	
	• Tvorba vět, doplňování do vět	
➤ Rozpozná písmena, je schopen je zapsat	• Psaní abecedy	
	• Rozvoj písemného projevu	
➤ Je schopen opsat a přepsat krátký text	• Opis, přepis	
	• Intonační zákonitosti řeči	
➤ Čte s porozuměním	• Rozvoj čtenářských dovedností	• MV - 1
	• Uvědomělé čtení slov a vět	
➤ Vyvozuje závěry na základě vlastních zkušeností	• Rozvoj slovní zásoby - dokončení příběhu	
➤ Vnímá a hodnotí literární text	• Práce s textem- knihy, časopisy	

➤ Vyjadřuje vlastními slovy děj	• Vyprávění pohádek a příběhů	• MV - 1
	• Vlastní jména - velká písmena	
➤ Zapiše slovo, jednoduchou větu	• Psaní samostatně tvořených slov, vět	
	• Čtení psaného textu	
➤ Je schopen číst	• Hlasité - tiché čtení	
➤ Hlasem vyjadřuje význam věty	• Intonace věty	
➤ Orientuje se v textu	• Článek, řádek	
	• Nadpis, odstavec	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Předmět: Český jazyk a literatura
Ročník: 2.

Očekávané výstupy	Učivo	Poznámky
➤ Vyjadřuje se ve větách, je schopen krátkého souvislého projevu na určité téma	<ul style="list-style-type: none"> Slovo, hláska, písmeno 	
	<ul style="list-style-type: none"> Abeceda 	
	<ul style="list-style-type: none"> Rozvoj slovní zásoby, krátké souvislé projevy (vyjadřování písemné, ústní) 	
	<ul style="list-style-type: none"> Psaní psacích písmen podle tvarových skupin 	
	<ul style="list-style-type: none"> Sklon, tvar, spoj, háček, vratný tah 	
	<ul style="list-style-type: none"> Slovní přízvuk, plynulé čtení jednoduchých vět 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Čte s intonací ➤ Čte s porozuměním 	<ul style="list-style-type: none"> Práce s literárním textem: 	<ul style="list-style-type: none"> MV – 1
	<ul style="list-style-type: none"> Poslech četby- próza 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Vypráví o přečteném ➤ Orientuje se v textu ➤ vyhledává jednoduchou odpověď na otázku 	<ul style="list-style-type: none"> Základy literatury 	
	<ul style="list-style-type: none"> Orientace, seznámení, doporučení = besedy nad knihou 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Všimá si ilustrací 	<ul style="list-style-type: none"> Výtvarný doprovod – ilustrace, ilustrátor (H. Zmatlíková, O. Sekora, J. Lada, J. Čapek) 	
	<ul style="list-style-type: none"> Próza- vyprávění, vypravěč, příběh, děj 	

	<ul style="list-style-type: none"> • Věta – jednotka jazykového (řečového) projevu 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Orientace ve větě, interpunkce („“) 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Doplnování, tvoření vět, pořádek slov ve větě 	
➤ Dodržuje pořádek slov ve větě	<ul style="list-style-type: none"> • Slovní význam – slovo nadřazené, podřazené, souřadné 	
➤ Tvoří řady slov ➤ Respektuje jejich významový vztah	<ul style="list-style-type: none"> • Druhy vět podle postoje mluvčího (přízvuk, intonace věty) 	
➤ Rozeznává věty podle postoje mluvčího		
➤ Je schopen správně zapsat větu	<ul style="list-style-type: none"> • Návčik správných tvarů číslic 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Návčik tiskacích písmen pro geometrii 	
➤ Zaměří se na čtení vět s důrazem na správnou intonaci vět tázacích a rozkazovacích	<ul style="list-style-type: none"> • Práce s literárním textem: 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Základy literatury 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Slovo, hláska, písmeno 	
➤ Zná rozdíl mezi hláskou a písmenem	<ul style="list-style-type: none"> • Dělení slov na konci řádku 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Dělení hlásek: samohlásky krátké, dlouhé 	
➤ Orientuje se v hláskovém systému	<ul style="list-style-type: none"> • Pravopis ú, ů 	
➤ Ovládá pravopis ú/ů	<ul style="list-style-type: none"> • Dvojhásky au, ou 	
➤ Identifikuje dvojhásky		

	<ul style="list-style-type: none"> • Umístování diakritických znamének 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Řešení hádanek a slovních hříček 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Tvrdé souhlásky – pravopis v českých slovech 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Je schopen přepisovat, opisovat, psát podle diktátu i autodiktátu 	<ul style="list-style-type: none"> • Opis, přepis, diktát vět 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Tvoření, doplňování vět 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Práce s textem 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Respektuje základní formy společenského styku - oslovení, pozdrav, poděkování 	<ul style="list-style-type: none"> • Základní formy společenského styku (oslovení, pozdrav, poděkování) 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Psaní adres, dopisu 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Převypráví příběh 	<ul style="list-style-type: none"> • Vyprávění pohádek a povídek 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Měkké souhlásky – pravopis v českých slovech 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Zná rozdíl mezi měkkou a tvrdou souhláskou ➤ Orientuje se v pravopise 		
	<ul style="list-style-type: none"> • Volné psaní (seznámení) 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Vlastní tvorba – kniha, krátký příběh, báseň 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Domýšlí jednoduchý příběh ➤ Navazuje na osobní zkušenost ➤ Vychází z fantazie 	<ul style="list-style-type: none"> • Přirozený přízvuk 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Respektuje rým 	<ul style="list-style-type: none"> • Poslech četby – poezie 	<ul style="list-style-type: none"> • VMEGS - DigT- 1
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Recituje báseň 	<ul style="list-style-type: none"> • Přednes básní 	

➤ Doporučí knihu spolužákům	• Práce s textem	
➤ Zdůvodní její volbu		
	• Základy literatury	
➤ Vymezí základní rozdíl mezi poezií a prózou	• Poezie: báseň, verš, rým, přednes (recitace)	
	• Obojetné souhlásky (seznámení)	
➤ Je si vědom specifik pravopisu po obojetných souhláskách	• Slabikotvorné r, l	
	• Slovní druhy – podstatná jména (poznávání v textu)	
➤ Uvádí rozmanité příklady	• Vlastní jména osob, zvířat, měst a vesnic	
	• Psaní vlastních jmen (samostatně i ve větě)	
➤ Rozlišuje obecná a vlastní jména	• Opis, přepis slov, vět	
	• Vlastní tvorba - báseň	
➤ Je schopen tichého čtení s porozuměním	• Slovní přízvuk	
➤ Navrhne pohádku vhodnou k dramatisaci - rozdělí role	• Dramatizace pohádek	
➤	• Poezie: rytmus, přízvuk	
	• Slovní druhy – předložky (psaní, čtení, poznávání v textu)	
	• Děj-základ vypravování, dodržování posloupnosti	• MV - 3
➤ Je schopen vyhledat slovní hříčku	• Řešení hádanek, slovních hříček	
	• Písmeno ě – dě, tě, ně	

➤ Dodržuje správnou výslovnost a psaní skupiny dě, tě, ně	• Bě, pě, vě ,mě	
➤ Dodržuje správnou výslovnost a psaní skupin bě, pě, vě, mě	• Opis, přepis, diktát vět	
➤ Zdramatizuje pohádku	• Vyprávění pohádek, povídek	
➤ Určí základní profese v divadle	• Divadlo:jeviště, herec, divák	• MV – 5
	• Párové souhlásky	
	• (p-b, t-d, t'-d', ch-h, f-v, s-z, š-ž)	
	• Jednoduchý popis	
	• Pojmenování předmětů, jejich vlastností	• MV – 2
	• Úprava – nadpis, odstavec	
	• Řešení hádanek, slovních hříček	
	• Divadlo: maňásek, loutka	
	• Písmeno ě- (dě, tě, ně, x bě, pě, vě, mě)	
	• Párové souhlásky	
	• Opis, přepis textu	
➤ Popisuje jednoduché věci - užívá jednoduché slohové postupy		
➤ Je schopen samostatně pracovat		
➤ Označí nejvýznamnější spisovatele dětské prózy a poezie		
➤ Dodržuje správné tvary písmen, správné napojování		
➤ Správně užívá velká písmena, diakritická znaménka		

<ul style="list-style-type: none"> ➤ Píše čitelně, úhledně ➤ Dodržuje celkovou úpravu písemného projevu 		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Poznává podstatná jména a slovesa ➤ Je si vědom specifického čtení předložek se slovy ➤ Popíše rozdíl mezi jejich čtením a psaním 	<ul style="list-style-type: none"> • Slovesa (vyjádření děje, poznávání sloves v textu) 	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Předmět: Český jazyk a literatura
Ročník: 3.

Očekávané výstupy	Učivo	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu a nahlas ➤ Rozliší podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává ➤ Posoudí úplnost jednoduchého sdělení ➤ Reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta ➤ Vede správně dialog, telef. rozhovor ➤ Rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace ➤ Napíše věcně i formálně správná jednoduchá sdělení ➤ Sestaví osnovu vyprávění a vytvoří krátký mluvený nebo písemný projev 	<ul style="list-style-type: none"> • Čtení – praktické – technika čtení, čtení pozorné, plynulé, znalost orientačních prvků v textu • Čtení – věcné – čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávající klíčová slova • Naslouchání praktické – zdvořilé, vyhledávání kontaktu s partnerem • Naslouchání věcné – pozorné, soustředěné, aktivní • Mluvený projev – základy techniky mluveného projevu, vyjadřování závislé na komunikační situaci: pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, zpráva, oznámení, dialog na základě obrazového materiálu – základní kom. Pravidla - oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání role mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování, nonverbální prostředky řeči (mimika, gesta) • Písemný projev - základní hyg. návyky technika psaní, žánry písemného projevu: adresa, blahopřání, pozvánka, dopis, popis, postup činnosti 	<ul style="list-style-type: none"> • OSV - 9 • MuV - 2,3 • MV - 3,5, 6 • OSV - 5

<ul style="list-style-type: none"> ➤ Porovnává významy slov – slova opačného a podobného významu, slova významem souřadná, nadřazená a podřazená 	<ul style="list-style-type: none"> • Zvuková stránka jazyka • Slovní zásoba a tvoření slov – slova a pojmy, význam slov, slova jednoznačná a mnohoznačná, antonyma, synonyma, homonyma, stavba slova (kořen, předpona, přípona) 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost 	<ul style="list-style-type: none"> • Tvarosloví – slov. druhy 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami 	<ul style="list-style-type: none"> • Skladba – věta jednoduchá a souvětí, základní skladební dvojice 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Odůvodní a napíše správně i/y po tvrdých, měkkých a obojetných souhláskách ve známých vyjm. slovech ➤ Rozliší základní části slova, slovo základové a odvozené ➤ Rozliší spisovné a nespisovné tvary slov 	<ul style="list-style-type: none"> • Pravopis 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Čte a přednáší zpaměti ve vhodném frázování a tempu literár. texty přiměř. věku ➤ Rozliší vyjadřování v próze a ve verších, odliší pohádku od ostatních vyprávění ➤ Užívá s porozuměním zákl. literární pojmy 	<ul style="list-style-type: none"> • Poslech literárních textů • Zážitekové čtení 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Pracuje tvořivě s liter. textem podle pokynů učitele a podle svých schopností ➤ Vyjádří své dojmy z četby a zaznamená je ➤ Volně reprodukuje text podle svých schopností 	<ul style="list-style-type: none"> • Tvořivé činnosti s liter. textem, přednes vhodných liter. textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, výtvarný doprovod 	<ul style="list-style-type: none"> • OSV - 10 • MV - 1
	<ul style="list-style-type: none"> • Základy liter. teorie a historie – základní literárněvědné pojmy, liter. druhy a žánry – pohádka, báseň, spisovatel, básník, divadlo, herec, režisér, verš, rým, přirovnání, bajka, povídka, čas a prostředí děje, řeč autora a postav 	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Předmět: Český jazyk a literatura
Ročník: 4.

Očekávané výstupy	Učivo	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Rozliší různé podoby slova ➤ Rozlišuje slova dle významů ➤ Rozlišuje slova spisovná a nespisovná ➤ Poznává různě citově zabarvená slova, porovnává je se slovy 	<ul style="list-style-type: none"> • Nauka o slově • Hlásková podoba slova • Význam slova • Slova spisovná a nespisovná • Slova citově zabarvená 	<ul style="list-style-type: none"> • MuV – 1 • MuV - DigT- 1
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Poznává kořen a rozliší části příponové a předponové u jednoduchých slov ➤ Rozlišuje předpony a předložky 	<ul style="list-style-type: none"> • Stavba slov • Kořen, přípona a předpona • Předložky 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Uvědoměle používá i/y po obojetných souhláskách u vyjmenovaných i příbuzných slov 	<ul style="list-style-type: none"> • Vyjmenovaná slova 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Určí slovní druhy - slova ohebná a neohebná 	<ul style="list-style-type: none"> • Slovní druhy 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Skloňuje podstatná jména 	<ul style="list-style-type: none"> • Vzory podstatných jmen 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Určí infinitiv ➤ Určuje osoby, čísla a čas sloves ➤ Časuje slovesa v oznamovacím způsobu ➤ Určuje slovesný způsob v textu. 	<ul style="list-style-type: none"> • Infinitiv sloves • Určité slovesné tvary 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Rozlišuje větu jednoduchou a souvětí ➤ Spojuje věty v souvětí spojovacími výrazy 	<ul style="list-style-type: none"> • Stavba věty 	

<ul style="list-style-type: none"> ➤ Rozlišuje řeč přímou a větu uvozovací - orientačně; dramatizace textu ➤ Využívá vhodných jazykových prostředků ➤ Sestaví jednoduchou osnovu, vytvoří nadpis, člení text na odstavce ➤ Dodržuje následnosti dějových složek ➤ Znát různé druhy popisů ➤ Vytvoří prostý popis ➤ Vypravuje s použitím plnovýznamových sloves a využitím vhodných spojek ➤ Vyjadřuje se též pomocí souvětí 	<ul style="list-style-type: none"> • Stylizace a kompozice • Osnova, nadpis, členění projevu, stylizace, kompozice • Vypravování – dějové složky • Popis rostlin, zvířat, věcí 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Sestaví stručný telegram, dovede výstižně a stručně telefonovat ➤ Dovede napsat dopis s vhodným oslovením a správnou adresou – rodinným příslušníkům, popřípadě kamarádovi 	<ul style="list-style-type: none"> • Formy společenského styku • Dopis, telefonování 	<ul style="list-style-type: none"> • MuV - 2
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Správně a plynule čte umělecké a populárně naučné texty (učebnice pro různé předměty) se správným přízvukem slovním i větným, s přirozenou intonací a správným frázováním ➤ Uvědoměle a dostatečně rychle čte potichu ➤ Recituje se správným přízvukem, frázováním a s přirozenou intonací 	<ul style="list-style-type: none"> • Hlasité čtení a recitace 	<ul style="list-style-type: none"> • EV – 3
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Reprodukuje obsah textu ➤ Prokáže, že textu porozuměl ➤ Ví, proč čteme 	<ul style="list-style-type: none"> • Porozumění textu 	<ul style="list-style-type: none"> • EV - 4 • MV - 3, 5, 6, 7

<ul style="list-style-type: none"> ➤ Využívá poznatků z četby v dalších školních činnostech ➤ Vyhledává informace v učebnicích, dětských encyklopediích 		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Odliší verše od prózy ➤ Rozlišuje lyriku (píseň) a epiku, rytmus básní ➤ Rozlišuje pověst, povídku, hlavní a vedlejší postavy ➤ Všimá si rozdílů zpracování textu krásné literatury a literatury uměleckonaučné ➤ Rozumí literárním pojmům (přirovnání, zosobnění, bajka, dramatizace, próza, poezie, encyklopedie) při praktické činnosti ➤ Dokáže hledat a jednoduše vyjádřit motivy činů literárních postav ➤ Stručně zhodnotí postavy ➤ Při popisu a hodnocení lit. díla si všimá také ilustrací. ➤ Dokáže vyjádřit, které hrdiny dětských seriálů obdivuje ➤ Dokáže ostatním doporučit knihu či divadelní představení ➤ Vyjádří své pocity z četby, z poslechu pořadu, z divadelního či televizního představení 	<ul style="list-style-type: none"> • Rozbor lit. díla 	<ul style="list-style-type: none"> • MV - 1, 2 • VMEGS – 1, 3 • VMEGS - DigT- 1
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Rozliší různé druhy filmů – televizní inscenace ➤ Poznává části div. představení – jednání, konflikt a jeho řešení ➤ Chodí do divadla, vypráví si o představeních, hercích, životě divadla ➤ Dokáže vyjádřit, čím jej zaujal rozhlasový pořad 	<ul style="list-style-type: none"> • Film, televize, divadlo, rozhlas 	<ul style="list-style-type: none"> • MV - 1, 2, 3, 5, 6, 7 • VMEGS - DigT- 2, 3 • MV - DigT- 1, 2, 3, 5, 6, 7

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Předmět: Český jazyk a literatura
Ročník: 5.

Očekávané výstupy	Učivo	Poznámky
	<ul style="list-style-type: none"> • Stavba slova, části slova • Slovo tvorný základ, • Slova příbuzná, odvozování předponami, příponami • Předpony (roz-, bez-, od-, nad-, pod-, před-, ob-, v-, z-, s-, vz-) • Dělení slov na konci řádku • Význam slov – slova jednoznačná, mnohoznačná, protikladná, souznačná, souřadná, nadřazená, podřazená a s citovým zabarvením • Pravopis i/y u obojetných souhláskách, použití vyjm. slov 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Vyhledává, rozlišuje samostatně v textu ➤ Nezaměňuje se slovesy ➤ Samostatně - vyhledává, určuje jednotlivé kategorie, které nezměňuje se slovesnými ➤ Skloňuje, využívá pády, rozlišuje podle vzorů 	<ul style="list-style-type: none"> • Slovní druhy • Podstatná jména • Opakování rod, číslo, pád, vzor • Skloňování podle vzorů rodu mužského, ženského, středního 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Určuje a rozlišuje, nezměňuje mluvnické kategorie, rozliší podmíň. způsob 	<ul style="list-style-type: none"> • Slovesa • Mluvnické kategorie sloves • Slovesná osoba, číslo, čas, způsob 	

	<ul style="list-style-type: none"> • Sloveso být v podmiň. způsobu 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Využívá př. jmen při stylistickém projevu písemném i komunikaci, vyhledává v textu 	<ul style="list-style-type: none"> • Přídavná jména • druhy, skloňování tvrdých a měkkých př. jmen • Procvičování, skloňování přivlastňovacích př. jmen • Rozlišování, pravopis 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Psaní, jednotlivé části rozlišuje a určuje v textu ➤ Seznámí se s druhy 	<ul style="list-style-type: none"> • Zájmena • Poznávání v textu, nahrazování podst. a př. jmen zájmeny • Osobní zájmena - určování 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Rozlišuje v textu 	<ul style="list-style-type: none"> • Číslovky • Vyhledávání a rozlišování v textu 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Samostatně vyhledá zákl. skladební dvojici, určí rozdíly v podmětu i přísudku ➤ Zná základní pravidla interpunkce, umí je využívat ➤ Pracuje s Pravidly českého pravopisu 	<ul style="list-style-type: none"> • Skladba • Základní větné členy – podmět několikanásobný, vyjádřený, nevyjádřený • Přísudek- slovesný, jmenný se sponou • Shoda podmětu s přísudkem • Věta jednoduchá, souvětí 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Aktivně používá spisovný jazyk ➤ Samostatně vypravuje vlastní zážitky, reprodukuje přečtené, čtenému rozumí ➤ Dokáže sestavit osnovu textů 	<ul style="list-style-type: none"> • Vypravování • Osnova, nadpis, členění projevu, stylizace, kompozice • Členění vypravování • Líčení zážitků • Reprodukce jednoduchých textů 	

	<ul style="list-style-type: none"> • Sestavování osnovy textů 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Samostatně popisuje jednotlivé etapy, je schopen je rozlišit ➤ Využívá v písemné komunikaci, rozlišuje jednotlivé části 	<ul style="list-style-type: none"> • Popis • Popis pracovního postupu, předmětu, osoby • Dopis • Psaní, jednotlivé části dopisu 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Vyplňuje, podává 	<ul style="list-style-type: none"> • Tiskopisy • Práce s tiskopisem • Modelové situace 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Hovoří souvisle o přečteném ➤ Reprodukuje přečtený text svými slovy, orientuje se v textu ➤ Vyjadřuje vlastními slovy své pocity a názory ➤ Vyhledává, popisuje hrdiny ➤ Rozlišuje hlavní a vedlejší postavy 	<ul style="list-style-type: none"> • Práce s textem, recitace • Výrazné čtení uměleckých textů • Reprodukce textu (rozlišování podstatného od méně podstatného) • Klíčová slova a pojmy • Hl. myšlenka lit. díla • Veršovaná poezie, poetická próza • Čtení z časopisů pro děti 	<ul style="list-style-type: none"> • VMEGS – 1 • MV – 3, 4 • VMEGS - DigT- 1
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Vyhledává informace ve slovnících a ostatních různých textech ➤ Orientuje se v nabídce dětské literatury ➤ Využívá vlastní, školní a místní knihovny pro vlastní četbu ➤ Srovnává různá vydání ➤ Porovnává ilustrace 	<ul style="list-style-type: none"> • Práce s knihou • Postoje lit. postav • Ilustrace různých výtvarníků, jejich porovnávání • Hodnocení různých vydání stejných knih • Přínos masových médií • Tv. inscenace - příběhy dětí • Divadelní představení, různé typy - porovnání, práce herců, život divadla 	<ul style="list-style-type: none"> • OSV – 11 • MV-1, 2 • MuV – 4 • MuV - DigT- 4
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Rozumí literárním pojmům 	<ul style="list-style-type: none"> • Základy literatury 	

<p>➤ Orientuje se v nabídce kulturních akcí v regionu, rozhoduje o výběru návštěvy kulturních akcí</p>	<ul style="list-style-type: none">• Poezie (lyrika, epika, přirovnání, zosobnění, básnický přívlastek)• Próza• Prostředí děje povídky, hlavní a vedlejší postavy, řeč autora, řeč postav• Divadlo - konflikt a jeho řešení (komedie, tragédie)• Film - loutkový, kreslený• Tv. inscenace - scénář• Kulturní život regionu, kulturní instituce	<ul style="list-style-type: none">• MV – 5, 6
--	---	---

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Předmět: Český jazyk a literatura
Ročník: 6.

Očekávané výstupy	Učivo	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Práce s ukázkami spisovného a nespisovného jazyka ➤ Rozlišování útvarů národního jazyka ➤ Používání jazykových příruček 	Úvod o českém jazyce <ul style="list-style-type: none"> • Rozvrstvení národního jazyka • Nářečí • Obecná čeština • Jazykové příručky 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Opakování o hláskách ➤ Čtení zdvojených souhlásek ➤ Používání pauzy, důrazů, tempa přízvuku 	Zvuková stránka jazyka <ul style="list-style-type: none"> • Spisovná a nespisovná výslovnost 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Upevňování vědomostí ➤ Určování rozvíjejících větných členů ➤ Tvoření vět s podmíněným vyjádřením podstatným jménem ➤ Určování věty hlavní a vedlejší ➤ Spojování vět spojovacími výrazy ➤ Procvičování interpunkce v jednoduchých souvětích užívat základní principy skladby 	Skladba <ul style="list-style-type: none"> • Základní větné členy • Rozvíjející větné členy • Věta jednoduchá • Souvětí • Interpunkce v souvětí 	
	Tvarosloví	

<ul style="list-style-type: none"> ➤ Určování slovních druhů ➤ Seznamování s učivem informativně ➤ Rozlišování jmen obecných a vlastních ➤ Skloňování jmen v regionu ➤ Určování přídavných jmen, včetně procvičování pravopisu ➤ Procvičování pravopisu jmenných tvarů přídavných jmen (př. z literární výchovy) ➤ Skloňování a stupňování přídavných jmen ➤ Využívání různých přípon stupňovaných přídavných jmen ➤ Vyhledávání a určování zájmen ➤ Skloňování zájmen ukazovacích a přivlastňovacích – orientačně ➤ Užívání spisovných tvarů podmiňovacího způsobu ➤ Pracovat s abstraktními typy podstatných jmen, s jednotlivými slovními druhy, s dalšími typy vlastních jmen ➤ Užívat jmenných tvarů přídavných jmen bez pravopisných obtíží ➤ Skloňovat zájmena a nezaměňovat jejich tvary ➤ Vhodně používat slovesné tvary 	<ul style="list-style-type: none"> • Slovní druhy • Druhy podstatných jmen: konkrétní, abstraktní, pomnožná, hromadná a látková, obecná a vlastní • Jména osobní a místní • Druhy přídavných jmen: tvrdá, měkká, přivlastňovací • Jmenné tvary přídavných jmen. • Stupňování přídavných jmen, 2. a 3. stupeň přídavných jmen • Zájmena - ten, náš, on, ona, ono, můj, tvůj, svůj, její • Slovesa - tvary podmiňovacího způsobu přítomného a minulého 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Procvičování vypravování 	<p>Sloh</p>	<ul style="list-style-type: none"> • MeV- kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

<ul style="list-style-type: none"> ➤ Sestavování osnovy: a) heslovitě, b) pomocí vět ➤ Zpracování popisu ➤ Zpracovávání jednoduchého pracovního postupu ➤ Sestavování zpráv a oznámení ➤ Výpisky ze snadného odborného textu, výtah z odborného článku ➤ Psaní dopisů různým adresátům ➤ Neustále prohlubovat poznatky o vhodných jazykových prostředcích používaných při písemných stylistických pracích, sestavit zprávy či oznámení ➤ Pracovat s odborným textem, najít hlavní myšlenku textu, pořizovat si potřebné výpisky, výtahy ➤ Nastylizovat dopis soukromého i dopis úředního charakteru 	<ul style="list-style-type: none"> • Vypravování - časová posloupnost • Osnova vypravování • Popis a jeho funkce • Význam pracovního postupu • Zpráva a oznámení • Výpisky a výtah • Hlavní myšlenky textu • Dopis - osobní a úřední 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Interpretace ukázek z knih, časopisů, divadelních představení ➤ Individuální četba a její okruhy ➤ Besedy o četbě, o představení, o inscenaci ➤ Besedy se spisovateli, malíři – ilustrátory, překladateli ➤ Orientace v knihovně - katalog autorů, názvů knih 	<p>Literatura</p> <ul style="list-style-type: none"> • Literatura a skutečnost • Poezie, próza, drama - lyrika, epika, drama • Lyrika - lyrický subjekt (hrdina) a jeho vlastnosti • Lyrika přírodní, milostná, vlastenecká, politická, náboženská, reflexivní • Jazyk básně - obrazné vyjadřování, přenesený význam, přirovnání, 	

<ul style="list-style-type: none"> ➤ Práce s encyklopediemi a literárními časopisy ➤ Návštěvy kulturních akcí ➤ Pracovat s literárním textem ➤ Porozumět literárním pojmům ➤ Přiřadit literární text k příslušnému žánru ➤ Uvést příklad spisovatelů jednotlivých žánrů ➤ Formulovat vlastní názory k četbě, k divadelnímu či televiznímu představení ➤ Uvědomovat si význam literatury v minulosti i v současnosti ➤ Chápat smysl kulturních akcí ➤ Orientovat se v knihovně ➤ Obohatit vlastní jazykovou kulturu. 	<p>zosobnění, básnický přívlastek, alegorie, ironie</p> <ul style="list-style-type: none"> • Žánry a formy - píseň, báseň, epigram, lidová tvorba • Ukázky z lyrické tvorby významných českých a světových básníků - spisovatelů • Epika - veršovaná, psaná prózou, děj a jeho čas, prostředí, vypravěč, vypravování v 1. a 3. osobě • Epické žánry • Pohádky klasické a moderní • Pohádky české a jiných národů • Bajky veršované a prozaické • Mýty antické a biblické • Lidové báje o světě • Pověsti české a jiných národů, pověsti regionální • Legendy - hrdinové českých středověkých legend v české literatuře 19. a 20. století • Povídky - historické, dobrodružné, ze současnosti, humoristické, detektivní (v české i světové tvorbě), významní povídkáři • Anekdoty, citáty různých autorů • Lyricko - epické žánry - lidové a umělé balady u nás v 19. a 20. století • Žánry věcné literatury - cestopis, fejeton, ukázky z kronik • Drama - monolog, dialog, dramatické postavy • Kompozice dramatu, komedie, tragédie • Jednání dětských hrdinů, jejich vztah k vrstevníkům, k ostatním lidem, ke zvířatům, k rostlinám a věcem • Významní autoři českého a světového dramatu • Filmová tvorba pro děti a mládež, oblíbení hrdinové
--	---

• Televizní tvorba - seriály pro děti a mládež• Knižní ilustrace - práce různých ilustrátorů• Knihy a jejich vydavatelství• Školní, místní, městská knihovna (pro děti a mládež)• Literární pořady a výstavy pořádané knihovnou – muzeem• Literární časopisy pro děti a mládež• Dramatická výchova	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Předmět: Český jazyk a literatura
Ročník: 7.

Očekávané výstupy	Učivo	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Určování druhů vět ➤ Určování prostředků charakteristických pro jednotlivé věty ➤ Určování vět na základě zvládnutí základních větných členů ➤ Vyhledávání a určování základních větných členů ➤ Určování podmětu a slovního druhu, kterým je vyjádřen ➤ Určování přísudku a slovního druhu, kterým je vyjádřen ➤ Různé typy přívlastků, příslovečná určení a jejich určování ➤ Rozlišování hlavní a vedlejší věty ➤ Nahrazování větných členů vedlejšími větami ➤ Vyhledávání spojovacích výrazů ➤ Volit nejvhodnější předložky a spojky v souvětích ➤ Orientovat se v různých typech vedlejších vět, rozlišovat vedlejší větné členy a správně je určovat ➤ Ovládat interpunkci ve větě jednoduché i v souvětí 	<p>Skladba</p> <ul style="list-style-type: none"> • Druhy vět podle postoje mluvčího (oznamovací, tázací, rozkazovací, přací), věty zvolací • Otázky doplňovací a zjišťovací • Věty dvojčlenné a jednočlenné (i s nevyjádřeným podmětem) • Základní větné členy holé, rozvité, několikanásobné • Vyjádření podmětu různými slovními druhy • Vyjádření přísudku (slovesný, jmenný) • Rozvíjející větné členy: přívlastek, předmět, příslovečné určení, přístavek, doplněk • Seznámení s druhy vedlejších vět: podmětná, předmětná, příslovečná (místní, časová, způsobová, měrová, příčinná - důvodová, účelová, podmínková a přípustková), přívlastková, doplňková a přísudková 	

<ul style="list-style-type: none"> ➤ Procvičování a ověřování správného psaní velkých písmen ➤ Procvičování tvarů jenž, jež ➤ Převádění sloves do trpného rodu ➤ Převádění sloves do činného rodu ➤ Rozlišování neohebných slov ➤ Využívání příslovečných spřežek ➤ Nahrazování příslovcí s opačným významem ➤ Rozlišování neohebných slov ➤ Vyhledávání v textu ➤ Využívat znalosti o podstatných jménech konkrétních, abstraktních v projevu ústním i písemném ➤ Vyhledávat obtížnější tvary slov v jazykových příručkách ➤ Nepoužívat nadbytečně zájmena ukazovací ve svém projevu a rozlišovat vhodné užívání zájmen vztažných 	<p>Tvarosloví</p> <ul style="list-style-type: none"> • Psaní velkých písmen • Skloňování zájmen (jenž) • Slovesný rod (činný a trpný) • Další slova neohebná - příslovečné spřežky • Stupňování příslovcí • Předložky, spojky, částice, citoslovce 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Určování věcných významů slov ➤ Práce se Slovníkem spisovné češtiny; práce v knihovně ➤ Vyhledávání rčení, vysvětlování (využití v mluvených projevech) ➤ Vyhledávání slov jednoznačných a mnohoznačných ➤ Využívání termínů z ostatních vyučovacích předmětů ➤ Užívání ve větách (výcvik) ➤ Volba vhodných slov ➤ Využívání ve slohových a literárních útvarech ➤ Využívání termínů z jiných vyučovacích předmětů 	<p>Nauka o významu slov</p> <ul style="list-style-type: none"> • Slovo a sousloví • Rčení • Jednoznačná slova • Mnohoznačná slova • Odborné názvy, názvosloví • Synonyma • Homonyma • Slova citově zabarvená • Odborné názvy 	

<ul style="list-style-type: none"> ➤ Uvádění názvů osob, zvířat, prostředků, dějů, vlastností apod. ➤ Různé způsoby tvoření slov (uvádění názvů nositelů vlastností apod.) ➤ Přechylování podstatných jmen, uvádění názvů osob, míst, respektování regionálních názvů ➤ Odvozování od podstatných jmen a přídavných jmen a od sloves ➤ Vyhledávání slov odvozených ➤ Spojování slov s různými předponami a užívání ve větách ➤ Užívání složenin ➤ Rozlišování zkratk a zkratkových slov ➤ Respektovat při písemném dělení slov kořeny slov ➤ Ovládat pravopis lexikální, tvaroslovný a skladební 	<p>Nauka o tvoření slov</p> <ul style="list-style-type: none"> • Slovní zásoba - způsoby jejího obohacování • Tvoření slov - odvozováním, skládáním a zkracováním • Odvozování podstatných a přídavných jmen předponou a příponou • Slovesa - jejich odvozování • Tvoření slov skládáním • Zkracování slov - zkratky, zkratková slova 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Popis výrobků, uměleckých děl, pracovních postupů ➤ Vystižení povahy člověka, jeho schopností, zájmů, zvláštností ➤ Vyjadřování pomocí rčení ➤ Využívání přirovnání, přísloví a pořekadel ➤ Rozlišování charakteristiky (vnější a vnitřní) ➤ Procvičování subjektivně zabarveného popisu ➤ Zpracování výtahu z odborného textu výběr vhodných jazykových prostředků ➤ Formulování ústní a písemné žádosti ➤ Sestavování životopisu 	<p>Sloh</p> <ul style="list-style-type: none"> • Popis • Charakteristika • Charakteristika literárních postav • Líčení • Výtah • Žádost • Životopis • Vypravování 	<ul style="list-style-type: none"> • MV- kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

<ul style="list-style-type: none"> ➤ Vypravování - scény ze hry, z filmu, ukázky z knihy ➤ Prohlubovat poznatky o vhodných jazykových prostředcích při komunikaci s vrstevníky i s dospělými ➤ Sestavit vlastní životopis ➤ Sepsat žádost 		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Interpretace ukázek z knih, časopisů, divadelních představení ➤ Individuální četba a její okruhy ➤ Besedy o četbě, o představení, o inscenaci ➤ Besedy se spisovatelem, malíři – ilustrátory, překladateli ➤ Orientace v knihovně - katalog autorů, názvů knih ➤ Práce s encyklopediemi a literárními časopisy ➤ Návštěvy kulturních akcí ➤ Pracovat s literárním textem ➤ Porozumět literárním pojmům ➤ Přiřadit literární text k příslušnému žánru ➤ Uvést příklad spisovatelů jednotlivých žánrů ➤ Formulovat vlastní názory k četbě, k divadelnímu či televiznímu představení ➤ Uvědomovat si význam literatury v minulosti i v současnosti ➤ Chápat smysl kulturních akcí ➤ Orientovat se v knihovně ➤ Obohatit vlastní jazykovou kulturu 	<p>Literatura</p> <ul style="list-style-type: none"> • Literatura a skutečnost • Poezie, próza, drama - lyrika, epika, drama • Lyrika - lyrický subjekt (hrdina) a jeho vlastnosti • Lyrika přírodní, milostná, vlastenecká, politická, náboženská, reflexivní • Jazyk básně - obrazné vyjadřování, přenesený význam, přirovnání, zosobnění, básnický přívlastek, alegorie, ironie • Žánry a formy - píseň, báseň, epigram, lidová tvorba • Ukázky z lyrické tvorby významných českých a světových básníků - spisovatelů • Epika - veršovaná, psaná prózou, děj a jeho čas, prostředí, vypravěč, vypravování v 1. a 3. osobě • Epické žánry • Pohádky klasické a moderní • Pohádky české a jiných národů • Bajky veršované a prozaické • Mýty antické a biblické • Lidové báje o světě • Pověsti české a jiných národů, pověsti regionální • Legendy - hrdinové českých středověkých legend v české literatuře 19. a 20. století • Povídky - historické, dobrodružné, ze současnosti, humoristické, detektivní (v 	

české i světové tvorbě),
významní povídkáři

- Anekdoty, citáty různých autorů
- Lyricko - epické žánry - lidové a umělé balady u nás v 19. a 20. století
- Žánry věcné literatury - cestopis, fejeton, ukázky z kronik
- Drama - monolog, dialog, dramatické postavy
- Kompozice dramatu, komedie, tragédie
- Jednání dětských hrdinů, jejich vztah k vrstevníkům, k ostatním lidem, ke zvířatům, k rostlinám a věcem
- Významní autoři českého a světového dramatu
- Filmová tvorba pro děti a mládež, oblíbení hrdinové.
- Televizní tvorba - seriály pro děti a mládež.
- Knižní ilustrace - práce různých ilustrátorů.
- Knihy a jejich vydavatelství.
- Školní, místní, městská knihovna (pro děti a mládež).
- Literární pořady a výstavy pořádané knihovnou – muzeem.
- Literární časopisy pro děti a mládež.
- Dramatická výchova

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Předmět: Český jazyk a literatura
Ročník: 8.

Očekávané výstupy	Učivo	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova, rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití 	Obecné výklady o Čj <ul style="list-style-type: none"> • J. národní, mateřský • Čj - slovanský jazyk, jaz. kultura 	<ul style="list-style-type: none"> • OSV – rozvoj schopností poznávání
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Rozliší a příklady v textu doloží nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpozná přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh 	Nauka o slovní zásobě <ul style="list-style-type: none"> • Slovní zásoba a tvoření slov • Slova přejatá 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Správně třídí slovní druhy a druhy slov, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci 	Tvarosloví <ul style="list-style-type: none"> • Slovní druhy • Mluvnické významy • Tvary slov 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí 	Skladba <ul style="list-style-type: none"> • Stavba věty • Pořádek slov ve větě • Rozvíjející větné členy • Souvětí souřadné a podřadné 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami 	Pravopis <ul style="list-style-type: none"> • Lexikální, morfologický, syntaktický 	

<p>➤ Odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji, rozliší subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru, odliší spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke komunikačnímu záměru mluvčího</p>	<p>Sloh</p> <ul style="list-style-type: none"> • Opakování slohových útvarů (znalost orientačních prvků v textu, čtení jako zdroj informací, zvukové prostředky souvislého projevu, komunikační normy) 	<ul style="list-style-type: none"> • OSV – komunikace, řešení problému, rozhodovací dovednosti • DV
<p>➤ Uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Charakteristika literárních postav (vlastní tvořivé psaní) 	<ul style="list-style-type: none"> • MV- kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, vnímání autora mediálních sdělení • tem. okruh DV
<p>➤ Uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Charakteristika literárních postav (vlastní tvořivé psaní) 	<ul style="list-style-type: none"> • MV- kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, vnímání autora mediálních sdělení • tem. okruh DV
<p>➤ Využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů</p>		<ul style="list-style-type: none"> • MuV- lidské vztahy • MV- kritické čtení
<p>➤ Využívá základy studijního čtení – formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou textu přednese referát</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Výklad, výtah (znalost orientačních prvků v textu, studijní čtení jako zdroj informací, vyhledávání, kritické čtení) 	<ul style="list-style-type: none"> • MV- práce v realizačním týmu
<p>➤ Zapojí se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu, využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Úvaha (naslouchání – praktické – podnět k jednání, věcně-soustředěné, aktivní, kritické – objektivní a subjektivní sdělení, zážitkové, písemný projev) 	<ul style="list-style-type: none"> • OSV – komunikace • MV- kritické čtení

<p>➤ Uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popíše strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla, formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo</p>	<p>Literatura</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tvořivé činnosti s literárním textem (přednes vhodných literárních textů, záznam a reprodukce hlavních myšlenek, dramatizace) 	<ul style="list-style-type: none"> • OSV – rozvoj schopností poznávání, komunikace • MuV- lidské vztahy • MV- interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, vnímání autora mediálních sdělení, fungování a vliv médií ve spol., tvorba mediálního sdělení, práce v realizačním týmu • DV
<p>➤ Rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty, porovná různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Základy literární teorie a historie (literatura krásná a naučná, umělecká a věcná) 	<ul style="list-style-type: none"> • OSV – řešení problému, rozhodovací dovednosti • MV- kritické čtení

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Předmět: Český jazyk a literatura
Ročník: 9.

Očekávané výstupy	Učivo	Poznámky
<p>➤ Využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace, rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití</p>	<p>Obecné výklady o Čj</p> <ul style="list-style-type: none"> • J. národní, mateřský • Čj - slovanský jazyk • Jaz. Kultura • Vývoj Čj, útvary Čj 	
<p>➤ Využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace</p>	<p>Zvuková stránka jazyka</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hláskosloví • Spisovná výslovnost • Zvuková stránka věty • Modulace spisovné řeči, členění souvislé řeči – pauzy, frázování 	
<p>➤ Rozliší a příklady v textu doloží nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpozná přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh</p>	<p>Tvoření slov</p> <ul style="list-style-type: none"> • Stavba slova a tvoření slov • Slohové rozvrstvení slovní zásoby 	
<p>➤ Spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova, rozpozná přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh</p>	<p>Význam slova</p> <ul style="list-style-type: none"> • Jednoznačná, mnohoznačná • Synonyma, antonyma, homonyma • Termíny 	<ul style="list-style-type: none"> • OSV- řešení problému, rozhodovací dovednosti
<p>➤ Správně třídí slovní druhy a druhy slov, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci</p>	<p>Tvarosloví</p> <ul style="list-style-type: none"> • Slovní druhy • Mluvnické významy a tvary slov 	

<p>➤ Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí, v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché a v méně složitých souvětích</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Skladba • Stavba textu, tvoření vět, hlavní zásady českého slovosledu, větná stavba, věta a souvětí, větné členy 	
<p>➤ Odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji, rozliší subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru, odliší spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke komunikačnímu záměru mluvčího</p>	<p>Sloh</p> <ul style="list-style-type: none"> • Opakování slohových útvarů • Znalost orientačních prvků v textu • Čtení jako zdroj informací • Zvukové prostředky souvislého projevu • Komunikační normy, jazyková kultura • Mluvené a psané texty • Sloh a funkce textů 	<ul style="list-style-type: none"> • MV – práce v realizačním týmu
<p>➤ Využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Vypravování • - v běžné a umělecké komunikaci 	<ul style="list-style-type: none"> • OSV – komunikace • MuV – lidské vztahy • DV
<p>➤ Využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Popis a charakteristika • Rozdíly od vypravování 	<ul style="list-style-type: none"> • OSV – rozhodovací dovednosti • DV
<p>➤ Využívá základy studijního čtení – formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou textu přednese referát</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Výklad, výtah • Znalost orientačních prvků v textu, studijní čtení jako zdroj informací, vyhledávání, kritické čtení 	

<p>➤ Zapojí se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu, využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Úvaha • Naslouchání – praktické – podnět k jednání, věcně-soustředěné, aktivní, kritické – objektivní a subjektivní sdělení, zážitkové • Písemný projev – vyjádření postoje ke sdělovanému obsahu 	<ul style="list-style-type: none"> • OSV- komunikace • MuV – lidské vztahy
<p>➤ Vhodně užívá spisovné jazykové prostředky</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Tiskopisy, životopis 	<ul style="list-style-type: none"> • MuV – lidské vztahy
<p>➤ Rozliší manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujme k ní kritický postoj</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Publicistické útvary 	<ul style="list-style-type: none"> • MV – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality • MV – tvorba mediálního sdělení, práce v realizačním týmu
<p>➤ V mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Proslov, diskuse 	<ul style="list-style-type: none"> • OSV- komunikace
<p>➤ Rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele, uvede základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře, porovná různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování</p>	<p>Literatura</p> <ul style="list-style-type: none"> • Literární druhy a žánry • Poezie, próza, drama • Žánry lyrické, epické, dramatické v proměnách času • Hlavní vývojová období národní a světové literatury, typické žánry a jejich představitelé 	<ul style="list-style-type: none"> • OSV – rozhodovací dovednosti, řešení problému • MV – vnímání autora mediálních sdělení, fungování a vliv medií ve spol

<p>➤ Vyhledá informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Základy literární teorie a historie • Struktura literárního díla – námět a téma díla, literární hrdina, kompozice literárního příběhu • Jazyk literárního díla – obrazná pojmenování • Poezie – rytmus, rým, volný verš 	
<p>➤ Tvořivé činnosti s literárním textem – volná reprodukce přečteného textu, reprodukce hlavních myšlenek, dramatizace, vytváření vlastních textů, vlastní výtvarný doprovod k literárním textům)</p>		<ul style="list-style-type: none"> • OSV – komunikace • MuV – lidské vztahy • MV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení • DV

CIZÍ JAZYK A DALŠÍ CIZÍ JAZYK

Charakteristika předmětu

Cizí jazyk a Další cizí jazyk přispívají k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem. Poskytují živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa.

Osvojování cizích jazyků pomáhá snižovat jazykové bariéry a přispívá tak ke zvýšení mobility jednotlivců jak v jejich osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice a prohlubuje uvědomění si závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance a vytváří podmínky pro spolupráci škol na mezinárodních projektech.

Cizí jazyk rozšiřuje možnosti získávání poznatků z různých informačních zdrojů, čímž motivuje žáky k samostatnému učení, porovnávání a třídění informací a vytváření uceleného názoru. Komunikace v cizím jazyce rozvíjí schopnost spolupracovat, vyjádřit vlastní názor a vhodně argumentovat.

Při výuce jsou žáci podněcováni k logickému uvažování a tvořivému řešení problémů. Poznátky nejsou žákům předkládány v hotové formě, důraz je kladen na induktivní metodu a hledání vzájemných souvislostí.

První cizí jazyk se ve školním roce 2014/2015 začíná vyučovat od prvního ročníku v časové dotaci 1 hodiny týdně, od třetího ročníku v časové dotaci 3 hodin týdně. Od sedmého ročníku je nabízen druhý cizí jazyk v časové dotaci 2 hodiny týdně.

Průřezová témata

Oblast cizích jazyků se podílí na zabezpečení těchto průřezových témat:

Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj – komunikace v 3. ročníku

Multikulturní výchova – multikulturalita ve 3., 4. a 5. ročníku

VMEGS – Evropa a svět nás zajímá v 4., 6., 7., 8. a 9. ročníku

- objevujeme Evropu a svět v 9. ročníku

MuV – multikulturalita v 9. ročníku

MV – tvorba mediálního sdělení v 9. ročníku

Oblast přispívá k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- chápání jazyka jako svébytného historického jevu, v němž se odráží historický a kulturní vývoj národa, a tedy jako důležitého sjednocujícího činitele národního společenství
- poznávání a chápání jazyka jako důležitého a nezbytného nástroje celoživotního vzdělávání
- vnímání a postupnému osvojování jazyka jako bohatého mnohotvárného prostředku k získávání a předávání informací, k vyjádření jeho potřeb i prožitků a ke sdělování názorů
- zvládnutí běžných pravidel mezilidské komunikace daného kulturního prostředí a rozvíjení pozitivního vztahu k jazyku v rámci interkulturní komunikace
- uvědomování si jazykové rozmanitosti v různých geografických a společenských souvislostech

- vytváření prostoru pro samostatné získávání informací z různých zdrojů, zvládnutí práce s jazykovými a literárními prameny a s texty různého zaměření a pro všestranné využití získaných informací
- tvořivému myšlení na základě konkrétních pojmů i jejich přenesených významů
- vnímání názorů a argumentů druhých s porozuměním a k rozvíjení konstruktivního a kritického dialogu
- psaní a formulování textů různého zaměření a k tvůrčímu procesu psaní od koncipování až po korigování textu
- čtení a porozumění rozličným textům za využití vhodných strategií pro čtení za různými účely (získávání informací, studování pramenů, čtení pro osobní obohacení)

Charakteristika vyučovacího předmětu Anglický jazyk

Anglický jazyk je vyučován ve 3. – 9. ročníku. Jeho obsahem je naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího oboru Cizí jazyk a souvisejících tematických okruhů průřezových témat rámcového vzdělávacího programu.

Cílem je motivovat žáky ke studiu cizích jazyků, vytvořit pozitivní vztah k tomuto předmětu a poskytnout jim jazykový základ pro komunikaci v Evropě a ve světě.

Pozornost v hodinách je věnována zejména osvojení potřebných jazykových znalostí vedoucí žáky k aktivní komunikaci v cizím jazyce, osvojení čtení s porozuměním přiměřeně náročných textů v cizím jazyce, poznání kultury zemí příslušné jazykové oblasti, vyhledávání informací o zemích studovaného jazyka, pochopení významu znalosti cizích jazyků pro osobní život, formování vzájemného porozumění, respektu a tolerance k odlišným kulturním hodnotám jiných národů.

Výuka probíhá ve skupinách v jazykových učebnách a v učebně výpočetní techniky, ve 3. - 9. ročníku mají žáci 3 hodiny týdně. Důraz je kladen na tyto formy práce: komunikace a porozumění, poslech, čtení s porozuměním, rozhovory, reprodukce textu, práce s autentickými materiály, samostatná práce žáků – vyhledávání informací, práce se slovníkem.

Součástí hodin anglického jazyka jsou: hry, soutěže, písničky, využití výukových programů na počítači, využití internetu, krátkodobé projekty. Žáci se mohou účastnit olympiád.

Ve vyučovacím předmětu Anglický jazyk využíváme pro utváření a rozvoj klíčových kompetencí zejména strategie, které mají žákům umožnit:

Kompetence komunikativní

- souvisle a logicky formulovat svoje myšlenky ústně a písemně
- naslouchat promluvě jiných a vyjádřit svůj názor
- adekvátně reagovat na dotazy a na názory jiných
- používat komunikační technologie k dorozumění
- využívat informační prostředky pro své studium, práci ve škole a komunikaci s okolím

Postup:

- formulovat cíle hodiny komunikativně
- rozvíjet receptivní, produktivní a interaktivní řečové dovednosti
- užívat vhodné komunikační technologie pro splnění komunikativního cíle

Kompetence k učení

- operovat s věkově adekvátními učebními technikami
- samostatně vyhledávat informace k učební látce
- samostatně porovnávat a hodnotit svůj pokrok v učebním procesu
- definovat své problémy v učení
- hodnotit své výsledky ve srovnání s vlastním cílem
- aktivně se zapojit do přípravy na další hodinu

Postup:

- upozorňovat na učební techniky a strategie
- vést žáky k odvozování zákonitostí
- upozorňovat na probíranou látku a dávat ji s novou do souvislosti
- vést ve zdůvodněných případech k porovnání zákonitostí užití CJ s mateřštinou

Kompetence k řešení problémů

- vyhledávat informace k řešení problémů
- navrhnout řešení problémové situace
- ověřovat své řešení problémové situace
- obhajovat své řešení problémové situace
- porovnávat různé způsoby řešení problémové situace

Postup:

- konfrontovat žáka s problémovou situací

Kompetence sociální a personální

- uvědomit si zodpovědnost za výsledek skupinové práce
- hodnotit výsledky své práce ve skupině
- diskutovat o výsledcích skupinové práce ve skupině i ve třídě

Postup:

- používat sociální formy práce, které podporují komunikativní zaměření výuky
- iniciovat práci párovou, skupinovou, projektovou a kooperativní učení

Kompetence občanská

- akceptovat pravidla zadané aktivity, hodnocení učitele a hodnocení spolužáků
- řešit adekvátně aktuální problém či krizovou situaci
- poskytnout pomoc spolužákovi
- respektovat názory a přesvědčení spolužáků
- respektovat cílovou kulturu

Postup:

- seznámit žáky s jejich právy a povinnostmi na hodinách
- diskutovat se žáky o aktuálním dění, problému
- zařazovat do hodiny problematiku životního prostředí, zdraví a zdravého životního stylu
- iniciovat vzájemnou pomoc mezi žáky
- začleňovat do hodiny otázky cílové kultury
- upozorňovat na shody naší a cílové kultury
- upozorňovat na specifika cílové kultury

Kompetence pracovní

- v případě potřeby vyhledávat učební pomůcky a volit učební strategie

- využívat znalosti z jiných předmětů
- odhadnout své místo ve skupinové práci
- orientovat se v aktivitách potřebných k získání vědomostí
- plnit si své povinnosti
- zvládat změnu pracovního prostředí či podmínek při plnění úkolu

Postup:

- iniciovat práci s učebními pomůckami
- důsledně vyžadovat plnění zadaných úkolů
- začleňovat aktivity, které vyžadují změnu učebních pomůcek, učební strategie nebo místa
- zadávat úkoly, které vyžadují jeho naplánování a časové rozvržení

Zařazená průřezová témata

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech:
Objevujeme Evropu a svět

Multikulturní výchova:

Multikulturalita

Mediální výchova:

Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

Stavba mediálních sdělení

	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	celkem	6. r.	7. r.	8. r.	9. r.	celkem
Hodin. dotace	1	1	3	3	3	11	3	3	3	3	12

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace**Předmět: Anglický jazyk****Ročník: 1.**

Očekávané výstupy	Učivo	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Reaguje na otázku, sám otázku sestaví ➤ Poznává pět základních barev ➤ Užívá čísla 1 – 10 ➤ Pojmenuje některá zvířata ➤ Pojmenuje základní školní pomůcky ➤ Pojmenuje nejbližší rodinné příslušníky ➤ Rozliší sloveso can / can't a užije je v jednoduchých větách ➤ Užívá slovní zásobu týkající se daných tematických okruhů ➤ Rozpozná jednotné a množné číslo podstatných jmen ➤ Sestaví jednoduché věty se slovesem to be ➤ Reaguje na pokyn, rozkaz ➤ Pojmenuje základní oblečení ➤ Seznámí se s výrazem I've got /mám.../ 	<ul style="list-style-type: none"> • Jak se jmenuješ? – What's your name? • Barvy • Čísla 1 - 10 • Zvířata • Školní pomůcky • Rodina • Sloveso can / can't • Tematická slovní zásoba • Jednotné a množné číslo podstatných jmen • Tvary slovesa to be • Pokyny, rozkaz • Oblečení • I've got /mám/ 	<ul style="list-style-type: none"> • OSV – rozvoj schopnosti poznání • OSV – mezilidské vztahy • OSV – komunikace • MV – tvorba mediálního sdělení

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace**Předmět: Anglický jazyk****Ročník: 2.**

Očekávané výstupy	Učivo	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Poznává více barev ➤ Sestaví jednoduchou větu se slovesem to have / to have got ➤ Pojmenuje běžné předměty z okolí ➤ Pojmenuje více zvířat a popíše je ➤ Vyjmenuje písmena anglické abecedy ➤ Užívá slovní zásobu týkající se obličeje ➤ Aplikuje získané poznatky v základech písemného projevu ➤ Vyhledává v jednoduchém textu základní informace ➤ Pojmenuje více školních potřeb ➤ Pojmenuje některá jídla ➤ Vyjádří, co má a nemá rád ➤ Pojmenuje místnosti v domě ➤ Pojmenuje letní oblečení 	<ul style="list-style-type: none"> • Rozšiřování barev • Sloveso have got – otázka, zápor • Běžné předměty – hračky • Zvířata • Seznámení s abecedou • Obličej • Čísla 1 – 10 • Slovní zásoba • Školní potřeby • Jídlo • I like / don't like • Dům • Letní oblečení, počasí 	<ul style="list-style-type: none"> • OSV – rozvoj schopnosti poznání • OSV – mezilidské vztahy • OSV – komunikace • MV – tvorba mediálního sdělení

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace		
Předmět: Anglický jazyk		
Ročník: 3.		

Očekávané výstupy	Učivo	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Vyslovuje a čte foneticky správně v přiměřeném rozsahu slovní zásoby ➤ Rozliší český a anglický jazyk 	<ul style="list-style-type: none"> • Čísla (1 - 20) • Slovní zásoba z tematických celků 	<ul style="list-style-type: none"> • OSV – sociální rozvoj – komunikace
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Rozumí jednoduchým pokynům a větám, adekvátně na ně reaguje 	<ul style="list-style-type: none"> • Pozdravy a rozloučení, představování se, vyjádřit souhlas a nesouhlas, sdělení záliby, reakce na pokyny 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Rozlišuje grafickou a mluvenou podobu slova 	<ul style="list-style-type: none"> • Četba jednoduchých textů • Psaní tematické slovní zásoby 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Pochopí obsah a smysl jednoduché, pomalé a pečlivě vyslovované konverzace dvou osob s dostatkem času pro porozumění 	<ul style="list-style-type: none"> • Otázka, zápor, rozkazovací způsob, vyjádření libosti, nelibosti • Osobní zájmena 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Používá abecední slovník učebnice 	<ul style="list-style-type: none"> • Tematická slovní zásoba 	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Předmět: Anglický jazyk
Ročník: 4.

Očekávané výstupy	Učivo	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Vyslovuje a čte foneticky správně v přiměřeném rozsahu slovní zásoby ➤ Používá a zařadí číslovky 	<ul style="list-style-type: none"> • Čísla (20 - 100) • Slovní zásoba z tematických celků 	<ul style="list-style-type: none"> • MuV
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Rozumí jednoduchým pokynům a větám, adekvátně na ně reaguje 	<ul style="list-style-type: none"> • Pozdravy a rozloučení, představování se, vyjádřit souhlas a nesouhlas, sdělení záliby, reakce na pokyny 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Rozlišuje grafickou a mluvenou podobu slova 	<ul style="list-style-type: none"> • Četba textů • Psaní tematické slovní zásoby • Tvorba vlastního kratšího písemného sdělení 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Pochopí obsah a smysl jednoduché, pomalé a pečlivě vyslovované konverzace dvou osob s dostatkem času pro porozumění 	<ul style="list-style-type: none"> • Otázka, zápor, rozkazovací způsob, vyjádření libosti, nelibosti, dovednosti, popisu místa a směrů • Základní gramatické struktury a typy vět, věta jednoduchá, tvorba otázky a záporu, pořádek slov ve větě 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Používá abecední slovník učebnice 	<ul style="list-style-type: none"> • Slovní zásoba- antonyma, synonyma 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Sestaví gramaticky a formálně správně jednoduché písemné sdělení, krátký text a odpověď na sdělení, vyplní své základní údaje do formulářů 	<ul style="list-style-type: none"> • Jednoduchá sdělení, popis umístění, určení předmětu ve třídě, popis obrázku 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného 	<ul style="list-style-type: none"> • Slovní zásoba z tematických celků 	

textu a jednoduché konverzace		
➤ Aktivně se zapojí do jednoduché konverzace, pozdraví a rozloučí se s dospělým i kamarádem, poskytne požadovanou informaci	• Pravidla komunikace v běžných každodenních situacích - pozdrav, poděkování, představení, popis aktuální situace, počasí	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace**Předmět: Anglický jazyk****Ročník: 5.**

Očekávané výstupy	Učivo	Poznámky
➤ Rozumí známým slovům a jednoduchým větám se vztahem k osvojovaným tématům	<ul style="list-style-type: none"> • Slovní zásoba z tematických celků • Pořádek slov ve větě, popis místa 	<ul style="list-style-type: none"> • MuV
➤ Rozumí obsahu a smyslu jednoduchých autentických materiálů (časopisy, obrazové a poslechové materiály) a využívá je při své práci	<ul style="list-style-type: none"> • Slovní zásoba z tematických celků • Četba autentického textu • Chápání slov v kontextu 	
➤ Čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty obsahující známou slovní zásobu	<ul style="list-style-type: none"> • Četba textu z učebnice 	
➤ Vyhledá v jednoduchém textu potřebnou informaci a vytvoří odpověď na otázku	<ul style="list-style-type: none"> • Základní gramatické struktury a typy vět, základy lexikálního principu pravopisu slov - věta jednoduchá, tvorba otázky a záporu, pořádek slov ve větě • Porovnání zvyků a tradic v ČR a v anglicky mluvících zemích 	
➤ Používá abecední slovník učebnice	<ul style="list-style-type: none"> • Slovní zásoba a tvoření slov 	
➤ Sestaví gramaticky a formálně správně jednoduché písemné sdělení, krátký text a odpověď na sdělení, vyplní své základní údaje do formulářů	<ul style="list-style-type: none"> • Jednoduchá sdělení, popis umístění, určení předmětu ve třídě • Tvorba množného čísla podstatných jmen, přivlastňovací zájmena 	

<p>➤ Obměňuje krátké texty se zachováním smyslu textu</p>	<ul style="list-style-type: none">• Tvoření slov, slova stejného a opačného významu, význam slov v kontextu• Reprodukce čteného a slyšeného textu	
<p>➤ Aktivně se zapojí do jednoduché konverzace, pozdraví a rozloučí se s dospělým i kamarádem, poskytne požadovanou informaci</p>	<ul style="list-style-type: none">• Pravidla komunikace v běžných každodenních situacích - pozdrav, poděkování, představení	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Předmět: Anglický jazyk
Ročník: 6.

Očekávané výstupy	Učivo	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Čte nahlas plynule a foneticky správně texty přiměřeného rozsahu 	<ul style="list-style-type: none"> • Četba textu se zeměpisnou tematikou • Četba autentického textu 	<ul style="list-style-type: none"> • Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – VMEGS
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Rozumí obsahu jednoduchých textů v učebnicích a obsahu autentických materiálů s využitím vizuální opory, v textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpovídi na otázky 	<ul style="list-style-type: none"> • Pracuje s odpovídajícími časy a gramatikou 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Rozumí jednoduché a zřetelně vyslované promluvě a konverzaci 	<ul style="list-style-type: none"> • Oslovení, pozdravy, představování, omluva, poděkování, žádost o pomoc, přání, vyžádání odpovědi na konkrétní otázku 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Sestaví jednoduché (ústní i písemné) sdělení týkající se situací souvisejících s životem v rodině, škole a probíranými tematickými okruhy 	<ul style="list-style-type: none"> • Napíše recept, článek na dané téma. Vytvoří letáček. 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Vyžádá jednoduchou informaci 	<ul style="list-style-type: none"> • Žádá o radu, dotáže se na směr, požádá v obchodě o informaci 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Orientuje se v konverzaci o sportech, jídle, zvířatech a 	

➤ Jednoduchým způsobem se domluví v běžných každodenních situacích	domácích mazlíčcích. Popíše recept jednoduchého jídla, mluví o svém oblíbeném sportu či zvířeti a popíše jej.	
➤ Používá dvojjazyčný slovník	• Slovní zásoba	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Předmět: Anglický jazyk

Ročník: 7.

Očekávané výstupy	Učivo	Poznámky
<p>➤ Čte nahlas plynule a foneticky správně texty přiměřeného rozsahu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Četba textu se zeměpisnou tematikou, světové stavby • Četba autentického textu • Četba textu na téma volný čas a zájmová činnost 	<ul style="list-style-type: none"> • Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – VMEGS
<p>➤ Rozumí obsahu jednoduchých textů v učebnicích a obsahu autentických materiálů s využitím vizuální opory, v textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpovídi na otázky</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pracuje s odpovídajícími časy a gramatikou 	
<p>➤ Rozumí jednoduché a zřetelně vyslované promluvě a konverzaci</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Oslovení, pozdravy, představování, vyjádření souhlasu/nesouhlasu, setkání, společenský program 	
<p>➤ Sestaví jednoduché (ústní i písemné) sdělení týkající se situací souvisejících s životem v rodině, škole a probíranými tematickými okruhy</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Sestaví jednoduchý dotazník, popíše jednoduché sdělení, napíše neformální dopis, e-mail 	
<p>➤ Vyžádá jednoduchou informaci</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Žádá o radu, dotáže se na směr, požádá v obchodě o informaci 	

<p>➤ Jednoduchým způsobem se domluví v běžných každodenních situacích</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Orientuje se v krajině/ve městě 	
<p>➤ Používá dvojjazyčný slovník, vyhledá informaci nebo význam slova ve vhodném výkladovém slovníku, čte nahlas plynule a foneticky správně texty přiměřeného rozsahu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Slovní zásoba a význam slova 	
<p>➤ Stručně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy i konverzace</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Převypravuje příběh 	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Předmět: Anglický jazyk
Ročník: 8.

Očekávané výstupy	Učivo	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Čte nahlas plynule a foneticky správně texty přiměřeného rozsahu 	<ul style="list-style-type: none"> • Četba autentického textu • Četba textu na téma člověk a společnost 	<ul style="list-style-type: none"> • Výchova k myšlení v evropských souvislostech – VMEGS
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Rozumí obsahu jednoduchých textů v učebnicích a obsahu autentických materiálů s využitím vizuální opory, v textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpovídi na otázky 	<ul style="list-style-type: none"> • Tematická slovní zásoba • Používání časů a gramatiky 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Rozumí jednoduché a zřetelně vyslované promluvě a konverzaci 	<ul style="list-style-type: none"> • Zdvořilé společenské fráze, dát radu, doporučit způsob řešení problému 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Sestaví jednoduché (ústní i písemné) sdělení týkající se situací souvisejících s životem v rodině, škole a probíranými tematickými okruhy 	<ul style="list-style-type: none"> • Základní vztahy, životní cíle 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Vyžádá jednoduchou informaci 	<ul style="list-style-type: none"> • Požádá o informaci, požádá o svolení, o službu, o pomoc 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Jednoduchým způsobem se domluví v běžných každodenních situacích 	<ul style="list-style-type: none"> • Jednoduché sdělení - oslovení, pozdravy, představování, omluva, poděkování, prosba, žádost o pomoc, přání 	

<p>➤ Používá dvojjazyčný slovník, vyhledá informaci nebo význam slova ve vhodném výkladovém slovníku</p>	<ul style="list-style-type: none">• Slovní zásoba	
<p>➤ Stručně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy i konverzace</p>	<ul style="list-style-type: none">• Konverzace v daných tematických celcích	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Předmět: Anglický jazyk
Ročník: 9.

Očekávané výstupy	Učivo	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Čte nahlas plynule a foneticky správně texty přiměřeného rozsahu 	<ul style="list-style-type: none"> • Četba autentických textů • Angličtina ve světě, mezipředmětová témata 	<ul style="list-style-type: none"> • Výchova k myšlení v evropských souvislostech – VMEGS
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Rozumí obsahu jednoduchých textů v učebnicích a obsahu autentických materiálů s využitím vizuální opory, v textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpovídi na otázky 	<ul style="list-style-type: none"> • Používání časů a gramatiky 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Rozumí jednoduché a zřetelně vyslované promluvě a konverzaci 	<ul style="list-style-type: none"> • Zdvořilé společenské fráze, dát radu, doporučit způsob řešení problému 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Sestaví jednoduché (ústní i písemné) sdělení týkající se situací souvisejících s životem v rodině, škole a probíranými tematickými okruhy 	<ul style="list-style-type: none"> • Ambice, zvyklosti, plány • Světová kuchyně 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Vyžádá jednoduchou informaci 	<ul style="list-style-type: none"> • Požádá o informaci, požádá o svolení, o službu, o pomoc • Doplní dané znalosti dalšími informacemi 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Jednoduchým způsobem se domluví v běžných každodenních situacích 	<ul style="list-style-type: none"> • Jednoduché sdělení - oslovení, pozdravy, představování, omluva, 	

	poděkování, prosba, žádost o pomoc, přání	
➤ Používá dvojjazyčný slovník, vyhledá informaci nebo význam slova ve vhodném výkladovém slovníku	• Slovní zásoba	
➤ Stručně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy i konverzace	• Konverzace v daných tematických celcích	
➤ Odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu textu	• Fázová slovesa, ustálená spojení	

Další cizí jazyk – NĚMECKÝ JAZYK, RUSKÝ JAZYK

NĚMECKÝ JAZYK

Charakteristika předmětu

Německý jazyk je vyučován v 7. - 9. ročníku. Jeho obsahem je naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího oboru Další cizí jazyk a souvisejících tematických okruhů průřezových témat rámcového vzdělávacího programu.

Cílem je motivovat žáky ke studiu cizích jazyků, vytvořit pozitivní vztah k tomuto předmětu a poskytnout jim jazykový základ pro komunikaci v Evropě a ve světě.

Pozornost v hodinách je věnována zejména osvojení potřebných jazykových znalostí vedoucí žáky k aktivní komunikaci v cizím jazyce, osvojení čtení s porozuměním přiměřeně náročných textů v cizím jazyce, poznání kultury zemí příslušné jazykové oblasti, vyhledávání informací o zemích studovaného jazyka, pochopení významu znalosti cizích jazyků pro osobní život, formování vzájemného porozumění, respektu a tolerance k odlišným kulturním hodnotám jiných národů.

Výuka probíhá ve třídách a v učebně výpočetní techniky, v 7. - 9. ročníku mají žáci 2 hodiny týdně. Důraz je kladen na tyto formy práce: poslech, čtení s porozuměním, rozhovory, reprodukce textu, práce s autentickými materiály, samostatná práce žáků – vyhledávání informací, práce se slovníkem.

Součástí hodin německého jazyka jsou: hry, soutěže, písničky, využití výukových programů na počítači, využití internetu, krátkodobé projekty. Žáci se mohou účastnit olympiád.

	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	celkem	6. r.	7. r.	8. r.	9. r.	celkem
Hodin. dotace						0		2	2	2	6

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Předmět: Další cizí jazyk – Německý jazyk

Ročník: 7.

Očekávané výstupy	Učivo	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Vyslovuje a čte nahlas plynule, foneticky správně v rozsahu známé slovní zásoby ➤ Používá abecední slovník v učebnici ➤ Rozumí jednoduchým pokynům a větám, adekvátně na ně reaguje ➤ Ovládá základní fráze při seznamování ➤ Ovládá slovosled 	<ul style="list-style-type: none"> • Nácvič a osvojování správné výslovnosti německých hlásek • Intonace, slovní přízvuk • Německý typ psaného písma • Tematické zaměření: <ul style="list-style-type: none"> • abeceda • pozdravy • dny v týdnu • měsíce • čísla 1 – 100 • základní barvy • jména • reálie německy mluvících zemí • Tematické zaměření: <ul style="list-style-type: none"> • já a moje rodina • <u>gramatika</u>: slovosled ve větě oznamovací, tvoření otázek, přív. zájmena mein/meine, dein/deine, časování pravidelných sloves a slovesa sein a mögen, zápor nicht, případná jména v přísudku, vazba von 	<ul style="list-style-type: none"> • PT – VMEGS 1

<ul style="list-style-type: none"> ➤ Sdělí základní informace o své osobě, své rodině ➤ Vede stručný rozhovor po telefonu 	<ul style="list-style-type: none"> • <u>komunikativní dovednosti</u>: pozdrav, poděkování, představení se, otázky a odpovědi, souhlas, nesouhlas, adresa, telefon, představení členů rodiny, popis rodinné fotografie, popis zvířat • Tematické zaměření: • škola, školní potřeby 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Reprodukuje obsah přiměřeně obtížnosti textu ➤ Zapojí se do jednoduché konverzace ➤ Vyžádá jednoduchou informaci ➤ Při komunikaci využívá otázek 	<ul style="list-style-type: none"> • <u>gramatika</u>: podstatná jména s určitým a neurčitým členem, zápor kein – keine, 4. pád podstatných jmen, časování pravidelných sloves a slovesa haben, rozkazovací způsob • <u>komunikativní dovednosti</u>: pojmenování školních potřeb, jednoduchý popis věcí, pokyny ve škole, mikrodialogy • Tematické zaměření: • můj den, činnosti během dne 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu ➤ Napíše krátký dopis ➤ Obměňuje krátké texty ➤ Dokáže vyjádřit zápor ve větě 	<ul style="list-style-type: none"> • <u>gramatika</u>: určování času, předložky um, am, von...bis v časových údajích, způsobová slovesa müssen a können • <u>komunikativní dovednosti</u>: popis činnosti během dne, informace o časových údajích, telefonování – krátká sms, jednoduché vyprávění, vyjádření povinnosti (co musím), vyjádření, co umím, rozhovory 	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Předmět: Další cizí jazyk – Německý jazyk
Ročník: 8.

Očekávané výstupy	Učivo	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Vyslovuje a čte nahlas plynule foneticky správně v rozsahu známé slovní zásoby ➤ Používá abecední slovník v učebnici, dvojjazyčný slovník ➤ Čte s porozuměním ➤ Popisuje osoby ➤ Používá v mluveném i psaném projevu časové údaje ➤ Napíše pozvánku, blahopřání, krátký vzkaz ➤ Samostatně vypráví na zadané téma (s ohledem na slovní zásobu) ➤ Obměňuje krátké texty se zachováním smyslu daného textu ➤ Vypráví přečtený nebo poslechnutý text 	<ul style="list-style-type: none"> • Opakování a procvičování slovní zásoby, tvorby vět a dalších gramatických jevů • Práce s textem • Tematické zaměření: • záliby, moji přátelé • <u>gramatika:</u> přivlastňovací zájmena, předložka im v časových údajích, předložka in ve 3. pádě (otázka Wo?), stupňování gern – am liebsten • <u>komunikativní dovednosti:</u> vyprávění o zálibách, vyprávění o kamarádech, časové údaje (roční období, měsíce), pozvánka na oslavu • Tematické zaměření: • Jídlo • <u>gramatika:</u> vazba es gibt, časování slovesa mögen, vazba ich möchte, časování nepravidelných sloves 	<ul style="list-style-type: none"> • PT – VMEGS 1

<ul style="list-style-type: none"> ➤ Napíše jednoduché sdělení ➤ Samostatně vypráví na zadané téma ➤ Obměňuje krátké texty se zachováním smysl daného textu ➤ Napíše jednoduché sdělení ➤ Vypráví jednoduchý text, popisuje činnosti v domácnosti ➤ Popisuje byt, části domu 	<ul style="list-style-type: none"> • <u>komunikativní dovednosti</u>: dialog, vyprávění, otázky a odpovědi při nakupování • Tematické zaměření: • byt a bydlení • <u>gramatika</u>: předložky se 3. a 4. pádem (an, auf, in, über, unter, neben, zwischen, hinter, vor) – v odpovědi na otázku Wo?, časování některých sloves s odlučitelnou předponou • <u>komunikativní dovednosti</u>: vyprávění, popis, vyjádření přání – vysněný pokoj, domov 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Charakterizuje roční období ➤ Hovoří o počasí ➤ Popíše své oblečení 	<ul style="list-style-type: none"> • Tematické zaměření: • počasí, oblečení, móda • <u>gramatika</u>: nepravidelná slovesa v přítomném čase, slovesa s odlučitelnou předponou, osobní zájmena ve 4. pádě, předložka für a ohne se 4. pádem • <u>komunikativní dovednosti</u>: charakteristika ročních období, rozhovory o počasí, pojmenování oblečení 	

<p>➤ Napíše pozdrav z dovolené</p> <p>➤ Vyjádří cíl cesty</p>	<ul style="list-style-type: none">• Tematické zaměření:• Prázdniny, zeměpisné údaje• <u>gramatika</u>: vazba ich möchte, časování slovesa fahren, předložka nach a in se zeměpisnými názvy, 3. a 4. pád u zeměpisných názvů po předložkách• <u>komunikativní dovednosti</u>: sdělení místa pobytu, vyjádření cíle, pozdrav z dovolené	
---	---	--

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Předmět: Další cizí jazyk – Německý jazyk
Ročník: 9.

Očekávané výstupy	Učivo	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Vyslovuje a čte nahlas foneticky správně v rozsahu známé slovní zásoby ➤ Používá abecední slovník v učebnici, dvojjazyčný slovník ➤ Popíše svůj týdenní program ➤ Podá informace o své škole ➤ Pracuje s rozvrhem hodin ➤ Rozumí jednoduchému textu v minulém čase ➤ Popisuje, co dělal (-a) v minulosti 	<ul style="list-style-type: none"> • Opakování a procvičování slovní zásoby, tvorby vět a dalších gramatických jevů • Práce s textem (čtení s porozuměním, poslechová cvičení) • Tematické zaměření: • činnosti v průběhu týdne • <u>gramatika</u>: préteritum sein a haben, řadové číslovky, časové údaje, předložky um, am, im, sloves helfen • <u>komunikativní dovednosti</u>: škola – rozvrh hodin, týdenní program, vyjádření děje v minulosti 	<ul style="list-style-type: none"> • PT – VMEGS 1

<ul style="list-style-type: none"> ➤ Zeptá se na směr cesty ➤ Popíše jednoduše cestu a orientuje se v plánu města ➤ Smluví si schůzku ➤ Požádá o informaci ➤ Popíše místo, kde bydlí 	<ul style="list-style-type: none"> • Tematické zaměření: • orientace v prostoru, popis cesty, město / venkov • <u>gramatika:</u> používání předložek se 3. i 4. pádem (na otázku Wo? – Wohin?), rozkazovací způsob – pravidelná slovesa • <u>komunikativní dovednosti:</u> otázky na směr cesty, jednoduchý popis cesty, smlouzení schůzky, orientace v plánu města, rozhovory, popis města / vesnice 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Popíše jednotlivé části těla ➤ Dovede vyjádřit, co ho bolí ➤ Komunikuje s lékařem 	<ul style="list-style-type: none"> • Tematické zaměření: • Zdraví a životní styl, lidské tělo a jeho části, nemoc, u lékaře • <u>gramatika:</u> sloveso tun ve spojení weh tun, množné číslo podstatných jmen, sloveso dürfen • <u>komunikativní dovednosti:</u> popis lidského těla, popis životního stylu, rozhovor s lékařem 	

<ul style="list-style-type: none"> ➤ Vypráví o svých plánech na dovolenou a jejím následném průběhu v čase minulém ➤ Dovede vyjádřit, kam a čím chce cestovat 	<ul style="list-style-type: none"> • Tematické zaměření: • Prázdniny, cestování • <u>gramatika:</u> perfektum některých pravidelných a nepravidelných sloves, předložky se 3. pádem, spojení předložky mit s dopravními prostředky • <u>komunikativní dovednosti:</u> plánování dovolené a vypravování o ní, popis osoby a věcí, nákup jízdenky 	
---	--	--

RUSKÝ JAZYK

Charakteristika předmětu

Další cizí jazyk - ruský jazyk, tvoří součást jazykového vzdělávání žáků naší školy. Vychází se zvýšené poptávky po znalosti tohoto slovanského jazyka, z jeho podobnosti s jazykem českým a zároveň ze zájmu o písmo – azbuku. Důležitou roli hraje také rodinná tradice.

Základním dokumentem pro realizaci tohoto předmětu je tzv. Společný evropský referenční rámec pro klasifikaci znalostí cizích jazyků. Pro tento volitelný předmět je závazná úroveň A1, uživatel základů jazyka.

Rámec lekcí tvoří souvislá, situačně motivovaná řeč, co nejbližší přirozené komunikaci. Součástí výcviku v poslechu a čtení je porozumění obsahu, osvojování si jazykových prostředků, tj. zvukové a grafické stránky jazyka, slovní zásoby a mluvnice.

Nácvik jazykového učiva se kombinuje s postupným uváděním poznatků do základních systémových souvislostí. Minimalizace jazykového učiva je v souladu s přirozeným vyjadřováním v běžných situacích a v tematických okruzích, jejíž volba respektuje věkové a psychologické zvláštnosti dětí.

Metodické zpracování učiva vychází se specifičnosti vyučování ruštině jako jazyku blízké příbuznému mateřštině žáků.

Cílové zaměření dalšího cizího jazyka – ruštiny:

Umožňuje žákům osvojit si další světový jazyk.

Přispívá k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem. Poskytují živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa. Osvojování cizích jazyků pomáhá snižovat jazykové bariéry a přispívá tak ke zvýšení mobility jednotlivců jak v jejich osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice a prohlubuje uvědomění si závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance a vytváří podmínky pro spolupráci škol na mezinárodních projektech.

Ve výuce se pravidelně uplatňují prostředky aktivující činnost žáků – hry, dramatizace, recitace, zpěv, párové a skupinové formy práce, problémové úkoly aj. Využívá se autentických materiálů (zvukových i vizuálních). Vytváří se příznivá atmosféra pro spontánní projevy žáka a podporuje se jeho aktivita.

	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	celkem	6. r.	7. r.	8. r.	9. r.	celkem
Hodin. dotace						0			2	2	4

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Předmět: Další cizí jazyk - Ruský jazyk
Ročník: 8.

Očekávané výstupy	Učivo	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Žák pozdraví při setkání a při loučení ➤ Žák se umí představit ➤ Ptá se a odpovídá, jak se kdo jmenuje ➤ Ovládá základní fráze při seznamování, představování ➤ Časuje sloveso 1. konjugace v přítomném čase ➤ Umí vykat ➤ Spojuje zvuky s jejich grafickým zápisem ➤ Přepíše tištěný text do psaného ➤ Rozlišuje přízvučné a nepřízvučné slabiky ➤ Přečte text s vyznačenými přízvuky se správnou výslovností intonací ➤ Nazve dny v týdnu, měsíce ➤ Určí datum ➤ Zformuluje krátkou výpověď na vlastní téma 	<ul style="list-style-type: none"> • Dotazy a odpovědi o rozvrhu hodin, o předmětech Minulý čas: шёл, шла, шли, пришёл, пришла, пришли • Podstatná jména 4.,6.,7. pád jednotného čísla lexikálně ve vazbách • Určování celých hodin • Domluvení si schůzky • Intonace věty tázací, oznamovací • Pohyblivý přízvuk • Dotazy na činnost ve škole • Vyjádření vykání • Lexikální osvojení tvarů zvratných sloves Časování slovesa рисовать • Přídavná jména: 1. pád jednotného a množného čísla • Dny v týdnu, měsíce, datum • Vyplňování dotazníku • Intonace věty rozkazovací 	

<ul style="list-style-type: none"> ➤ Zazpívá ruskou písničku ➤ Přepíše jednoduchý text ➤ Převypráví vyslechnutou pohádku ➤ Seznamuje se s lidovým folklorem 	<ul style="list-style-type: none"> • Intonace vět bez tázacího slova • Intonace vět tázacích s tázacím slovem
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Dokáže podat jednoduchý popis ➤ Dokáže popsat svoji rodinu ➤ Rozumí krátkým osobním dopisům ➤ Napíše smyšlený životopis 	<ul style="list-style-type: none"> • Opakování výslovnosti • Vyplňování dotazníku • Dopisování přes internet
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Zeptá se na osobní informace a poskytne je ➤ Porozumí jednoduchým návodům k řešení rébusů, hádanek 	<ul style="list-style-type: none"> • Dotazy a odpovědi týkající se – rodinných a příbuzenských vztahů • Národnosti • Zaměstnání rodičů • Znalosti cizích jazyků • Cestování do ciziny
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Rozumí známým slovům a zcela základním frázím ➤ Umí se jednoduchým způsobem domluvit 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Má základní repertoár slov 	

➤ Ovládá jen v omezené míře několik základních gramatických struktur a typů vět		
---	--	--

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace**Předmět: Další cizí jazyk - Ruský jazyk****Ročník: 9.**

Očekávané výstupy	Učivo	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Ovládá několik základních gramatických struktur a typů vět – v ústní i písemné formě ➤ Vytvoří fráze o lidech a místech, spojí je do celku ➤ Umí o sobě a o světě kolem sebe říci alespoň 20 vět ➤ Pohotově reaguje na otázku ➤ Přijme nebo odmítne pozvání ke společné činnosti ➤ Skloňuje podstatná jména ➤ Odhaduje význam slov ➤ Zeptá se a odpoví na běžná konverzační témata ➤ Určuje čas ➤ Domluví se při nákupu ➤ Vyjádří potřebu něco mít ➤ Blahopřeje k Novému roku a k Vánocům ➤ Tvoří a správně napíše věty související s nákupy 	<ul style="list-style-type: none"> • Opakování a procvičování probraných větných struktur, slovní zásoby, azbuky. • Počítaný předmět po číslovkách 2, 3, 4 • Zjišťování příčiny • Práce s textem • Časování sloves • Skloňování podstatných jmen stř. rodu. • Nesklonná podstatná jména • Skloňování přídavných jmen • Skloňování tázacího zájmena како́й. • Určování času, dnů, měsíců • 1. pád podstatných jmen čísla množného • Číslovky 100 – 1000 • Časování slovesa платить • Vyjádření potřeby něco udělat ve všech časech нужно, надо • Zápor нет s 2. pádem podstatných jmen 	<ul style="list-style-type: none"> • Porovnání některých českých a ruských památek • Slavení Vánoc a Nového roku a nás a v Rusku • Porovnání Dědy Mráze, Mikuláše, Santa Clause, • Děda Mráz a Sněhurka • Novoroční pohlednice

<ul style="list-style-type: none"> ➤ Zná názvy některých ruských ulic ➤ Ví, jak oslovit neznámého člověka na ulici ➤ Umí se zeptat na ulici, na směr cesty ➤ ➤ Vypráví o svých zájmových aktivitách ➤ Napíše adresu ➤ V dopise dodrží všechny formality ➤ Seznámí se s horoskopem v ruštině ➤ Vyjádří svůj názor na vlastnosti svých spolužáků. ➤ Užívá v komunikaci náležitou intonaci s důrazem na prosbu, rozkaz, dotaz, přání ➤ Vyjadřuje časové údaje během dne ➤ Požádá o pomoc ➤ ➤ Prokáže porozumění čtenému textu 	<ul style="list-style-type: none"> • Dotazy a odpovědi týkající se místa bydliště, orientace ve městě • Popis oblíbených míst ve městě • • Slovesné vazby odlišné od češtiny • Skloňování podstatných jmen v množném čísle • Podstatná jména životná a neživotná v 1., 2., 4., pádě. • Skloňování osobních zájmen • • Intonace otázek s tázacím slovem • Intonace prosby, příkazu • Vyjádření intonačně různých emocí • Plánování činností během dne • Vyjádření souhlasu, zákazu. • Vyjádření nutnosti, možnosti, povinnosti. • Časování sloves • Lexikální osvojení vidů v ruštině • Budoucí čas sloves • Určování časového úseku • Časové věty • Vyjadřování českých modálních sloves – mám, potřebuji, musím, mohu, smím • • Aktivní tvůrčí čtení • • Porozumění čtenému textu 	<ul style="list-style-type: none"> • Psaní adresy v Rusku • Originální ruské obálky • Oslovení v dopise, ukončení dopisu. • Sběratelství Petra I. – vznik prvního veřejně přístupného muzea v Rusku • • Ukolébavky • Vztahy v ruské rodině • • Shrnutí • Doporučená literatura pro samostudium
--	--	--

➤ Ovládá několik základních gramatických struktur a typů vět – v ústní i písemné formě		

VZDĚLÁVACÍ OBLAST - MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE

Charakteristika vzdělávací oblasti a předmětu matematika

Vzdělávací oblast *Matematika a její aplikace* v základním vzdělávání je založena především na aktivních činnostech, které jsou typické pro práci s matematickými objekty a pro užití matematiky v reálných situacích. Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě a umožňuje tak získávat matematickou gramotnost. Pro tuto svoji nezastupitelnou roli prolíná celým základním vzděláváním od 1. do 9. ročníku a vytváří předpoklady pro další úspěšné studium.

Vzdělávání klade důraz na důkladné porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmům matematiky a jejich vzájemným vztahům. Žáci si postupně osvojují některé pojmy, algoritmy, terminologii, symboliku a způsoby jejich užití.

Vzdělávací obsah oboru Matematika a její aplikace na:

Číslo a proměnná - žáci si osvojují aritmetické operace v jejich třech složkách: dovednost provádět operaci, algoritmické porozumění (proč je operace prováděna předloženým postupem) a významové porozumění (umět operaci propojit na reálné situace). Učí se získávat číselné údaje měřením, odhadováním, výpočtem a zaokrouhlováním. Seznamují se s pojmem proměnná a s její rolí při matematizaci reálných situací.

Geometrie v rovině a v prostoru - žáci určují a znázorňují geometrické útvary a geometricky modelují reálné situace, hledají podobnosti a odlišnosti útvarů, které se vyskytují všude kolem nás, uvědomují si vzájemné polohy objektů v rovině (resp. v prostoru), učí se porovnávat, odhadovat, měřit délku, velikost úhlu, obvod a obsah (resp. povrch a objem), zdokonalovat svůj grafický projev. Zkoumání tvaru a prostoru vede žáky k řešení polohových a metrických úloh a problémů, které vycházejí z běžných životních situací.

Závislosti, vztahy a práce s daty - žáci rozpoznávají určité typy změn a závislostí, které jsou projevem běžných jevů reálného světa, a seznamují se s jejich reprezentacemi. Uvědomují si změny a závislosti známých jevů, docházejí k pochopení, že změnou může být růst i pokles a že změna může mít také nulovou hodnotu. Tyto změny a závislosti žáci analyzují z tabulek, diagramů a grafů, v jednoduchých případech je konstruují a vyjadřují matematickým předpisem nebo je podle možností modelují s využitím vhodného počítačového software nebo grafických kalkulátorů. Zkoumání těchto závislostí směřuje k pochopení pojmu funkce.

Nestandardní aplikační úlohy a problémy - jejichž řešení může být do značné míry nezávislé na znalostech a dovednostech školské matematiky, ale při němž je nutné uplatnit logické myšlení. Žáci se učí řešit problémové situace a úlohy z běžného života, pochopit a analyzovat problém, utřídit údaje a podmínky, provádět situační náčrty, řešit optimalizační úlohy. Řešení logických úloh posiluje vědomí žáka ve vlastní schopnosti logického uvažování a může pochytit i ty žáky, kteří jsou v matematice méně úspěšní.

Žáci se učí využívat prostředky výpočetní techniky (především kalkulátory, vhodný počítačový software, určité typy výukových programů) a používat některé další pomůcky, což umožňuje přístup k matematice i žákům, kteří mají nedostatky v numerickém počítání a v rýsovacích technikách. Zdokonalují se rovněž v samostatné a kritické práci se zdroji informací.

V rámci 1. stupně je vzdělávací obsah dále členěn na 1. období (1. až 3. ročník) a 2. období (4. až 5. ročník).

Oblast přispívá k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- využívání matematických poznatků a dovedností v praktických činnostech, jako jsou odhady, měření a porovnávání velikostí a vzdáleností, problémy orientace, k rozvíjení paměti žáků prostřednictvím numerických výpočtů a osvojováním si nezbytných matematických vzorců a algoritmů
- rozvíjení kombinatorického a logického myšlení, ke kritickému usuzování a srozumitelné a věcné argumentaci prostřednictvím řešení matematických problémů
- rozvíjení abstraktního a exaktního myšlení osvojováním si a využíváním základních matematických pojmů a vztahů, k poznávání jejich charakteristických vlastností a na základě těchto vlastností k určování a zařazování pojmů
- vytváření zásoby matematických nástrojů (početních operací, algoritmů, metod řešení úloh) a k efektivnímu využívání osvojeného matematického aparátu
- vnímání složitosti reálného světa a jeho porozumění; k rozvíjení zkušenosti s matematickým modelováním (matematizací reálných situací), k vyhodnocování matematického modelu a hranic jeho použití; k poznání, že realita je složitější než její matematický model, že daný model může být vhodný pro různorodé situace a jedna situace může být vyjádřena různými modely
- provádění rozboru problému a plánu řešení, odhadování výsledků, volbě správného postupu k vyřešení problému a vyhodnocování správnosti výsledku vzhledem k podmínkám úlohy nebo problému
- přesnému a stručnému vyjadřování užíváním matematického jazyka včetně symboliky, prováděním rozborů a zápisů při řešení úloh a ke zdokonalování grafického projevu
- rozvíjení spolupráce při řešení problémových a aplikovaných úloh vyjadřujících situace z běžného života a následně k využití získaného řešení v praxi; k poznávání možností matematiky a skutečnosti, že k výsledku lze dospět různými způsoby
- rozvíjení důvěry ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh, k soustavné sebekontrolě při každém kroku postupu řešení, k rozvíjení systematičnosti, vytrvalosti a přesnosti, k vytváření dovednosti vyslovovat hypotézy na základě zkušenosti nebo pokusu a k jejich ověřování nebo vyvracení pomocí protipříkladů

V oblasti Matematika a její aplikace usilujeme o naplňování těchto cílů:

- umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení
- podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů
- vést žáky k všestranné a účinné komunikaci
- rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých
- vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi
- pomáhat žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci

Klíčové kompetence rozvíjené v rámci oblasti Matematika a její aplikace

Kompetence k učení:

- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení

- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na přírodní, společenské a sociokulturní jevy
- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti
- posuzuje vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich
- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich

Kompetence k řešení problémů

- vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností
- vyhledá informace vhodné k řešení problémů, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení problémů, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému
- samostatně řeší problémy, volí vhodné způsoby řešení, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů, přezkoumá řešení a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí
- ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů

Kompetence komunikativní

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhájí svůj názor a vhodně argumentuje
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů
- využívá informační a komunikační prostředky pro účinnou komunikaci s okolním světem

Kompetence sociální a personální

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- efektivně spolupracuje s druhými při řešení daného úkolu, respektuje různá hlediska

- vytváří si pozitivní představu o sobě samém,

Kompetence pracovní

- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky
- využívá získané znalosti a zkušenosti vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření
- orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, chápe podstatu, cíl a riziko podnikání

Kompetence občanské

- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu

Metody a formy výuky umožňující rozvoj klíčových kompetencí v předmětu

Matematika

- skupinová práce
- individuální činnosti, samostatná práce
- individualizovaný přístup
- hromadné vyučování
- práce v centrech aktivit
- plány práce
- kontrolní den
- komunitní kruh
- domácí přípravy, krátkodobá a dlouhodobá zadání
- didaktická hra
- vzájemné hodnocení a sebehodnocení
- ústní zkoušení
- písemné zkoušení a testy
- kolotoč
- volby úloh, řešení slovních úloh, práce s informacemi a hledání vhodné metody řešení
- hledání alternativ řešení, větší počet možností správných řešení, nulové řešení
- kartičky
- prvky z kritického myšlení
- prvky z OSV
- práce s informacemi, třídění dat a výsledků
- matematické soutěže (Klokán, Matematická olympiáda, Pythagoriáda a školní mat. soutěž)
- rýsování
- ilustrační kresby a náčrty
- schematizace a znázorňování
- manipulace s konkrétními předměty
- modelování - usnadnění porozumění početního úkonu a představivost prostorových a rovinných útvarů, rozvoj představivosti,
- aplikace - nakupování, statistický výzkum, finanční matematiky
- řazení posloupnosti
- třídění podle různých kritérií
- netradiční matematické prostředí
- ústní forma řešení zaměřená za rozvoj matematického vyjadřování

Charakteristika předmětu

Matematika

	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	celkem	6. r.	7. r.	8. r.	9. r.	celkem
Hodin. dotace	4	5	5	5	4	23	5	5	4	4	18

Organizace vyučování matematiky na 1. stupni

Výuka matematiky je organizována jako součást výuky gramotnosti i v centrech aktivit, matematické aktivity jsou zastoupeny i v ranním kruhu.

Pojetí matematiky na 1. stupni

Matematika v našem pojetí není jen počítání, ale hlavně řešení problémů, usuzování, dorozumívání a hledání souvislostí. Vychází z teorie poznávacího procesu. Stavíme na motivaci, vlastním zkoumáním a experimentováním získáváme prvotní zkušenost, až objevíme určitý model. Budujeme schémata, která se postupně snažíme dotvářet, obohacovat o nové zkušenosti a propojovat. Nedílnou součástí našeho pojetí je diskuse mezi žáky nejen o nalezeném řešení, ale i použité strategii. Chyba je vnímána jako nezbytná součást řešitelného procesu. Ucelený koncept je dále založen na práci v prostředích, která jsou strukturována a staví na zkušenosti a vlastním prožitku.

Ve všech ročnících 1. stupně pracujeme dle zásad výuky matematiky podle prof. Hejného.

- porozumění je důležitější než dovednost
- vzájemná důvěra žáků a učitele podporuje radost z práce a tvořivost
- každý žák musí dostat přiměřenou možnost
- poznatek získaný vlastní úvahou je kvalitnější než poznatek převzatý
- role učitele je motivační a organizační

Organizace vyučování předmětu matematika na 2. stupni

Matematika je na škole vyučována v každém ročníku na druhém stupni. Výuka matematiky je základem vzdělávacího působení. Jedním z nejnáročnějších didaktických problémů vyučování matematice je diferenciací žáků.

Konstruktivistický edukační styl řeší uvedený problém tím, že učí žáky volit si individuální rychlost postupu. Žáci jsou vedeni k tomu, aby důležité vztahy objevili samostatně nebo s pomocí spolužáků a aby se tento poznatek dostával do žákova vědomí jako zážitek a byl zde propojen na další poznatky, které se objevily v procesu řešení příslušné úlohy.

Východiskem vzniku každého poznání jsou životní a následně i školské zkušenosti žáka a poznávací proces pak probíhá v řetězci: zkušenosti → jejich evidence → jejich organizace → odhalení vztahu.

Tímto způsobem se budují dílčí žákovy znalosti, ty se pak zasíťují do celků – širších mentálních schémat.

Začlenění průřezových témat

Na 1. stupni:

Osobnostní a sociální výchova – v rámci projektu Dýňový den /všechny ročníky/ a integrací do předmětu matematika jsou realizovány tyto tematické okruhy:

1. ročník- rozvoj schopnosti poznávání
3. ročník, 5. ročník – kreativita
1. ročník – komunikace
3. ročník – řešení problému rozhodovací dovednosti

Výchova demokratického občana – prostupuje ve formě metod výuky a způsobu jednání a vzájemných vztahů mezi žáky a učiteli všemi ročníky (skupinová práce, volba činnosti, práce v centrech aktivit, týdenní plán, komunitní kruh, různá úroveň nabízených úkolů, možnost volby v rámci domácích a následných činností, spolupráce rodiny a školy)

Na 2. stupni:

Osobnostní a sociální výchova

zařazováno průběžně prostřednictvím volených metod a forem práce s jejich následnou reflexí.

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace
Předmět: Matematika
Ročník: 1.

Očekávané výstupy	Učivo	Poznámka
<ul style="list-style-type: none"> • Spočítá prvky daného konkrétního souboru 	<ul style="list-style-type: none"> • Numerace v oboru do 20 	
<ul style="list-style-type: none"> • Používá přirozená čísla k modelování reálných situací 	<ul style="list-style-type: none"> • Modelování situací v prostředí 	
<ul style="list-style-type: none"> • Vytváří soubory s daným počtem prvků 		
<ul style="list-style-type: none"> • Tvoří dvojice na základě podobných vlastností nebo významové příslušnosti 	<ul style="list-style-type: none"> • Příprava k porovnávání čísel 	
<ul style="list-style-type: none"> • Orientuje se v daném prostoru 	<ul style="list-style-type: none"> • Orientace v prostoru 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Rozumí číslu v různých modelech 		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Čte čísla do 20 	<ul style="list-style-type: none"> • Čtení čísel 	
<ul style="list-style-type: none"> • Zapisuje čísla do 20 	<ul style="list-style-type: none"> • Psaní číslic 	
<ul style="list-style-type: none"> • Užívá vztah rovnosti a nerovnosti 	<ul style="list-style-type: none"> • Vztahy více, méně a stejně, porovnávání čísel 	
<ul style="list-style-type: none"> • Porovnává čísla 		
<ul style="list-style-type: none"> • Zobrazí číslo na číselné ose 	<ul style="list-style-type: none"> • Orientace na číselné ose 	
<ul style="list-style-type: none"> • Sestaví číselnou osu v oboru přirozených čísel 	<ul style="list-style-type: none"> • Doplnování počtu 	

	<ul style="list-style-type: none"> • Uspořádání podle počtu 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Uspořádání podle velikosti 	
➤ Provádí z paměti jednoduché početní operace	<ul style="list-style-type: none"> • Sčítání a odčítání v oboru 0 - 20 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Součtová trojice 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Použití součtové trojice v kontextu slovních úloh 	
➤ Řeší a tvoří úlohy	<ul style="list-style-type: none"> • Řešení situačních úloh 	
<ul style="list-style-type: none"> • Modeluje osvojené početní operace 		
<ul style="list-style-type: none"> • Tvoří analogické úlohy 		
<ul style="list-style-type: none"> • Orientuje se v čase 	<ul style="list-style-type: none"> • Časové jevy 	<ul style="list-style-type: none"> • OSV - 1
➤ Modeluje časové jevy	<ul style="list-style-type: none"> • Týden, hodiny, věk 	
➤ Přečte a nastaví celé hodiny		
<ul style="list-style-type: none"> • Má představu o věku 		
<ul style="list-style-type: none"> • Zná strukturu týdne 		
<ul style="list-style-type: none"> • Popisuje závislosti z praktického života 	<ul style="list-style-type: none"> • Tabulková evidence 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Šipková evidence 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Pohyb v grafu 	
➤ Doplnuje tabulky, schémata	<ul style="list-style-type: none"> • Organizace souboru jevů 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Orientace v grafu 	
➤ Rozezná jednoduché tvary	<ul style="list-style-type: none"> • Orientace v prostoru 	
➤ Modeluje jednoduché tvary a souměrné útvary	<ul style="list-style-type: none"> • Krychlové stavby 	

➤ Vymodeluje jednoduchá tělesa	• Plán stavby	
➤ Staví podle plánu	• Tvarové úlohy	
➤ Verbálně popíše polohu	• Origami	
➤ Přestaví krychlovou stavbu		

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace
Předmět: Matematika
Ročník: 2.

Očekávané výstupy	Učivo	Poznámky
➤ Orientuje se v zápisu desítkové soustavy do 100	• Numerace do 100	
➤ Sčítá a odčítá v oboru do 100	• Modelování situace	
➤ Získává porozumění pro násobení jednociferným číslem		
➤ Poznává aritmetické operace v různých případech		
➤ Poznává aritmetické vztahy mezi čísly v různých kontextech		
➤ Rozšiřuje počítání v číselném oboru do 100	• Číselný obor 0 - 100	
➤ Znázorní prvky 0 - 100 na počítadle, ve stovkové tabulce, ve čtvercové síti		
➤ Zapisuje a čte čísla v oboru do 100		
➤ Chápe rovnost a nerovnost v různých kontextech	• Délka, obsah, peníze, čas	
➤ Porovnává čísla do 100	• Číselná řada, porovnávání, vytváření konkrétních souborů	
➤ Řeší násobení formou opakovaného sčítání	• Opakované sčítání	
➤ Provádí z paměti jednoduché operace	• Polovina, čtvrtina, třetina, pětina, šestina	
➤ Dělí v oboru probraných násobitek	• Dělení na části a po částech	

➤ Řeší slovní úlohy na násobení a dělení v oboru probraných násobílek	• Rovnice, nerovnice, slovní úlohy	
➤ Řeší slovní úlohy se dvěma početními úkony	• Počítání se závorkami	
➤ Tvoří analogické úlohy		
➤ Čte minuty	• Hodiny	
➤ Orientuje se v kalendáři	• Kalendář	
➤ Eviduje situace – statické i dynamické	• Tabulková evidence	
	• Šipková evidence	
	• Pohyby v lineárním prostředí	
➤ Používá tabulku jako nástroj organizace souboru objektů do 100	• Doplnování tabulky	
➤ Umí vybrat soubory dle zadaných kritérií	• Cesty grafem	
➤ Umí třídit soubory dle zadaných kritérií		
➤ Získává zkušenosti se základními rovinnými útvary	• Proces konstrukce • Orientace v rovině • Tvoření plánů • Pokrývání roviny	
➤ Pracuje s krychlovými útvary	• Zápis krychlové stavby • Krychle	
➤ Poznává jednotky délky – 1 cm a 1 m	• Měření délky	
➤ Umí vytvořit z náhodných jevů statistický soubor	• Náhoda a pravděpodobnost	
➤ Popíše vlastnosti rovinných útvarů	• Souměrnost	

➤ Orientuje se na čtverečkovaném papíru		
➤ Používá peníze v běžných situacích ➤ Odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácení peněz	Hospodaření domácnosti	• FG

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace**Předmět: Matematika****Ročník: 3.**

Očekávané výstupy	Učivo	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> Orientuje se v desítkové soustavě 	<ul style="list-style-type: none"> Numerace v oboru do 1000 	
<ul style="list-style-type: none"> Vytváří soubory s daným počtem prvků Čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla Poznává vztahy mezi čísly a aritmetické operace v různých kontextech Užívá závorky Rozšiřuje počítání v číselném oboru do 1000 Zapisuje a čte čísla do 1000 Chápe rovnost a nerovnost v různých kontextech (počet, délka, obsah, čas, peníze) 	<ul style="list-style-type: none"> Zápis trojčiferných čísel Modelování situací v prostředích – autobus, krokování, schody, děda Lesoň, peníze, Biland, výstaviště Porovnávání čísel v různých prostředích Číselná osa – znázornění čísel, porovnávání, řešení úloh – stovková tabulka Zaokrouhlování Hadi, pavučiny – strukturální prostředí Číselná osa, číselné řady Evidence souboru dat tabulkou 	
<ul style="list-style-type: none"> Rozvíjí porozumění pro jednoduché ztvárnění části celku 	<ul style="list-style-type: none"> Část – počet, veličiny, úsečky, rovinné obrazce 	
<ul style="list-style-type: none"> Porovnává číslo Užívá číselnou osu do 1000 Porovnává trojčiferná čísla pomocí číselné osy 	<ul style="list-style-type: none"> Číselné rytmy a pravidelnosti Modely čísel osy – vertikální (schody), horizontální (krokovadlo) Role čísla na ose – adresa, změna, vzdálenost Pohyb po číselné ose Číselná osa jako nástroj modelování (věk) 	
<ul style="list-style-type: none"> Má vhled do čtyř základních operací 	<ul style="list-style-type: none"> Paměťové sčítání, odčítání a násobení 	

<ul style="list-style-type: none"> • Zpaměti provádí jednoduché operace • Písemně zvládá sčítání, odčítání a násobení v oboru do 1000 • Dělí se zbytkem v oboru probraných násobílek • Užívá tabulkové zápisy v praxi • Užívá násobení a dělení při řešení praktických úloh • Užívá řady násobků 	<ul style="list-style-type: none"> • Písemné sčítání, odčítání a násobení • Písemné odčítání obvyklým i modifikovaným způsobem • Písemné násobení obvyklým a indickým způsobem • Paměťové dělení v rozsahu malé násobilky • Dělení se zbytkem 	
<ul style="list-style-type: none"> • Modeluje a řeší a slovní úlohy, které čtyř základních početních operací • Tvoří analogické úlohy • Ovládá některé řešitelné strategie – pokus, omyl, řetězení od konce, vyčerpání všech možností, rozklad na podúlohy • Provádí odhad výsledku 	<ul style="list-style-type: none"> • Využití aritmetických operací k modelování situací a procesů v prostředích sémantických (autobus, krokování, schody, děda Lesoň, Biland, peníze) • Využití aritmetických operací k modelování situací a procesů v prostředích strukturálních (součtové trojúhelníky, násobilkové obdélníky, hadi a pavučiny, stovková tabulka, sčítání tabulky, neposedové, sousedé) • Kombinatorické situace 	<ul style="list-style-type: none"> • FG
<ul style="list-style-type: none"> • Prohlubuje si znalosti o měření času v různých kontextech 	<ul style="list-style-type: none"> • Hodiny • Kalendář • Úlohy o věku • Aritmetika ciferníku 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Umí evidovat složitější statické a dynamické situace pomocí znaků, slov, tabulek, grafů ➤ Pracuje s daty ➤ Z náhodných jevů vytvoří statistický soubor ➤ Eviduje soubor dat ➤ Organizuje data tabulkou i grafem 	<ul style="list-style-type: none"> • Závislosti v různých aritmetických prostředích • Propedeutika statistiky a pravděpodobnosti 	

<ul style="list-style-type: none"> ➤ Používá tabulku jako nástroj organizace souboru objektů do 1000 ➤ Poznává některé obecné jevy z kombinatoriky, pravděpodobnosti, statistiky, z pravidelnosti a závislostí 	<ul style="list-style-type: none"> • Doplnování chybějících údajů do strukturované tabulky • Využití tabulky k porozumění pravděpodobnostních jevů • Diagramy různých typů • Organizační principy 	<ul style="list-style-type: none"> • OSV - 5, 10
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Umí pracovat s krychlovými stavbami a tělesy v různých reprezentacích ➤ Poznává různé jednoduché mnohoúhelníky, kruh, kružnici, jehlan, kvádr, hranol, válec, kužel a kouli 	<ul style="list-style-type: none"> • Rovinné útvary – čtverec, obdélník, trojúhelník – rovnoramenný, rovnostranný a pravouhlý, obdélník, čtyřúhelník, pěti- a šestiúhelník, kruh, kružnice v různých prostředích • Krychlové stavby, plány, půdorys, nárys • Proces konstrukce a přestavby krychlové stavby • Koule, kužel, válec, kvádr, jehlan 	
<ul style="list-style-type: none"> • Seznamuje se s pojmy vrchol, strana, hrana, stěna, úhlopříčka, střed, obvod, povrch, objem a vlastnostmi útvarů 	<ul style="list-style-type: none"> • Geodeska a čtverečkovaný papír, mřížový útvar • Orientace v rovině – prostřední cyklotras 	<ul style="list-style-type: none"> • OČMU – odhadujeme a měříme, jak je to daleko, hluboko, vysoko
<ul style="list-style-type: none"> • Umí narýsovat rovinné útvary 	<ul style="list-style-type: none"> • Měření: obvod, obsah, objem 	
<ul style="list-style-type: none"> • Využívá čtverečkovaného papíru, jazyka šipek 	<ul style="list-style-type: none"> • Sítě těles 	

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace
Předmět: Matematika
Ročník: 4.

Očekávané výstupy	Učivo	Poznámky
➤ Využívá při pamětném a písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení	<ul style="list-style-type: none"> • Komutativnost, asociativnost • Matematické pojmy • Číselný obor 0 – 100 • Řády, velká čísla, číselná osa • Pamětné sčítání a odčítání • Násobení a dělení 10, 100, 1000 • Co má přednost, závorka • Nula, jedna • Historie a matematika 	
➤ Modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku	<ul style="list-style-type: none"> • Zlomky – celek a jeho části 	
➤ Porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných celých čísel		
➤ Provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel	<ul style="list-style-type: none"> • Písemné sčítání a odčítání • Písemné násobení • Písemné dělení beze zbytku • Písemné dělení se zbytkem 	
➤ Zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel	<ul style="list-style-type: none"> • Velká čísla • Nerovnice • Zaokrouhlování na daný řád • Odhady 	
➤ Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel	<ul style="list-style-type: none"> • Slovní úlohy • Problémové úlohy 	
➤ Čte a sestavuje jednoduché tabulky a grafy	<ul style="list-style-type: none"> • Přirozená čísla • Tabulky, grafy, diagramy 	

➤ Narýsuje a znázorní základní rovinné útvary	<ul style="list-style-type: none"> • Rovinné obrazce • Kruh, kružnice • Střed úsečky a oblouk kružnice • Obrazce, prostor, rovina • Rovnoramenný a rovnostranný trojúhelník 	
➤ Sčítá a odčítá graficky úsečky, určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran	<ul style="list-style-type: none"> • Grafický součet a rozdíl úseček • Lomená čára • Přímka, úsečka, polopřímka • Mnohoúhelníky, obvod 	
➤ Sestrojí rovnoběžky a kolmice	<ul style="list-style-type: none"> • Vzájemná poloha dvou přímek v rovině, kolmice a rovnoběžky 	<ul style="list-style-type: none"> • OČMU – vejde se místnost na list papíru? Měřítko
➤ Určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu	<ul style="list-style-type: none"> • Obvod a obsah • Jednotky obsahu, délky • Povrch kvádrů a krychle tělesa, sítě těles 	
➤ Rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru	<ul style="list-style-type: none"> • Souřadnice pole, souřadnice bodu • Osa úsečky, souměrnosti 	
➤ Řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školní matematiky	<ul style="list-style-type: none"> • Nestandardní aplikační úlohy a problémy 	
➤ Uvede příklady příjmů a výdajů domácnosti	<ul style="list-style-type: none"> • Rozpočet 	<ul style="list-style-type: none"> • FG

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace
Předmět: Matematika
Ročník: 5.

Očekávané výstupy	Učivo	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Uvědoměle používá základní vlastnosti početních výkonů ➤ Vyřeší slovní úlohy na určení poloviny, třetiny, čtvrtiny, pětiny, desetiny daného počtu ➤ Názorně vyznačí celek z dané poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny ➤ Názorně vyznačí zlomky s čitatelem různým od jedné (např. $3/5, 2/4$), jejich konkrétní modely ➤ Sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem ➤ Ovládá písemné operace, písemně sčítá tři až čtyři přirozená čísla ➤ Písemně odčítá, násobí až čtyřciferným činitelem ➤ Určí počet míst podílu, vydělí číslo dvojciferným dělitelem a provede zkoušku ➤ Zaokrouhluje přirozená čísla na miliony, statisíce, desetitisíce, tisíce, sta, desítky ➤ Zaokrouhlí dané desetinné číslo řádu desetin na celky, 	<p><i>Číslo a početní operace</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Sčítání, odčítání, násobení, dělení – komutativnost, asociativnost • Zlomky – celek a jeho části • Sčítání a odčítání zlomků • Písemné sčítání, odčítání násobení • Písemné dělení dvojciferným dělitelem • Zaokrouhlování 	

<p>odhaduje výsledek a posoudí jeho reálnost</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Užívá znak „-“ u zápisu celých záporných čísel, které zobrazuje na číselné ose ➤ Vysvětlí pojem desetinné číslo, uvede příklad, přečte a zapíše dané desetinné číslo ➤ Znázorní desetinné číslo na číselné ose, porovnává desetinná čísla pomocí znamének ➤ Seznámí se se zápornými čísly, vyznačí na číselné ose, porozumí znaku „-“ ➤ Dokáže zformulovat a vyřešit slovní úlohy různých typů řešené různými metodami ➤ Zvolí nejvhodnější metodu řešení, rozpozná skrytou informaci (antisignál) ➤ Řeší složitější slovní úlohy vedoucí k rozdělování celku na části a výpočtu celku z daných částí ➤ Řeší a vytváří jednoduché slovní úlohy na užití desetinných čísel ➤ Řeší slovní úlohy na více početních výkonů, s nadbytečnými nebo nedostačujícími údaji ➤ Řeší slovní úlohy kombinatorické povahy, řeší slovní úlohy výčtem možností, rozdělí daný geometrický útvar na jiné, jejichž vlastnosti jdou dány 	<ul style="list-style-type: none"> • Celá záporná čísla, znak „-“ • Desetinná čísla • Slovní úlohy • Problémové úlohy 	<ul style="list-style-type: none"> • OSV - 5
--	---	---

<ul style="list-style-type: none"> ➤ Umí použít tabulku jako nástroj zpřehledňující a usnadňující řešení slovní úlohy ➤ Dosazuje za proměnnou-doplňuje řady čísel, doplňuje tabulky ➤ Čte a sestavuje tabulky různých závislostí, sloupcové grafy, diagramy ➤ Vyhledává, sbírá a třídí data a následně je porovnává ➤ Zakresluje jednoduché grafy závislosti v soustavě souřadnic ➤ Osvojí si techniku používání rýsovacích potřeb ➤ Sestrojí čtverec (obdélník, trojúhelník) různými postupy, slovně popíše postup konstrukce pomocí matematických termínů ➤ Vymodeluje nebo označí rovnoarmenný, rovnostranný, pravoúhlý a obecný trojúhelník ➤ Rozpozná krychli, kvádr, kouli, jehlan, kužel, válec, aktivně používá základní geometrické pojmy (hrana, vrchol, stěna) ➤ Sestrojí rovnoběžku s danou přímkou, kolmici (pomocí trojúhelníku s ryskou) ➤ Nakreslí ve čtvercové síti rovnoběžky a různoběžky ➤ Chápe správně pojem „jednotka“, používá 	<p><i>Závislosti, vztahy a práce s daty</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Jednoduchá pozorování, porovnávání získaných dat • Tabulky • Tabulky, grafy, diagramy • Souřadnice <p><i>Geometrie v rovině a prostoru</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Konstrukce obdélníku, čtverce a pravoúhlého trojúhelníku 	<p>OSV - 5</p>
--	--	----------------

<p>základní jednotky mm, cm, m, používá základní jednotky obsahu mm², cm², m²</p> <p>➤ Určuje obsah rovinných obrazců pomocí čtvercové sítě, vypočítá obvod a obsah obdélníku a čtverce pomocí čtvercové sítě</p> <p>➤ Zná a umí převádět jednotky obsahu mm², cm², m², ha, řeší úlohy z praxe na výpočty obsahů obdélníku a čtverce</p> <p>➤ Postaví krychlovou stavbu dle zadání a určí počet jednotkových krychlí, z nichž je postavena</p> <p>➤ Vypočítá povrch kváдру a krychle sečtením obsahu jejich stěn, řeší úlohy z praxe</p> <p>➤ Vymodeluje síť kváдру, krychle, vymodeluje kvádr, krychli z dané sítě</p> <p>➤ Dokáže analyzovat úlohu, přistupuje k matematickým problémům tvůrčím způsobem</p> <p>➤ Dokáže objasnit postup řešení, porovná a zhodnotí své řešení, aktivně pracuje s chybou</p> <p>➤ Sestaví osobní rozpočet</p> <p>➤ Popíše funkci banky</p> <p>➤ Objasní rizika půjčování peněz</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Třídění trojúhelníků podle délky jejich stran • Tělesa • Kolmice a rovnoběžky • Jednotky obsahu • Jednotky délky • Obrazce – prostor a rovina • Obvod a obsah obdélníku a čtverce • Krychlové stavby • Povrch kváдру a krychle 	
--	--	--

	<ul style="list-style-type: none">• Sítě těles <p><i>Nestandardní aplikační úlohy a problémy</i></p> <ul style="list-style-type: none">• Nestandardní úlohy	<ul style="list-style-type: none">• FG
--	---	--

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace**Předmět: Matematika****Ročník: 6.**

Očekávané výstupy	Učivo	Poznámky
ČÍSLO A PROMĚNNÁ		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Provádí operace s celými čísly ➤ Provádí operace sčítání a odčítání s desetinnými čísly ➤ Sčítá kmenové zlomky, sčítá, odčítá, násobí zlomky a desetinná čísla ➤ Základní operace realizuje z paměti, písemně i kalkulaátorem ➤ Obhájí svůj názor, užívá vhodné argumenty ➤ Pracuje s informacemi, které vedou k řešení problému (nalezení správného řešení) 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Celá čísla ➤ Desetinná čísla, desetiny, setiny, součtové trojúhelníky ➤ Kmenový zlomek ➤ Zlomky a čísla ➤ Práce s kalkulaátorem, případně PC, tabletem apod. ➤ Matematická argumentace 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ při výpočtech zaokrouhluje a provádí odhady ➤ Účelně využívá kalkulaátoru i pro kontrolu např. dělení 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Porovnávání a zaokrouhlování čísel i na desetiny a setiny ➤ Celá a racionální čísla 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Pracuje s pojmy sudé, liché číslo, násobek ➤ Rozliší prvočíslo a číslo složené, rozkládá přirozené číslo na součin ➤ Odhaluje a používá kritéria dělitelnosti 3, 4, 9 a řeší úlohy s propedeutikou dělitelnosti 6, 8, 11, 12 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Přirozená čísla ➤ Prvočíslo, složené číslo ➤ Dělitelnost 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Užívá desetinná čísla, kmenové zlomky (zejména se jmenovatelem menším než 13 a se jmenovatelem 60, 100) ➤ Používá pojmy procento, počet procent, základ, řeší jednoduché úlohy ➤ Znázorňuje des. čísla a zlomky na číselné ose 	<ul style="list-style-type: none"> • Racionální čísla • procenta • Číselná osa 	

<ul style="list-style-type: none"> ➤ Získává zkušenosti s poměrem, modeluje situace s využitím poměru ➤ Přípravuje se na porozumění pojmu měřítko ➤ Řeší aplikované úlohy na procenta ➤ Užívá matematické symboly a znaky pro procenta ➤ Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnné ve slovních úlohách ➤ Používá písmeno jako: obecné číslo, proměnnou, neznámou, využívá jazyk algebry k řešení úloh ➤ Získává zkušenosti s formulováním a řešením reálných situací pomocí rovnic a jejich soustav ➤ Analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace v různých prostředích ➤ Prezentuje svoji práci před ostatními ➤ Samostatně uvažuje, využívá vlastního úsudku ➤ Nachází různé varianty řešení, hledá vytrvale konečné řešení ➤ Diskutuje o různých řešeních s ostatními, obhájí svůj názor, vhodně argumentuje, formuluje své myšlenky v logickém sledu ➤ Efektivně spolupracuje s ostatními ➤ Porovnává výsledky s reálnou situací a vyvozuje závěry <p>Závislosti, vztahy a práce s daty</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Poměr 	
	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Procento, základ, procentová část, počet procent 	
	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Slovní úlohy ➤ Výraz s proměnnou 	
	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Rovnost, rovnice, prostředí 	
	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Počet řešení ➤ Logické úlohy 	

<ul style="list-style-type: none"> ➤ Vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data ➤ Vyhledává a třídí informace, propojuje je do souvislostí, vyvozuje závěry, využívá tabulku jako nástroj k evidenci dat a hledání závislostí ➤ Vyhodnocuje soubory dat procesuálně (evidence jízdy autobusem tabulkou), porovnává soubory dat konceptuálně (práce se vztahy v rodokmenu) ➤ Získává zkušenosti s lineární závislostí ve slovních úlohách ➤ Vyhledává vztahy, pravidelnosti, formuluje slovně závislosti, eviduje tabulkou ➤ Graficky znázorňuje soubory dat, čte z grafů a diagramů ➤ Matematizuje reálné situace, používá různé metody řešení úloh: pokus – omyl, dramatisací, tabulací, modelováním 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Tabulka, Vennův diagram ➤ Lineární závislost ➤ Grafy ➤ Vztahy, závislosti ➤ Grafy, diagramy ➤ Procenta 	
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU		
<ul style="list-style-type: none"> • Zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti rovinných útvarů při konstrukcích i modelování • Zkoumá a odvozuje vlastnosti trojúhelníků 	<ul style="list-style-type: none"> • Rovinné obrazce • Trojúhelníková nerovnost, součet úhlů v trojúhelníku, osa úhlu, kružnice opsaná a vepsaná 	
<ul style="list-style-type: none"> • Rozlišuje, charakterizuje a třídí trojúhelníky, čtyřúhelníky • Zkoumá vlastnosti úhlopříček čtyřúhelníků • Řeší úlohy na kruh, kružnici, kruhovou výseč • Rozlišuje poloměr a průměr 	<ul style="list-style-type: none"> • Trojúhelníky, čtyřúhelníky • Úhlopříčky • Kruh, kružnice 	

<ul style="list-style-type: none"> • Měří velikost daného úhlu • Narýsuje úhel dané velikosti • Určuje velikosti vnitřních úhlů rovinných útvarů, středových úhlů v mnohoúhelníku, využívá dvojice úhlů 	<ul style="list-style-type: none"> • Měření úhlů, jednotka velikosti úhlů (stupeň, úhlová minuta) • Rýsování úhlů dané velikosti • Vnitřní úhly rovinných útvarů 	
<ul style="list-style-type: none"> • Měří délky, zjišťuje obvody a obsahy rovinných útvarů n-úhelníků, nejprve ve čtvercové síti a s využitím jednotky kachlík 	<ul style="list-style-type: none"> • Obvod a obsah rovinných útvarů 	
<ul style="list-style-type: none"> • Intuitivně užívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice pojmu kruh, kružnice a jejich využití 	<ul style="list-style-type: none"> • Množiny všech bodů dané vlastnosti 	
<ul style="list-style-type: none"> • Modeluje rovinné útvary pomocí dřívěk, na geoboardu, skládáním papíru • Načrtne a konstruuje čtverec, obdélník, trojúhelník, mnohoúhelník ve čtvercové síti i na čistém papíru 	<ul style="list-style-type: none"> • Konstrukce základních geometrických útvarů 	
<ul style="list-style-type: none"> • Vyhledává a porovnává shodné a podobné útvary • Zkoumá shodné a podobné trojúhelníky, hledá pravidla a formuluje věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků, které pak využívá k argumentaci a výpočtům 	<ul style="list-style-type: none"> • Shodnost, podobnost • Věty o shodnosti trojúhelníků sss, sus, usu 	
<p>➤ Vyhledává a určuje rovinné útvary v osové a středové souměrnosti, určuje jejich vlastnosti</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Osová a středová souměrnost • Střed souměrnosti, středová souměrnost 	<ul style="list-style-type: none"> • M. P. V - VV

➤ Sestrojuje obraz daného rovinného útvaru ve středové souměrnosti		
<ul style="list-style-type: none"> • Určuje a charakterizuje krychli, krychlová tělesa, kvádr, hranol, jehlan, válec, kužel 	<ul style="list-style-type: none"> • Základní tělesa 	
<ul style="list-style-type: none"> • Odhaduje a vypočítá objem a povrch krychle a kvádrů, hranolů, jehlanu 	<ul style="list-style-type: none"> • Povrch a objem těles 	
<ul style="list-style-type: none"> • Modeluje krychli, kvádr, krychlová tělesa, načrtne a sestrojí jejich síť • Ze sítě modeluje krychli a kvádr 	<ul style="list-style-type: none"> • Síť krychle a kvádrů • Konstrukce modelu krychle a kvádrů 	
<ul style="list-style-type: none"> • Načrtne a sestrojí obraz krychle, kvádrů v rovině 	<ul style="list-style-type: none"> • Krychle a kvádr 	
<ul style="list-style-type: none"> • Analyzuje a řeší slovní úlohy z praxe, ve kterých využívá znalosti o krychli a kvádrů 	<ul style="list-style-type: none"> • Krychle a kvádr – slovní úlohy 	
Nestandardní aplikační úlohy a problémy		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů, hledá různé postupy, zdůvodňuje neřešitelnost některých úloh 	<ul style="list-style-type: none"> • Logické úlohy v aritmetice • Netradiční a logické úlohy v geometrii 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Řeší logické a netradiční geometrické úlohy 		

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace**Předmět: Matematika****Ročník: 7.**

Očekávané výstupy	Učivo	Poznámky
ČÍSLO A PROMĚNNÁ		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Provádí operace s celými čísly ➤ Provádí operace sčítání a odčítání s desetinnými čísly ➤ Sčítá kmenové zlomky, sčítá, odčítá, násobí zlomky a desetinná čísla ➤ Základní operace realizuje z paměti, písemně i kalkulaátorem ➤ Obhazuje svůj názor, užívá vhodné argumenty ➤ Pracuje s informacemi, které vedou k řešení problému (nalezení správného řešení) 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Celá čísla ➤ Desetinná čísla, desetiny, setiny, součtové trojúhelníky ➤ Kmenový zlomek ➤ Zlomky a čísla ➤ Práce s kalkulaátorem, případně PC, tabletem apod. ➤ Matematická argumentace 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ při výpočtech zaokrouhluje a provádí odhady ➤ Účelně využívá kalkulaátoru i pro kontrolu např. dělení 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Porovnávání a zaokrouhlování čísel i na desetiny a setiny ➤ Celá a racionální čísla 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Pracuje s pojmy sudé, liché číslo, násobek ➤ Rozliší prvočíslo a číslo složené, rozkládá přirozené číslo na součin ➤ Odhaluje a používá kritéria dělitelnosti 3, 4, 9 a řeší úlohy s propedeutikou dělitelnosti 6, 8, 11, 12 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Přirozená čísla ➤ Prvočíslo, složené číslo ➤ Dělitelnost 	<ul style="list-style-type: none"> • M – 9 – 1 - 03
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Užívá desetinná čísla, kmenové zlomky (zejména se jmenovatelem menším než 13 a se jmenovatelem 60, 100) ➤ Používá pojmy procento, počet procent, základ, řeší jednoduché úlohy ➤ Znázorňuje des. čísla a zlomky na číselné ose 	<ul style="list-style-type: none"> • Racionální čísla • procenta • Číselná osa 	

<ul style="list-style-type: none"> ➤ Získává zkušenosti s poměrem, modeluje situace s využitím poměru ➤ Přípravuje se na porozumění pojmu měřítko ➤ Řeší aplikované úlohy na procenta ➤ Užívá matematické symboly a znaky pro procenta ➤ Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnné ve slovních úlohách ➤ Používá písmeno jako: obecné číslo, proměnnou, neznámou, využívá jazyk algebry k řešení úloh ➤ Získává zkušenosti s formulováním a řešením reálných situací pomocí rovnic a jejich soustav ➤ Analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace v různých prostředích ➤ Prezentuje svoji práci před ostatními ➤ Samostatně uvažuje, využívá vlastního úsudku ➤ Nachází různé varianty řešení, hledá vytrvale konečné řešení ➤ Diskutuje o různých řešeních s ostatními, obhájí svůj názor, vhodně argumentuje, formuluje své myšlenky v logickém sledu ➤ Efektivně spolupracuje s ostatními ➤ Porovnává výsledky s reálnou situací a vyvozuje závěry <p>Závislosti, vztahy a práce s daty</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Poměr <hr/> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Procento, základ, procentová část, počet procent <hr/> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Slovní úlohy ➤ Výraz s proměnnou <hr/> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Rovnost, rovnice, prostředí <hr/> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Počet řešení ➤ Logické úlohy 	<ul style="list-style-type: none"> • M - 9 - 1 - 06 • M - 9 - 1 - 04
--	--	--

<ul style="list-style-type: none"> ➤ Vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data ➤ Vyhledává a třídí informace, propojuje je do souvislostí, vyvozuje závěry, využívá tabulku jako nástroj k evidenci dat a hledání závislostí ➤ Vyhodnocuje soubory dat procesuálně (evidence jízdy autobusem tabulkou), porovnává soubory dat konceptuálně (práce se vztahy v rodokmenu) ➤ Získává zkušenosti s lineární závislostí ve slovních úlohách ➤ Vyhledává vztahy, pravidelnosti, formuluje slovně závislosti, eviduje tabulkou ➤ Graficky znázorňuje soubory dat, čte z grafů a diagramů ➤ Matematizuje reálné situace, používá různé metody řešení úloh: pokus – omyl, dramatisací, tabulací, modelováním 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Tabulka, Vennův diagram <hr/> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Lineární závislost ➤ Grafy <hr/> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Vztahy, závislosti ➤ Grafy, diagramy <hr/> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Procenta 	
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU		
<ul style="list-style-type: none"> • Zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti rovinných útvarů při konstrukcích i modelování • Zkoumá a odvozuje vlastnosti trojúhelníků 	<ul style="list-style-type: none"> • Rovinné obrazce • Trojúhelníková nerovnost, součet úhlů v trojúhelníku, osa úhlu, kružnice opsaná a vepsaná 	
<ul style="list-style-type: none"> • Rozlišuje, charakterizuje a třídí trojúhelníky, čtyřúhelníky • Zkoumá vlastnosti úhlopříček čtyřúhelníků • Řeší úlohy na kruh, kružnici, kruhovou výseč • Rozlišuje poloměr a průměr 	<ul style="list-style-type: none"> • Trojúhelníky, čtyřúhelníky • Úhlopříčky • Kruh, kružnice 	

<ul style="list-style-type: none"> • Měří velikost daného úhlu • Narýsuje úhel dané velikosti • Určuje velikosti vnitřních úhlů rovinných útvarů, středových úhlů v mnohoúhelníku, využívá dvojice úhlů 	<ul style="list-style-type: none"> • Měření úhlů, jednotka velikosti úhlů (stupeň, úhlová minuta) • Rýsování úhlů dané velikosti • Vnitřní úhly rovinných útvarů 	
<ul style="list-style-type: none"> • Měří délky, zjišťuje obvody a obsahy rovinných útvarů n-úhelníků, nejprve ve čtvercové síti a s využitím jednotky kachlík 	<ul style="list-style-type: none"> • Obvod a obsah rovinných útvarů 	
<ul style="list-style-type: none"> • Intuitivně užívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice pojmu kruh, kružnice a jejich využití 	<ul style="list-style-type: none"> • Množiny všech bodů dané vlastnosti 	
<ul style="list-style-type: none"> • Modeluje rovinné útvary pomocí dřívěk, na geoboardu, skládáním papíru • Načrtne a konstruuje čtverec, obdélník, trojúhelník, mnohoúhelník ve čtvercové síti i na čistém papíru 	<ul style="list-style-type: none"> • Konstrukce základních geometrických útvarů 	
<ul style="list-style-type: none"> • Vyhledává a porovnává shodné a podobné útvary • Zkoumá shodné a podobné trojúhelníky, hledá pravidla a formuluje věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků, které pak využívá k argumentaci a výpočtům 	<ul style="list-style-type: none"> • Shodnost, podobnost • Věty o shodnosti trojúhelníků sss, sus, usu 	
<p>➤ Vyhledává a určuje rovinné útvary v osové a středové souměrnosti, určuje jejich vlastnosti</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Osová a středová souměrnost • Střed souměrnosti, středová souměrnost 	<ul style="list-style-type: none"> • M. P. V – VV • M – 9 – 3 – 08

➤ Sestrojuje obraz daného rovinného útvaru ve středové souměrnosti		
• Určuje a charakterizuje krychli, krychlová tělesa, kvádr, hranol, jehlan, válec, kužel	• Základní tělesa	
• Odhaduje a vypočítá objem a povrch krychle a kvádrů, hranolů, jehlanu	• Povrch a objem těles	
• Modeluje krychli, kvádr, krychlová tělesa, načrtne a sestrojí jejich síť • Ze sítě modeluje krychli a kvádr	• Síť krychle a kvádrů • Konstrukce modelu krychle a kvádrů	
• Načrtne a sestrojí obraz krychle, kvádrů v rovině	• Krychle a kvádr	
• Analyzuje a řeší slovní úlohy z praxe, ve kterých využívá znalosti o krychli a kvádrů	• Krychle a kvádr – slovní úlohy	
<u>Nestandardní aplikační úlohy a problémy</u>		
➤ Užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů, hledá různé postupy, zdůvodňuje neřešitelnost některých úloh	• Logické úlohy v aritmetice	
➤ Řeší logické a netradiční geometrické úlohy	• Netradiční a logické úlohy v geometrii	

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace**Předmět: Matematika****Ročník: 8.**

Očekávané výstupy	Učivo	Poznámky
ČÍSLO A PROMĚNNÁ		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Zapiše číslo rozvinutým zápisem do řádu desetitisíců ➤ Užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu ➤ Zná a požívá mocniny s přirozeným mocnitelem ➤ Zapiše čísla v desítkové soustavě pomocí mocnin deseti ➤ Čte a užívá zápis čísla římskými číslicemi, řeší úlohy s důrazem na logiku římských zápisů 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Zlomky II (smíšená čísla, sčítání a násobení zlomků) ➤ Zlomky III (krácení a rozšiřování zlomků) ➤ Zlomky IV (sčítání zlomků, propedeutika posloupností, kvadratické rovnice) ➤ Mocniny (pojem mocniny, násobení mocnin) ➤ Zápis čísla (historie zavedení římských číslic, početní operace s římskými čísly) 	<ul style="list-style-type: none"> • M-9-1-01
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Zaokrouhluje a provádí odhady (sémantické i strukturální, týkající se výrazů s více operacemi), účelně využívá kalkulátor (např. při práci s racionálními čísly) 	<ul style="list-style-type: none"> • Dělení (dělení víceciferných čísel se zbytkem) • Procenta • Mapa • Objem (modelování těles, odhady, výpočty objemů různých těles) 	<ul style="list-style-type: none"> • M-9-1-02
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Dělí celek v daném poměru ➤ Pracuje s měřítky map a plánů ➤ Používá trojčlenku 	<ul style="list-style-type: none"> • Úměrnosti (modelování situací vyjádřených poměrem, pojem přímé a nepřímé úměrnosti) • Poměry (modelování poměrů v geometrickém prostředí, osnova přímek) • Aritmetický průměr (úlohy o směsích) 	<ul style="list-style-type: none"> • M-9-1-05
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Používá písmeno jako obecné číslo, proměnnou, neznámou ➤ Využívá jazyk algebry k řešení úloh 	<ul style="list-style-type: none"> • Jazyk písmen (vyjádření závislosti výrazem proměnnou, hodnota výrazů, úprava výrazů, roznásobení závorek, průprava vzorců – druhá 	<ul style="list-style-type: none"> • M-9-1-07

<ul style="list-style-type: none"> ➤ Cíleně provádí úpravy jednodušších algebraických výrazů (rozklad na součin, roznásobování) ➤ Pracuje s dvojčleny, trojčleny 	<p>mocnina dvojčlenu, rozdíl druhých mocnin)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rovnice (vyjádření neznámé ze vztahu, práce s parametrem) • Hadi (zjednodušování a úpravy výrazů) 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Řeší soustavy dvou rovnic o dvou neznámých ➤ Prostřednictvím úloh se připravuje na řešení lineárních rovnic 	<ul style="list-style-type: none"> • Rovnice (soustavy dvou rovnic o dvou neznámých, jedna rovnice o dvou neznámých, rovnice a soustava rovnic s parametrem) 	<ul style="list-style-type: none"> • M-9-1-08
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých čísel a racionálních čísel ➤ Používá absolutní hodnotu 	<ul style="list-style-type: none"> • Schody (pohybové úlohy závislosti) • Zlomky (pravidla pro výpočty se zlomky) • Číselná osa (umístění čísel na ose, opačná čísla, absolutní hodnota čísla, vzdálenost čísel na číselné ose) 	<ul style="list-style-type: none"> • M-9-1-09
<u>ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY</u>		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Používá množiny, průnik, podmnožiny, sjednocení ➤ Organizuje soubory dat (jednoparametrické třídění, hledání organizačního principu) ➤ Zajišťuje počet prvků souboru ➤ Vyhledává data, porovnává soubory dat ➤ Analyzuje statistické soubory 	<ul style="list-style-type: none"> • Práce s daty (data v tabulce, šifrování) • Množiny (Vennovy diagramy, podmnožina, průnik, sjednocení) • Oblé útvary (kruhový diagram) 	<ul style="list-style-type: none"> • M-9-2-01

<ul style="list-style-type: none"> ➤ Určuje aritmetický průměr ➤ Pracuje s lineární funkcí, narýsuje její graf ➤ Řeší úlohy na kvadratickou funkci (propedeutika) ➤ Graficky znázorňuje soubory dat, čte z grafů a diagramů ➤ Užívá kruhový a sloupcový diagram ➤ Používá různé metody řešení úloh: pokus – omyl, tabulaci, vizualizaci, dělitelnost, modelování, jazyk algebry 	<ul style="list-style-type: none"> • Aritmetický průměr (vztah pro výpočet aritmetického průměru, úlohy o směsích) • Lineární závislost (tabulky, grafy, předpis) • Oblé útvary (slovní úlohy – porovnávání obsahů částí kruhů) • Jazyk písmen (vyjádření pravidelnosti vzorcem) • Lineární závislost (předpis) • Hadi (předpis, lineární závislost) • Trojúhelník II (obsah trojúhelníku) • Podobnost 	<ul style="list-style-type: none"> • M-9-2-02 • M-9-2-03 • M-9-2-04 • M-9-2-05
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Zkoumá a odvozuje vlastnosti trojúhelníků – trojúhelníková nerovnost, součet úhlů v trojúhelníku, osa úhlu (jako množina bodů dané vlastnosti), těžiště, kružnice opsaná a vepsaná ➤ Úlohy na Pythagorovu větu 	<ul style="list-style-type: none"> • Pravoúhlý trojúhelník (Pythagorova věta) • Trojúhelník I D (kružnice opsaná) • Trojúhelník III D (osa úhlu, kružnice vepsaná) • Trojúhelníková nerovnost 	<ul style="list-style-type: none"> • M-9-3-01
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Charakterizuje a třídí čtyřúhelníky (rovnoběžník, deltoid, nekonvexní čtyřúhelník), pravidelné mnohoúhelníky (6, 8, 12), nekonvexní mnohoúhelníky ➤ Zkoumá vlastnosti úhlopříček čtyřúhelníků ➤ Řeší úlohy na kruh, kružnici, kruhovou výseč ➤ Rozlišuje poloměr a průměr 	<ul style="list-style-type: none"> • Mnohoúhelníky D (pravidelný šestiúhelník, osmiúhelník, velikosti vnitřních úhlů) • Mříž I C (klasifikace čtyřúhelníků) 	<ul style="list-style-type: none"> • M-9-3-02
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Určuje velikosti vnitřních úhlů rovinných útvarů, středových úhlů v pravidelném mnohoúhelníku, využívá dvojice úhlů 	<ul style="list-style-type: none"> • Mnohoúhelníky D (vlastnosti pravidelných mnohoúhelníků, obsahy, úhlopříčky, vnitřní úhly) 	<ul style="list-style-type: none"> • M-9-3-03

<ul style="list-style-type: none"> ➤ Experimentálně hledá Ludolfovo číslo ➤ Určuje obvod i obsah kruhu ➤ Ke zjišťování a odhadování obsahu rovinných útvarů používá geometrickou chirurgii 	<ul style="list-style-type: none"> • Trojúhelník II C (obsah trojúhelníku) • Kružnice D (poloměr, průměr, obvod) • Oblé útvary D (Ludolfovo číslo, obsah, kruhu) 	<ul style="list-style-type: none"> • M-9-3-04
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Prostřednictvím řešení úloh odhaluje Thaletovu větu (jako množina bodů dané vlastnosti) 	<ul style="list-style-type: none"> • Trojúhelník II D (Thaletova věta) • Geometrické místo bodů D (charakteristika útvarů, konstrukční úlohy) • Trojúhelník III D (osa úhlu, kružnice vepsaná trojúhelníku) 	<ul style="list-style-type: none"> • M-9-3-05
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Provádí konstrukce ve čtvercové mříži i na čistém papíře 	<ul style="list-style-type: none"> • Mříž • Trojúhelník II C (konstrukce trojúhelníku daného obsahu) 	<ul style="list-style-type: none"> • M-9-3-06
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Zkoumá shodné a podobné trojúhelníky ➤ Hledá pravidla a formuluje věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků, ty pak užívá k argumentaci a výpočtům 	<ul style="list-style-type: none"> • Trojúhelník II C (věta sss) • Konstrukce C (sus, usu) • Podobnost D (zavedení podobnosti, koeficient podobnosti) 	<ul style="list-style-type: none"> • M-9-3-07
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Analyzuje vlastnosti hranolu a jehlanu 	<ul style="list-style-type: none"> • Sítě II C (sít' kvádrů, trojbokého hranolu, jehlanu, komolého jehlanu) • Objem C 	<ul style="list-style-type: none"> • M-9-3-09
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Odhaduje a vypočítá objem hranolu a jehlanu ➤ V úlohách se seznamuje s Cavalieriho principem 	<ul style="list-style-type: none"> • Sítě I C (sít' krychle, hrana krychle, stěnová a tělesová úhlopříčka, kombinatorika) • Cavalieriho princip (dělení těles do vrstev) • Objem C (Cavalieriho princip – kvádr, jehlan, vyslovení principu) 	<ul style="list-style-type: none"> • M-9-3-10
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Modeluje hranol a jehlan ➤ Načrtne a sestrojí jejich sítě 	<ul style="list-style-type: none"> • Sítě II C (kvádr, trojboký hranol, jehlan, komolý jehlan) 	<ul style="list-style-type: none"> • M-9-3-11
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Načrtne a sestrojí obraz hranolu a jehlanu 	<ul style="list-style-type: none"> • Sítě II C (kvádr, trojboký hranol, jehlan, komolý jehlan) 	<ul style="list-style-type: none"> • M-9-3-12
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Získané poznatky používá při řešení aplikačních geometrických úloh 	<ul style="list-style-type: none"> • Objemy C (komolý jehlan, složená tělesa) • Sítě I C (polymina, kombinatorika) 	<ul style="list-style-type: none"> • M-9-3-13

<u>Nestandardní aplikační úlohy a problémy</u>		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Řeší základní kombinatorické a pravděpodobnostní úlohy ➤ Řeší komplexní úlohy 	<ul style="list-style-type: none"> • Rodina D • Matematická olympiáda • Matematický Klokan • Pythagoriáda • Nestandardní úlohy řešené v hodinách matematiky 	<ul style="list-style-type: none"> • M-9-4-01 • M-9-4-02

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace**Předmět: Matematika****Ročník: 9.**

Očekávané výstupy	Učivo	Poznámky
ČÍSLO A PROMĚNNÁ		
<ul style="list-style-type: none"> Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných, určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním 	<u>Výraz</u> <ul style="list-style-type: none"> Opakování z 8. ročníku základní početní operace s výrazy <u>Lomený výraz</u> <ul style="list-style-type: none"> Početní operace s lomenými výrazy Složené lomené výrazy 	<ul style="list-style-type: none"> Účelnost zařazení lomených výrazů: jen pro žáky se studijními předpoklady
<ul style="list-style-type: none"> Formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic 	<u>Řešení lineárních rovnic</u> <ul style="list-style-type: none"> Opakování z 8. ročníku – řešení lineárních rovnic <u>Rovnic s neznámou ve jmenovateli</u> <ul style="list-style-type: none"> Rovnice s neznámou ve jmenovateli 	<ul style="list-style-type: none"> Účelnost zařazení rovnic s neznámou ve jmenovateli: jen pro žáky se studijními předpoklady
<ul style="list-style-type: none"> Formuluje a řeší reálnou situaci pomocí soustav rovnic 	<u>Soustavy lineárních rovnic se dvěma neznámými</u> <ul style="list-style-type: none"> Metody řešení soustav rovnic Sčítací metoda Dosazovací metoda 	<ul style="list-style-type: none"> účelnost zařazení dosazovací metody: jen pro žáky se studijními předpoklady
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY		
<ul style="list-style-type: none"> Vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data, porovnává soubory dat 	<u>Základní pojmy</u>	

<ul style="list-style-type: none"> • Vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem, určuje vztah přímé a nepřímé úměrnosti, matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů 	<p><u>Lineární funkce</u></p> <p><u>Přímá a nepřímá úměrnost</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Funkce • Definiční obor funkce • Množina hodnot funkce • Závislá a nezávislá proměnná • Graf funkce • Rostoucí a klesající funkce • Konstantní funkce • Lineární funkce a její vlastnosti • Graf lineární funkce • Přímá úměrnost jako zvláštní případ lineární funkce • Nepřímá úměrnost; $y = k/x$ a její graf 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů 	<p><u>Grafické řešení soustav rovnic</u></p>	
<p>GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU</p>		
<ul style="list-style-type: none"> • Určuje podobné útvary v rovině • Určuje poměr podobnosti • Užívá věty o podobnosti trojúhelníků ke zjišťování jejich podobnosti • Prakticky zmenšuje a zvětšuje rovinné obrazce v daném poměru • Užívá podobnosti při konstrukci plánů, výpočtů délky cest podle map, zhotovování modelů • Pracuje s měřítky map a plánů 	<p><u>Podobnost trojúhelníků</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Podobnost ➤ Poměr podobnosti, koeficient podobnosti ➤ Podobnost trojúhelníků ➤ Věty o podobnosti trojúhelníků ➤ Dělení úsečky v daném poměru ➤ Poměr stran v podobných trojúhelnících 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Sestrojí síť jehlanu ➤ Vypočítá objem a povrch jehlanu v jednoduchých případech ➤ Vypočítá objem a povrch kužele ➤ Vypočítá objem a povrch koule 	<p><u>Jehlan, kužel, koule</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Jehlan, kužel ➤ Síť jehlanu ➤ Objem a povrch jehlanu a kužele ➤ Koule, poloměr koule ➤ Objem a povrch koule 	

<ul style="list-style-type: none"> ➤ Řeší aplikační úlohy ➤ Určí úrok ➤ Určí výši vkladu po úrokovacím období 	<u>Základy finanční matematiky</u> <ul style="list-style-type: none"> • Úrok, úroková sazba, míra • Zdanění úroku • Úlohy z praxe 	
<u>Nestandardní aplikační úlohy a problémy</u>		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problému a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací 	<ul style="list-style-type: none"> • Matematická olympiáda • Matematický Klokan • Pythagoriáda • Školní matematická soutěž 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí 	<ul style="list-style-type: none"> • Nestandardní úlohy řešené v hodinách matematiky 	

VZDĚLÁVACÍ OBLAST – INFORMATIKA

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast **Informatika** se zaměřuje především na rozvoj inforatického myšlení a na porozumění základním principům digitálních technologií. Je založena na aktivních činnostech, při kterých žáci využívají inforatické postupy a pojmy. Poskytuje prostředky a metody ke zkoumání řešitelnosti problémů i hledání a nalézání jejich optimálních řešení, ke zpracování dat a jejich interpretaci a na základě řešení praktických úkolů i poznatky a zkušenost, kdy je lepší práci přenechat stroji, respektive počítači. Pochopení, jak digitální technologie fungují, přispívá jednak k porozumění zákonitostem digitálního světa, jednak k jejich efektivnímu, bezpečnému a etickému užívání.

Na prvním stupni základního vzdělávání si žáci prostřednictvím her, experimentů, diskusí a dalších aktivit vytvářejí první představy o způsobech, jakými se dají data a informace zaznamenávat, a objevují inforatické aspekty světa kolem nich. Postupně si žáci rozvíjejí schopnost popsat problém, analyzovat ho a hledat jeho řešení. Ve vhodném programovacím prostředí si ověřují algoritmicke postupy. Informatika také společně s ostatními obory pokládá základy uživatelských dovedností. Poznáváním, jak se s digitálními technologiemi pracuje, si žáci vytvářejí základ pro pochopení inforatických konceptů. Součástí je i bezpečné zacházení s technologiemi a osvojování dovedností a návyků, které vedou k prevenci rizikového chování.

I na druhém stupni základního vzdělávání žáci tvoří, experimentují, prověřují své hypotézy, objevují, aktivně hledají, navrhuji a ověřují různá řešení, diskutují s ostatními a tím si prohlubují a rozvíjejí porozumění základním inforatickým konceptům a principům fungování digitálních technologií. Při analýze problému vybírají, které aspekty lze zanedbat a které jsou podstatné pro jeho řešení. Učí se vytvářet, formálně zapisovat a systematicky posuzovat postupy vhodné pro automatizaci, zpracovávat i velké a nesourodé soubory dat. Díky poznávání toho, jak a proč digitální technologie fungují, žáci chápou základní principy kódování, modelování a s větším porozuměním chrání sebe, své soukromí, data i zařízení.

V průběhu základního vzdělávání žáci začínají vyvíjet funkční technická řešení problémů. Osvojují si časté testování prototypů a jejich postupné vylepšování jako přirozenou součást designu a vývoje v informačních technologiích. Zvažují a ověřují dopady navrhovaných řešení na jedince, společnost, životní prostředí.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- systémovému přístupu při analýze situací a jevů světa kolem něj
- nacházení různých řešení a výběru toho nejvhodnějšího pro danou situaci
- ke zkušenosti, že týmová práce umocněná technologiemi může vést k lepším výsledkům než samostatná práce
- porozumění různým přístupům ke kódování informací i různým způsobům jejich organizace
- rozhodování na základě relevantních dat a jejich korektní interpretace, jeho obhajování pomocí věcných argumentů

- komunikaci pomocí formálních jazyků, kterým porozumí i stroje
- standardizování pracovních postupů v situacích, kdy to usnadní práci
- posuzování technických řešení z pohledu druhých lidí a jejich vyhodnocování v osobních, etických, bezpečnostních, právních, sociálních, ekonomických, environmentálních a kulturních souvislostech
- nezdolnosti při řešení těžkých problémů, zvládání nejednoznačnosti a nejistoty a vypořádání se s problémy s otevřeným koncem
- otevřenosti novým cestám, nástrojům, snaze postupně se zlepšovat

Klíčové kompetence naplňované ve vzdělávací oblasti

Klíčové kompetence jsou pojaty jako soubor vědomostí, dovedností, postojů, návyků. Už z tohoto vymezení je patrné, že k jejich rozvoji nedochází izolovaně, ale komplexně v jejich vzájemném propojení. Níže uvedené kompetence tedy nejsou jedinými. Jedná se o výčet těch, které jsou v příslušné vzdělávací oblasti zastoupeny nejvíce.

Kompetence k učení

- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě

Kompetence k řešení problémů

- vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému

Kompetence komunikativní

- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem

Kompetence pracovní

- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky

Kompetence digitální

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby
- získává, vyhledává, posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci a zkvalitnil výsledky své práce

- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních, v digitálním prostředí jedná eticky

Metody a formy výuky

- skupinová práce
- vzájemné hodnocení a sebehodnocení
- volby úloh
- práce s informacemi, třídění dat a výsledků
- využití internetu jako zdroje informací a výukového prostředí

Mezipředmětové vztahy

- téma tabulky, grafy, diagramy (matematika a její aplikace) bude vhodným způsobem doplněno o zpracování dat a tvorbu grafů na počítači
- data nasbíraná v hodinách tělesné výchovy (výkony, statistiky účasti) budou použita jako podklady pro grafické zpracování dat s využitím počítače

INFORMATIKA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Cílem vyučovacího předmětu Informatika je naplňování vzdělávacího obsahu stanoveného ve výstupech vzdělávacího oboru Informatika. Přípravuje žáky na využívání znalostí v jiných vyučovacích předmětech a umožňuje jim dosáhnout základní úrovně informační gramotnosti:

- získat elementární dovednosti v ovládnutí výpočetní techniky a moderních informačních technologií, orientovat se ve světě informací,

• tvořivě pracovat s informacemi a využívat je při dalším vzdělávání i v praktickém životě. Vzhledem k narůstající potřebě osvojení si základních dovedností práce s výpočetní technikou je vzdělávací předmět zařazen jako povinná součást základního vzdělávání na 1. a 2. stupni. Získané dovednosti jsou v informační společnosti nezbytným předpokladem uplatnění na trhu práce i podmínkou k efektivnímu rozvíjení profesní i zájmové činnosti. Zvládnutí výpočetní techniky, zejména rychlého vyhledávání a zpracování potřebných informací pomocí internetu a jiných digitálních médií, umožňuje realizovat metodu „učení kdekoliv a kdykoliv“, vede k žádoucímu odlehčení paměti při současné možnosti využít mnohonásobně většího počtu dat a informací než dosud, urychluje aktualizaci poznatků a vhodně doplňuje standardní učební texty a pomůcky. Dovednosti získané ve vzdělávacím předmětu Informační a komunikační

technologie umožňují žákům aplikovat výpočetní techniku s bohatou škálou vzdělávacího software a informačních zdrojů ve všech vzdělávacích oblastech celého základního vzdělávání.

Tato aplikační rovina přesahuje rámec vzdělávacího obsahu vzdělávací oboru Informatika, a stává se tak součástí všech vzdělávacích oblastí základního vzdělávání.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	celkem	6. r.	7. r.	8. r.	9. r.	celkem
Hodin. dotace				1	1	2	1	1	1	1	4

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu pomáhá žákovi orientovat se ve struktuře a činnosti počítače, poznat možnosti jeho využití, zacházet s počítačem a jeho přídatnými zařízeními uživatelským způsobem, pracovat s hotovými didaktickými programy, osvojit si základy práce s grafikou a databázemi.

Žáci se učí třídit informace, kriticky je posuzovat a aplikovat v praktickém životě v souladu se zákony o duševním vlastnictví. Osvojují si základy elektronické komunikace a její zásady.

Svým vzdělávacím obsahem předmět úzce souvisí s průřezovým tématem „Mediální výchova“. Informatika je povinný předmět s hodinovou dotací 1 hodiny týdně v 4., 5., 6., 7., 8. a 9. ročníku. Výuka probíhá v budově školy v odborných učebnách vybavených počítači.

Při výuce je uplatňována zásada „jeden počítač pro jednoho žáka“. Z tohoto důvodu se žáci dělí na skupiny podle počtu pracovních stanic.

Vzdělávací oblast: Informatika
Předmět: Informatika
Ročník: 4.

Očekávané výstupy	Učivo	Poznámky
Digitální technologie		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Pojmenuje jednotlivá digitální zařízení, se kterými pracuje, vysvětlí, k čemu slouží ➤ Vysvětlí, co je program a rozdíl mezi člověkem a počítačem ➤ Edituje digitální text, vytvoří obrázek ➤ Přehraje zvuk či video ➤ Uloží svoji práci do souboru, otevře soubor ➤ Používá krok zpět, zoom ➤ Řeší úkol použitím schránky ➤ Dodržuje pravidla a pokyny při práci s digitálním zařízením 	<ul style="list-style-type: none"> • Digitální zařízení • Zapnutí/vypnutí aplikace/zařízení • Ovládání myši • Kreslení čar, vybarvování • Používání ovladačů • Ovládání aplikací (schránka, krok zpět, zoom) • Kreslení bitmapových obrázků • Psaní slov na klávesnici • Editace textu • Ukládání práce do souboru • Přehrávání zvuku • Příkazy a program 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Bezpečnost na internetu ➤ Kyberšikana 	<ul style="list-style-type: none"> • Upozornění na různá nebezpečí spojená s internetem • Jak se bezpečně pohybovat v kyberprostoru 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu ➤ Dodržuje bezpečností a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi ➤ Uvede různé příklady využití digitálních technologií v zaměstnání rodičů ➤ Pamatuje si a chrání své heslo, přihlásí se ke svému účtu a odhlásí se z něj ➤ Rozpozná zvláštní chování počítače a případně přivolá pomoc dospělého 	<ul style="list-style-type: none"> • Využití digitálních technologií v různých oborech • Ergonomie, ochrana digitálního zařízení a zdraví uživatele • Počítačová data, práce se soubory • Propojení technologií, internet • Úložiště, sdílení dat, cloud, mazání dat, koš • Technické problémy a přístupy k jejich řešení 	
Algoritmizace a programování		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Oživí robota, otestuje jeho chování 	<ul style="list-style-type: none"> • Zapnutí, vypnutí, nabíjení, resetování 	

<ul style="list-style-type: none"> ➤ Sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů ➤ Rozvíjení prostorové orientace ➤ Rozvíjení kognitivních kompetencí ➤ Základní úroveň programování 	<ul style="list-style-type: none"> • Ovládání robota • Přehled aplikace • Práce s robotem dle pracovních listů • Základy blokového programování 	
<u>Data, informace a modelování</u>		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví a znázorní ji ➤ Sdělí informaci obrázkem ➤ Předá informaci zakódovanou pomocí textu či čísel ➤ Zakóduje/zašifruje a dekoduje/dešifruje text ➤ Obrázek složí z daných geometrických tvarů nebo navazujících úseček 	<ul style="list-style-type: none"> • Piktogramy, emodži • Kód • Přenos na dálku • Šifra • Pixel, rastr, rozlišení • Tvary, skládání obrazce 	

Vzdělávací oblast: Informatika
Předmět: Informatika
Ročník: 5.

Očekávané výstupy	Učivo	Poznámky
<u>Informační systémy</u>		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Pracuje s texty, obrázky a tabulkami ➤ Uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout, vyslovuje odpovědi na základě dat ➤ Pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data ➤ Doplní posloupnost prvků ➤ Umístí data správně do tabulky ➤ Doplní prvky v tabulce ➤ V posloupnosti opakujících se prvků nahradí chybný za správný 	<ul style="list-style-type: none"> • Základní funkce programu Word, Excel • Data, druhy dat • Doplnování tabulky a datových řad • Kritéria kontroly dat • Řazení dat v tabulce • Vizualizace dat v grafu 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ V systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi ➤ Nalezne ve svém okolí systém a určí jeho prvky ➤ Určí, jak spolu prvky souvisí 	<ul style="list-style-type: none"> • Systém, struktura, prvky, vztahy 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Seznámení s aplikací canva.com 	<ul style="list-style-type: none"> • Přihlášení, odhlášení • Vytvoření jednoduchého plakátu, využití textu, obrázků 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Bezpečnost na internetu ➤ Kybershikana 	<ul style="list-style-type: none"> • Upozornění na různá nebezpečí spojená s internetem • Jak se bezpečně pohybovat v kyberprostoru 	
<u>Algoritmizace a programování</u>		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů ➤ Popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení ➤ V blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program, rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanovy, 	<ul style="list-style-type: none"> • Scratch – blokově orientované programování • Příkazy a jejich spojování • Opakování příkazů • Pohyb a razítkování • Ke stejnému cíli vedou různé algoritmy 	

<p>co se bude opakovat a kolikrát, a připravené podprogramy</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu ➤ V blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro ovládání postavy ➤ Vytvoří a použije nový blok ➤ Upraví program pro obdobný problém 	<ul style="list-style-type: none"> • Vlastní bloky a jejich vytváření • Kombinace procedur 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ V blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program řídicí chování postavy ➤ Rozpozná, jestli se příkaz umístí dovnitř opakování, před nebo za něj ➤ Vytváří, používá a kombinuje vlastní bloky ➤ Přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky ➤ Rozhodne, jestli a jak lze zapsaný program nebo postup zjednodušit ➤ Cíleně využívá náhodu při volbě vstupních hodnot příkazů 	<ul style="list-style-type: none"> • Kreslení čar • Pevný počet opakování • Ladění, hledání chyb • Vlastní bloky a jejich vytváření • Změna vlastností postavy pomocí příkazu • Náhodné hodnoty • Čtení programů • Programovací projekt 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ V blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro řízení pohybu a reakcí postav ➤ Používá události ke spuštění činnosti postav ➤ Ovládá více postav pomocí zpráv ➤ Ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu 	<ul style="list-style-type: none"> • Ovládání pohybu postav • Násobné postavy a souběžné reakce • Modifikace programu • Animace střídáním obrázků • Spouštění pomocí událostí • Vysílání zpráv mezi postavami • Čtení programů • Programovací projekt 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Pracuje s robotem Photon 	<ul style="list-style-type: none"> • Práce s robotem pomocí pracovních listů • Vytváří podobné úlohy • Teamová práce – synchronizované programování robotů, tanec robotů 	
<p>Data, informace a modelování</p>		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví a znázorní ji ➤ Pomocí grafu znázorní vztahy mezi objekty 	<ul style="list-style-type: none"> • Graf, hledání cesty • Schémata, obrázkové modely 	

<ul style="list-style-type: none">➤ Pomocí obrázku znázorní jev➤ Pomocí obrázkových modelů řeší zadané problémy		
--	--	--

Vzdělávací oblast: Informatika
Předmět: Informatika
Ročník: 6.

Očekávané výstupy	Učivo	Poznámky
<u>Data, informace a modelování</u>		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Navrhne a porovnává různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu ➤ Rozpozná zakódované informace kolem sebe ➤ Zakóduje a dekáduje znaky pomocí znakové sady ➤ Zašifruje a dešifruje text pomocí několika šifer ➤ Zakóduje v obrázku barvy více způsoby ➤ Zakóduje obrázek pomocí základních geometrických tvarů ➤ Zjednoduší zápis textu a obrázku, pomocí kontrolního součtu ověří úplnost zápisu ➤ Ke kódování využívá i binární čísla 	<ul style="list-style-type: none"> • Přenos informací, standardizované kódy • Znakové sady • Přenos dat, symetrická šifra • Identifikace barev, barevný model • Vektorová grafika • Zjednodušení zápisu, kontrolní součet • Binární kód, logické A a NEBO 	
<u>Informační systémy</u>		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Získá z dat informace, interpretuje data ➤ Najde a opraví chyby u různých interpretací týchž dat (tabulka versus graf) ➤ Odpoví na otázky na základě dat v tabulce ➤ Popíše pravidla uspořádání v existující tabulce ➤ Doplní podle pravidel do tabulky prvky, záznamy ➤ Navrhne tabulku pro záznam dat ➤ Propojí data z více tabulek nebo grafů 	<ul style="list-style-type: none"> • Data v grafu a tabulce • Evidence dat, názvy a hodnoty v tabulce • Kontrola hodnota v tabulce • Filtrování, řazení a třídění dat • Porovnání dat v tabulce a grafu • Řešení problémů s daty 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Popíše pomocí modelu alespoň jeden informační systém, s nímž ve škole aktivně pracují ➤ Pojmenuje role uživatelů a vymezí jejich činnosti a s tím související práva ➤ Vysvětlí účel informačních systémů, které používá 	<ul style="list-style-type: none"> • Školní informační systém, uživatelé, činnosti, autorské právo 	

➤ Zvažuje možná rizika při navrhování i užívání informačních systémů		
➤ Pracuje s textem a obrázkem v prezentačním programu	<ul style="list-style-type: none"> • Základní funkce programu PowerPoint 	
➤ Pracuje s texty, obrázky a tabulkami	<ul style="list-style-type: none"> • Prohlubování znalostí Word, Excel 	
<u>Algoritmizace a programování</u>		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ V blokově orientovaném programovacím jazyce Scratch sestaví program, dbá na jeho čitelnosti a přehlednosti ➤ Po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup ➤ Vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní ➤ Ověří správnost, najde a opraví v něm chyby ➤ Používá cyklus s pevným počtem opakování, rozezná, zda má být příkaz uvnitř nebo vně opakování ➤ Vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech ➤ Diskutuje různé programy pro řešení problémů ➤ Upraví daný algoritmus pro jiné problémy 	<ul style="list-style-type: none"> • Vytvoření programu • Opakování • Podprogramy 	
➤ Seznamuje se s umělou inteligencí	<ul style="list-style-type: none"> • Obrázky, aplikace, chat, prompt • Bezpečnost • Autorské právo 	
➤ Pracuje s robotem Photon	<ul style="list-style-type: none"> • Pracovní listy – chytré město • Používá umělou inteligenci 	

Vzdělávací oblast: Informatika
Předmět: Informatika
Ročník: 7.

Očekávané výstupy	Učivo	Poznámky
<u>Data, informace a modelování</u>		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Vysvětlí známé modely jevů, situací, činností ➤ Vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení ➤ Situaci modeluje pomocí grafů nebo schémat ➤ Porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní ➤ Pomocí ohodnocených grafů řeší problémy ➤ Pomocí orientovaných grafů řeší problémy ➤ Vytvoří model, ve kterém znázorní více souběžných činností ➤ Zhodnotí, zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení problému, vyhledá chybu v modelu a opraví ji 	<ul style="list-style-type: none"> • Standardizovaná schémata a modely • Ohodnocené grafy, minimální cesta grafu, kostra grafu • Orientované grafy, automaty • Modely, paralelní činnost • Prohlubování znalostí v programu Word, Excel, PowerPoint 	
<u>Digitální technologie</u>		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Nainstaluje a odinstaluje aplikaci, aktualizuje ➤ Ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos (textové, grafické, zvukové a multimediální) ➤ Vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě, uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky ➤ Poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače, ukončí program bez odezvy ➤ Dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat, popíše 	<ul style="list-style-type: none"> • Datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému • Správa souborů, struktura složek • Instalace aplikací, aktualizace • Domácí a školní počítačová síť • Fungování a služby internetu • Princip e-mailu • Přístup k datům – metody zabezpečení přístupu, role a přístupová práva (vidět obsah, číst obsah, měnit obsah, měnit práva) • Digitální stopa • Postup při řešení problému s digitálním zařízením (nepropojení, programy bez 	

<p>fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Spravuje sdílení souborů ➤ Pomocí modelu znázorní cestu e-mailové zprávy 	<p>odezvy, špatné nastavení, hlášení / dialogová okna)</p>	
Algoritmizace a programování		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ V blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému ➤ Po přečtení jednotlivých kroků algoritmu vysvětlí celý postup, určí problém, který je daným algoritmem řešen ➤ Ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby ➤ Upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému ➤ Používá podmínky pro ukončení opakování, rozezná, kdy je podmínka splněna ➤ Spouští program myší, klávesnicí, interakcí postav ➤ Vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech ➤ Používá souřadnice pro programování postav ➤ Vytvoří proměnnou, změní její hodnotu, přečte a použije její hodnotu ➤ Používá opakování, větvení programu, proměnné ➤ Diskutuje různé programy pro řešení problému ➤ Vybere z více možností vhodný program a svůj výběr zdůvodní ➤ Hotový program upraví pro řešení příbuzného problému 	<ul style="list-style-type: none"> • Opakování s podmínkou • Události, vstupy • Objekty a komunikace mezi nimi • Větvení programu, rozhodování • Grafický výstup, souřadnice • Podprogramy s parametry • Proměnné 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Sestaví program pro desku Micro:bit a otestuje jej ➤ Ověří správnost postupu, přečte program, najde v něm chybu a odstraní ji ➤ Používá opakování, rozhodování, proměnné ➤ Používá vstupy ke spouštění a řízení běhu programu 	<ul style="list-style-type: none"> • Sestavení programu na simulátoru https://makecode.microbit.org/ 	

Vzdělávací oblast: Informatika
Předmět: Informatika
Ročník: 8.

Očekávané výstupy	Učivo	Poznámky
<u>Informační systémy</u>		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Vymezí problém a určí, jak při jeho řešení využije evidenci dat ➤ Na základě doporučeného i vlastního návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat a nastaví pravidla a postupy pro práci se záznamy v evidenci dat ➤ Při tvorbě vzorců rozlišuje absolutní a relativní adresu buňky ➤ Používá k výpočtům funkce pracující s číselnými a textovými vstupy (průměr, maximum, pořadí, zleva, délka, počet, když) ➤ Řeší problémy výpočtem s daty ➤ Připíše do tabulky dat nový záznam ➤ Seřadí tabulku dat podle daného kritéria (velikost, abecedně) ➤ Používá filtr na výběr dat z tabulky, sestaví kritérium pro vyřešení úlohy ➤ Ověří hypotézu pomocí výpočtu, porovnáním nebo vizualizací velkého množství dat ➤ Využívá funkce pro automatizaci zpracování dat 	<ul style="list-style-type: none"> • Relativní a absolutní adresy buněk • použití vzorců u různých typů dat • funkce s číselnými vstupy • funkce s textovými vstupy • vkládání záznamu do databázové tabulky • řazení dat v tabulce • filtrování dat v tabulce • zpracování výstupů z velkých souborů dat 	
<u>Algoritmizace a programování</u>		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Podle návodu nebo vlastní tvořivosti sestaví robota ➤ Upraví konstrukci robota tak, aby plnil modifikovaný úkol ➤ Vytvoří program pro robota a otestuje jeho funkčnost ➤ Rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení ➤ Vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní ➤ Upraví daný algoritmus pro jiné problémy 	<ul style="list-style-type: none"> • Sestavení a oživení robota • Sestavení programu s opakováním, s rozhodováním • Používání výstupních zařízení robota (motory, displej, zvuk) • Používání senzorů • Čtení programu 	

<ul style="list-style-type: none"> ➤ Ovládá výstupní zařízení a senzory robota ➤ Vyřeší problém tím, že sestaví a naprogramuje robota 		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Seznamuje se se základy programování v textovém zápise (python) ➤ Pracuje v textové ploše nebo v grafické aplikaci 	<ul style="list-style-type: none"> • Výrazy, proměnné, program, výpisy • Kreslení, barvy, kreslení s proměnnými • Cykly, elipsy, kruhy • Větvení, konstrukce • Kreslení myši 	

Vzdělávací oblast: Informatika

Předmět: Informatika

Ročník: 9.

Očekávané výstupy	Učivo	Poznámky
Digitální technologie		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Pojmenuje části počítače a popíše, jak spolu souvisí ➤ Diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě ➤ Ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenosu ➤ Vysvětlí vrstevníkovi, jak fungují některé služby internetu ➤ Diskutuje o cílech a metodách hackerů ➤ Vytvoří myšlenkovou mapu prvků zabezpečení počítače a dat ➤ Diskutuje, čím vším vytváří svou digitální stopu 	<ul style="list-style-type: none"> • Hardware a software • Složení počítače a principy fungování je součástí • Operační systémy – funkce, typy, využití • Kompresce a formáty souborů • Fungování nových technologií (smart technologie, virtuální realita, internet věcí, umělá inteligence, 3D tisk) • Fungování sítě – klient, server, switch, paketový přenos dat, IP adresa • Datacentra, cloud • Web – fungování, webová stránka, webový server, prohlížeč, odkaz/URL • Princip cloudové aplikace (e-mail, e-shop, streamování) • Bezpečnost, rizika – útoky, nebezpečné aplikace a systémy • Zabezpečení počítače a dat – aktualizace, antivir, firewall, zálohování a archivace dat • Digitální identita – fungování a algoritmy sociálních sítí, vyhledávání a cookies • Digitální stopa – sledování polohy zařízení, záznamy o přihlašování a pohybu po internetu, sledování 	

	komunikace, informace o uživateli v souboru (metadata), sdílení a trvalost (nesmazatelnost) dat	
Grafika a multimédia		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Při vyhledávání na internetu hodnotí, srovnává fakta, rozlišuje podstatné od nepodstatného, data ověřuje pomocí různých věrohodných zdrojů ➤ Chápe význam médií jako zdroje informací, kvalitní zábavy a naplnění volného času ➤ Zapojuje se do mediální komunikace (vytváří časopis, natáčí a zpracovává videa ze školních akcí) ➤ Seznamuje se s internetovým zpravodajstvím reklamními prvky, rozvíjí schopnost analytického přístupu k mediálním obsahům a kritický odstup od nich ➤ Rozšiřuje si znalosti o současném dění, vhodně argumentuje, zapojuje se do diskusí ➤ Seznamuje se s osobní i oficiální www tvorbou různých autorů či skupin vnímá stylizační rozdílnost, srovnává kvality daných sdělení ➤ Rozeznává manipulativní chování v oblasti komunikace 	<ul style="list-style-type: none"> • Metody a nástroje vyhledávání informací, základní orientační prvky v textu • Stavba a uspořádání zpráv • Textový editor – tvorba mediálního sdělení pro (třídní) časopis, využití fotografie, komiks, animovaný film, jednoduchá grafická úprava, ilustrace • (třídní) časopis – utváření týmu, komunikace, spolupráce • Nahrávání videa, film, střih, přechody, efekty animace, stabilizace obrazu, titulky, zvukové efekty a hudba, export videa • vliv médií na každodenní život, společnost, politický život a kulturu, role médií v každodenním životě jednotlivce, vliv médií na postoje a chování • 	<ul style="list-style-type: none"> • PT – Mediální výchova – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení • PT – Mediální výchova interpretace vztahu mediálních sdělení a reality • PT – Mediální výchova – Stavba mediálních sdělení • PT Mediální výchova – tvorba mediálního sdělení
3D tisk		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Vytvoří model, který uloží do formátu vhodném pro 3D tisk 	<ul style="list-style-type: none"> • 3D modelování • Princip 3D tisku • Textury a materiály • Nastavení parametrů • Příprava modelu pro 3D tisk • Realizace 3D tisku 	

VZDĚLÁVACÍ OBLAST – ČLOVĚK A JEHO SVĚT

Charakteristika vzdělávací oblasti a jednotlivých předmětů

Tato komplexní oblast vymezuje vzdělávací obsah týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví a dalších témat. Uplatňuje pohled do historie i současnosti a směřuje k dovednostem pro praktický život. Svým široce pojatým syntetickým (integrovaným) obsahem spoluutváří povinné základní vzdělávání na 1. stupni. Vzdělávání v oblasti Člověk a jeho svět rozvíjí poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti žáků získané ve výchově v rodině a v předškolním vzdělávání. Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci, jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti; utváří se tak jejich prvotní ucelený obraz světa. Poznávají sebe i své nejbližší okolí a postupně se seznamují s místně i časově vzdálenějšími osobami i jevy a se složitějšími ději. Učí se vnímat lidi a vztahy mezi nimi, všimnout si podstatných věcných stránek i krásy lidských výtvorů a přírodních jevů, soustředěně je pozorovat a přemýšlet o nich. Na základě poznání sebe a svých potřeb a porozumění světu kolem sebe se žáci učí vnímat základní vztahy ve společnosti, porozumět soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům, chápat současnost jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti. Při osvojování poznatků a dovedností ve vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět se žáci učí vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat na myšlenky, názory a podněty jiných.

Podmínkou úspěšného vzdělávání v dané oblasti je vlastní prožitek žáků vycházející z konkrétních nebo modelových situací při osvojování potřebných dovedností, způsobů jednání a rozhodování. K tomu významně přispívá i osobní příklad učitelů. Propojení této vzdělávací oblasti s reálným životem a s praktickou zkušeností žáků se stává velkou pomocí i ve zvládnutí nových životních situací i nové role školáka, pomáhá jim při nalézání jejich postavení mezi vrstevníky a při upevňování pracovních i režimových návyků.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru **Člověk a jeho svět** je členěn do pěti tematických okruhů:

- **Místo, kde žijeme**
- **Lidé kolem nás**
- **Lidé a čas**
- **Rozmanitost přírody**
- **Člověk a jeho zdraví**

Součástí vzdělávacího oboru **Člověk a jeho svět** na 1. stupni ZŠ je vyučovací předmět:

PRVOUKA

	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	celkem	6. r.	7. r.	8. r.	9. r.	celkem
Hodin. dotace	1	2	3			6					

Učivo prvouky začíná s poznatky a činnostmi, které jsou žákům nejznámější a nejbližší nebo ho od vstupu do školy významně ovlivňují. Postupně s opakováním a rozšiřováním základních tematických okruhů se dochází k tématům obecnějším.

PŘÍRODOVĚDA

	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	celkem	6. r.	7. r.	8. r.	9. r.	celkem
Hodin. dotace				1	2	3					

Ve 4. ročníku je veškerá pozornost věnována tematickému okruhu – *Rozmanitost přírody* a v 5. ročníku dále toto téma rozšiřujeme a dále se zabýváme tematickým okruhem – *Člověk a jeho zdraví*

VLASTIVĚDA

	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	celkem	6. r.	7. r.	8. r.	9. r.	celkem
Hodin. dotace				1	2	3					

Ve vlastivědě se realizují tři tematické okruhy – *Místo, kde žijeme*, *Lidé kolem nás*, *Lidé a čas*, ve 4. ročníku zaměřené na Českou republiku a v 5. ročníku na Evropu a svět.

Výuka prvouky, přírodovědy a vlastivědy je organizována jako součást předmětu gramotnost, dílčí aktivity jsou zastoupeny i v ranním kruhu a pod názvem *objevy – vynálezy* jsou zastoupeny v centrech aktivit.

Osvojování učiva je založeno na různých činnostech a hrách podporujících tvořivé poznávání, osvojování potřebných dovedností a utváření vztahu k okolnímu světu. Základem je pozorování, pojmenování a porovnávání skutečnosti, její zachycení a hodnocení ve vlastních výtvorech a názorech, sledování životních situací, jejich napodobování a rozvíjení v modelových hrách, výměna zkušeností a zážitků žáků.

Oblast přispívá k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti
- orientaci ve světě informací a k časovému a místním propojování historických, zeměpisných a kulturních informací
- rozšiřování slovní zásoby v osvojovaných tématech, k pojmenovávání pozorovaných skutečností a k jejich zachycení ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
- poznávání a chápání rozdílů mezi lidmi, ke kulturnímu a tolerantnímu chování a jednání na základě společně vytvořených a přijatých nebo obecně uplatňovaných pravidel soužití, k plnění povinností a společných úkolů
- samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, k efektivní, bezproblémové a bezkonfliktní komunikaci i v méně běžných situacích, k poznávání a ovlivňování své jedinečnosti (možností a limitů)
- utváření ohleduplného vztahu k přírodě i kulturním výtvorům a k hledání možností aktivního uplatnění při jejich ochraně
- přirozenému vyjadřování pozitivních citů ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí

- objevování a poznávání všeho, co jej zajímá, co se mu líbí a v čem by v budoucnu mohl uspět
- poznávání podstaty zdraví i příčin nemocí, k upevnování preventivního chování, účelného rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých

V oblasti Člověk a jeho svět usilujeme o naplňování těchto cílů:

Základní vzdělávání má žákům pomoci utvářet a postupně rozvíjet klíčové kompetence a poskytnout spolehlivý základ všeobecného vzdělání orientovaného zejména na situace blízké životu a na praktické jednání. V základním vzdělávání se proto usiluje o naplňování těchto cílů:

- umožnit žákům osvojit si strategie učení a motivovat je pro celoživotní učení
- podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů
- vést žáky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci
- rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých
- připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako svěbytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a plnili své povinnosti
- vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací; rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, prostředí i k přírodě
- učit žáky aktivně rozvíjet a chránit fyzické, duševní a sociální zdraví a být za ně odpovědný
- vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi
- pomáhat žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci

Klíčové kompetence rozvíjené v rámci oblasti Člověk a jeho svět:

Kompetence k učení

- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy
- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti
- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich

Kompetence k řešení problémů

- vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností
- vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému
- samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy
- ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí

Kompetence komunikativní

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

Kompetence sociální a personální

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevnování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

Kompetence občanské

- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu
- rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka
- respektuje, chrání a oceňuje naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit
- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti

Kompetence pracovní

- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky
- přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot
- využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření
- orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, chápe podstatu, cíl a riziko podnikání, rozvíjí své podnikatelské myšlení

Kompetence digitální

- vyhledává a třídí informace
- prezentuje vlastní výsledky
- pracuje s informačními zdroji
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci

Začlenění průřezových témat:

Osobnostní a sociální výchova

- Rozvoj schopností poznávání
- Sebepoznání a sebepojetí
- Seberegulece a sebeorganizace
- Psychohygiena
- Kreativita
- Poznávání lidí
- Komunikace
- Kooperace
- Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Výchova demokratického občana

- Občanská společnost a škola
- Občan, občanská společnost a stát
- Formy participace občanů v politickém životě
- Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- Evropa a svět nás zajímá
- Objevujeme Evropu a svět
- Jsme Evropané

Multikulturní výchova

- Kulturní diference
- Lidské vztahy
- Etnický původ
- Princip sociálního smíru a solidarity

Environmentální výchova

- Ekosystémy
- Základní podmínky života
- Lidské aktivity a problémy životního prostředí
- Vztah člověka k prostředí

Mediální výchova

- Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
- Stavba mediálních sdělení
- Fungování a vliv médií ve společnosti
- Tvorba mediálního sdělení
- Práce v realizačním týmu

Metody a formy výuky umožňující rozvoj klíčových kompetencí v oblasti Člověk a jeho svět:

- centra aktivit
- skupinová práce
- domácí příprava
- samostatná práce
- hodnocení a sebehodnocení
- zařazování prvků z kritického myšlení
- zařazování prvků z OSV
- práce s informacemi, třídění dat a výsledků
- využívání encyklopedií, videopořadů, PC pokusy

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět
Předmět: Prvouka
Ročník: 1.

Očekávané výstupy	Učivo	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> Zná umístění tříd a dalších místností 	<ul style="list-style-type: none"> Škola, třída, učení 	<ul style="list-style-type: none"> OSV – 1
<ul style="list-style-type: none"> Respektuje pravidla spoluzití 	<ul style="list-style-type: none"> Třída ve vyučovací hodině i o přestávce 	<ul style="list-style-type: none"> OSV - 6
<ul style="list-style-type: none"> Udržuje pořádek 	<ul style="list-style-type: none"> Pracovní návyky 	<ul style="list-style-type: none">
<ul style="list-style-type: none"> Aktivně používá zásady slušného chování a pravidla komunikace mezi lidmi 	<ul style="list-style-type: none"> Chování ve škole i v jejím okolí 	<ul style="list-style-type: none"> OSV – 2 MuV – 5
	<ul style="list-style-type: none"> Školní režim 	<ul style="list-style-type: none"> VDO - 1
<ul style="list-style-type: none"> Pozdraví, poprosí, poděkuje, omluví se, představí se 	<ul style="list-style-type: none"> Základní společenská pravidla 	<ul style="list-style-type: none"> OSV – 8
<ul style="list-style-type: none"> Dodržuje pravidla bezpečné chůze po ulici Zná nejbezpečnější a nejkratší trasu domov - škola 	<ul style="list-style-type: none"> Bezpečná cesta ze školy i do školy 	<ul style="list-style-type: none"> OČMU – zásady bezpečného chování – co se ještě může stát
	<ul style="list-style-type: none"> Den, dny v týdnu 	
	<ul style="list-style-type: none"> Rok a roční období 	
<ul style="list-style-type: none"> Poznává časové jednotky Vnímá čas 	<ul style="list-style-type: none"> Datum, kalendář 	<ul style="list-style-type: none"> MuV- 3
<ul style="list-style-type: none"> Registruje změny v přírodě v závislosti na ročním období 	<ul style="list-style-type: none"> Podzim 	
	<ul style="list-style-type: none"> Ptáci stálí a stěhovaví 	
	<ul style="list-style-type: none"> Podzim v parku a v lese 	
	<ul style="list-style-type: none"> Podzim na zahradě a v sadu 	
	<ul style="list-style-type: none"> Ovoce a zelenina 	
<ul style="list-style-type: none"> Provádí pozorování 	<ul style="list-style-type: none"> Podzim na poli 	
	<ul style="list-style-type: none"> Stromy jehličnaté a listnaté 	
	<ul style="list-style-type: none"> Příbuzenské vztahy v rodině 	
	<ul style="list-style-type: none"> Vztahy mezi členy rodiny 	
<ul style="list-style-type: none"> Ovládá jména členů rodiny 	<ul style="list-style-type: none"> Jména členů rodiny 	<ul style="list-style-type: none"> OČMU
<ul style="list-style-type: none"> Zdůvodní odlišné role rodinných příslušníků Pojmenuje základní povinnosti členů rodiny 	<ul style="list-style-type: none"> Život rodiny 	<ul style="list-style-type: none"> MV- 1 OČMU – naše rodina, kdo jsem

<ul style="list-style-type: none"> • Seznámí se se základními podobami a způsoby sdružování lidí 	<ul style="list-style-type: none"> • Významné události v rodině 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Moje bydliště 	<ul style="list-style-type: none"> • OČMU – kde bydlím
<ul style="list-style-type: none"> • Uvede místo svého bydliště • Ví, jak se v případě problému spojit s pomocí 	<ul style="list-style-type: none"> • Adresa, telefon 	<ul style="list-style-type: none"> • OČMU – neztratím se
	<ul style="list-style-type: none"> • Dům a byt 	
<ul style="list-style-type: none"> • Zjistí kladné a záporné stránky místa svého bydliště • Porovná je s ostatními • Je si vědom jeho specifík 	<ul style="list-style-type: none"> • Okolí bydliště 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Zásady bezpečného chování 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Sexuální zneužívání 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Přichází zima 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Zimní svátky 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Zimní sporty 	
<ul style="list-style-type: none"> • Stanoví typické znaky pro jednotlivá roční období 	<ul style="list-style-type: none"> • Základní orientace v čase 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Živočichové v zimě 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Živočichové chování lidmi 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Péče o rostliny v domácnosti 	
<ul style="list-style-type: none"> • Popíše lidskou postavu 	<ul style="list-style-type: none"> • Naše tělo 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Denní režim 	
<ul style="list-style-type: none"> • Prokáže základní hygienické návyky 	<ul style="list-style-type: none"> • Čistota, základní hygienické návyky 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Výživa a vhodné oblečení 	
<ul style="list-style-type: none"> • Pozná příznaky běžných nemocí • Ví, kdy použít čísla tísňového volání 	<ul style="list-style-type: none"> • Zdraví a nemoc 	<ul style="list-style-type: none"> • Zdraví (ochrana před nemocemi)
	<ul style="list-style-type: none"> • Úraz 	
<ul style="list-style-type: none"> • Zdůvodní jedinečnost života • Nabyde povědomí o nutnosti úcty a ochrany lidského života 	<ul style="list-style-type: none"> • Pozor na nebezpečí 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Práce dospělých 	
<ul style="list-style-type: none"> • Zjistí, že hra je určitou formou poznávání • Naučí se pohybovat v obchodě a v dopravních prostředcích 	<ul style="list-style-type: none"> • V obchodě 	<ul style="list-style-type: none"> • FG

<ul style="list-style-type: none"> • Poznává české mince a bankovky • Odhadne cenu základních potravin 		
<ul style="list-style-type: none"> • Popíše pracovní náplň běžných povolání 	<ul style="list-style-type: none"> • Různá povolání 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Určí vhodná místa pro hru a trávení volného času 	<ul style="list-style-type: none"> • Volný čas 	<ul style="list-style-type: none"> • Ochrana člověka za běžných rizik
<ul style="list-style-type: none"> • Uvede příklady vhodného a aktivního trávení volného času 	<ul style="list-style-type: none"> • Práce a zábava 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Vliv stravy na zdraví 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Denní stravovací a pitný režim 	
<ul style="list-style-type: none"> • Sestaví jídelníček podle pravidel zdravé výživy 	<ul style="list-style-type: none"> • Jídelníček 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Rozmanitost stravy 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Jaro 	
<ul style="list-style-type: none"> • Všimá si změn v okolní přírodě a s nimi související lidskou činností 	<ul style="list-style-type: none"> • Jarní práce 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Jarní květiny 	
<ul style="list-style-type: none"> • Soustředěně pozoruje a popisuje děj • Provádí pokusy 	<ul style="list-style-type: none"> • Klíčení semen 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Velikonoce 	
<ul style="list-style-type: none"> • Učí se všimnout si okolí, začíná si tvořit vztah k místu, kde bydlí 	<ul style="list-style-type: none"> • Název obce, její označení 	
<ul style="list-style-type: none"> • Navštíví významná místa ve své obci 	<ul style="list-style-type: none"> • Významná místa v obci 	
<ul style="list-style-type: none"> • Poznává zásahy člověka do přírody 	<ul style="list-style-type: none"> • Životní prostředí v obci 	
<ul style="list-style-type: none"> • Uvědomuje si nutnost správného chování v přírodě 	<ul style="list-style-type: none"> • Ochrana prostředí 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Hodiny, měření času 	
<ul style="list-style-type: none"> • Chápe stále změny v lidském životě 	<ul style="list-style-type: none"> • Rytmus života – od narození po smrt 	
<ul style="list-style-type: none"> • Orientuje se v čase 	<ul style="list-style-type: none"> • Časové vztahy v životě 	
<ul style="list-style-type: none"> • Pochopí, že jednotlivé opakující se úseky času jsou vhodné k určitým činnostem 	<ul style="list-style-type: none"> • Léto • Nebezpečí léta • Prázdniny 	
<ul style="list-style-type: none"> • Naučí se poznávat běžné zástupce živočichů, rostlin a hub 	<ul style="list-style-type: none"> • Plody léta 	

• Sestaví jejich seznam, který bude do budoucna obohacovat a rozšiřovat		

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět**Předmět: Prvouka****Ročník: 2.**

Očekávané výstupy	Učivo	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> Orientuje se v prostorech školy 	<ul style="list-style-type: none"> Jsem školák Třída ve vyučovací hodině 	<ul style="list-style-type: none"> MuV - 5
<ul style="list-style-type: none"> Chápe základní pojmy – důležitost vzdělání, potřebu učit se 	<ul style="list-style-type: none"> Třída o přestávce 	
<ul style="list-style-type: none"> Buduje si vztah ke škole, třídě, učitelům a spolužákům 	<ul style="list-style-type: none"> Činnosti dětí ve škole 	
<ul style="list-style-type: none"> Orientuje se v okolí školy, nacvičuje bezpečnou chůzi a správné chování chodce, dokáže třidit dopravní prostředky i značky Uvede základní ochranné prvky v silniční dopravě v roli chodce Charakterizuje nebezpečná místa Uvede příklad využití platební karty Odhadne celkovou cenu nákupu 	<ul style="list-style-type: none"> Cesta do školy Bezpečná cesta do školy, dopravní značky, dopravní prostředky, činnost chodce V obchodě 	<ul style="list-style-type: none"> MV - 5 FG
<ul style="list-style-type: none"> Pozoruje a zapisuje proměny přírody, rozpozná základní podzimní přírodniny 	<ul style="list-style-type: none"> Proměny přírody na podzim Podzimní rovnodennost, dny se zkracují, kalendář přírody, proměny počasí 	<ul style="list-style-type: none"> EV - 1, 4
<ul style="list-style-type: none"> Pozoruje život živočichů v ročních dobách, poznává je v atlasech a nejznámější dokáže popsat 	<ul style="list-style-type: none"> Živočichové ve volné přírodě Ptáci, savci, hmyz, stěhovaví ptáci, příprava na zimu, stavba těla ptáků a čtyřnohých zvířat 	

<ul style="list-style-type: none"> • Osvojí si základní druhy zeleniny a ovoce, modeluje ovoce a zeleninu • Třídí a popisuje základní rostliny, pozoruje práci na zahradě 	<ul style="list-style-type: none"> • Zelenina a ovoce, ovocné stromy • Známé druhy rostlin, jejich stavba, práce na zahradě 	<ul style="list-style-type: none"> • EV – 4
<ul style="list-style-type: none"> • Dokáže pojmenovat a popsat plodiny, pozoruje práci na poli 	<ul style="list-style-type: none"> • Zemědělské plodiny • Nejznámější plodiny, jejich popis, význam pro člověka, práce na poli 	<ul style="list-style-type: none"> • EV - 4
<ul style="list-style-type: none"> • Popíše a určí některé základní druhy, sám pěstuje některý z druhů, navštíví zahradnictví nebo prodejnu 	<ul style="list-style-type: none"> • Pokojevé rostliny • Okrasné a užitkové, péče o ně, význam pro člověka 	<ul style="list-style-type: none"> • EV - 4
<ul style="list-style-type: none"> • Vyjmenuje členy rodiny, vypráví o rodinných událostech, o tom, jak pomáhá doma, vysvětlí základní příbuzenské vztahy 	<ul style="list-style-type: none"> • Moje rodina • Vztahy v rodině, práva a povinnosti členů rodiny, významné události, společné činnosti a domácí práce 	<ul style="list-style-type: none"> • VDO – 2 • MuV - 2
<ul style="list-style-type: none"> • Roztřídí zvířata do skupin, vypráví o nich, zná, jak se o ně správně starat 	<ul style="list-style-type: none"> • Péče o živočichy v zajetí • Zvířata domácí a volně žijící, správné zacházení 	
<ul style="list-style-type: none"> • Osvojí si a vysvětlí základní pojmy, zná svou adresu, orientuje se ve svém bydlišti, přispívá ke zlepšení prostředí domova 	<ul style="list-style-type: none"> • Náš domov • Místo, kde bydlím, bydliště – adresa, dům – byt a jejich členění, okolí bydliště, obec, ve které žiji 	<ul style="list-style-type: none"> • MuV - 2 • OČMU – pozor na neznámé lidi
<ul style="list-style-type: none"> • Pozoruje a popisuje proměny přírody, zapisuje kalendář přírody, vyjmenuje zimní měsíce, třídí roční období podle určitých znaků 	<ul style="list-style-type: none"> • Proměny přírody v zimě • Zimní slunovrat, počasí v zimě, krajina v zimě, zimní sporty 	
<ul style="list-style-type: none"> • Pozoruje a porovnává životní projevy živočichů v přírodě 	<ul style="list-style-type: none"> • Živočichové v zimě 	<ul style="list-style-type: none"> • EV - 2

	<ul style="list-style-type: none"> • Přezimování zvířat, zimní spánek, odlet do teplých krajín 	
<ul style="list-style-type: none"> • Využívá různý materiál s touto tematikou, seznámí se s tradicemi, vyrábí předměty s vánoční tematikou 	<ul style="list-style-type: none"> • Vánoce, zvyky a tradice • Zimní svátky, Vánoce, Nový rok 	<ul style="list-style-type: none"> • MuV - 1 • MV - 1, 5
<ul style="list-style-type: none"> • Určuje a popisuje jednotlivé části těla, využívá encyklopedie, vyhledává různé zajímavosti o člověku 	<ul style="list-style-type: none"> • Člověk • Jednotlivé části těla, lidské smysly 	
<ul style="list-style-type: none"> • Třídí a vysvětlí základní pojmy, vypráví vlastní zážitky 	<ul style="list-style-type: none"> • Nemoc a úraz • Základní pojmy, příčiny úrazů, první pomoc, vybavení lékárničky 	<ul style="list-style-type: none"> • OČMU – nebezpečí doma i venku I. II.
<ul style="list-style-type: none"> • Třídí různé druhy potravin, sestaví jídelníček, naučí se prostírat, seznámí se s bezpečnou prací při vaření 	<ul style="list-style-type: none"> • Hygiena a čistota • Základní lidské potřeby, stolování, pitný režim, vitamíny 	
<ul style="list-style-type: none"> • Vyjmenuje části dne, orientuje se v čase na hodinách, učí se srovnávat časové údaje podle délky trvání 	<ul style="list-style-type: none"> • Lidé a čas, orientace v čase podle hodin • Hodiny, části dne, denní režim, měření času 	
<ul style="list-style-type: none"> • Vyjmenuje dny, měsíce, zná rok • Orientuje se v kalendáři, učí se psát datum 	<ul style="list-style-type: none"> • Lidé a čas – kalendářní rok • Rok, roční období, měsíce, kalendáře, termíny včera-dnes- zítra 	<ul style="list-style-type: none"> • MV - 5
<ul style="list-style-type: none"> • Objasní si základní pojmy, chápe rozdíl mezi dějem v minulosti, v přítomnosti a v budoucnosti 	<ul style="list-style-type: none"> • Minulost, současnost, budoucnost • Kalendář, datum, letopočet, 	
<ul style="list-style-type: none"> • Vyjmenuje různé profese, má představu o tom, co která profese představuje, vypravuje jak vhodně trávit volný čas • Chápe důležitost odměny za práci, získává vědomost o 	<ul style="list-style-type: none"> • Práce a volný čas • Práce, zaměstnání, řemesla, odpočinek, zábava, využití volného času 	<ul style="list-style-type: none"> • EV - 4 • FG

<p>zodpovědnosti k výsledku práce</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vysvětlí rozdíl mezi hotovostním a bezhotovostním placením 		
<ul style="list-style-type: none"> • Pozoruje a zapisuje proměny přírody, zapisuje kalendář přírody, vyjmenuje, co patří k jaru, sleduje práci na zahradě a na poli 	<ul style="list-style-type: none"> • Proměny přírody na jaře • Jarní měsíce, počasí na jaře, příroda, lidové zvyky – Velikonoce 	<ul style="list-style-type: none"> • EV - 4
<ul style="list-style-type: none"> • Sleduje přírodu kolem sebe, rozeznává ovocné stromy, popisuje jejich části, pozoruje včely, vytváří pokus klíčení hrachu a pozoruje, co se děje se semenem 	<ul style="list-style-type: none"> • Rostliny na jaře • Ovocné stromy, jejich části, hmyz – opylování, rostliny, klíčení 	
<ul style="list-style-type: none"> • Třídí do skupin, popisuje části těla, pozoruje hnízda 	<ul style="list-style-type: none"> • Ptáci a jejich hnízda • Znaky života, základní skupiny – stálí, domácí, stěhovaví, stavba jejich těla 	<ul style="list-style-type: none"> • EV - 1
<ul style="list-style-type: none"> • Třídí podle daných kritérií, sděluje poznatky z vlastního pozorování, kreslí a modeluje domácí zvířata, zná názvy rodičů a mláďat živočichů 	<ul style="list-style-type: none"> • Hospodářská zvířata • Části těla, pojmenování dospělých zvířat a mláďat 	
<ul style="list-style-type: none"> • Pracuje s atlasem rostlin, vytváří si herbář, třídí rostliny na léčivé, chráněné a jedovaté, vyhledává zajímavosti v encyklopediích 	<ul style="list-style-type: none"> • Na louce • Luční květiny, volně žijící zvířata 	
<ul style="list-style-type: none"> • Uvědomí si, proč je maminka nejdůležitějším člověkem na světě 	<ul style="list-style-type: none"> • Svátek matek • Významné dny a svátky 	<ul style="list-style-type: none"> • VDO - 2
<ul style="list-style-type: none"> • Využívá dosavadních poznatků, pozná a pojmenuje základní rostliny, pozoruje práci na poli 	<ul style="list-style-type: none"> • Na poli • Užitkové rostliny, jejich význam pro člověka, práce na poli 	<ul style="list-style-type: none"> • EV - 4
<ul style="list-style-type: none"> • Poznává jehličnaté stromy, srovnává s listnatými, 	<ul style="list-style-type: none"> • V lese a u lesa 	<ul style="list-style-type: none"> • EV - 1

<p>poznává známé houby, upozorňuje na nebezpečí jedovatých hub, dodržuje zásady správného chování v lese</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Známé druhy rostlin, lesy – jehličnaté stromy, lesní zvěř 	
<ul style="list-style-type: none"> • Osvojí si základní pojmy, pozoruje život v okolí vod, vypráví vlastní zážitky, vyhledává nové poznatky 	<ul style="list-style-type: none"> • U vody a ve vodě • Rostliny a živočichové na souši i ve vodě, koupání, rekreace a vodní sporty 	<ul style="list-style-type: none"> • EV - 1
<ul style="list-style-type: none"> • Pozoruje přírodu v jednotlivých obdobích, třídí podle daných znaků každého období, uvědomuje si zákonitosti v počasí od září do června, podílí se na ochraně přírody příkladným chováním 	<ul style="list-style-type: none"> • Proměny přírody v létě • Letní měsíce, počasí, příroda a lidé, prázdniny – čas dovolených 	<ul style="list-style-type: none"> • EV – 4 • OČMU – na silnici bezpečně

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět**Předmět: Prvouka****Ročník: 3.**

Očekávané výstupy	Učivo	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Pozoruje a popíše změny v okolí obce ➤ Rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vytváří různými způsoby její estetické hodnoty ➤ Určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu v přírodě ➤ Zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest 	<ul style="list-style-type: none"> • Místo, kde žijeme 	<ul style="list-style-type: none"> • OSV – 5 • MV – 1, 3, 5, 6 • OČMU – kde právě jsme?
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Vytváří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi ➤ Vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, rodině, v obci ➤ Rozlišuje základní rozdíly mezi jednotlivci ➤ Obhájí při konkrétních činnostech své názory, popřípadě připustí omyl, dohodne se na společném postupu a řešení se spolužáky ➤ Rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy 	<ul style="list-style-type: none"> • Lidé kolem nás 	<ul style="list-style-type: none"> • OSV- 9, 10 • VDO - 3, 4 • MuV - 2, 3 • EV - 3, 4

<ul style="list-style-type: none"> ➤ Dodržuje základní činnosti denního režimu a jejich vhodné délky ➤ Pojmenuje některé kulturní a historické památky, významné události a rodáky 	<ul style="list-style-type: none"> • Lidé a čas 	<ul style="list-style-type: none"> • OČMU - kolik je hodin?
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Určí a rozřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků ➤ Uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě ➤ Provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek ➤ Objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka ➤ Zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů ➤ Porovnává základní projevy života na konkrétních organismech ➤ Prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy ➤ Zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat ➤ Založí jednoduchý pokus, vyhodnotí a vysvětlí výsledky svého pozorování 	<ul style="list-style-type: none"> • Rozmanitost neživé a živé přírody, ochrana přírody 	<ul style="list-style-type: none"> • EV - 1, 4 • EV - DigT- 4

- Uplatňuje základní hygienické režimové a jiné zdravotně preventivní návyky na základě elementárních znalostí o lidském těle
- Zhodnotí vhodnost míst pro hru a trávení volného času, uvede možná nebezpečí i způsoby, jak ji čelit
- Dodržuje zásady bezpeč. chování
- Chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci
- Uplatňuje základní pravidla účastníků sil. provozu
- Prokazuje bezpečné způsoby chování a jednání v roli cyklisty
- Uvede základní ochranné prvky v silniční dopravě v roli cyklisty, cíleně je používá
- Charakterizuje bezpečné a ohleduplné jednání v prostředcích hromadné přepravy
- V modelových situacích vyhodnotí nebezpečná místa v silničním provozu a v hromadné dopravě a určuje vhodný způsob bezpečného chování
- Reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech
- Využívá znalostí lidského těla k vysvětlení zákl. funkcí jednotlivých orgánových soustav
- Rozlišuje jednotlivé etapy lidského života
- Účelně organizuje svůj čas podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob
- Uplatňuje účelné způsoby chování v modelových situacích simulujících mimořádné události

- Člověk a jeho zdraví

- Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí

- Dopravní výchova

<ul style="list-style-type: none"> ➤ Předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek ➤ Uplatňuje základní dovednosti a návyky související s rozvojem zdraví a jeho preventivní ochranou ➤ Ošetří drobná a střední poranění a zajistí lékařskou pomoc ➤ V modelové situaci použije správný způsob komunikace s operátory tísňové linky ➤ Dokáže použít krizovou linku a nezneužívá ji ➤ Uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví ➤ Orientuje se v bezpečných způsobech sex. chování mezi chlapci a dívkami v daném věku 		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Nastíní hospodaření domácnosti ➤ Získává představu o příjmech a výdajích domácnosti ➤ Vyjmenuje, co se v kterém obchodě koupí ➤ Seznámí se s nárokem na reklamaci 	<ul style="list-style-type: none"> • Hospodaření domácnosti • V obchodě 	<ul style="list-style-type: none"> • FG

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět**Předmět: Přírodověda****Ročník: 4.**

Očekávané výstupy	Učivo	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • Popíše základní orgány rostlin, jejich funkce, dokáže uvést příklady přizpůsobení rostlin prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> • Rozmanitost přírody - jedinec, druh, stavba těla, způsob života rostlin 	
<ul style="list-style-type: none"> • Dodržuje základní hygienické zásady, preventivní opatření a uplatňuje zdravý způsob života 	<ul style="list-style-type: none"> • Ochrana zdraví, nemoc, očkování 	
<ul style="list-style-type: none"> • Rozlišuje kulturní a plané rostliny, léčivky a běžné plevely podle místních podmínek 	<ul style="list-style-type: none"> • Rostliny kulturní, plané • Byliny jednoleté, dvouleté, vytrvalé 	
<ul style="list-style-type: none"> • Uvádí rozdíly mezi výživou zelených rostlin a hub, rozlišuje vybrané druhy jedlých a jedovatých hub 	<ul style="list-style-type: none"> • Houby – základní stavba, výživa 	
<ul style="list-style-type: none"> • Uplatňuje zásady zdravé výživy, dostatek odpočinku, spánku, tělesného pohybu 	<ul style="list-style-type: none"> • Člověk a zdraví – režim dne, úrazy, první pomoc 	
<ul style="list-style-type: none"> • Rozezná listnaté a jehličnaté stromy, některé keře 	<ul style="list-style-type: none"> • Dřeviny - keře 	
<ul style="list-style-type: none"> • Hovoří samostatně o přípravě živočichů a rostlin na zimu 	<ul style="list-style-type: none"> • Příprava živočichů a rostlin na zimu 	
<ul style="list-style-type: none"> • Zná základní zdroje bílkovin, tuků, sacharidů, vitamínů, uvědomuje si souvislosti mezi vysokou spotřebou tučných, sladkých pokrmů a civilizačními chorobami 	<ul style="list-style-type: none"> • Člověk a zdraví – základní živiny 	
<ul style="list-style-type: none"> • Provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změní základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů 	<ul style="list-style-type: none"> • Látky a jejich vlastnosti • Voda, vzduch, horniny, nerosty, půda, magnet 	

<ul style="list-style-type: none"> • Pracuje s časovými údaji, popisuje některé změny v přírodě, k nimž dochází v průběhu dne i roku 	<ul style="list-style-type: none"> • Roční období, délka dne 	
<ul style="list-style-type: none"> • Vybaví si základní znaky nejznámějších zvířat, vyjádří zákl. rozdíly mezi kočkou a psem 	<ul style="list-style-type: none"> • Domácí zvířata 	
<ul style="list-style-type: none"> • Pozoruje život živočichů a rostlin v zimě, vyvozuje závěry z pozorování 	<ul style="list-style-type: none"> • Živočichové a rostliny v zimě 	
<ul style="list-style-type: none"> • Uplatňuje zásady zdravé výživy, základní pravidla při stolování, zhodnocuje reklamu z hlediska správné výživy, kontroluje informace na potravinách, připraví zdravé pohoštění 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Člověk a zdraví – zdravá výživa ➤ Zásady, kultura stolování, reklama, nákup, skladování potravin 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ MV - 7
<ul style="list-style-type: none"> • Charakterizuje základní ekosystémy, roztrídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě, nazve některé základní práce v zemědělství, lesnictví a vodním hospodářství 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Přírodní společenstva na jaře (les, potok, rybník, zahrada, louka, pole) 	<ul style="list-style-type: none"> • OSV - 5
<ul style="list-style-type: none"> • Zjišťuje a vysvětluje propojenost živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Rozmanitost přírodních společenstev (vzájemná závislost organismů a neživé přírody) 	
<ul style="list-style-type: none"> • Nachází souvislosti mezi vzhledem přírody a činností člověka, zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Ochrana přírody (vliv člověka) 	<ul style="list-style-type: none"> • EV – DigT- 3
<ul style="list-style-type: none"> • Chápe význam dobrého soužití v rodině, využívá elementárních znalostí o lidském těle, uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví, chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, reaguje adekvátně na pokyny dospělých, uplatňuje základní pravidla účastníka silničního provozu 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Člověk a zdraví – základy rodinné a sexuální výchovy, vztahy mezi lidmi, osobní bezpečí ➤ Základní lidská práva ➤ Práva dítěte ➤ Zranění 	<ul style="list-style-type: none"> • MuV - DigT-2, 3 • Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí

• Chápe lidská práva a dokáže je uplatnit• Uvede základní práva dítěte• Charakterizuje na příkladech rozdíly mezi drobným, závažným a život ohrožujícím zraněním• V modelové situaci určí život ohrožující zranění		

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět
Předmět: Přírodověda
Ročník: 5.

Očekávané výstupy	Učivo	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • Vysvětluje význam, popisuje vztahy a důsledky zákonitostí vesmíru 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Země ve vesmíru ➤ Sluneční soustava ➤ Zkoumání vesmíru 	
<ul style="list-style-type: none"> • Samostatně vytváří modelové situace a demonstruje své poznatky s pomocí globusu 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Velikost Země ➤ Otáčení Země 	
<ul style="list-style-type: none"> • Uvádí příklady jednotlivých druhů v rámci makro i mikro regionů • Zná příčiny jejich přizpůsobování se jednotlivým oblastem • Pozoruje odlišnosti, identifikuje jednotlivé změny 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Rozmanitost podmínek života na Zemi ➤ Podnebí ➤ Počasí 	
<ul style="list-style-type: none"> • Charakterizuje jednotlivé znaky života, chápe význam vztahu k prostředí na Zemi 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Člověk ➤ Znaky života ➤ Vztah k prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> • OČMU – nemoci a nemocní, zranění a ranění, poruchy dýchání, krvácení • MuV - DigT-2, 3
<ul style="list-style-type: none"> • Rozpozná, konkretizuje a nazve znaky jedinců. • Popisuje stavbu těla, fce povrchu těla • Popisuje fce a důležitost – soustav lidského těla 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Lidský organismus ➤ Tělo ženy- muže - rozdíly ➤ Kůže, kostra, svaly ➤ smysly a nervy ➤ soustava trávící, dýchací, vylučovací, cévní 	

<ul style="list-style-type: none"> ➤ Uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku 	<ul style="list-style-type: none"> • Partnerství, rodičovství, základy sexuální výchovy, rodina a partnerství, reprodukční zdraví, prevence, plánované rodičovství 	<ul style="list-style-type: none"> • OSV - 2, 3, 4 • MuV - 2, 3
	<ul style="list-style-type: none"> • Drogová prevence – návykové látky • Závislosti - hrací automaty a počítače 	
<ul style="list-style-type: none"> • Popisuje na navržených příkladech ekologické principy využití • Pozoruje okolí, uvádí příklady ochrany přírody a uplatňuje je v běžném životě • Uvede přírodní jevy i jiné situace, které mohou ohrozit lidské zdraví a životy, vymezi vhodný způsob ochrany • V modelových situacích prokáže schopnost vhodně reagovat na pokyny dospělých a jednat v souladu s pravidly ochrany • Orientuje se v základních formách vlastnictví • Používá peníze v běžných situacích • Orientuje se v rodinném rozpočtu 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Člověk a prostředí - vlivy a ochrana ➤ Ochrana zdraví ➤ Vlastnictví a finanční gramotnost 	<ul style="list-style-type: none"> • EV - 2, 3 • EV - DigT- 2, 3 • Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět**Předmět: Vlastivěda****Ročník: 4.**

Očekávané výstupy	Učivo	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Pracuje s mapou místní krajiny, určí a vysvětlí polohu obce, její regionální zvláštnosti hospodářství a kultury, rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině ➤ Představí svou školu, její prostředí, činnosti ve škole a okolí školy ➤ Zná zásady bezpečného chování ve škole i mimo školu ➤ Zná základní dopravní předpisy ➤ Poznává běžné dopravní značení ➤ Určí světové strany na mapě a ve skutečnosti ➤ Rozlišuje mezi náčrty, plány a mapami ➤ Pracuje s měřítkem mapy ➤ Přiřazuje mapové značky ➤ Pracuje s mapou místní krajiny ➤ Určí polohu obce na mapě ➤ Popíše minulost a současnost obce ➤ Vytvoří turistického průvodce svou obcí ➤ Zná významná místa Kolínska 	<ul style="list-style-type: none"> • Naše obec, náš region • Náčrty, plány, mapy • Orientace v krajině • Minulost a současnost obce 	<ul style="list-style-type: none"> • MuV - 2, 3, 5
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Stručně charakterizuje přírodní tvářnost území ČR, orientuje se na vlastivědné mapě ČR, vyjmenuje a 	<ul style="list-style-type: none"> • Naše vlast – ČR • ČR – demokratický stát 	<ul style="list-style-type: none"> • VDO 2, 3, 4 • VMEGS - DigT -1, 2, 3

<p>popíše státní symboly ČR, používá s porozuměním základní státoprávní pojmy</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Jmenuje menšiny v ČR ➤ Popíše povrch ČR podle vlastivědné mapy 	<ul style="list-style-type: none"> • Obyvatelstvo ČR • Povrch ČR 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Stručně charakterizuje tvárnost území ČR, orientuje se na vlastivědné mapě ČR ➤ Podle mapy popíše nejznámější řeky, jezera a vodní nádrže v ČR ➤ Pracuje s mapou podnebí ➤ Vysvětlí rozdíl mezi počasím a podnebí ➤ Pracuje s mapou zemědělství ➤ Jmenuje hospodářská zvířata, která se chovají v okolí ➤ Jmenuje zemědělské plodiny, které se pěstují na polích a v okolí ➤ Vyjmenuje druhy nerostných surovin 	<ul style="list-style-type: none"> • Vodstvo ČR • Počasí a podnebí ČR • Půdy a zemědělství • Nerostné bohatství, průmysl 	<ul style="list-style-type: none"> • EV 4
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Vyhledává na mapě jednotlivé kraje, určí náš kraj. Jmenuje zvláštnosti jeho přírody, hospodářství a kultury ➤ Pracuje s mapou ➤ Charakterizuje Středočeský kraj ➤ Nastíní aktuální problémy životního prostředí ČR, uvede nejznámější chráněná území přírody ČR ➤ Poukáže na některé změny a problémy na Zemi 	<ul style="list-style-type: none"> • V našem kraji • Člověk a životní prostředí 	

<ul style="list-style-type: none"> ➤ Navrhne možnosti zlepšení životního prostředí 		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Orientuje se na časové ose ➤ Charakterizuje způsob života v období pravěku ➤ Popíše dobu příchodu Slovanů na naše území – Sámova říše, Velká Morava ➤ Zná a reprodukuje naše nejznámější pověsti ➤ Popíše vývoj českého státu za doby prvních přemyslovských knížat ➤ Popíše znaky románského slohu ➤ Chápe význam Kosmovy kroniky a dalších pramenů ➤ Popíše vývoj českého státu za vlády Jana Lucemburského ➤ Popíše vývoj českého státu za vlády Karla IV. ➤ Charakterizuje způsob života ve středověku ➤ Popíše znaky gotického slohu ➤ Popíše dobu a učení Jana Husa ➤ Popíše průběh a dopady husitských válek ➤ Popíše dobu po husitských válkách ➤ Popíše vývoj českého státu za vlády Jiřího z Poděbrad ➤ Popíše vývoj českého státu za vlády Jagellonců ➤ Popíše vývoj českého státu za vlády Rudolfa II. ➤ Popíše průběh a důsledky bitvy na Bílé hoře 	<ul style="list-style-type: none"> • Jak se měří čas • Naše země v pravěku • Jaký byl středověk • Český stát za Přemyslovců • Románský sloh • Lucemburkové na českém trůně • Jak žili lidé ve středověku • Gotika • V době husitských válek • Jagellonci českými králi • Začíná novověk – Habsburkové na českém trůně 	<ul style="list-style-type: none"> • VMEGS 1, 2, 3 • VMEGS - DigT – 2, 3

<ul style="list-style-type: none">➤ Popíše život a dílo J. A. Komenského➤ Popíše znaky renesance➤ Charakterizuje způsob života lidí na počátku novověku	<ul style="list-style-type: none">• Renesance• O životě lidí na počátku novověku	
---	---	--

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět
Předmět: Vlastivěda
Ročník: 5.

Očekávané výstupy	Učivo	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • Pracuje a orientuje se na mapě ČR • Stručně charakterizuje vybrané kraje – určí jejich polohu, hlavní sídla, popíše přírodní podmínky • S porozuměním používá pojmy stát, prezident, parlament, vláda, volby, demokracie • Vyjmenuje a popíše státní symboly • Pracuje s mapou ČR • Napíše referát o Praze • Seznámí se s mapou Evropy • Orientuje se na mapě Evropy • Určí a lokalizuje sousední státy ČR • Popíše polohu sousedních států ČR • Stručně posuzuje přírodní podmínky, hospodářskou a společenskou vyspělost sousedních států ČR • Popíše polohu ČR ve vztahu k Evropě 	<ul style="list-style-type: none"> • ČR – opakování • Kraj, v němž žijeme • ČR – demokratický stát • Praha – hlavní město ČR • ČR – součást společenstva hospodářsky vyspělých států • Sousední státy ČR 	<ul style="list-style-type: none"> • VDO - 2, 3, 4

<ul style="list-style-type: none"> • Vyjmenuje a vyhledá na mapě světa jednotlivé světadíly a oceány • Orientuje se na mapě Evropy • Stručně charakterizuje přírodní tvárnost Evropy • S pomocí mapy jmenuje povrch Evropy • Na mapě ukazuje vybrané řeky Evropy • Popíše vztahy mezi lidmi, vyvodí pravidla soužití • Jmenuje a vyhledává významné evropské státy na mapách • Stručně posuzuje přírodní podmínky, hospodářskou vyspělost států EU 	<ul style="list-style-type: none"> • Světadíly a oceány • Evropa – jeden ze světadílů • Základní vztahy mezi lidmi, pravidla soužití • Cestujeme po Evropě • Evropská unie 	<ul style="list-style-type: none"> • VMEGS 2, 3 • MuV 1 • VMEGS -DigT – 2, 3 • MuV 5 • MuV - DigT – 1 • VMEGS - DigT - 1
<ul style="list-style-type: none"> • Orientuje se na časové přímce • Charakterizuje způsob života na začátku novověku • Popíše znaky barokního slohu • Popíše vývoj českého státu za Marie Terezie a Josefa II. • Popíše, jak vynálezy na počátku 19. století změnily lidem život – průmyslová revoluce • Popíše předpoklady vzniku, průběh a nejznámější osobnosti NO 	<ul style="list-style-type: none"> • Opakování učiva 4. ročníku – historické události naší země od nejstarších dob po nástup novověku • Baroko • Marie Terezie a Josef II. • Vynálezy mění život lidí • Rok 1848 	

• Popíše revoluční události roku 1848 a jejich důsledky• Popíše průběh 1. světové války a její důsledky• Popíše vznik ČSR• Popíše život za první republiky• Vypráví o T. G. Masarykovi• Popíše cestu od „Mnichova“ k protektorátu Čechy a Morava• Popíše dobu 2. světové války v kontextu českých dějin• Popíše, jak se žilo za okupace• Popíše období před a po únoru 1948• Popíše období před a po „Pražském jaru“• Popíše dobu totality a „Sametovou“ revoluci • Popíše dobu rozpadu Československa a současnost	• První světová válka• Jsme samostatný stát• Druhá světová válka• V naší republice po válce• „Sametová“ revoluce• Události posledních let	

VZDĚLÁVACÍ OBLAST - ČLOVĚK A SPOLEČNOST

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast **Člověk a společnost** v základním vzdělávání vybavuje žáka znalostmi a dovednostmi potřebnými pro jeho aktivní zapojení do života demokratické společnosti. Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci poznali dějinné, sociální a kulturně historické aspekty života lidí v jejich rozmanitosti, proměnlivosti a ve vzájemných souvislostech. Seznamuje žáky s vývojem společnosti a s důležitými společenskými jevy a procesy, které se promítají do každodenního života a mají vliv na utváření společenského klimatu. Zaměřuje se na utváření pozitivních občanských postojů, rozvíjí vědomí příslušnosti k evropskému civilizačnímu a kulturnímu okruhu a podporuje přijetí hodnot, na nichž je současná demokratická Evropa budována. Důležitou součástí vzdělávání v dané vzdělávací oblasti je prevence rasistických, xenofobních a extrémistických postojů, výchova k toleranci a respektování lidských práv, k rovnosti mužů a žen a výchova k úctě k přírodnímu a kulturnímu prostředí i k ochraně uměleckých a kulturních hodnot.

Ve vzdělávací oblasti **Člověk a společnost** se u žáků formují dovednosti a postoje důležité pro aktivní využívání poznatků o společnosti a mezilidských vztazích v občanském životě. Žáci se učí rozpoznávat a formulovat společenské problémy v minulosti i současnosti, zjišťovat a zpracovávat informace nutné pro jejich řešení, nacházet řešení a vyvozovat závěry, reflektovat je a aplikovat v reálných životních situacích.

Vzdělávací oblast **Člověk a společnost** zahrnuje vzdělávací obory **Dějepis a Výchova k občanství**. Ve svém vzdělávacím obsahu navazuje přímo na vzdělávací oblast **Člověk a jeho svět**. Přesahy dané vzdělávací oblasti se promítají i do jiných vzdělávacích oblastí a do celého života školy a mají přímou vazbu zejména na společenskovední část vzdělávacího oboru *Zeměpis*, který je v zájmu zachování jeho celistvosti umístěn ve vzdělávací oblasti **Člověk a příroda**. Vzdělávací obor **Dějepis** se vyučuje ve stejnojmenném předmětu, vzdělávací obor **Výchova k občanství** v předmětu **Občanská výchova**.

Vzdělávací obor **Dějepis** přináší základní poznatky o konání člověka v minulosti. Jeho hlavním posláním je kultivace historického vědomí jedince a uchování kontinuity historické paměti, především ve smyslu předávání historické zkušenosti. Důležité je zejména poznávání dějů, skutků a jevů, které zásadním způsobem ovlivnily vývoj společnosti a promítly se do obrazu naší současnosti. Důraz je kladen především na dějiny 19. a 20. století, kde leží kořeny většiny současných společenských jevů. Významně se uplatňuje zřetel k základním hodnotám evropské civilizace. Podstatné je rozvíjet takové časové a prostorové představy i empatie, které umožňují žákům lépe proniknout k pochopení historických jevů a dějů. Žáci jsou vedeni k poznání, že historie není jen uzavřenou minulostí ani shlukem faktů a definitivních závěrů, ale je kladením otázek, jimiž se současnost prostřednictvím minulosti ptá po svém vlastním charakteru a své možné budoucnosti. Obecné historické problémy jsou konkretizovány prostřednictvím zařazování dějin regionu i dějin místních.

Vzdělávací obor **Výchova k občanství** se zaměřuje na vytváření kvalit, které souvisejí s orientací žáků v sociální realitě a s jejich začleňováním do různých společenských vztahů a vazeb. Otevírá cestu k realistickému sebepoznání a poznávání osobnosti druhých lidí a k pochopení vlastního jednání i jednání druhých lidí v kontextu různých životních situací. Seznamuje žáky se vztahy v rodině a širších společenstvích, s hospodářským životem, činnostmi důležitých politických institucí a orgánů a s možnými způsoby zapojení jednotlivců do občanského života. Učí žáky respektovat a uplatňovat mravní principy a pravidla společenského soužití a přebírat odpovědnost za vlastní názory, chování a jednání i jejich důsledky. Rozvíjí

občanské a právní vědomí žáků, posiluje smysl jednotlivců pro osobní i občanskou odpovědnost a motivuje žáky k aktivní účasti na životě demokratické společnosti.

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- rozvíjení zájmu o současnost a minulost vlastního národa i jiných kulturních společenství, k utváření a upevňování vědomí příslušnosti k evropské kultuře
- odhalování kořenů společenských jevů, dějů a změn, k promýšlení jejich souvislostí a vzájemné podmíněnosti v reálném a historickém čase
- hledání paralel mezi minulými a současnými událostmi a k jejich porovnávání s obdobnými či odlišnými jevy a procesy v evropském a celosvětovém měřítku
- utváření pozitivního hodnotového systému opřeneho o historickou zkušenost
- rozlišování mýtů a skutečnosti, k rozpoznávání projevů a příčin subjektivního výběru a hodnocení faktů i ke snaze o objektivní posouzení společenských jevů současnosti i minulosti
- vytváření schopnosti využívat jako zdroj informací různorodé verbální i neverbální texty společenského a společenskovedního charakteru
- rozvíjení orientace v mnohotvárnosti historických, sociokulturních, etických, politických, právních a ekonomických faktů tvořících rámec každodenního života; k poznávání a posuzování každodenních situací a událostí ve vzájemných vazbách a širších souvislostech včetně souvislostí mezinárodních a globálních
- úctě k vlastnímu národu i k jiným národům a etnikům; k rozvíjení respektu ke kulturním či jiným odlišnostem (zvláštnostem) lidí, skupin i různých společenství
- získávání orientace v aktuálním dění v ČR, EU a ve světě, k rozvíjení zájmu o veřejné záležitosti
- utváření vědomí vlastní identity a identity druhých lidí, k rozvíjení realistického sebepoznávání a sebehodnocení, k akceptování vlastní osobnosti i osobnosti druhých lidí
- utváření pozitivních vztahů k opačnému pohlaví v prostředí školy i mimo školu, k rozpoznávání stereotypního nahlížení na postavení muže a ženy v rodině, v zaměstnání i v politickém životě, k vnímání předsudků v nazírání na roli žen ve společnosti
- rozpoznávání názorů a postojů ohrožujících lidskou důstojnost nebo odporujících základním principům demokratického soužití; ke zvyšování odolnosti vůči myšlenkové manipulaci
- uplatňování vhodných prostředků komunikace k vyjadřování vlastních myšlenek, citů, názorů a postojů, k zaujímání a obhajování vlastních postojů a k přiměřenému obhajování svých práv

V oblasti Člověk a společnost chceme rozvíjet tyto klíčové kompetence

Kompetence k učení

- chápat probírané oblasti v celospolečenském kontextu
- vyhledávat a třídit informace o probíraných oblastech podle zadaných kritérií
- seznámit se s obecně používanými údaji, termíny a symboly vzdělávacích oborů dějepis, výchova k občanství a dávat je do vzájemných souvislostí

Kompetence k řešení problémů

- vnímat nejrůznější společenské problémy v jejich vývoji

- při řešení problémů objevovat paralely s historií
- svá řešení posuzovat z nejrůznějších společenských aspektů

Kompetence komunikativní

- souvisle a výstižně formulovat své názory na společenské dění
- pochopit potřebu vyslechnout odlišný názor a zabývat se jím
- osvojit si postupy při užívání informačních a komunikačních prostředků a naučit se je tvořivě využívat jako nástroje poznání
- využívat získané komunikační dovednosti k vytváření kvalitních vztahů

Kompetence sociální a personální

- chápat význam týmové práce a postavení samostatné práce
- uvědoměle přijímat, získávat role v různých skupinách
- seznámit se s možnostmi utváření příjemné atmosféry v týmu
- naučit se diskutovat

Kompetence občanské

- přijmout základní principy, na kterých spočívají zákony a společenské normy
- poznat naše kulturní tradice a historické dědictví a tímto poznáním cítit potřebu je chránit
- respektovat přesvědčení druhých lidí a vážit si jejich vnitřních hodnot
- nacházet nenásilné cesty k řešení konfliktů

Kompetence pracovní

- nacházet způsoby, jak využívat znalostí získané ve škole i mimo ni pro svůj další rozvoj
- orientovat se v základních aktivitách, které jsou potřebné pro uskutečnění podnikatelského záměru a jeho realizaci
- chápat cíl a riziko podnikání
- rozvíjet své myšlení a nacházet nová řešení

K naplnění těchto kompetencí chceme využívat všechny adekvátní metody a formy

práce:

- práce ve skupinách
- procvičování ve dvojicích
- individuální práce žáka
- práce v týmech
- konzultace se spolužáky
- komunikativní kruh
- žák v roli učitele
- učení v praxi (exkurze)
- referáty

- soutěže
- tvorba artefaktů
- kladení otázek a získávání odpovědí
- četba textu a jeho následný rozbor
- práce s novinovým materiálem
- práce s mediálními informacemi
- internet
- využití audiovizuálních materiálů
- diskuse, aréna
- dramatizace
- poznávací hry
- modelové situace
- využití audiovizuálních pomůcek
- vyhledávání a zpracování informací
- setkání s odborníky

Výběr forem a metod práce je závislý na cíli, ke kterému je činnost směřována. Je podřízena tomu, aby výuka v této oblasti byla pro žáky co nejatraktivnější a aby si kromě teoretických znalostí osvojili i řadu praktických dovedností, potřebných pro život ve společnosti.

V rámci vzdělávací oblasti Člověk a společnost je integrována řada průřezových témat a to jak v předmětu dějepis (D), tak i ve výchově k občanství (VO). Jsou to především tato témata:

Výchova demokratického občana

Občanská společnost a škola	- VO 7,8, 9
Občan, občanská společnost a stát	- D 6, 7, 8, 9 - VO 8, 9
Formy participace občanů v politickém životě	- D 6 - VO 9
Principy demokracie jako formy vlády a zp. rozhodování	- D 6, 8, 9 - VO 8, 9

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Evropa a svět nás zajímá	- D 6 - VO 9
Objevujeme Evropu a svět	- D 6
Jsme Evropané	- D 6 - VO 8, 9

Multikulturní výchova

Kulturní diference	- D 6, 8, 9
Lidské vztahy	- D 7, 8 - VO 7, 8, 9
Etnický původ	- D 6 - VO 8, 9
Princip sociálního smíru a solidarity	- VO 7, 8, 9

Environmentální výchova

Základní podmínky života	- VO 8
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	- VO 7, 8
Vztah člověka k prostředí	- VO 9

Mediální výchova

Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	- VO 8, 9
Fungování a vliv médií ve společnosti	- VO 9
Práce v realizačním týmu	- VO 8, 9

DĚJEPIS**Charakteristika předmětu**

Vyučovací předmět se realizuje na 2. stupni. 6. - 9. ročník má dvě hodiny týdně. Výuka probíhá ve třídě s celým kolektivem žáků.

Předmět Dějepis přináší základní informace o životě člověka v minulosti. Seznamuje s významnými historickými událostmi a osobnostmi, které ovlivnily vývoj společnosti a mají význam pro orientaci v současném společenském životě. Zdůrazňuje, že přítomnost i budoucnost je a bude vždy s minulostí spjata. Obecné historické jevy a problémy jsou přibližovány a konkretizovány prostřednictvím regionálních a místních dějin. Dějepis formuje postoje jako je úcta ke kulturnímu dědictví lidstva a vlastního národa, smysl pro odlišnost jiných národů, ochrana historických a kulturních památek. Vede k pochopení nutnosti života v míru, neboť jen tehdy lze řešit současné globální problémy lidstva.

Během vyučovacích hodin je kladen důraz na komunikaci, schopnost vyjadřovat se, přemýšlet o problému a dokázat o něm hovořit. Výchovné i vzdělávací strategie volí vyučující tak, aby odpovídaly danému tématu a možnostem – např. práce s textem (čtení s porozuměním, otázka – odpověď), s časovou přímkou, atlasem, odbornou literaturou, využití výpočetní techniky, exkurze, návštěvy muzeí, tematicky zaměřené školní výlety, projekty.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu**Dějepis**

	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	celkem	6. r.	7. r.	8. r.	9. r.	celkem
Hodin. dotace							2	2	2	2	8

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- pracovat s obecně užívanými pojmy, znaky a symboly
- vyhledávat a třídit informace, chápat je a systematicky je využívat v procesu učení i v praktickém životě
- propojovat poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si tak vytvářet komplexnější pohled na společnost a kulturu

Kompetence k řešení problémů

- vést žáky ke kritickému myšlení a logickému uvažování
- náměty k samostatnému uvažování

Kompetence komunikativní

- vést žáky k přesnému a výstižnému vyjadřování
- zapojovat se do diskusí, obhajovat svůj názor a vhodně argumentovat

Kompetence sociální a personální

- chápat potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu
- vytvářet příznivé klima ve třídě
- účinně spolupracovat ve skupině
- uvědomění si významu sama sebe v kolektivu lidí

Kompetence občanské

- chránit a oceňovat národní tradice a kulturní i historické dědictví
- chápat základní principy, na kterých spočívají zákony a společenské normy
- respektovat názory ostatních

Kompetence pracovní

- využívat získaných vědomostí v běžné praxi
- dodržovat vymezená pravidla, plnit povinnosti a závazky

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost**Předmět: Dějepis****Ročník: 6.**

Očekávané výstupy	Učivo	Poznámky
<p>➤ Uvede konkrétní příklady důležitosti a potřeby dějepisných znalostí, uvede příklady zdrojů informací o minulosti, orientuje se na časové ose a v historické mapě</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Člověk v dějinách (význam zkoumání dějin, získávání informací o dějinách, historické prameny) 	<ul style="list-style-type: none"> • MuV – kulturní diference
<p>➤ Charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu, objasní význam zemědělství, dobytkařství a zpracování kovů pro lidskou společnost, uvede příklady archeologických kultur na našem území</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Počátky lidské společnosti (člověk a lidská společnost v pravěku) 	<ul style="list-style-type: none"> • OSV – poznávání lidí, mezilidské vztahy • VMEGS – Evropa a svět nás zajímá • MuV – etnický původ • DV
<p>➤ Rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací, uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví, demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury, zrod křesťanství a souvislost s judaismem, porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Nejstarší civilizace Kořeny evropské kultury (nejstarší civilizace, jejich kulturní odkaz, antické Řecko a Řím, střední Evropa a její styky s antickým Středomořím) 	<ul style="list-style-type: none"> • OSV – poznávání lidí, mezilidské vztahy • VDO – obč. obč. společnost a stát, formy participace občanů v pol. životě, principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování • VMEGS – objevujeme Evropu a svět, jsme Evropané tem. okruh DV

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost**Předmět: Dějepis****Ročník: 7.**

Očekávané výstupy	Učivo	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • Popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států 	<ul style="list-style-type: none"> • Nový etnický obraz Evropy 	<ul style="list-style-type: none"> • MuV – etnický původ
<ul style="list-style-type: none"> • Porovná základní rysy západoevropské, byzantsko-slovanské a islámské kulturní oblasti 	<ul style="list-style-type: none"> • Utváření států ve východoevropském a západoevropském kulturním okruhu a jejich specifický vývoj, islám a islámská říše ovlivňující Evropu (Arabové, Turci) 	<ul style="list-style-type: none"> • VDO – občan, občan. spol. a stát
<ul style="list-style-type: none"> • Objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech 	<ul style="list-style-type: none"> • Velká Morava a český stát, jejich vnitřní vývoj a postavení v Evropě 	
<ul style="list-style-type: none"> • Vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi církevní a světskou mocí, vztah křesťanství ke kacířství a jiným věroukám 	<ul style="list-style-type: none"> • Křesťanství, papežství, císařství, křížové výpravy 	
<ul style="list-style-type: none"> • Ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti 	<ul style="list-style-type: none"> • Struktura středověké společnosti, funkce jednotlivých vrstev 	
<ul style="list-style-type: none"> • Uvede příklady románské a gotické kultury 	<ul style="list-style-type: none"> • Kultura středověké společnosti – románské a gotické umění a vzdělanost 	
<ul style="list-style-type: none"> • Zdůvodní znovuobjevení antického ideálu člověka 	<ul style="list-style-type: none"> • Renesance, humanismus 	
<ul style="list-style-type: none"> • Vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život 	<ul style="list-style-type: none"> • Husitství 	
<ul style="list-style-type: none"> • Vysvětlí nové myšlenky žádající reformu církve 	<ul style="list-style-type: none"> • Reformace a její šíření Evropou 	

včetně reakce církve na tyto požadavky		
<ul style="list-style-type: none"> • Popíše a demonstuje průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky 	<ul style="list-style-type: none"> • Zámořské objevy a počátky dobývání světa 	
<ul style="list-style-type: none"> • Objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy rozdělené do řady mocenských a náboženských center a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie, uvede příčiny vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky 	<ul style="list-style-type: none"> • Český stát v 15. – 18. století 	
<ul style="list-style-type: none"> • Na příkladech evropských dějin konkretizuje absolutismus, konstituční monarchii, parlamentarismus 	<ul style="list-style-type: none"> • Velmoci v 15. – 18. století 	
<ul style="list-style-type: none"> • Rozpozná základní znaky, zná představitele a kulturní památky 	<ul style="list-style-type: none"> • Počátky baroka 	

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost**Předmět: Dějepis****Ročník: 8.**

Očekávané výstupy	Učivo	Poznámky
➤ Popíše a demonstruje průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky, objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy rozdělené do řady mocenských a náboženských center a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie	<ul style="list-style-type: none"> • Objevy a dobývání Počátky nové doby (zámořské objevy, počátky dobývání světa, český stát a velmoci v 15. - 18. století, barokní kultura a osvícenství)	<ul style="list-style-type: none"> • OSV – řešení problému, rozhodovací dovednosti • MV – práce v realizačním týmu
➤ Vymezí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti, odhalí souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek na jedné straně a rozbitím starých společenských struktur v Evropě na straně druhé	<ul style="list-style-type: none"> • Modernizace společnosti (Velká fr. revoluce, Napoleon, vznik USA, industrializace, sociální otázka, polit. proudy – konzervatismus, liberalismus, politické strany) 	<ul style="list-style-type: none"> • OSV – poznávání lidí, mezilidské vztahy • VDO – občan, obč. společnost a stát, principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování • MuV – kulturní diference • DV

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost**Předmět: Dějepis****Ročník: 9.**

Očekávané výstupy	Učivo	Poznámky
<p>➤ Charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií, na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky, charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Moderní doba (konflikty mezi velmocemi, kolonialismus, 1. svět. válka, její důsledky, polit. a hospodářská situace 20.a30. let, totalitní systémy – komunismus, fašismus, nacismus, 2. svět. válka, holocaust, důsledky války 	<ul style="list-style-type: none"> • VDO – občan, obč. společnost a stát, principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování • MuV – kulturní diference, lidské vztahy • DV
<p>➤ Vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků, vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Rozdělený a integrující svět (studená válka, soupeření supervelmocí, země východního bloku, ČSR od únorového převratu do r. 1989, rozpad koloniálního systému 	<ul style="list-style-type: none"> • OSV – řešení problému, rozhodovací dovednosti, hodnoty, postoje, praktická etika • MV – práce v realizačním týmu

VÝCHOVA K OBČANSTVÍ

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět se realizuje na 2. stupni ve všech ročnících. Časová dotace je jedna hodina týdně. Výuka probíhá ve třídě s celým kolektivem žáků.

Výchova k občanství připravuje žáky pro život v demokratické společnosti. Učí děti orientovat se ve stále se proměňující sociální realitě, flexibilně reagovat na společenské změny a vyrovnávat se s novými životními situacemi. Podporuje rozvíjení dovedností důležitých pro vzájemnou komunikaci lidí. Přispívá k podpoře osobnostního rozvoje žáků, podílí se na rozvíjení hodnotových a postojevých kvalit jednotlivých žáků. Klade důraz na formování a upevňování občanských postojů. Konečným cílem je to, aby se žáci byli schopni aktivně začlenit do života společnosti a využívat výhod, které moderní demokratická společnost nabízí.

Výchova k občanství navazuje na poznatky o společnosti získané na 1. stupni ve vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět.

Předmět připravuje žáky na život takový, jaký je, a rozvíjí jejich schopnosti důležité pro spokojený a plnohodnotný život. Cíle předmětu jsou realizovány v běžných hodinách, formou besed, exkurzí, projektů apod.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Výchova k občanství

	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	celkem	6. r.	7. r.	8. r.	9. r.	celkem
Hodin. dotace							1	1	1	1	4

Vzdělávací obsah předmětu je rozvržen do následujících okruhů:

- Člověk a společnost
- Člověk jako jedinec
- Stát a hospodářství
- Stát a právo
- Mezinárodní vztahy, globální svět

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- vést žáky ke správnému chování a postoji k životu
- podporovat tvořivou činnost
- vést žáky k vyhledávání a třídění informací

Kompetence k řešení problémů

- kriticky myslet a mít schopnost hájit svá rozhodnutí
- posuzovat svá řešení problémů z nejrůznějších společenských hledisek
- vést žáky k učení v souvislostech
- zadávat problémové úkoly v návaznosti na praktický život

Kompetence komunikativní

- formulovat a vyjadřovat své myšlenky a názory
- naslouchat druhým, vhodně reagovat na jejich projevy
- komunikovat na odpovídající úrovni

Kompetence sociální a personální

- spolupracovat v týmu, vzájemně si pomáhat
- upevňovat dobré mezilidské vztahy
- vytvářet situace, při kterých se žáci učí respektovat názory druhých

Kompetence občanské

- vést žáky k zodpovědnému chování v krizových životních situacích
- vyžadovat dodržování pravidel slušného chování

Kompetence pracovní

- zadávat takové úkoly, aby žáci byli schopni využít poznatků z běžného života
- žáci plní kompetence přípravou referátů, anket, dramatizací, prací na projektech

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost**Předmět: Výchova k občanství****Ročník: 6.**

Očekávané výstupy	Učivo	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Pokusí se odhadnout délku časového úseku ➤ Individuálně rozliší činnosti, při kterých čas utíká rychle a při kterých pomalu ➤ Umí s časem zacházet ➤ Zdůrazní potřebu měření času a vzniku hodin ➤ Vysvětlí přednosti i zápory posouvání času ze zimního na letí a naopak ➤ Rozlišuje činnosti možné vykonávat kdykoli nezávisle na ročním období a činnosti možné vykonávat jen v určitý čas 	<p>ČLOVĚK V RYTMU ČASU</p> <ul style="list-style-type: none"> • Čas nezastavíš • Cyklus přírody 	<ul style="list-style-type: none"> • Čas v praktickém životě člověka, relativnost času, měření času, letní čas, orloj, relativní vnímání času • Člověk – nedílná součást přírody, rovnodennost a slunovrat, orientace v čase, kalendář
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Zformuluje základní funkce rodiny ➤ Popíše, čím je pro nás rodina důležitá a čím my pro ni ➤ Chápe vzájemné potřeby jednotlivých členů rodiny ➤ Popíše vlastní role, které v životě zastáváme ➤ Stručně charakterizuje role jednotlivých členů rodiny ➤ Vysvětlí rozdělení rolí v našich rodinách, jejich různorodost ➤ Zamyslí se nad stavem české rodiny ➤ Používá správně názvy označující příbuzenské vztahy ➤ Zamyslí se nad tím, co příbuzné spojuje ➤ Vysvětlí pojem rodokmen 	<p>RODINNÝ ŽIVOT</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rodina • Rodinné a příbuzenské vztahy 	<ul style="list-style-type: none"> • Postavení rodiny v dnešní společnosti, typy rodiny • Význam rolí v životě dnešního člověka, rodokmen • Etická výchova

<ul style="list-style-type: none"> ➤ Zamyslí se nad tím, proč náš právní řád některým lidem sňatek neumožňuje ➤ Uvědomí si, že postoj ke svatbám a manželství je v různých kulturách odlišný, zamyslí se, proč tomu tak je ➤ Seznámí se s některými svatebními zvyky ➤ Zamyslí se nad tím, co by bylo vhodné před vstupem do manželství zvážit ➤ Uvědomí si, jak sám působí na rodinnou atmosféru a vztahy ➤ Vyjádří, co cítí ke své rodině ➤ Přemýšlí, jak v ní může pomáhat ➤ Vysvětlí pojem plánované rodičovství, antikoncepce, puberta ➤ Zamyslí se nad přístupem rodiny k sexuální výchově dětí ➤ Umí přirozeně (bez studu a vulgárnosti) hovořit o sexuální stránce lidského života ➤ Jednoduše popíše, jak dítě přichází na svět (oplození, těhotenství a porod) ➤ Jedná asertivně ➤ Rozpozná projevy nelidského a nepřijatelného zacházení ➤ Umí požádat o pomoc v případě, že někdo ohrožuje naše práva, ví, kam se obrátit ➤ Rozpozná bezpečné situace ➤ Rozliší příjmy a výdaje rodinného rozpočtu ➤ Vyjmenuje, co vše je třeba z rodinného rozpočtu pořídit ➤ Popíše různé způsoby 	<ul style="list-style-type: none"> • Manželství • Rodina – místo návratů • Děti – pokračování našeho života • Rodina – ostrov bezpečí • Rodina dělá z domu domov 	<ul style="list-style-type: none"> • Manželství, život bez oddacího listu • Síla rodinných vazeb, citová funkce rodiny • Vytvoření rodiny, vývoj člověka, biologická funkce rodiny • Bezpečnost dětí, kde hledat pomoc, ochranná funkce rodiny • Úloha peněz a majetku v životě člověka, materiální funkce rodiny
---	---	--

<p>získávání majetku a zamyslí se nad nimi</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Zamyslí se nad tím, proč jsou peníze potřebné, k čemu by měly sloužit ➤ Rozlišuje projevy nepřiměřeného chování a porušování společenských norem ➤ Vysvětlí, jaký význam má pro děti vyrůstající mimo vlastní rodinu náhradní rodičovská péče ➤ Uvede příklad vyhovující náhradní rodiny 	<ul style="list-style-type: none"> • Rodina jako vzor a příklad • Když vlastní rodina chybí 	<ul style="list-style-type: none"> • Vliv rodiny na výchovu dítěte, výchovná funkce rodiny • Náhradní výchova, příčiny vedoucí k umístění v náhradní rod. péči
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Rozpozná zástavu dýchání, provede vyčištění ústní dutiny a provede techniku umělého dýchání ➤ Umí uvést člověka do stabilizované polohy ➤ Rozpozná zástavu srdce a poskytne masáž srdce ➤ Umí zastavit krvácení ➤ Umí přivolat odbornou pomoc ➤ Posoudí správnost postupu v konkrétní situaci ➤ Uvědomí si, jak zbytečná jsou některá zranění, která sobě nebo druhým přivodíme sami svou neopatrností, nedbalostí či lehkomyšlností 	<p>KDYŽ ROZHODUJÍ VTEŘINY</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zástava dýchání • Zástava činnosti srdce a krevního oběhu • Prudké krvácení 	<ul style="list-style-type: none"> • Ochrana člověka za mimořádných událostí, poskytnutí pomoci při ohrožení života • Etická výchova
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Vysvětlí, jaký význam má základní vzdělání pro vlastní vývoj a budoucí život ➤ Porovná některé typy škol ➤ Zamyslí se nad tím, proč je třeba podřizovat své chování a jednání ve škole určitým pravidlům 	<p>ŽIVOT VE ŠKOLE</p> <ul style="list-style-type: none"> • Škola – základ života • I ve škole s pravidly 	<ul style="list-style-type: none"> • Vzdělávání – celoživotní proces, školní docházka, systém vzdělávání • Nadání je jen zlomek úspěchu, plánování, organizace, metody učení, odpočinek
	DOMOV JE TAM	

<ul style="list-style-type: none"> ➤ Uvědomí si a umí vyjádřit, co pro nás domov znamená ➤ Charakterizuje, čím jsou některé stavby a instituce v obci důležité ➤ Orientuje se ve své obci ➤ Umí poskytnout stručné informace cizímu návštěvníkovi obce ➤ Popíše konkrétně, čím je obec tvořena, její součásti ➤ Umí rozlišit záležitosti týkající se státní správy a samosprávy ➤ Na příkladech popíše, čím se zabývá obecní úřad ➤ Zamyslí se nad náročností rozhodování v obecních záležitostech ➤ Vysvětlí, proč je mu bližší prostředí vesnice nebo města ➤ Zformuluje, čím je pestrý život na vesnici, co nabízí život ve městě ➤ Uvědomí si zodpovědnost za stav životního prostředí v obci 	<ul style="list-style-type: none"> • Místo, kde žijeme • Obec • Obecní zřízení • Životní prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> • Domov, vztah k obci • Podíl občana na životě své obce, státní správa, samospráva • Řízení záležitostí obce, obecní úřad, obecní zastupitelstvo, obecní rada, obecní rozpočet • Životní prostředí člověka
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Přemýšlí nad pozitivy a negativy postupného mizení dřívějších tradic a způsobu života ➤ Uvede, co je typické pro vlastní region, čím je svérázný ➤ Navštíví národopisné muzeum či skanzen ➤ Vysvětlí, k čemu jazyk slouží ➤ Prohlubuje cit pro užívání příslušných jazykových prostředků v konkrétní situaci ➤ Vysvětlí význam státních symbolů ➤ Používá státní symboly důstojným způsobem ➤ Popíše základní funkce 	<p>MÁ VLAST</p> <ul style="list-style-type: none"> • Život v regionech • Kolik řečí znáš • Státní symboly • ČR – demokratický právní 	<ul style="list-style-type: none"> • Odlišnost života v regionech • Český jazyk, cizí jazyky, spisovná a nespisovná čeština • Používání státních symbolů • Typy státní moci

<p>jednotlivých složek státní moci</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Vysvětlí význam členění státní moci ➤ Popíše situace, kdy je třeba bránit stát 	<p>stát</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Obrana vlasti
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Seznámí se s nejstaršími dějinami českého národa, s kronikářem Kosmou a připomene si některé národní pověsti ➤ Zopakuje znalosti o životě sv. Václava ➤ Připomene si významné přemyslovské panovníky ➤ Vyjmenuje významné osobnosti české minulosti a některé významné památky ➤ Vysvětlí přínos významných osobností – umělců, vynálezců, sportovců, politiků ➤ Rozpozná mezi popularitou a slávou – významný člověk nemusí být slavný, slavné bývá to, co vytvořil ➤ Vysvětlí kulturní a historický význam Prahy ➤ Navštíví Prahu 	<p>Z HISTORIE</p> <ul style="list-style-type: none"> • V hlubinách dávných časů • O zlatý dukát • Významné osobnosti • Naši prezidenti • Stověžatá Praha 	<ul style="list-style-type: none"> • Od pravěku až k prvním Přemyslovcům • Od Lucemburků po 20. Století • Umělci, vynálezci, sportovci • Prezidenti • 13 zastavení v Praze
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Rozpozná některé projevy lidské nesnášenlivosti ➤ Umí hledat dobré vlastnosti na druhých lidech ➤ Uvědomí si závažnost lidské nesnášenlivosti ➤ Pochopí, že hodnota člověka nespočívá v tom, jak vypadá, ale jaký je uvnitř – co umí, jak jedná ➤ Rozpozná porušování nebo ohrožování práv dětí ➤ Vysvětlí příčiny sociální nerovnosti lidí 	<p>MINIÚVOD DO LIDSKÝCH PRÁV</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ty, já, on – jsme rozdílní • První krok k lidským právům 	<ul style="list-style-type: none"> • Podobnost lidí • Etická výchova • Dokumenty • Práva a povinnosti • Konflikt a jeho řešení

<ul style="list-style-type: none"> ➤ Rozpozná chování ohrožující práva druhých ➤ Ví, kam se obrátit, jsou-li práva porušována ➤ Vysvětlí, co je konflikt a jaké jsou jeho příčiny ➤ Předchází některým neshodám či drobným konfliktům se spolužáky ➤ Používá vhodné techniky řešení konfliktu ➤ Uvede příklady vlastnictví a objasní zásady jeho ochrany včetně ochrany duševního vlastnictví ➤ Uvede příklady příjmů a výdajů domácnosti ➤ Vysvětlí rozdíl mezi pravidelnými a jednorázovými příjmy a výdaji ➤ Sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti ➤ Na příkladech vysvětlí rozdíl mezi jednotlivými typy rozpočtů ➤ Navrhne, jak řešit situaci, kdy jsou příjmy větší než výdaje ➤ Navrhne, jak řešit situaci, kdy jsou příjmy menší než výdaje ➤ Vysvětlí zásady hospodárnosti na rozpočtu domácnosti 	<ul style="list-style-type: none"> • Dvě strany mince • Moje práva – tvoje práva • Vlastnická práva- příjmy a výdaje 	<ul style="list-style-type: none"> • FG
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Uvede příklady kulturních tradic v průběhu roku a zdůvodní, proč je dobré je udržet ➤ Zdůvodní, proč slavíme národní (státní) svátky 	<p>KALENDÁŘ</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Státní svátky ČR

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost**Předmět: Výchova k občanství****Ročník: 7.**

Očekávané výstupy	Učivo	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Rozlišujeme záměrné a nezáměrné působení ➤ Vcítí se do života jiných kultur, etnických skupin ➤ Rozlišuje sociální skupiny podle různých hledisek ➤ Uvědomí si rodinu jako nejpřirozenější skupinu ➤ Rozlišuje, které chování mezi spolužáky není v pořádku, a umí zasáhnout ➤ Uvědomí si vlastní spoluzodpovědnost týkající se vztahů se spolužáky ➤ Uvědomuje si vliv skupiny na její členy ➤ Rozpozná možný negativní vliv „kamarádů“ a party ➤ Uvědomí si, čím vším působíme na své okolí, které prostředí používáme ke komunikaci ➤ Vnímá, jak určitý způsob komunikace působí na ostatní ➤ Rozpozná chyby, kterých se ve vzájemné komunikaci dopouštíme, pokusí se je eliminovat ➤ Přemýšlí, podle čeho si vybíráme média, co od nich očekáváme 	<p>ŽIVOT MEZI LIDMI</p> <ul style="list-style-type: none"> • Patříme k lidem • Vliv rodiny • Ve škole • Mezi vrstevníky • Komunikace • Média 	<ul style="list-style-type: none"> • Socializace, záměrné a nezáměrné působení, sociální skupina • Etická výchova • Komunikace – slovní, mimoslovní • Hromadné sdělovací prostředky
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Uvědomí si důležitost objektivního pohledu na odlišné kultury ➤ Vysvětlí pojem kultura ➤ Vysvětlí obsah pojmu 	<p>ČLOVĚK A KULTURA</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kultura 	<ul style="list-style-type: none"> • Kultura, antropologie, etnografie • Kýč, krása, móda • Judaismus, křesťanství,

<p>umění</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Rozlišuje druhy umění ➤ Zamyslí se nad funkcemi umění ➤ Uvědomí si, že vnímání krásy je subjektivní ➤ Zamyslí se nad tím, co ovlivňuje naši představu o kráse ➤ Diskutuje o tom, v čem spočívá krása člověka ➤ Porovná pravidla náboženských systémů ➤ Zamyslí se nad významem náboženství ➤ Uvědomí si, jak může víra ovlivnit život, postoje, chování člověka ➤ Zamyslí se nad původem náboženství a jeho významem ➤ Uvědomí si důležitost příslušné kultury ve styku s lidmi této kultury ➤ Rozpozná, jaké chování vyžaduje konkrétní situace 	<ul style="list-style-type: none"> • Umění • Krása kolem nás • Víra a náboženství • Nejstarší formy náboženství • Slušnost pro každý den • Kam za kulturou 	<p>islám, hinduismus, buddhismus</p> <ul style="list-style-type: none"> • Animismus, fetišismus, totemismus, polytheismus, mýty • Pravidla slušného chování • Kulturní instituce
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Rozvíjí schopnost samostatné a skupinové práce ➤ Zamyslí se nad působením člověka na přírodu, jeho příčinami a následky ➤ Přemýšlí o možnostech nápravy ➤ Uvědomí si, že ochrana životního prostředí se týká každého z nás a je pro všechny důležitá ➤ Navrhuje řešení týkající se problémů životního prostředí ➤ Prohlubuje schopnost spolupráce a komunikace ve skupině 	<p>PŘÍRODNÍ A KULTURNÍ BOHATSTVÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Krásy naší země • Ochrana přírodního a kulturního bohatství • Zachraňme Zemi 	<ul style="list-style-type: none"> • Přírodní a kulturní památky, architektonické styly • Organizace a instituce pro ochranu životního prostředí

<ul style="list-style-type: none"> ➤ Rozlišujeme potřeby důležité pro plnohodnotný život ➤ Uvědomí si nezbytnost uspokojování psychických potřeb ➤ Zamyslí se nad činiteli ovlivňující lidské potřeby ➤ Uvědomí si, do jaké míry je uspokojování potřeb společensky podmíněno ➤ Vyjmenuje základní (biologické) potřeby ➤ Rozlišuje druhy vlastnictví ➤ Zamyslí se nad významem majetku pro život člověka, nad potřebou ho vlastnit ➤ Zamyslí se nad příčinami častého poškozování veřejného majetku ➤ Vysvětlí, k čemu slouží bankovní účet ➤ Uvede příklady různých způsobů hotovostního a bezhotovostního placení ➤ Na příkladech objasní přednosti a rizika používání platebních karet ➤ Na příkladech objasní rozdíly mezi debetní a kreditní platební kartou ➤ Umí vysvětlit, co ovlivňuje životní úroveň lidí ➤ Uvědomí si, že kvalitu života nelze hodnotit jen podle majetku ➤ Ujasní si vztah k penězům a majetku 	<p>MAJETEK V NAŠEM ŽIVOTĚ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Naše potřeby • Majetek a vlastnictví • Mít nebo být? 	<ul style="list-style-type: none"> • Potřeby, druhy potřeb, statky a služby, peníze, funkce peněz • Majetek, druhy majetku • Konzumní společnost, životní úroveň • FG
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Rozvíjí schopnost spolupráce, komunikace, rozhodování ve skupině ➤ Rozlišuje různé formy státu ➤ Vhodně prezentuje a obhajuje své názory 	<p>ŘÍZENÍ SPOLEČNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> • Stát 	<ul style="list-style-type: none"> • Stát, formy státu, znaky státu • Demokracie, etika • Volby, volební právo • Možnosti zapojení do veřejného života, státní správa, samospráva

<ul style="list-style-type: none"> ➤ Rozpozná, které principy jsou v souladu (či nesouladu) s demokracií ➤ Uvědomí si spoluzodpovědnost všech občanů v demokratickém státě ➤ Vysvětlí význam volebního práva ➤ Vyzkouší si organizaci voleb ➤ Rozliší volby obecní, parlamentní, prezidentské, volby do Evropského parlamentu ➤ Uvědomí si, co ovlivňuje úroveň života v obci ➤ Formou hry si vyzkouší rozhodování v „obecním zastupitelstvu“ ➤ Hledá řešení, obhajuje své názory, diskutuje 	<ul style="list-style-type: none"> • Cesta k demokracii • Volby • Začlenění do veřejného života 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Umí vysvětlit, proč je spolupráce se zeměmi Evropy důležitá ➤ Vyhledává základní informace a zajímavosti o členských státech EU ➤ Prohlubuje umění spolupráce v kolektivu ➤ Uvědomí si, jak první dojem a negativní zkušenost mohou poznamenat naše chování ➤ Navrhne, jak může pomoci v konkrétním případě ohrožení ➤ Vcítí se do situace diskriminovaného člověka ➤ Uvede příklady činností některých mezinárodních organizací ➤ Uvědomí si důležitost sebeochrany při mimořádných událostech a nutnost vzájemné pomoci ➤ Umí rozpoznat varovné 	<p>SVĚT KOLEM NÁS</p> <ul style="list-style-type: none"> • Spolupráce mezi zeměmi Evropy • Tolerance k národnostním menšinám • Nadnárodní organizace • Ochrana obyvatel za mimořádných událostí 	<ul style="list-style-type: none"> • EU – její úkoly, členské země • Národnostní menšiny, předsudky • OSN, NATO • Mimořádné události, jednotky integrovaného záchranného systému • Obrana vlasti

<p>signály</p> <ul style="list-style-type: none">➤ Správně používá linky tísňového volání➤ Vyzkouší si první pomoc v případě mimořádných událostí		
--	--	--

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost**Předmět: Výchova k občanství****Ročník: 8.**

Očekávané výstupy	Učivo	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Uvědomí si, jak nás ovlivňují události v životě ➤ Vší má si rozdíly mezi lidmi ➤ Upevní pravidla správné životosprávy ➤ Zamyslí se nad tím, jaká pravidla jsou pro jeho život důležitá ➤ Uvědomí si vlastní jedinečnost ➤ Učí se rozpoznávat své záporné stránky a pracovat s nimi ➤ Uvědomuje si své klady a posiluje je ➤ Začíná si uvědomovat, co od života očekáváme ➤ Vyzkouší si metody posilující sebevědomí ➤ Seznámí se s možnostmi plnění svých „snů“ ➤ Přemýšlí, v čem spočívá rozdílnost mezi zdravým a přehnaným sebevědomím ➤ Uvědomí si rozdíl mezi tím, jak se vnímáme my a jak nás vnímají druzí ➤ Zjistí svůj typ temperamentu ➤ Zamyslí se nad tím, jak se charakter projevuje na jednání člověka ➤ Diskutuje o problematice (bez)charakterního jednání ➤ Uvědomí si, jak nás motivuje ➤ Rozlišuje vyšší a nižší potřeby ➤ Poznává, které motivy jsou pro nás obzvlášť důležité 	<p>OSOBNOST</p> <ul style="list-style-type: none"> • Co už je za mnou • Kde právě jsem • Kam jdu • Jak se znám • Co jsem 	<ul style="list-style-type: none"> • Rozdíly mezi lidmi, změny biologické, psychické a sociální • Osobnost, puberta, adolescence, poznání sama sebe • Představy o budoucnosti, dospělost a stáří • Sebepoznání, sebehodnocení, sebevědomí, sebeuvědomování, vůle • Temperament, jeho typy, charakter

<ul style="list-style-type: none"> ➤ Uvědomí si, že vlohy je třeba rozvíjet vlastní činností ➤ Ověří si existenci smyslových klamů ➤ Procvičí svou všímavost a představivost 	<ul style="list-style-type: none"> • Co chci • Co mohu 	<ul style="list-style-type: none"> • Motivy, zájmy, potřeby, hodnoty • Vlohy, schopnosti, dovednosti, inteligence, nadání, talent, genialita, kreativita
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Vyzkouší si a procvičuje svou schopnost myšlení, hledání nových způsobů řešení problémů ➤ Vyzkouší si různé druhy paměti ➤ Ověří na sobě pravidla pro pamatování ➤ Zamyslí se nad tím, co nám ulehčuje pozornost ➤ Otestuje si svou pozornost a svůj typ paměti (zrakový, sluchový, pohybový) ➤ Zamýšlí se nad tím, jakým způsobem nás učení celý život provází ➤ Pokusí se určit, která hemisféra je dominantní ➤ Uvědomuje si své emoce ➤ Hledá jejich příčiny a přemýšlí o jejich projevech ➤ Uvědomí si motivační vliv emocí na vlastní aktivitu ➤ Rozpozná nevýhody agresivního a pasivního jednání ➤ Zváží výhody asertivního chování pro lepší a snadnější jednání s lidmi ➤ Vyjádří vlastní názor a postoj ➤ Asertivně vyjadřuje pochvalu a kritiku ➤ Umí přijímat kritiku a pochvalu ➤ Používá vhodné formulace při efektivní komunikaci 	<p>PSYCHICKÉ PROCESY A STAVY</p> <ul style="list-style-type: none"> • Jak poznávám a vnímám • Jak myslím a tvořím nové • Jak si pamatuji a soustředím se • Jak se učím • Jak prožívám své city 	<ul style="list-style-type: none"> • Smyslové poznávání skutečnosti – vnímání, vjem, smyslové klamy, sociální vnímání a poznávání, všímavost a představivost • Rozumové poznávání skutečnosti – myšlení, řeč, myšlenkové operace, řešení problémů • Paměť, zapomínání, pozornost • Hra, učení, práce, funkce pravé a levé hemisféry • City, jejich druhy a vlastnosti

<ul style="list-style-type: none"> ➤ Rozlišuje vlastní průvodce stresu ➤ Učí se zvládat stresové situace ➤ Zamyslí se nad svými způsoby řešení konfliktů ➤ Dokáže potlačit emoce ➤ Nacvičuje užívání tzv. JÁ – výroku ➤ Uvědomí si, že zdraví je jednotou tělesné i duševní pohody ➤ Trénuje schopnost relaxace ➤ Zamyslí se nad možnými důsledky některých našich rozhodnutí 	<p style="text-align: center;">ČLOVĚK V SOCIÁLNÍCH VZTAZÍCH</p> <ul style="list-style-type: none"> • Umím se přiměřeně prosazovat? • Zvládnou i náročné životní situace? 	<ul style="list-style-type: none"> • Asertivní, pasivní a agresivní jednání • Etická výchova • Stres a jeho příčiny, konflikt, způsoby řešení životních situací
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Na příkladu vysvětlí rozdíl mezi úrokem placeným a přijatým ➤ Na příkladech objasní možnosti úspor, investic či spotřeby při nakládání s volnými finančními prostředky ➤ Hledá možnosti, jak řešit deficit na straně příjmů a výdajů ➤ Uvede možnosti půjčení chybějících finančních prostředků ➤ Vyloží podstatu fungování trhu – jak nabídka a poptávka ovlivňuje cenu, jak se stanovuje cena ➤ Jednoduše charakterizuje subjekty představující nabídku a poptávku na trhu ➤ Jednoduše vysvětlí fungování trhu zboží a trhu práce ➤ Vysvětlí rozdíl mezi právními a morálními normami 	<p style="text-align: center;">HOSPODAŘENÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ten umí to a ten zas tohle... • Přejete si, prosím? 	<ul style="list-style-type: none"> • FG • Dělní práce, specializace, technický rozvoj • Trh, nabídka, poptávka, cena zboží • Výrobní a nevýrobní odvětví, výrobní faktory, sjednávání nákupu statků a služeb, vhodná komunikace

<ul style="list-style-type: none"> ➤ Procvičuje schopnost spolupráce v rámci třídy ➤ Posiluje schopnost dodržování společně stanovených zásad ➤ Rozlišuje účastníky právních vztahů – osoby právnické a fyzické ➤ Vyhledává informace v Ústavě ČR 		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Zamýšlí se nad prostředky, které umožňují nestrannost a nezávislost soudů ➤ Porozumí rozdílu mezi občanskoprávním a trestním řízením ➤ Zamýšlí se nad významem odpovědnosti ➤ Rozliší hlavní principy levicových a pravicových stran ➤ Zamýšlí se nad prostředky užívanými ve volebních kampaních ➤ Diskutuje nad aktuální situací v EU ➤ Porovnává soustavu orgánů EU se soustavou orgánů ČR ➤ Na příkladu uvede povinnosti občana při obraně státu 	<p>PRÁVNÍ MINIMUM</p> <ul style="list-style-type: none"> • Právo je minimum morálky • Právo je systém • Ústava • Moc zákonodárná, výkonná, soudní • Právo a politika ve světě • Obrana státu 	<ul style="list-style-type: none"> • Morální a právní normy, následky porušování norem • Ústava ČR • Obrana vlasti

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost
Předmět: Výchova k občanství
Ročník: 9.

Očekávané výstupy	Učivo	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Porovná možnosti různých obcí ve vztahu k rozdílným potřebám občanů ➤ Vyjadřuje svůj názor a postoj ➤ Rozvíjí komunikativní dovednosti ➤ Umí se informovat na úřadu ohledně vyřízení vlastních záležitostí ➤ Používá vhodné formulace při komunikaci s úřady ➤ Procvičí si písemný projev v kontaktu s úřady ➤ Umí se vyjadřovat k dění ve společnosti ➤ Prohlubuje dovednosti potřebné pro orientaci v evropském prostředí a seberealizaci v EU ➤ Uvažuje o problémech v širších souvislostech 	<p>OBČAN</p> <ul style="list-style-type: none"> • Já jako občan obce • Na úřadu • Jsem občanem státu • Jsem občanem EU 	<ul style="list-style-type: none"> • Obec a její obyvatelé, význam komunálních voleb • Právo na informace, povinnosti úředníků • Naše práva a povinnosti • Dodržování pravidel slušného chování • Státní občanství, průkazy totožnosti, imigrace • ČR jako součást EU
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Vysvětlí význam práva ➤ Zamyslí se nad tím, co je právní vztah a co z něho vyplývá ➤ Uvědomí si sepětí mezi právy a povinnostmi ➤ Vysvětlí, jaká práva vyplývají z vlastnictví ➤ Popíše postup při reklamaci výrobku nebo služby ➤ Na příkladu objasní, jak se bránit v případě porušení práv spotřebitele ➤ Rozliší vlastnictví hmotné a nehmotné 	<p>OBČAN A PRÁVO</p> <ul style="list-style-type: none"> • Odvětví práva ČR • Občanskoprávní vztahy • Vlastnictví zavazuje • Ochrana majetku 	<ul style="list-style-type: none"> • Význam právních norem • Zákony • Základní občanská práva • FG • Občanský zákoník, vlastnické právo • Pojištění majetku • Autorská práva

<ul style="list-style-type: none"> ➤ Uvědomí si potřebu oprávněného omezování vlastnického práva a zdůvodní ho ➤ Na příkladu vysvětlí, co je nepřiměřená obrana ➤ Vysvětlí význam autorských práv ➤ Rozliší smluvní vztahy uskutečněné činem, ústně, písemně ➤ Vyhledává informace o konkrétních smluvních vztazích, nutných náležitostech smluv ➤ Zdůvodní, kdo a proč je zodpovědný za škodu a uvede příklad ➤ Diskutuje o možnostech odškodnění poškozeného ➤ Vcítí se do role poškozeného ➤ Uvede příklady, jak lze škodám předcházet 	<ul style="list-style-type: none"> • Smlouvy • Odpovědnost za škodu 	<ul style="list-style-type: none"> • Občanskoprávní smlouvy • Uzavírání smluv • Zodpovědnost občanů, právo domáhat se odškodnění
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Rozvíjí empatii ➤ Hledá možná řešení různých situací ➤ Rozpozná protiprávní jednání ➤ Uvede příklady korupčního jednání ➤ Diskutuje o příčinách, důsledcích a řešení korupčního jednání v konkrétních situacích ➤ Vysvětlí význam sankcí ➤ Uvědomí si skutečnost, že s řadou přestupků se setkáváme v běžném životě, a zamyslí se nad jejich možnými následky ➤ Podle obrázků popíše průběh občanského soudního řízení ➤ Rozvíjí schopnost diskuse ➤ Rozlišuje přestupky a trestné činy ➤ Vysvětlí význam trestů 	<p>PRÁVNÍ OCHRANA</p> <ul style="list-style-type: none"> • Orgány právní ochrany a sankce • Přestupky a správní řízení • Občanské soudní řízení • Trestní právo • Děti a paragrafy 	<ul style="list-style-type: none"> • Orgány první ochrany a jejich úkoly • Dodržování zákonů • Protiprávní jednání • Správní řízení a jeho průběh, povinnosti svědka • Správní orgány • Korupce • Průběh občanského soudního řízení • Úloha soudů • Trestní řízení, zodpovědnost lidí za vlastní chování

<ul style="list-style-type: none"> ➤ Zamyslí se nad trestnou činností mladistvých, jejich možnými příčinami a následky 		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Rozpozná své pracovní a studijní předpoklady ➤ Využívá poznatků z oblasti sebe poznávání ➤ Na příkladech vyloží, co je rozhodující pro volbu profese ➤ Vyjádří své představy ➤ Napíše životopis ➤ Umí vhodně komunikovat se zaměstnavatelem ➤ Umí si hledat potřebné informace (např. v zákoníku práce) 	<p>V PRACOVNÍM POMĚRU</p> <ul style="list-style-type: none"> • Správná volba • Každé povolání si žádá své • První brigáda, první zaměstnání 	<ul style="list-style-type: none"> • Volba povolání, studijní předpoklady • Plánování vlastní budoucnosti • Profesní a personální poradenství • Hledání zaměstnání • Komunikace se zaměstnavatelem • Služby úřadu práce • Pracovní právo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Zamyslí se nad významem manželství a rodiny ➤ Diskutuje o výhodách rodinného života ➤ Vcítí se do situace homosexuálních párů ➤ Přemýšlí a diskutuje o tom, co je pro rodinu důležité ➤ Zamýšlí se nad chováním dětí a rodičů v kritické situaci, jako je rozvod 	<p>RODINA A ZÁKONY</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rodina • Rodiče a děti 	<ul style="list-style-type: none"> • Rodina z pohledu práva • Etická výchova • Manželství nebo partnerství • Výchova, právní odpovědnost rodičů • Náhradní rodinná péče, mezinárodní adopce
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Vysvětlí a popíše úlohu státu v ekonomice ➤ Uvede konkrétní příklady fungování trhu ➤ Na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH ➤ Vysvětlí, co je inflace a jaký je její vliv na reálnou hodnotu peněz ➤ Zdůvodní, proč stát potřebuje finanční prostředky ➤ Zjistí, kde stát získává zdroje příjmů ➤ Porovná státní a rodinný rozpočet 	<p>HOSPODAŘENÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Stát a národní hospodářství • Státní rozpočet • Záchytná sociální síť 	<ul style="list-style-type: none"> • Ekonomika, fungování trhu • FG • Zdroje příjmů – daně • Sociální politika státu • Druhy pojištění, povinné pojištění

<ul style="list-style-type: none"> ➤ Vyjádří svůj názor na to, do jaké míry má stát do života občanů zasahovat ➤ Porovná nabídku finančních produktů pro zhodnocení volných a pro půjčení chybějících finančních prostředků ➤ Porovná druhy pojištění ➤ Hledá možnosti, jak by se dalo využít služeb bank s ohledem na konkrétní životní situaci a potřeby ➤ Uvede příklad povinnosti živnostníka ➤ Porovná podnikání se zaměstnáním ➤ Zamyslí se nad výhodami a nevýhodami podnikání 	<ul style="list-style-type: none"> • Peněžní ústavy • Právní subjekty podnikání 	<ul style="list-style-type: none"> • Pomoc potřebných • Česká národní banka • Peněžní ústavy • Úrok, úvěr • Možnosti podnikání v ČR • Živnostenský list
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Určí, v čem spočívá rozdíl mezi individuálními, lokálními a globálními problémy ➤ Vyhledává v médiích konkrétní případy globálních problémů ➤ Zamyslí se nad činnostmi a způsobem života lidí, jejich vlivem na přírodu a okolní svět ➤ Uvede možné příčiny a následky populační exploze ➤ Zamyslí se nad problémem přelidnění na zemi ➤ Uvědomí si nerovnoměrnost rozmístění obyvatel ➤ Na příkladech objasní národní i mezinárodní úkoly Armády ČR ➤ Uvede příklady zahraničních misí Armády ČR 	<p style="text-align: center;">GLOBÁLNÍ SVĚT</p> <ul style="list-style-type: none"> • Problémy současného světa • Ohrožené životní prostředí • Příliš mnoho lidí – příliš problémů • Mezinárodní bezpečnost 	<ul style="list-style-type: none"> • Svět kolem nás • Globální a individuální problémy – jejich řešení • Závažnost a důsledky zásahu lidí do přírody • Globalizace • Ekologická stopa • Humanitární pomoc • Obrana vlasti
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Rozpozná, co nám pomáhá cítit se dobře a co nám dodává energii 	<p style="text-align: center;">ŽIVOTNÍ PERSPEKTIVY</p> <ul style="list-style-type: none"> • Životní plány a cíle 	<ul style="list-style-type: none"> • Smysl života, štěstí v životě lidí, seberealizace, vlastní

<ul style="list-style-type: none">➤ Rozvíjí zdravé sebevědomí, sebedůvěru a sebeúctu➤ Vysvětlí, v čem vidíme smysl života a čeho chceme dosáhnout		zdroje energie a dobré nálady
--	--	-------------------------------

VZDĚLÁVACÍ OBLAST – ČLOVĚK A PŘÍRODA

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast člověk a příroda zahrnuje okruh problémů spojených se zkoumáním přírody. Poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům a jejich zákonitostem. Dává jim tím i potřebný základ pro lepší pochopení a využívání současných technologií a pomáhá jim lépe se orientovat v běžném životě.

V této vzdělávací oblasti dostávají žáci příležitost poznávat přírodu jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se. Na takovém poznání je založeno i pochopení důležitosti udržování přírodní rovnováhy pro existenci živých soustav, včetně člověka. Vzdělávací oblast také významně podporuje vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování.

Vzdělávací oblast Člověk a příroda je realizována v 6. – 9. ročníku v oborech **fyzika, chemie, přírodopis a zeměpis** prostřednictvím stejnojmenných předmětů.

V oblasti Člověk a příroda usilujeme o naplňování těchto cílů:

umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení
 podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů
 vést žáky k všestranné a účinné komunikaci
 rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých
 připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a naplňovali své povinnosti
 vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací, vnímavost a citlivé vztahy k lidem, svému prostředí i k přírodě
 učit žáky aktivně rozvíjet a chránit své fyzické, duševní a sociální zdraví
 vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi
 pomáhat žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci

Klíčové kompetence rozvíjené v rámci oblasti Člověk a příroda:

Kompetence k učení

- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na přírodní jevy
- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti

- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich

Kompetence k řešení problémů

- vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností
- vyhledá informace vhodné k řešení problémů, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení problémů, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému
- samostatně řeší problémy, volí vhodné způsoby řešení, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů, přezkoumá řešení a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí

Kompetence komunikativní

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

Kompetence sociální a personální

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

Kompetence občanské

- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu
- rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka
- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí a rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví

Kompetence pracovní

- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky
- přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot

Oblast přispívá k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- zkoumání přírodních faktů a jejich souvislostí s využitím různých empirických metod poznávání (pozorování, měření, experiment) i různých metod racionálního uvažování
- vytváření potřeby klást si otázky o způsobu a příčinách různých přírodních procesů, správně tyto otázky formulovat a hledat na ně adekvátní odpovědi
- osvojování systému přírodovědného poznávání a jeho využívání k efektivnímu řešení přiměřeně obtížných problémů
- rozvíjení způsobu myšlení, které vyžaduje ověřování vyslovovaných domněnek o přírodních faktech více nezávislými způsoby
- posuzování důležitosti, spolehlivosti a správnosti získaných přírodovědných dat pro potvrzení nebo vyvrácení vyslovovaných hypotéz či závěrů
- vyhledávání potřebných údajů v různých zdrojích informací při řešení přírodovědných, popř. technických problémů, včetně těch, které souvisejí s běžným životem
- zapojování do aktivit směřujících k šetrnému chování k přírodním systémům, ke svému zdraví i zdraví ostatních lidí
- porozumění souvislostem mezi činnostmi lidí a stavem přírodního a životního prostředí
- způsobům uvažování a jednání preferujících co nejefektivnější využívání zdrojů energie v praxi, včetně co nejširšího využívání jejich obnovitelných zdrojů, zejména pak slunečního záření, větru, vody a biomasy
- rozvíjení dovedností vhodně se chovat při kontaktu s objekty či situacemi potenciálně či aktuálně ohrožujícími životy, zdraví, majetek nebo životní prostředí lidí

Metody a formy výuky umožňující rozvoj klíčových kompetencí v oblasti Člověk a příroda:

- skupinová práce a prezentace
- diskuse

- komunitní kruh
- práce s mapou, grafem, statisticky zpracovanými údaji apod.
- internet
- domácí příprava
- vzájemné hodnocení a sebehodnocení
- ústní zkoušení
- písemné zkoušení
- samostatná práce
- zařazování prvků z kritického myšlení
- zařazování prvků z OSV
- vyhledávání, zpracování a třídění informací
- využívání videopořadů
- práce na PC s výukovými programy Didakta a Animovaná chemie
- laboratorní práce a jejich písemné zpracování
- referáty
- předvádění pokusů – ověřování hypotéz

Začlenění průřezových témat

Osobnostní a sociální výchova

Výchova demokratického občana

zeměpis 8. ročník (okruhy č. 2, 3, 4), zeměpis 9. ročník (okruh č. 4)

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

zeměpis 7. ročník (okruhy č. 1, 2), zeměpis 8. a 9. ročník (okruh č. 3), fyzika 8. ročník (okruh č. 2)

Multikulturní výchova

zeměpis 9. ročník (okruhy č. 1, 2, 3)

Environmentální výchova

přírodopis 6. - 7. ročník (okruhy č. 1, 4), přírodopis 8. ročník (okruhy č. 2, 4), přírodopis 9. ročník (okruhy č. 1, 2, 3, 4), chemie 8. - 9. ročník (okruhy č. 3, 4), fyzika 8. - 9. ročník (okruh č. 4), zeměpis 8. - 9. ročník (okruh č. 3)

FYZIKA

Charakteristika předmětu

Fyzika seznamuje žáky s ději, kterými jsme v běžném životě obklopeni, a umožňuje jejich pochopení. Rozvíjí smysl pro chápání příčiny a následku a zájem o dění okolo sebe. V 6. ročníku jsou žáci seznamováni se základními veličinami a učí se je správně kvantifikovat. V následujících ročnících jsou systematicky vysvětlovány základní fyzikální jevy a zákonitosti pomocí názorných ukázek, vzorců a osobních zážitků. Předmět fyzika hojně využívá školní pomůcky.

	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	celkem	6. r.	7. r.	8. r.	9. r.	celkem
Hodin.							2	2	2	1	7
Dotace											

Rozumovou výchovu nechápeme jako plnění paměti žáka pasivně přijímanými informacemi, ale jako sám proces poznávání, který rozvíjí fantazii, schopnost hledání nových postupů a vazeb a kritičnost. Cílem výuky je v první řadě vytváření pozitivního vztahu žáků k procesu poznávání a rozvíjení intelektuálních operací žáků, které překračují hranice fyziky.

Předmět fyzika tvoří nezastupitelné prostředí k rozvíjení řady kompetencí, mezi něž patří:

Řešení problémů	- umění plánovat, uspořádat a realizovat své záměry
Trpělivost	- schopnost soustředěně pracovat, umět čekat na výsledek
Zvědavost	- nalézání uspokojení z nových poznatků, které objevují, a provokování k hlubšímu poznávání
Snaha	- pokoušet se o zdolání záměru s maximálním úsilím, nebát se neúspěchu
Flexibilita	- schopnost měnit své rozhodnutí a plány, když se ukáží jako nesprávné nebo naleznou lepší
Sebedůvěra	- umět hájit svůj názor i proti většině nebo autoritě, jsem-li přesvědčen o jeho správnosti, nestydět nepřiznat svou chybu
Iniciativa	- schopnost vykonat něco, co se mi jeví jako potřebné (hasit, i když mě to nepálí)
Integrita	- poctivost, pevná morální pravidla a zásady (příroda nepodvádí)
Spolupráce	- schopnost podílet se na společné práci směřující k určitému cíli

Výuka vychází ze žáka – učitel tedy není písařem na nepopsanou tabuli mysli žáka, ale trenérem a konzultantem, který zaostřuje jeho pohledy tak, aby u něj simulovaně, ve zrychleném tempu probíhaly příbuzné procesy k procesům, jakými se poznatky lidstva o přírodě vyvíjely. Žáci, kteří formulují svá pozorování, vysvětlení a závěry, musí svá tvrzení v diskusi se spolužáky a učitelem obhajovat, příp. uznat námitky oponentů a svoje závěry opravit. Učíme žáky chápat chybu jako velmi často se vyskytující, průvodní, přirozený jev na cestě za poznáním. Tímto způsobem budou žáci vedeni i ke kritice vlastního pohledu na svět, k pěstování schopnosti korigovat své názory, k rozvíjení kritického sebehodnocení.

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda**Předmět: Fyzika****Ročník: 6.**

Očekávané výstupy	Učivo	Poznámky
	Látka a těleso	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Rozliší na příkladech mezi pojmy látka a těleso ➤ Zjistí, zda daná látka (těleso) patří mezi látky (tělesa) plynné, kapalné či pevné ➤ Určí vodorovnost plochy libelou ➤ Utvoří si názor na složení hmoty ➤ Osvojí si pojmy atom, molekula prvek, sloučenina ➤ Pochopí vzájemné působení a chování částic vzhledem k jednotlivým skupenstvím a ke změně tvaru a objemu 	Látka a těleso <ul style="list-style-type: none"> • Tělesa a látky • Látky (tělesa) plynné, kapalné a pevné - skupenství • Atomy a molekuly • Vlastnosti atomů a molekul • Aritmetický průměr 	
	Veličiny a jejich měření	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Vyjadřuje výsledek měření veličiny číselnou hodnotou a jednotkou ➤ Určí aritmetický průměr z naměřených hodnot dané veličiny 	Učíme se měřit <ul style="list-style-type: none"> ➤ Fyzikální veličina, číselná hodnota a jednotka veličiny ➤ Přesnosti a chyby měření 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Uvede hlavní jednotku délky (m), některé její díly a násobky (mm, cm, dm, km) ➤ Vyjádří délku při dané jednotce jinou délkovou jednotkou, změří danou délku délkovým měřidlem a zapíše výsledek 	Učíme se měřit <ul style="list-style-type: none"> • Délka • Určení polohy 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Uvede hlavní jednotku hmotnosti (kg), některé její díly a násobky ➤ Vyjádří hmotnost při dané jednotce jinou jednotkou hmotnosti 	Učíme se měřit <ul style="list-style-type: none"> • Hmotnost 	

<ul style="list-style-type: none"> ➤ Změří hmotnost tělesa na vahách a zapíše výsledek 		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Uvede jednotky času (sekunda, minuta, hodina, rok) a vyjádří čas při dané jednotce jinou časovou jednotkou ➤ Změří čas (dobu i časový okamžik) a zapíše výsledek 	<p>Učíme se měřit</p> <ul style="list-style-type: none"> • Čas 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Uvede hlavní jednotku objemu (m^3), některé její díly a násobky ➤ Vyjádří objem při dané jednotce jinou objemovou jednotkou ➤ Změří objem tělesa odměrným válcem a zapíše výsledek 	<p>Učíme se měřit</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Objem 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Pochopí důsledky délkové a objemové roztažnosti ➤ Dokáže popsat příklady z praxe na základě praktických zkušeností ➤ Usoudí, zda se objem při dané změně teploty zvětší či zmenší a využívá této znalosti při řešení problémů a úloh 	<p>Roztažnost těles a látek</p> <ul style="list-style-type: none"> • Délková roztažnost • Objemová roztažnost 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Uvede jednotku teploty $^{\circ}C$ ➤ Změří teplotu i rozdíl teplot teploměrem a zapíše výsledek ➤ Popíše, jak souvisí změna teploty s pohybem částic látky 	<p>Učíme se měřit</p> <ul style="list-style-type: none"> • Teplota 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Uvede jednotky hustoty (kg/m^3 a g/cm^3) a vyjádří hustotu při dané jednotce jinou jednotkou hustoty ➤ Experimentálně určí hustotu látky ze změřené hmotnosti a objemu ➤ Používá vztah $\rho = m:V$ pro hustotu při řešení problémů a úloh 	<p>Učíme se měřit</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hustota 	

<ul style="list-style-type: none"> ➤ Vyhledá hustoty látek v tabulkách 		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Pozná působení síly na těleso při dotyku i na dálku ➤ Pozná účinky síly: <ul style="list-style-type: none"> - změna pohybu tělesa - změna tvaru tělesa - rozdělení tělesa ➤ Změří velikost působící síly siloměrem, získá představu o velikosti síly 1N ➤ Znázorní graficky sílu orientovanou úsečkou 	<p>Učíme se měřit</p> <ul style="list-style-type: none"> • Síla 	
	Elektrické vlastnosti těles	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Pochopí jevy z běžného života související s zeledrováním ➤ Pozná na pokusech odpudivé i přitažlivé el. síly. ➤ Pozná veličinu el. náboj, kladný a záporný a jejich vzájemné působení ➤ Seznámí se se strukturou atomu, jádro, obal – umí popsat model atomu ➤ Pozná metody indikace el. náboje ➤ Umí popsat el. vodivost v souvislosti s volnými elektrony ➤ Dokáže vyjmenovat typické vodiče a izolanty ➤ Pozná význam uzemnění ➤ Pozná existenci a silové účinky el. pole ➤ Znázorní pole pomocí modelu elektrických siločar ➤ Pozná účinky el. pole na nabitá i nenabitá tělesa ➤ Umí popsat podstatu blesku a ochranu před jeho nebezpečnými účinky. 	<ul style="list-style-type: none"> • Elektrování tělesa • Kladný a záporný el. náboj • Model atomu • Elektroskop, elektrometr a zdroj el. náboje • Vodiče, nevodiče • El. pole • Těleso v el. poli • El. výboj a blesk 	
	Magnetismus	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Rozezná magnety přírodní a umělé ➤ Popíše magnetické pole, popíše silové účinky přitažlivé i odpudivé, 	<ul style="list-style-type: none"> • Magnety a jejich vlastnosti • Působení magnetu na tělesa různých látek • Magnetická indukce a magnetování 	

<p>popíše severní, jižní pól a netečné pásmo</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Experimentálně rozdělí látky na feromagnetické a nemagnetické, pozná ferity ➤ Experimentálně se seznámí se zmagnetováním tělesa – magnetická indukce ➤ Experimentálně pomocí železných pilin vytvoří indukční čáry mag. pole a pozná jejich hustotu v souvislosti s velikostí působící mag. síly. ➤ Naučí se používat magnetku k určování orientace mag. ind. čáry. ➤ Pracuje s kompasem, zvládne popsat magnetické pole Země. 	<ul style="list-style-type: none"> • Magnetické pole a jeho indukční siločáry • Magnetické pole Země a kompas. 	
	Elektrický obvod	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Analogicky s jinými ději v přírodě rozliší napětí a proud ➤ Používá pojmy proud a napětí – fyzikální veličiny, včetně označení a jednotek ➤ Pojmenuje různé typy elektráren ➤ Rozliší el. článek od akumulátoru ➤ Pomocí jednoduchých experimentů předvede pohybové, tepelné, světelné a chemické účinky el. proudu ➤ Definuje el. spotřebiče podle účinků el. proudu. ➤ Poznává el. obvod, podmínky vedení proudu v něm, umí pojmenovat jeho součásti a umí jej nakreslit pomocí schématických značek. ➤ Zapojí základní el. obvod a sestaví i složitější. 	<ul style="list-style-type: none"> • El. proud a napětí • Zdroje el. napětí • Účinky el. proudu • El. spotřebiče • Jednoduchý el. obvod a jeho schéma • Složitější el. obvod • El. proud v kapalinách a plynech • Bezpečnost práce • Zkrat • Magnetické vlastnosti el. proudu • Magnetické pole cívky • Elektromagnet 	

<p>Osvojí si pojem zapojení za sebou a vedle sebe.</p> <ul style="list-style-type: none">➤ Seznámí se experimentálně s vedením proudu v kapalinách a plynech. Rozliší pojem elektrony od pojmů kladné a záporné ionty.➤ Umí aplikovat zásady bezpečnosti práce s el. proudem. Naučí se chránit se před nebezpečným dotykem a poskytne první pomoc.➤ Umí popsat na základě experimentu vznik mag. pole v okolí vodiče, kterým prochází el. proud.➤ Seznámí se s pojmem cívka a tuto může i vyrobit. Osvojí si experimentálně poznatek vzniku mag. pole vně i uvnitř cívky.➤ Pochopí funkci el. magnetu.		
--	--	--

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda**Předmět: Fyzika****Ročník: 7.**

Očekávané výstupy	Učivo	Poznámky
	Pohyb tělesa	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Rozezná druh pohybu a klid tělesa vzhledem k jinému tělesu ➤ Rozliší pohyb přímočarý a křivočarý podle tvaru trajektorie, rozliší pohyb posuvný a otáčivý, předvede pohyb křivočarý posuvný, např. po kružnici ➤ Pozná fyzikální veličinu průměrná rychlost a určí ji z dráhy a času, osvojí si jednotky rychlosti ➤ Pozná fyzikální veličinu okamžitá rychlost a rozliší pojmy průměrná a okamžitá rychlost ➤ Přečte z grafu závislosti rychlosti na čase požadované informace o rychlosti v daném okamžiku ➤ Pozná principy měření rychlosti, má představu o činnosti tachometru, radaru, anemometru ➤ Rozliší rovnoměrný a nerovnoměrný pohyb podle průběhu rychlosti a rozliší pojmy zrychlení a zpomalení ➤ Osvojí si zásady kreslení fyzikálních grafů ➤ Určí uraženou dráhu výpočtem i z grafu ➤ Vypočte dráhu nerovnoměrného pohybu na základě časového průběhu rychlosti ➤ Vypočítá dobu rovnoměrného pohybu z rychlosti a dráhy 	<ul style="list-style-type: none"> • Pohyb • Posuvný a otáčivý pohyb (přímocharý křivočarý) • Průměrná rychlost • Okamžitá rychlost • Měření rychlosti • Rovnoměrný a nerovnoměrný pohyb • Grafy pohybu • Dráha rovnoměrného a nerovnoměrného pohybu • Výpočet doby rovnoměrného pohybu 	

	Síly a jejich vlastnosti	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Pozná různé formy vzájemného působení sil – statické, dynamické. Rozliší působení na dálku a při dotyku. ➤ Pochopí, že účinek síly závisí na velikosti, na směru a působišti síly. Graficky síly znázorní ➤ Graficky a výpočtem skládá rovnoběžné síly, znázorní výslednici ➤ Graficky složí i rozloží různoběžné síly ➤ Ovládá vlastnosti gravitační síly, seznámí se se silou odstředivou, pochopí rozdíl mezi gravitační a tíhovou silou, pochopí závislost tíhové síly na hmotnosti tělesa a určí těžiště plochých a pravidelných těles ➤ Pochopí a osvojí si zákon setrvačnosti ➤ Pochopí, důsledky působení síly na těleso se změnou pohybu (mění se rychlost nebo směr pohybu tělesa) ➤ Pochopí a osvojí si zákona akce a reakce Pozná otáčivé účinky síly na těleso – moment síly ➤ Pozná pojem tlaková síla a její účinky v závislosti na ploše, pozná fyzikální veličinu tlak ➤ Početně určí velikost tlaku a uvede, jak tlak v praxi snížit nebo zvětšit ➤ Pozná smykové tření v závislosti na povrchu tělesa, seznámí se s pojmem třecí síla a pochopí, že závisí na tlakové síle a kvalitě povrchu těles 	<ul style="list-style-type: none"> • Vzájemné působení sil • Síla • Skládání rovnoběžných sil • Skládání různoběžných sil • Tíhová síla a těžiště • Setrvačnost • Síla a změny pohybu • Akce a reakce • Otáčivý účinek síly a rovnováha sil • Tlak, tlaková síla • Smykové tření • Valivé tření a odpor prostředí 	

<p>Pozná rozdíl mezi valivým a smykovým třením a jeho užitečnost</p> <p>➤ Pozná, co je odpor prostředí a jak souvisí s tvarem tělesa</p>		
Kapaliny		
<p>➤ Pozná pojem povrchové napětí a vysvětlí některé přírodní jevy</p> <p>➤ Porozumí projevům teplotní anomálie v přírodě</p> <p>➤ Rozliší pojmy kapalina smáčí, kapalina nesmáčí stěny nádoby – kapilární jev</p> <p>➤ Seznámí se s pojmem hydrostatický tlak a s jeho závislostí na hloubce a jeho příčinu pochopí na základě učiva tlak a tlaková síla</p> <p>➤ Aplikuje princip spojených nádob v běžném životě</p> <p>➤ Seznámí se s pojmem vztlková síla, umí ji vypočítat a chápe Archimedův zákon a aplikuje jej na příkladech v přírodě a technice</p> <p>➤ Na základě porovnání vztlkové síly a tíhy fyzikálně popíše pojem – těleso plove – popíše silové poměry a další stavy tělesa v kapalině</p> <p>➤ Porozumí Pascalově zákonu, pozná experimentálně zvětšení tlaku v kapalině na celém objemu, aplikuje zákon v technice</p>	<p>➤ Vlastnosti kapalin a povrchové napětí</p> <p>➤ Závislost hustoty kapaliny na teplotě</p> <p>➤ Kapilární jev</p> <p>➤ Hydrostatický tlak</p> <p>➤ Spojené nádoby</p> <p>➤ Archimedův zákon</p> <p>➤ Plavání těles</p> <p>➤ Pascalův zákon</p>	
Plyny		
<p>➤ Má představu o vlastnostech plynů a rozliší vlastnosti mezi plynem a kapalinami</p> <p>➤ Popíše, že výsledkem tíhové síly vzduchu je atmosférický tlak, vypočítá jej a seznámí se s Torriceliho pokusem, pozná funkci barometru a aneroidu</p> <p>➤ Seznámí se a popíše atmosféru Země a</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Vlastnosti plynů • At. tlak a jeho měření • Atmosféra Země • Základy meteorologie • Archimedův zákon pro plyny • Přetlak, podtlak, vakuum • Proudění vzduchu 	

<p>charakterizuje a pojmenuje její jednotlivé vrstvy</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Poznává disciplínu meteorologie ➤ Aplikuje Archimédův zákon v plynech, vztlaková síla, ukáže na příkladech stoupání tělesa v atmosféře na základě rozdílných hustot ➤ Pracuje s pojmy přetlak, podtlak, vakuum ➤ Poznává příčiny proudění vzduchu, aplikuje u letadel a vrtulníků 		
	Světelné jevy	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Získá představu o šíření a zdrojích světla, rozliší mezi bodovým a plošným zdrojem, rozliší mezi průhledným, průsvitným a neprůhledným optickým prostředím, pozná pojem světelný paprsek a pochopí princip dirkové komory ➤ Ví, jakou rychlostí se světlo šíří ve vakuu a že tato rychlost je největší ➤ Seznámí se s pojmem stín a polostín ➤ Seznámí se s jevy zatmění Slunce a Měsíce a rozliší pojmy zatmění částečné a úplné ➤ Popíše fáze Měsíce a pochopí, že nejde o zatmění ➤ Seznámí se se zákonem odrazu na rovinném zrcadle ➤ Osvojí si poznatky o zobrazení na kulovém zrcadle, rozliší skutečný a zdánlivý obraz ➤ Popíše lom světla na rozhraní prostředí ➤ Rozezná a popíše dva základní typy čoček, spojky a rozptylky, určí u nich ohnisko a určí ohniskovou vzdálenost ➤ Získá představu o zobrazení čočkami 	<ul style="list-style-type: none"> • Přímočaré šíření světla, rychlost světla • Stín a polostín • Zatmění Slunce a Měsíce • Fáze Měsíce • Odraz světla na rovinném zrcadle • Kulová zrcadla • Lom světla • Čočky • Zobrazení předmětů čočkami • Oko • Optické klamy • Optické přístroje • Rozklad světla hranolem 	

➤ Popíše princip lidského oka, objasní krátkozrakost a dalekozrakost➤ Pozná optické klamy v každodenním životě➤ Objasní funkci lupy, mikroskopu a dalekohledu a klasického fotoaparátu, rozšíří o poznatky základní funkce digitálního fotoaparátu➤ Pozná prakticky rozklad bílého světla optický hranole, pochopí vznik duhy, může se seznámit se vznikem barevného obrazu na monitorech		

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda**Předmět: Fyzika****Ročník: 8.**

Očekávané výstupy	Učivo	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Uvede složení atomu (částice tvořená jádrem a elektrony, které ho obklopují) i jádra atomu (protony a neutrony) ➤ Uvede druh elektrického náboje protonu (kladný), elektronu (záporný) a neutronu (bez náboje) ➤ Určí (na základě znalosti druhu náboje), zda dvě tělesa se budou elektricky přitahovat, odpuzovat či zda na sebe nebudou elektricky působit ➤ Určí (ze znalosti počtu protonů v jádře a počtu elektronů v elektrickém obalu), zda jde o kladný či záporný iont, příp. neutrální atom ➤ Charakterizuje molekulu jako částici tvořenou ze dvou či více atomů ➤ Charakterizuje pojem neustálého neuspořádaného pohybu částic a uvede jevy, např. difuzi, které ho potvrzují ➤ Charakterizuje hlavní rozdíly mezi částicovým uspořádáním látek pevných, kapalných a plynných 	<p>Práce, energie, teplo</p> <p>Částicová skladba látek</p> <p>Atom, molekula, neustálý neuspořádaný pohyb částic</p> <p>Složení atomu, proton, neutron, elektron a druhy jejich elektrického náboje, iont</p> <p>Charakter částicového složení pevných, kapalných a plynných látek</p>	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Určí v jednoduchých případech práci vykonanou silou a z ní určí změnu energie tělesa ➤ Využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem 	<p>Práce, energie, teplo</p> <ul style="list-style-type: none"> • Práce, výkon, pohybová a polohová energie a jejich jednotky • Pozorování dráhového účinku síly 	

<ul style="list-style-type: none"> ➤ Využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh ➤ Určí v jednoduchých případech teplo přijaté či odevzdané tělesem ➤ Zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> • Jednoduché stroje (kladka, nakloněná rovina, páka) • Účinnost <hr/> <ul style="list-style-type: none"> • Elektrická práce, elektrický výkon, elektrický spotřebič, výroba elektrické energie, elektrárna, přenosová soustava elektrické energie • Měření elektrické práce (energie) a výkonu • Vnitřní energie tělesa a její souvislost s teplotou tělesa, změna vnitřní energie konáním práce a tepelnou výměnou, teplo a jeho jednotka, teplo předané tělesu (bez změny skupenství) a jeho souvislost se změnou teploty tělesa, jeho hmotností a měrnou tepelnou kapacitou látky, z níž je těleso • Vzájemné přeměny energií a přenos pohybové a polohové energie • Pozorování přeměn polohové a pohybové energie a jejich přenosu <p>Přeměny skupenství látek: tání a tuhnutí krystalické látky, teplota tání, skupenské teplo tání, vypařování a var, teplota varu, kapalnění, souvislost změn vnitřní energie těles a změn jejich částicové stavby se změnami jejich skupenství</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pozorování změny vnitřní energie tělesa • Pozorování skupenských přeměn látek • Měření bodu tání krystalické látky <p>Obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie</p>	
--	---	--

	<p>Výroba el. energie a její vliv na ŽP (fyzikální princip výroby jad. energie 9. ročník)</p> <p>Alternativní zdroje el. energie</p>	
<p>➤ Rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku</p>	<p>Zvukové děje</p> <ul style="list-style-type: none"> • Podstata vzniku zvuku, zdroj zvuku, šíření zvuku v různých prostředích, rychlost zvuku a její souvislost s druhem prostředí, v němž se zvuk šíří, a teplotou prostředí • Tón, výška tónu, hlasitost zvuku, hluk a jeho negativní vliv na zdraví člověka • Odraz zvuku na překážce, zvuková ozvěna pohlcování (absorpce) zvuku • Nucené chvění a rezonance • Vznik tónů v hudebních nástrojích <p>Infrazvuk a ultrazvuk, jejich využití v praxi</p>	
<p>➤ Posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní</p>	<p>Zvukové děje</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pozorování šíření zvuku v prostředí • Pozorování tónu, jeho výšky a hlasitosti zvuku 	
<p>➤ Porovná a určí kmitočet tělesa</p> <p>➤ Určí kmitočet kyvadla</p> <p>➤ Určí dobu jednoho kmitu (perioda)</p> <p>➤ Určí souvislost mezi kmitočtem a výškou tónu</p>	<p>Zvukové děje</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kmitočet tělesa (frekvence) jeden kmit 	
<p>➤ Rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí</p>	<p>Elektromagnetické jevy</p> <p>El. náboj, el. síla, el. článek, zdroje napětí, el. napětí - stejnosměrné a střídavé</p> <p>Elektrický proud – stejnosměrný a střídavý a jejich základní charakteristiky</p> <p>Tepelné účinky</p>	

	<p>Měření elektrického napětí a proudu v elektrickém obvodu</p> <p>Pozorování tepelných účinků elektrického proudu</p>	
➤ Rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností	<p>Elektromagnetické jevy</p> <p>Vodiče a izolanty</p>	
➤ Využívá Ohmův zákon pro část obvodu při řešení praktických problémů	<p>Elektromagnetické jevy</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ohmův zákon pro kovy, odpor vodiče a jeho jednotka, souvislost odporu vodiče s délkou, průřezem, materiálem a teplotou vodiče, podstata vedení elektrického proudu v kovech (usměrněný pohyb volných elektronů) • Podstata vedení elektrického proudu v kapalinách (usměrněný proud volných kladných a záporných iontů) a v plynech (usměrněný proud volných iontů a elektronů) • Experimentální ověření • Ohmova zákona • Pozorování účinků elektrického pole • Měření elektrického napětí a proudu v elektrickém obvodu • Pozorování tepelných účinků elektrického proudu • Měření elektrického odporu • Pozorování souvislosti mezi odporem vodiče a jeho délkou, průřezem, materiálem a teplotou vodiče • Spojování vodičů za sebou a vedle sebe • Výsledné napětí, proud a odpor vodičů spojených za sebou a vedle sebe, reostat 	

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda**Předmět: Fyzika****Ročník: 9.**

Očekávané výstupy	Učivo	Poznámky
	Elektrodynamika	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Stejnoseměrný proud od střídavého a změřit elektrický proud a napětí ➤ Využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní ➤ Působení síly na vodič v mag. poli, a její závislost na velikosti el. proudu ve vodiči a na velikosti mag. pole, osvojí si poznatek polární záře – mag pole země a nabitě částice ze slunce ➤ Pochopí působení dvou vodičů silově na sebe s ohledem na směr průchodu proudu ve vodičích ➤ Poznává pojem mag. indukce, B (T) ➤ Žák chápe souvislost mag. a el. jevů a že změny mag. pole způsobují el. proud, osvojí si pojmy: elektromagnetická indukce, indukované napětí, indukovaný proud, primární a sekundární obvod ➤ Rozlišuje alternátor a dynamo ➤ Opakuje pojmy perioda a kmitočet, poznává vztah mezi maximální a efektivní hodnotou ➤ Seznámí se s funkcí kondenzátoru a cívky ➤ Seznámí se využitím el. mag indukce v transformátoru, 	<ul style="list-style-type: none"> • Působení mag. pole na vodič • Vzájemné působení vodičů • Magnetická indukce • Elektromagnetická indukce • Generátory el. napětí • Vlastnosti střídavého proudu • Kondenzátor a cívky • Transformátory • Třífázové napětí • Elektromotory • El. mag. kmitočet (rozšiřující) • El. mag. vlny (rozšiřující) • Bezpečnost práce s el. spotřebiči • Lab. práce 	

<p>primární a sekundární obvod, transformace veličin, přenos vysokého napětí</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Seznámí se s pojmem třífázové napětí ➤ Pochopí princip elektromotoru stejnosměrného a střídavého 		
	<p>Elektrický proud v polovodičích</p>	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Připomene si strukturu křemíku, vznik volného elektronu, díry, pozná vnitřní strukturu polovodičů ➤ Polovodiče typu N a P, pochopí fyzikální děj PN přechodu, závěrný a propustný směr – polovodičová dioda ➤ Zapojí správně polovodičovou diodu ➤ Pozná fotodiodu a její užití v praxi, sluneční baterie ➤ Seznámí se s použitím polovodičových součástek v praxi ➤ Seznámí se s principem fungování televizoru a rádia ➤ Rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností 	<ul style="list-style-type: none"> • Elektrony a díry • Vliv příměsí v polovodiči • PN přechod • Diody a světlo • Spínání tranzistorem (rozšiřující) • Tranzistor jako zesilovač (rozšiřující) • Integrované obvody (rozšiřující) • Využití polovodičových součástek • Jak pracuje rádio a televizor • Lab. práce 	
	<p>Atomy a záření</p>	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí ➤ Zná pojmy nukleonové a Avogadrovo číslo, pozná modely atomu ➤ Pochopí kvantování fyzikálních veličin a rozdělení elektronů v atomu do slupek, porozumí podstatě emise a absorpce fotonu z obalu atomu ➤ Seznámí se s rentgenovým a zářením gama ➤ Připomene si a používá pojmy: proton, neutron, 	<ul style="list-style-type: none"> • Historie objevu atomu a jeho struktury • Bohrov model atomu • Záření z el. obalu • Jádro atomu • Jaderné síly • Radioaktivita • Využití radioaktivity (jaderná energie) • Ochrana před zářením • Jaderná reakce • Řetězová reakce • Jaderný reaktor • Jaderná elektrárna • Termonukleární reakce 	

<p>nukleon, protonové a nukleonové číslo, nuklid, izotop, deuterium, tritium, používá atomovou hmotnostní jednotku</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Získá základní poznatky o jaderné síle ➤ Zná pojmy radioaktivní záření (alfa, beta, gama), radioaktivita=přeměna atomových jader, poločas přeměny ➤ Pozná použití radioaktivity v praxi ➤ Pozná pojem ionizující záření, co je dozimetr ➤ Zná pojem jaderná reakce, transmutace, štěpení a tříštění ➤ Pochopí rozvinutí štěpné reakce v řetězovou, pochopí úlohu moderátoru a pojem kritická velikost ➤ Pozná jaderný reaktor, chlazení, a celé zařízení ➤ Seznámí se s principem jaderné elektrárny ➤ Pozná další reakce – jaderná syntéza, termonukleární reakce ➤ Charakterizuje jadernou energii (jako energii nukleonů jádra atomu) 		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet ➤ Rozliší geocentrickou a heliocentrickou představu o uspořádání vesmíru, seznámí se se sluneční soustavou, ➤ Pozná složení Slunce, uvědomí si souvislosti jevů na Zemi a na Slunci, minimum a maximum sluneční činnosti a skvrny na Slunci 	<p style="text-align: center;">Astronomie</p> <ul style="list-style-type: none"> • Čím se zabývá astronomie • Slunce • Měsíční fáze • Kamenné planety • Plynné planety • Malá tělesa • Keplerovy zákony • Vznik a vývoj hvězd • Zánik hvězd • Galaxie • Sluneční a hvězdný čas • Souhvězdí • Lab. práce • Exkurze 	

<ul style="list-style-type: none"> ➤ Poznává pojem kamenné planety a plynné planety a umí rozlišovat a popisovat jejich vlastnosti ➤ Poznává další objekty sluneční soustavy, planetka, kometa trpasličí planeta ➤ Odliší hvězdu od planety na základě jejich vlastností ➤ Osvojí si Keplerovy zákony ➤ Poznává procesy vzniku a vývoje hvězd, seznámí se se zánikem hvězd (bílý trpaslík, neutronová hvězda, černá díra) ➤ Zná pojmy galaxie a jejich typy, světelný rok a paprsek ➤ Zná pojmy hvězdný a sluneční čas, střední sluneční čas ➤ Zná pojem souhvězdí, pochopí proč se hvězdná obloha otáčí kolem Polárky 		
	Vývoj fyziky	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Od klasické fyziky k obecnějším teoriím ➤ Vývoj moderní fyziky 	<ul style="list-style-type: none"> • Vývoj fyziky 	

CHEMIE

Charakteristika předmětu

	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	celkem	6. r.	7. r.	8. r.	9. r.	celkem
Hodin.									2	2	4
Dotace											

Výuka chemie vede k poznávání přírody jako systému, chápání důležitosti udržování přírodní rovnováhy, uvědomování si užitečnosti přírodovědných poznatků a jejich aplikací v praktickém životě, rozvíjení dovednosti objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat, vytvářet a ověřovat hypotézy, vyvozovat z nich závěry a ty ústně i písemně interpretovat. Velmi důležité je i učit se rozlišovat příčiny chemických dějů, souvislosti a vztahy mezi nimi, předvídat je, popřípadě ovlivňovat, a to hlavně v souvislosti s řešením praktických problémů.

Výuku směřujeme specificky k:

- podchycení a rozvíjení zájmu o poznávání základních chemických pojmů a zákonitostí na příkladech směsí, chemických látek a jejich reakcí s využíváním jednoduchých chemických pokusů, řešení problémů a zdůvodňování správného jednání v praktických situacích;
- vyváření potřeb objevovat a vysvětlovat chemické jevy, zdůvodňovat vyvozené závěry a získané poznatky využívat k rozvíjení odpovědných občanských postojů;
- získávání a upevňování dovednosti pracovat podle pravidel bezpečné práce s chemikáliemi a dovednosti poskytnout první pomoc při úrazech s vybranými nebezpečnými látkami.

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda**Předmět: Chemie****Ročník: 8.**

Očekávané výstupy	Učivo	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • Určí společné a rozdílné vlastnosti látek • Popíše skupenství látek a jejich přeměny • Bezpečně pracuje s vybranými dostupnými látkami • Chápe nebezpečí některých chemických látek a přípravků • Vysvětlí zásady předlékařské pomoci • Objasní správné jednání za mimořádných událostí • Vysvětlí zásady poskytnutí první pomoci při popáleninách • Vyjmenuje způsoby hašení požáru, typy a užití hasicích přístrojů 	<p>Pozorování, pokus a bezpečnost práce</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vlastnosti látek • Zásady bezpečné práce • Nebezpečné látky a přípravky • R-věty, S-věty, varovné značky a jejich význam • Předlékařská pomoc • Mimořádné události – havárie s únikem nebezpečných látek • Radiační havárie • Oheň, požár, hašení požáru • První pomoc při popáleninách 	<ul style="list-style-type: none"> • OSV – zařazována průběžně • Rozvoj schopností poznávání – cvičení pozornosti a soustředění <ul style="list-style-type: none"> - cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů - dovednosti pro učení a studium • Fy – jaderná energie • Seberegulace a sebeorganizace – cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle <ul style="list-style-type: none"> - organizace vlastního času, plánování učení a studia - stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení

<ul style="list-style-type: none"> • Rozliší směsi a chemické látky • Vyjmenuje druhy směsí • Vypočítá složení roztoků • Připraví prakticky roztok daného složení • Vysvětlí základní faktory ovlivňující rozpouštění pevných látek • Uvede možnosti oddělování složek směsí, objasní jejich princip • Navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení • Rozliší různé druhy vody • Uvede příklady jejich výskytu a použití • Uvede příklady znečišťování vody • Navrhne nejvhodnější preventivní opatření a způsoby likvidace znečištění 	<p style="text-align: center;">Směsi</p> <ul style="list-style-type: none"> • Různorodé a stejnorodé směsi • Roztoky a jejich složení • Hmotnostní zlomek • Koncentrace roztoku • Koncentrovanější, zředěnější roztok, nasycený a nenasycený roztok • Faktory ovlivňující rozpouštění pevných látek – teplota, koncentrace, plošný obsah, druh látek... • Oddělování složek směsí – filtrace, usazování, destilace, krystalizace, sublimace • Voda – destilovaná, pitná, odpadní • Výroba pitné vody • Čistota vody • Vzduch – složení • Čistota ovzduší • Ozónová vrstva 	<ul style="list-style-type: none"> • Psychohygienu – dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému <ul style="list-style-type: none"> - sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích - dobrá organizace času - dovednosti zvládnutí stresových situací (rozumové zpracování problému, uvolnění – relaxace, efektivní komunikace atd.) - hledání pomoci při potížích • Ma – základní výpočty, procenta, zlomky • Fy – změny skupenství • Kooperace – rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.) <ul style="list-style-type: none"> - rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny) - rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládnutí situací soutěže, konkurence
---	---	--

<ul style="list-style-type: none"> • Vysvětlí složení vzduchu • Uvede příklady znečišťování vzduchu • Navrhne nejvhodnější preventivní opatření • Vysvětlí pojem ozónová vrstva 		<ul style="list-style-type: none"> • Ze – obecný fyzický zeměpis
<ul style="list-style-type: none"> • Rozumí pojmům atom, molekula a iont a používá je ve správných souvislostech • Rozlišuje chemické prvky a chemické sloučeniny • Používá pojmy ve správných souvislostech • Orientuje se v periodické soustavě prvků • Rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje jejich vlastnosti 	<p style="text-align: center;">Částicové složení látek</p> <ul style="list-style-type: none"> • Atom, molekula • Stavba atomu – atomové jádro, el. obal, protony, neutrony, elektrony, protonové číslo • Vznik kationtů a aniontů • Chemické prvky, chemické sloučeniny • Názvy, značky, vlastnosti a použití vybraných prvků 	<ul style="list-style-type: none"> • Řešení problémů a rozhodovací dovednosti – dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí – problémy v mezilidských vztazích <ul style="list-style-type: none"> - zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu, problémy v seberegulaci • Fy – stavba látek • Fy – vedení elektrického proudu v polovodičích • Fy – zákony elektrického proudu • Dě – vědecké poznatky, vynálezci, objevitelé • Ma – římské číslice • Př - mineralogie
<ul style="list-style-type: none"> • Vysvětlí vlastnosti a použití vybraných prakticky významných halogenů, oxidů, kyselin a hydroxidů • Objasní pravidla názvosloví halogenů, oxidů, hydroxidů a kyselin • Posoudí jejich vliv na životní prostředí • Vysvětlí vznik kyselých dešťů a uvede jejich vliv na ŽP 	<p style="text-align: center;">Anorganické sloučeniny</p> <ul style="list-style-type: none"> • Halogeny • Oxidy • Kyseliny • Rozdělení kyselin • Zásady • Názvosloví • Kyselinotvorné a zásadotvorné oxidy • Kyselé deště • Indikátory kyselosti a zásaditosti roztoků • Neutralizace 	<ul style="list-style-type: none"> • Př – biologie člověka • EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí • EV – vztah člověka a prostředí

<ul style="list-style-type: none">• Navrhne opatření, kterými lze kyselým dešťům předcházet• Orientuje se na stupnici pH• Určí kyselost a zásaditost roztoků• Vysvětlí zásady poskytnutí předlékařské pomoci při pozření nebo poleptání kyselinou nebo hydroxidem • Vysvětlí princip neutralizace• Vyjmenuje příklady užití neutralizace v praxi• Vysvětlí vlastnosti a použití vybraných prakticky významných solí• Objasní pravidla názvosloví solí	<ul style="list-style-type: none">• Soli• Názvosloví• Chemický princip výroby páleného vápna a hašeného vápna	
--	---	--

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda**Předmět: Chemie****Ročník: 9.**

Očekávané výstupy	Učivo	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Vysvětlí význam symbolů v chemické rovnici ➤ Rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí ➤ Zapiše jednoduché rovnice ➤ Vysvětlí zákon zachování hmotnosti ➤ Vypočítá hmotnost látek ➤ Vypočítá látkovou koncentraci ➤ Klasifikuje chemické reakce ➤ Vyjmenuje faktory ovlivňující rychlost chemických reakcí ➤ Aplikuje poznatky o chemických reakcích v praxi ➤ Vysvětlí princip elektrolýzy ➤ Dbá na bezpečnost ➤ Vysvětlí princip redox reakce ➤ Vysvětlí použití redox reakcí ➤ Popíše princip koroze a způsob ochrany kovů před korozi 	<p>Chemické reakce</p> <ul style="list-style-type: none"> • Chemické reakce • Látkové množství • Zápis slovně popsaného chemického děje chemickou rovnicí • Čtení chemické rovnice • Zákon zachování hmotnosti • Doplnění stechiometrických koeficientů do jednoduchých rovnic • Výpočet molární hmotnosti • Výpočet hmotnostního zlomku • Výpočet látkové koncentrace • Slučování, neutralizace, exotermní a endotermní reakce • Faktory ovlivňující rychlost reakcí – teplota, plošný obsah povrchu výchozích látek, teplota • Výroba el. proudu chemickou cestou • Katalyzátory • Redox reakce • Oxidační číslo prvku ve sloučenině • Princip výroby surového železa a oceli 	<ul style="list-style-type: none"> • Fy – měření hmotnosti • Ma – početní operace • Fy – měření teploty • EV – ekosystémy • EV – základní podmínky života • Fy – elektrický proud

<ul style="list-style-type: none"> • Vysvětlí rozdíl mezi plastem a přírodním materiálem z hlediska užitečných vlastností a vlivu na životní prostředí • Uvede vlastnosti a užití základních plastů • Zhodnotí užívání fosilních a vyráběných paliv jako zdrojů energie • Vysvětlí vliv produktů spalování na životní prostředí • Vyjmenuje hlavní produkty zpracování ropy • Orientuje se ve výchozích látkách a produktech fotosyntézy • Uvede zdroje, vlastnosti a význam základních sacharidů, bílkovin, tuků a vitamínů • Orientuje se v biochemickém zpracování bílkovin, tuků a sacharidů • Vysvětlí význam enzymů, hormonů a základních vitamínů 	<p>Organické sloučeniny</p> <ul style="list-style-type: none"> • Makromolekulární látky • Makromolekula, polymery, polymerace • Energie • Paliva podle skupenství, původu, výhřevnosti • Význam ropy, zemního plynu a uhlí • Přírodní sloučeniny • Podmínky pro fotosyntézu • Sacharidy • Základní vzorce • Tuky • Princip výroby mýdla • Bílkoviny • Vliv mýdel a saponátů na životní prostředí • Enzymy, hormony, vitamíny 	<ul style="list-style-type: none"> • F_y – vnitřní energie, teplo • E_V – základní podmínky života • $P_{\check{r}}$ – trávicí soustava • $P_{\check{r}}$ – výživa, dýchání, růst, fotosyntéza
---	---	--

- Vysvětlí vlivy chemické výroby na životní prostředí
- Zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin
- Orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi
- Vysvětlí pojmy léčiva, pesticidy, herbicidy, fungicidy, insekticidy, detergenty, karcinogeny, hnojiva a jejich význam a použití
- Vyjmenuje příklady návykových látek a nebezpečí jejich požívání

- Rozliší nejjednodušší uhlovodíky a zapíše je pomocí vzorců
- Uvede zdroje, vlastnosti a použití jednoduchých uhlovodíků
- Rozliší deriváty podle charakteristické skupiny a jednoduché zástupce zapíše pomocí vzorců
- Uvede zdroje a vlastnosti vybraných derivátů
- Vysvětlí vlastnosti a použití vybraných prakticky významných solí

Chemie a společnost

- Chemický průmysl
- Významné chemické závody v ČR
- Možnost recyklace surovin
- Likvidace plastů a syntetických vláken
- Výroby a využití cukru, papíru, piva, skla, porcelánu a keramiky
- Léčiva
- Detergenty, pesticidy, insekticidy
- Průmyslová hnojiva
- Návykové látky

Organické sloučeniny

- Uhlovodíky – alkany, alkeny, alkyny, aromatické uhlovodíky
- Řetězce uhlovodíků
- Molekulové, racionální a strukturní vzorce
- Deriváty uhlovodíků
- Charakteristická skupina, uhlovodíkový zbytek
- Základní vzorce
- Halogenové deriváty
- Význam a škodlivost freonů
- Alkoholy a fenoly
- Karbonylové sloučeniny
- Karboxylové kyseliny
Soli karboxylových kyselin

- EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí
- SV – ekologie a životní prostředí
- EV – vztah člověka k prostředí
- Př – hmyz
- SV – člověk ve zdraví a nemoci

PŘÍRODOPIS

Charakteristika předmětu

Seznamuje žáky s živou i neživou přírodou okolo nás prostřednictvím poznávání jednotlivých organismů, nerostů a procesů, které se v přírodě odehrávají. Učí poznávat křehký systém živého světa a vede žáky k jeho ochraně. Žákům jsou vysvětlovány základní fyziologické poznatky o člověku a ostatních organismech a vlivech, jež na ně působí. Dalším z hlavních témat je ekologie, ve které poznávají spojitosti v přírodě a učí se nenarušovat život okolo sebe a zachovávat přírodu v její pestrosti pro následující generace.

	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	celkem	6. r.	7. r.	8. r.	9. r.	celkem
Hodin.							2	2	2	1	7
Dotace											

Učení o přírodě má pro vzdělávání a výchovu každého žáka nezastupitelný význam:

Rozvíjí **komunikativní schopnosti** žáka – objasňuje a vyvozuje řadu **pojmu**, které jsou součástí základních dorozumívacích potřeb každého jedince. Bez znalosti těchto pojmů nemůže člověk s porozuměním přijímat další informace, které jsou ovšem nezbytné pro svobodné rozhodování v základních otázkách týkajících se jeho existence.

Má důležitou funkci **informativní** – poskytuje **znalosti** o přírodě a o jejích částech, o základních životních funkcích, jejich souhře a řízení, umožňuje chápat podstatu, složitost a citlivost živých soustav, vztahy mezi organismy a jejich životním prostředím, zvláště pak znalosti o lidském organismu a podmínkách jeho existence. Zároveň umožňuje získávání **dovedností a návyků** týkajících se pozorování a poznávání přírody a vztahů člověka k životnímu prostředí.

Zároveň má významnou funkci **formativní** – výrazně ovlivňuje všechny stránky osobnosti žáka.

Prostřednictvím předmětu přírodopis rozvíjíme u žáka především:

- **Intelektuální schopnosti**, hlavně schopnost **myslet v souvislostech** a zpětně domýšlet důsledky svého jednání, formulovat otázky a **řešit problémy**
- **Odpovědnost, ohleduplnost a citlivost** vůči ostatním živým bytostem, především v mezilidských vztazích
- **Úctu, lásku a pokoru** ve vztazích k přírodě a k životu
 - **Zvídavost a trpělivost** při pozorování a zkoumání živých organismů
 - **Soustavnost a přesnost** při třídění, rozlišování a určování organismů
 - **Fantazii a představivost** v souvislosti poznáváním rozmanitosti života v závislosti na různých podmínkách prostředí
 - **Kázeň a pečlivost** při dodržování hygienických a bezpečnostních pravidel ochrany života a zdraví člověka i k ochraně přírody
 - **Estetické cítění** při vnímání krás a rozmanitosti přírody
- **Iniciativu a aktivitu** v péči o živé přírodniny, při ochraně přírody a v zajišťování zdravých podmínek pro život lidí
- **Spolupráci a vzájemnou pomoc** při společném řešení úkolů, při konkrétních činnostech v prostředí i při uvědomování se nezbytnosti globálního nazírání na ekologické problémy

Při výuce využíváme aktivizující metody a formy práce, žáci vyvozují znalosti v diskusích, řeší problémové úkoly, využívají zkušeností ze života, zejména přímé pozorování a zkoumání. Zařazujeme i praktická cvičení v přírodě. Pro poznávání a chápání souvislostí v přírodě i pro přiblížení průběhu přírodních dějů mají svůj význam i různé formy her a dramatických scének aplikovaných v předmětu.

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda**Předmět: Přírodopis****Ročník: 6.**

Očekávané výstupy	Učivo	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Rozliší základní projevy a podmínky života ➤ Orientuje se v přehledu vývoje organismů ➤ Popíše buňku, vysvětlí funkci organel ➤ Vysvětlí rozdíl mezi rostlinnou a živočišnou buňkou ➤ Rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů rostlin a živočichů ➤ Uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka ➤ Aplikuje správné praktické metody poznávání přírody. 	<p>Obecná biologie</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vznik Země a života na Zemi • Výživa, dýchání, růst, rozmnožování, vývin, fotosyntéza • Vývoj organismů a jejich rozmanitost • Buňka • Základní struktura života – pletiva, tkáně, orgány, orgánové soustavy • Organismy jednobuněčné a mnohobuněčné • Viry a bakterie – výskyt, význam, praktické využití • Praktické metody poznávání přírody • Práce s lupou, mikroskopem 	<p><i>FY</i> – elektromagnetické jevy <i>ZE</i> – Země jako vesmírné těleso <i>CH</i> – oxidace, sacharidy <i>OSV</i> – průběžně je zařazována po celou dobu výuky</p> <p><i>Rozvoj schopností poznávání</i> – cvičení pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium</p> <p><i>Seberegulace a sebeorganizace</i> – cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle; organizace vlastního času, plánování učení a studia; stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení</p> <p><i>VV</i> – volné grafické vyjádření přírodních struktur a tvarů, pozorovaných pod lupou <i>FY</i> – optické přístroje</p> <p><i>Psychohygiena</i> – dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; sociální dovednosti pro předcházení stresům v</p>

<ul style="list-style-type: none"> ➤ Popíše jednotlivé části hub s plodnicemi a bez plodnic ➤ Rozpozná naše významné jedlé a jedovaté houby ➤ Porovná základní houby podle charakteristických znaků ➤ Vysvětlí různé způsoby výživy hub; ➤ Doloží nezbytnost hub v potravním řetězci ➤ Objasní význam hub v ekosystémech ➤ Objasní funkci dvou organismů ve stélce lišejníků. 	<p>Biologie hub</p> <ul style="list-style-type: none"> • Houby – stavba, základní charakteristika • Výskyt, význam, zásady sběru, konzumace, první pomoc při otravě houbami • Práce s atlasem hub • Parazitismus a symbióza • Pozitivní a negativní vliv na člověka a živé organismy • Lišejníky – stavba, symbióza, výskyt, význam 	<p>mezilidských vztazích; dobrá organizace času; dovednosti zvládání stresových situací (rozumové zpracování problému, uvolnění-relaxace, efektivní komunikace atd.); hledání pomoci při potížích</p> <p><i>Kooperace a kompetice</i> – rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.); rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny); rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence</p>
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Popíše vnitřní a vnější stavbu živočichů za použití osvojené odborné terminologie a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů ➤ Rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů ➤ Určuje vybrané živočichy, zařadí je do hlavních taxonometrických skupin; ➤ Na příkladech objasní způsob života živočichů a přizpůsobení danému prostředí ➤ Zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka ➤ Uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku s živočichy. 	<p>Biologie živočichů</p> <ul style="list-style-type: none"> • Stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla • Živočišná buňka, tkáň, orgány, orgánové soustavy • Vývoj, vývin a systém živočichů – významní zástupci jednotlivých skupin živočichů • Prvoci, žahavci, ploštěnci, hlísti, měkkýši, kroužkovci, členovci, korýši, pavoukovci, hmyz, včela medonosná, ostnokožci • Živočichové v přírodě – jejich význam 	<p><i>Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</i> – dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí – problémy v mezilidských vztazích, zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu, problémy v seberegulaci</p> <p><i>ZE</i> – světadíly a oceány, cesty ptáků <i>ZE</i> – světadíly a oceány, šíření organismů, migrace <i>FY</i> – mechanické vlastnosti kapalin <i>CH</i> – insekticidy <i>EV</i> – ekosystémy</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Předmět: Přírodopis

Ročník: 7.

Očekávané výstupy	Učivo	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Popíše vnitřní a vnější stavbu živočichů za použití osvojené odborné terminologie a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů ➤ Rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů ➤ Určuje vybrané živočichy, zařadí je do hlavních taxonometrických skupin ➤ Na příkladech objasní způsob života živočichů a přizpůsobení danému prostředí 	<p>Biologie živočichů</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vývoj, vývin a systém živočichů – významní zástupci jednotlivých skupin živočichů • Strunatci, paryby, ryby, obojživelníci, plazi, ptáci • Živočichové v přírodě – jejich význam 	<p><i>V</i> – grafické a výtvarné vyjádření přírodnin, jejich řezů a struktur <i>CH</i> – sacharidy</p> <p><i>EV</i> – ekosystémy, umělé ekosystémy, zásahy člověka <i>EV</i> – vztah člověka k prostředí</p>

- Vysvětlí uspořádání rostlinného těla
- Porovná vnější a vnitřní stavbu jednotlivých orgánů
- Popíše funkce jednotlivých částí rostlinného těla
- Vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin
- Rozlišuje základní systematické skupiny rostlin;
- Určuje významné zástupce skupin s využitím jednoduchých klíčů a atlasů;
- Aplikuje správné a bezpečné praktické metody poznávání přírody
- Odvodí závislost rostlin na podmínkách prostředí a jejich možnost přizpůsobení;
- Vyjmenuje způsoby ochrany rostlin
- Objasní princip existence živých a neživých složek ekosystému
- Vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech
- Vysvětlí význam potravních řetězců
- Charakterizuje mimořádné události vyvolané výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy a základní způsoby ochrany

Biologie rostlin

- Vývoj rostlin
- Stavba rostlinného těla
- Fyziologie rostlin
- Řasy, výtrusné rostliny, mechorosty, kaprad'orosty – plavuně, přesličky, kapradiny, nahosemenné rostliny, krytosemenné rostliny, jednoděložné, dvouděložné
- Praktické metody
- Založení herbáře a sbírek
- Význam a využití rostlin
- Organismy a prostředí
- Ochrana přírody
- Mimořádné události

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Předmět: Přírodopis

Ročník: 8.

Očekávané výstupy	Učivo	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Vysvětlí podstatu pohlavního rozmnožování ➤ Vysvětlí význam rozmnožování z hlediska dědičnosti ➤ Uvede příklady dědičnosti v praktickém životě ➤ Uvede příklady vlivu prostředí na utváření organismů ➤ Uvede příklady kladných a záporných vlivů člověka na životní prostředí ➤ Vyjmenuje příklady narušení rovnováhy ekosystému ➤ Uvede významné biology a jejich objevy. 	<p>Obecná biologie a genetika</p> <ul style="list-style-type: none"> • Genetika • Rozmnožování a dědičnost • Ochrana přírody a životního prostředí • Významní biologové 	<p><i>DĚ</i> – starověký Řím, vznik lékařství</p> <p><i>EV</i> – ekosystémy</p> <p><i>EV</i> – vztah člověka k prostředí</p> <p><i>DĚ</i> – vědecké poznatky, vynálezci, objevitelé</p> <p><i>VV</i> – dekorativní komponování v ploše z linií, ploch a tvarů (živočichové)</p> <p><i>AJ</i> – zvířata</p> <p><i>AJ</i> – lidské tělo</p> <p><i>DĚ</i> – Vědecký a biblický výklad vzniku světa, života a vývoj člověka</p> <p><i>SV</i> – rodinný život</p>

<ul style="list-style-type: none"> ➤ Popíše stavbu těla savců a základní charakteristiku ➤ Podle charakteristických znaků rozlišuje základní řády savců a správně roztřídí vybrané zástupce ➤ Poznává vybrané zástupce ➤ Popíše chování živočichů v přírodě ➤ Objasní na příkladech způsob života živočichů a jejich přizpůsobení danému prostředí ➤ Zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka ➤ Dodržuje zásady správného chování v přírodě, zejména ve styku s živočichy. 	<p>Biologie živočichů</p> <ul style="list-style-type: none"> • Savci • Chování živočichů v přírodě, jeho projevy • Péče o vybrané domácí živočichy • Chov domestikovaných živočichů 	<p>SV – lidská sexualita CH – kyseliny CH – cukry, tuky, bílkoviny biokatalyzátory FY – síla FY – mechanické vlastnosti kapalin FY – práce, výkon energie FY – zákony elektrického proudu SV – člověk ve zdraví a nemoci SV – zdravý životní styl AJ – první pomoc</p>
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Vysvětlí vývoj člověka ➤ Objasní vznik a vývin nového jedince ➤ Popíše jednotlivé etapy života ➤ Určí polohu orgánů a orgánových soustav lidského těla ➤ Objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav ➤ Rozlišuje příčiny a příznaky běžných nemocí ➤ Uplatňuje zásady prevence a léčby ➤ Aplikuje předlékařskou první pomoc při poranění a jiném poškození těla ➤ Porovná nabídku programů podpory zdraví v rámci školy a obce ➤ Rozpozná pozitivní a negativní vlivy působící na jeho zdravý vývoj ➤ Argumentuje ve prospěch zdravého životního stylu 	<p>Biologie člověka</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vývoj člověka • Buňky, tkáně, orgány • Rozmnožování a vývin člověka • Soustava opěrná a svalová, trávicí soustava, dýchací soustava, tělní tekutiny, oběhová soustava, vylučovací soustava, kožní soustava, nervová soustava, smyslové orgány, žlázy s vnitřní sekrecí, rozmnožování, pohlavní soustava • Člověk a zdraví • Zdravý způsob života 	

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda**Předmět: Přírodopis****Ročník: 9.**

Očekávané výstupy	Učivo	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> ➤ vysvětlí teorii vzniku Země; ➤ objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života ➤ rozlišuje jednotlivá geologická období podle charakteristických znaků ➤ podle charakteristických vlastností a s použitím pomůcek pozná vybrané nerosty a horniny ➤ vysvětlí příčiny a důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody ➤ porovná význam půdotvorných činitelů pro vznik půdy ➤ rozlišuje hlavní půdní typy a půdní druhy v naší přírodě ➤ vysvětlí význam půdy pro výživu rostlin ➤ uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj a udržení života na Zemi. 	<p>Neživá příroda</p> <ul style="list-style-type: none"> • Země – vznik, stavba • Vznik a vývoj života na Zemi • Vývoj zemské kůry a organismů • na Zemi, v ČR • Geologický vývoj na území ČR • Mineralogie – nerost, hornina, krystal • Třídění nerostů • Geologické děje vnitřní • Geologické děje vnější • Význam některých důležitých nerostů (руды) • Horniny vyvřelé, usazené a přeměněné a způsob jejich vzniku • Význam a použití důležitých hornin (žula, vápenec, břidlice) • Druhy zvětrávání • Půda • Význam půdních činitelů 	<p><i>ZE</i> – planeta Země, stavba <i>EV</i> – základní podmínky života <i>VV</i> – grafické vyjádření zajímavé přírodní skutečnosti <i>ZE</i> – obecný fyzický zeměpis</p> <p><i>VV</i> – grafické vyjádření různých přírodních forem, tvarů a struktur</p> <p><i>CH</i> – chemické vzorce, prvky <i>ZE</i> – vznik pohoří, pohoří v ČR, ve světě</p> <p><i>EV</i> – ekosystémy <i>SV</i> – přírodní a kulturní bohatství <i>SV</i> – globální svět <i>ZE</i> – vztah příroda a společnost <i>AJ</i> – příroda</p>

<ul style="list-style-type: none"> ➤ orientuje se v základních ekologických pojmech (ekosystém, potravní řetězec, populace, společenstvo) ➤ uvede konkrétní příklad potravního řetězce a vysvětlí důsledky oslabení jednoho článku řetězce ➤ uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí ➤ Na modelových příkladech (ukázkách situací) hodnotí správné a nesprávné jednání účastníků mimořádné události vyvolané přírodními jevy ➤ uvede příklady narušení rovnováhy ekosystému; ➤ sleduje aktuální stav životního prostředí ➤ orientuje se v globálních problémech biosféry ➤ - objasní význam chráněných krajinných území v naší republice. 	<p>Ekologie</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ekologie • Člověk a životní prostředí • Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí 	
--	--	--

ZEMĚPIS

Charakteristika předmětu

	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	celkem	6. r.	7. r.	8. r.	9. r.	celkem
Hodin.							2	2	2	1	7
Dotace											

Zeměpis je předmět, který se snaží charakterizovat různá území včetně rozmístění lidí, jevů a událostí. Studuje interakce mezi člověkem a prostředím v různých podmínkách. Charakteristická je především její obsahová a metodická šíře, přejímání poznatků různých oborů přírodních a sociálních věd a její zájem na budoucím utváření vztahů mezi lidmi a prostředím.

Výuka zeměpisu je koncipována jako didaktický systém vybraných pojmů, poznatků, vědomostí a činností zeměpisného a interdisciplinárního charakteru, které ve svém souhrnu poskytují žákům základy geografické kultury a geografického myšlení důležité jak pro účely všeobecného vzdělávání, tak z hlediska pozdější odbornosti. Za geografickou kulturu a geografické myšlení lze považovat schopnost orientovat se v prostoru, tj. schopnost věnovat náležitou pozornost územním rozdílům, ale i pravidelnostem a zákonitostem nejen v přírodních podmínkách krajiny, ale i v historickém vývoji, ve společenských předpokladech a vztazích, v hospodářství, v životním prostředí a způsobilosti zajímat se o příčiny těchto rozdílů v komplexu vzájemných souvislostí.

V rámci vzdělávání si klademe především tyto otázky:

Kde to je?

Jaké to je?

Proč je to tam?

Jak to vzniklo?

Jaký to má vliv?

Jak by to mělo být uzpůsobeno vzájemnému užitku člověka i přírody?

Odpovědi na tyto otázky popisují a vysvětlují polohu, situaci, vzájemné působení, územní rozmístění a diferenciaci jevů na zemi. Vysvětlení soudobé situace vychází jak ze znalosti historie, tak z přítomnosti. Poznání vývojových trendů pak umožňuje pohled do budoucnosti.

Hlavními koncepty zeměpisné výuky jsou:

- poloha a rozšíření
- místo a prostor
- vztahy mezi člověkem a prostředím
- prostorové interakce
- region

Poloha a rozšíření

Lidé žijí na Zemi v místech s rozdílnou absolutní a relativní geografickou polohou. Tato místa jsou vzájemně propojena pohybem zboží, lidí, myšlenek a informací. Znalost geografické polohy určitého místa nebo území je předpokladem pro pochopení jeho místních, regionálních, národních a globálních souvislostí.

Místo a prostor

Každý prostor má vlastní přírodní a kulturní charakter. Přírodní charakteristiky se vztahují k reliéfu, k půdám, klimatu, vodstvu, rostlinstvu, živočišstvu i k životu společnosti. V určitých přírodních podmínkách se rozvíjejí socioekonomické systémy, sídla, kultura a životní styl lidí odpovídající jejich životní filozofii. K porozumění vztahům člověka k prostoru v různých částech světa je třeba chápat přírodní i sociální prostředí.

Vztahy mezi člověkem a prostředím

Lidé využívají prostředí, v němž žijí, různými způsoby. Tak vytvářejí rozlišné kulturní krajiny. Na jedné straně jsou lidé ovlivňováni přírodou, na straně druhé mění svůj životní prostor v různá kulturní prostředí – krajiny harmonie a krajiny konfliktů. Znalost těchto komplexních interakcí uvnitř území je důležitým předpokladem pro odpovědné plánování, tvorbu a ochranu životního prostředí.

Prostorové interakce

Zdroje jsou na Zemi rozloženy nerovnoměrně. Žádná země není soběstačná. Dopravní a komunikační systémy spojují různé části světa, aby mohly být vyměňovány zdroje a informace. Nahlédnutí do územních vztahů vede k porozumění soudobé kooperace národů prostřednictvím výměny zboží a informací i imigrace lidí. Tyto znalosti vedou k pochopení existujících problémů a mohou vést k zlepšení regionální, národní i mezinárodní spolupráce.

Region

Regiony jsou území vymezená pomocí různých kritérií. Politická kritéria definují například státy a města, fyzicko geografická kritéria určují podnebné nebo vegetační oblasti, socioekonomická kritéria vymezují například vyspělé a méně vyspělé země. Regiony se vyvíjejí v prostoru a čase. Jsou definovatelnými územními jednotkami pro studium i pro usměrňování rozvoje v prostoru. Geografie zkoumá regiony různých měřítek – místní a národní, kontinentální a celosvětové. Spojení regionálních systémů vede ke konceptu planetárního ekosystému. Pochopení struktury a procesů v různých regionech uvnitř globálního systému je základem k regionálnímu a národnímu uvědomění lidí a eventuálně i k jejich mezinárodní solidaritě.

Při výuce zeměpisu se klade důraz:

- na menší rozsah učiva určeného pro výklad učitelem,
- na skutečnost, že každá vyučovací hodina se opírá o „captatio benevolentiae“ neboli upoutání pozornosti žáků na obsah a metody výuky,
- na procvičování schopností žáků na přiměřené úrovni vybírat, třdit, analyzovat, zobecňovat a aplikovat informace z vybraných zeměpisných a interdisciplinárních okruhů učiva,
- na soustavné procvičování samostatného vytváření jednoduchých logických závěrů na základě posouzených informací a poznatků z experimentální činnosti.

Navození a vlastní řešení problémových úloh nesmí být přitom samoučelné. Vychází se vždy z okolností, dějů a procesů, které nás v prostředí obklopují v běžném praktickém životě.

Pro uskutečnění uvedených závěrů využíváme mimo již osvědčené vyučovací metody a postupy:

Problémové úlohy s výběrem odpovědí (žáci se s nimi setkávají při různých soutěžích), které napomáhají i zábavnou formou upřesňovat a doplňovat získané vědomosti a poskytují i lepší možnost uplatnit se žákům, s menšími vyjadřovacími schopnostmi. Po vyřešení úloh je ovšem nezbytné se žáky diskutovat o důvodech, které je vedly nejen ke správným, ale i chybným odpovědím.

Problémové úlohy s částečně řízenou tvorbou odpovědi, které pomáhají v nácviku správného způsobu ústního i písemného vyjadřování.

Problémové úlohy s neřízenou (volnou) tvorbou odpovědi, které by měly být v systému občanské školy vrcholem nácviku řešení problémových úloh, zejména proto, že se jedná o vhodný nácvik řešení problémů v praktickém občanském životě.

Cíle specifické pro výuku zeměpisu i související s ostatními vyučovacími předměty v naší škole

V poznatkové oblasti:

- osvojit si základní vědomosti o Zemi jako vesmírném tělese, o znázornění povrchu Země na globusu a na mapách
- získat základní vědomosti o přírodních, společenských, hospodářských a kulturních poměrech své vlasti a svého domova
- získat podstatné poznatky o světadílech a oceánech, o významných státech světa a hlavních politických, společenských, hospodářských a ekologických problémech současnosti
- doplnit si a rozšířit si poznatky z jiných vyučovacích předmětů o krajinné sféře a jejich základních složkách a z oblasti péče o krajinu a životní prostředí

V činnostní oblasti:

- rozvíjet analytické a syntetické myšlení prostřednictvím učiva se zeměpisným obsahem
- získávat dovednosti potřebné pro práci s mapami a statistickými materiály, pro orientaci v terénu a pro zpracování informací pro pohyb v krajině
- učit se samostatně vyhledávat informace potřebné k řešení problémů, zpočátku podle rejstříků učebnic a atlasů, později slovníků, vybrané literatury, popř. různých databází
- učit se řešit problémy, plánovat svou činnost, její cíle, postupy, prostředky, orientovat se mezi množstvím informací získaných studiem i experimentální činností a vyvozovat z nich závěry
- osvojit si návyky při získávání zeměpisných a interdisciplinárních vědomostí důležitých pro občanský život z nejrůznějších mimoškolních pramenů
- učit se obhajovat výsledky své vlastní práce, přiznávat chyby a omyly, učit se komunikovat s lidmi, hledat alternativní cesty ke správnému řešení

V hodnotové oblasti:

- všemi formami, metodami a prostředky soustavně usilovat o zvyšování významu hodnotových cílů, které operují s pojmy: demokracie, evropanství, lidskost (humanita), morálka, národní kultura, názorová tolerance, odpovědnost k individuálním i společenským aktivitám v krajině a při vytváření zdravého životního prostředí, solidarita, vlastenectví
- učit se spolupracovat se spolužáky při řešení problémů a vytvářet si tak kladné osobní postoje k ostatním lidem
- vytvářet si kladné postoje ke vzdělávání především na základě úspěchů z vlastní činnosti a iniciativy

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda**Předmět: Zeměpis****Ročník: 6.**

Očekávané výstupy	Učivo	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • Organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných informačních zdrojů • Používá geografické, topografické a kartografické pojmy • Orientuje se v plánu, mapě, jazyku mapy • Informuje se v základní geografických médiích a zdrojích dat 	<ul style="list-style-type: none"> • Základní topografické útvary • Mapa • Geografické, topografické a kartografické pojmy 	<p>OSV – komunikace – skupinová práce s mapou Řešení problémů a rozhodovací dovednosti – vyhledávání údajů, výpočty</p> <p>MedV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, interpretace vztahu mediálních sdělení a reality – práce s turistickou mapou a buzolou, vyhledávání údajů v atlase</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Rozumí základům geografie, topografie a kartografické terminologii • Vypočítá skutečnou vzdálenost z měřítka mapy • Orientuje se v časových rozdílech na Zemi • Přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajinné sféře • Chápe a umí aplikovat jejich souvislosti a podmíněnost • Zhodnotí postavení Země ve vesmíru a srovnává podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy • Utvoří si představu o vesmírném prostoru • Prokáže na konkrétních příkladech tvar Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí • Rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní 	<ul style="list-style-type: none"> • Glóbus, měřítko glóbu <ul style="list-style-type: none"> ➤ Poledníky a rovnoběžky, zeměpisná síť ➤ Měřítka a obsah plánu a map, praktická cvičení, časová pásma ➤ Geografická šířková pásma, výškové stupně ➤ Tvar a velikost Země ➤ Slunce, Měsíc ➤ Sluneční soustava ➤ Pohyby Země, střídání dne a noc, střídání ročních období, časová pásma, datová hranice a smluvený čas ➤ Složky a prvky přírodní sféry – litosféra, atmosféra, hydrosféra, biosféra, pedosféra ➤ Přírodní oblasti ➤ Charakteristika přírodních a socioekonomických poměrů ➤ Přírodní, společenské, politické, hospodářské a environmentální problémy 	<p>EV – ekosystémy, základní podmínky života – projekt biosféra</p> <p>MedV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – příprava prezentací, práce s literaturou a internetem</p> <p>OSV – Rozvoj schopností poznávání, komunikace, kooperace a kompetice</p> <p>EV – ekosystémy Lidské aktivity a problémy životního prostředí – projekt Biosféra</p> <p>EV – Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí – posuzování vlivu člověka na životní prostředí</p>

<p>sféry, rozeznává tvary zemského povrchu</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pochopí souvislosti mezi jednotlivými sférami • Porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře • Srovnává postavení světadílů a oceánů, jejich rozvojová jádra a periferní zóny a vzájemný vliv • Zvažuje změny v jednotlivých světadílech • Uvědomí si světovou propojenost – globalizace • Ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu • Aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny 	<p>➤ Pomůcky, určování světových stran, pohyb podle mapy a azimutu</p>	<p>OSV – rozvoj schopností poznávání, komunikace, kooperace a kompetice, mezilidské vztahy</p> <p>MedV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, interpretace vztahu mediálních sdělení a reality – vycházka spojená s prací s buzolou a turistickou mapou – posuzování situací, sdělování poznatků</p>
--	--	--

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda**Předmět: Zeměpis****Ročník: 7.**

Očekávané výstupy	Učivo	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> Charakterizuje polohu, rozlohu, členitost pobřeží, povrch, podnebí, charakter a rozmístění vodstva, rostlinstva, živočišstva, přírodních zdrojů, obyvatelstva a hospodářských aktivit v Africe Charakterizuje polohu, rozlohu, členitost pobřeží, povrch, podnebí, charakter a rozmístění vodstva, rostlinstva, živočišstva, přírodních zdrojů, obyvatelstva a hospodářských aktivit v Americe Vyjmenuje, vyhledá na mapách a charakterizuje jednotlivé kulturní a zeměpisné oblasti Ameriky Určí, vyhledá na mapách a charakterizuje státy Severní Ameriky Uvede, vyhledá na mapách významné oblasti koncentrace obyvatelstva, zemědělské a průmyslové oblasti Kanady a USA, hlavní města a nejvýznamnější města Kanady a USA Vyjmenuje, vyhledá na mapách a charakterizuje 	<p>Zeměpis světadílů</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Afrika ➤ Amerika • Severní Amerika • USA světová velmoc ➤ Latinská Amerika 	

<p>nejvýznamnější státy Latinské Ameriky</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uvede, vyhledá na mapách významné oblasti koncentrace obyvatelstva, zemědělské a průmyslové oblasti, určí a vyhledá hlavní a největší města uvedených států • Charakterizuje polohu, rozlohu, členitost pobřeží, povrch, podnebí, charakter a rozmístění vodstva, rostlinstva, živočišstva, přírodních zdrojů, obyvatelstva a hospodářských aktivit v Austrálii • Určí, vyhledá na mapách a charakterizuje kulturní a zeměpisné oblasti Asie, jejich nejvýznamnější státy, hlavní koncentrace obyvatelstva, hospodářské oblasti, určí a vyhledá hlavní a nejvýznamnější města • Zdůvodní mimořádné hospodářské postavení Japonska v asijském regionu, charakterizuje hospodářský rozvoj nově industrializovaných zemí Jižní a Jihovýchodní Asie • Posoudí aktuální demografickou, politickou a hospodářskou pozici Číny, Ruska v Asii a ve světě 	<ul style="list-style-type: none"> • Jižní Amerika ➤ Austrálie • Asie • Arktida 	
---	---	--

<ul style="list-style-type: none">• Určí, vyhledá na mapách a charakterizuje zeměpisnou oblast Arktidy• Vracíme se do Evropy	<ul style="list-style-type: none">• Zeměpis o prázdninách	
---	---	--

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda**Předmět: Zeměpis****Ročník: 8.**

Očekávané výstupy	Učivo	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Vysvětlí rozdíl mezi pojmy světadíl a kontinent. ➤ Vymezí na mapě hranice Evropy, uvědomuje si význam polohy světadílu a na základě toho objasní jeho nezastupitelné postavení ve světě. ➤ Chápe pojem evropská civilizace. Uvede různé formy státního zřízení evropských zemí. ➤ Zhodnotí přírodní podmínky Evropy jako celku. 	<ul style="list-style-type: none"> • Evropa 	<ul style="list-style-type: none"> • Evropa se představuje • Historický vývoj evropské civilizace • Co Evropany spojuje a co rozděluje
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Popíše povrch Evropy. Vyjmenuje podnebné pásy. Zná vybrané evropské řeky. Vymezí vegetační pásy na území Evropy, charakterizuje jejich faunu a flóru. ➤ Vymezí přírodní oblasti Evropy a u každé uvede její základní rysy. ➤ Vyjmenuje významné přírodní zdroje a vyhledá v atlasu ložiska důležitých nerostných surovin. Chápe nezbytnost ochrany přírody. 	<ul style="list-style-type: none"> • Evropa – přírodní poměry 	<ul style="list-style-type: none"> • Přírodní podmínky v Evropě • Přírodní oblasti Evropy • Přírodní zdroje v Evropě
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Popíše vývoj počtu a rozmístění obyvatelstva Evropy. Uvede příčiny migrace v rámci světadílu i mimo něj. 	<ul style="list-style-type: none"> • Evropa – obyvatelstvo a osídlení 	<ul style="list-style-type: none"> • Bude Evropanů ubývat? • Přirozený pohyb obyvatelstva

<ul style="list-style-type: none"> ➤ Posoudí věkovou strukturu vybraných států Evropy. Zařadí evropské jazyky do jazykových skupin. Porovná strukturu zaměstnanosti podle odvětví. ➤ Porovná míru urbanizace. Na příkladech demonstruje problémy velkoměsta. 		<ul style="list-style-type: none"> • Struktura evropského obyvatelstva • Migrace v Evropě • Města – sídla s výhodami i problémy
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Zná hlavní rysy tržní ekonomiky a centrálně řízeného hospodářství. Popíše typy zemědělství. Ukáže na mapě Evropy nejdůležitější oblasti, kde je soustředěn průmysl. ➤ Porovná úroveň služeb u vybraných států Evropy. 	<ul style="list-style-type: none"> • Evropa - hospodářství 	<ul style="list-style-type: none"> • Proměny evropského hospodářství
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Uvede zásadní přírodní a společenské atributy regionů Evropy. Ukáže regiony na mapě. 	<ul style="list-style-type: none"> • Regiony Evropy 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Popíše hlavní význam a základní principy sjednocování Evropy. Vyjmenuje hlavní orgány EU. Ukáže na mapě členské státy EU. 	<ul style="list-style-type: none"> • Evropská unie 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Zná státní symboly ČR. Uvědomuje si polohu ČR v Evropě. Na příkladech z historie uvádí změny rozlohy ČR. Umí nalézt rozdíly mezi jednotlivými oblastmi ČR. 	<ul style="list-style-type: none"> • Česká republika 	<ul style="list-style-type: none"> • ČR v Evropě • Vývoj státního území • Územní rozdíly
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Umí stručně popsat geologický vývoj našeho území. ➤ Charakterizuje jednotlivé typy krajiny podle výškové stupňovitosti. 	<ul style="list-style-type: none"> • ČR – přírodní poměry 	<ul style="list-style-type: none"> • Mozaika české krajiny • Surovinové zdroje na našem území • Ochrana krajiny a přírody

<p>Dokáže popsat jejich podnebí.</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Má představu o zásobách a rozmístění surovinových zdrojů na území ČR. ➤ Uvědomuje si nutnost ochrany přírody a krajiny. 		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Zná počet obyvatelstva ČR. Dokáže vysvětlit pojmy přirozený přírůstek a úbytek obyvatelstva. Charakterizuje strukturu populace – zaměstnanost, regionální rozdíly. Umí uvést důvody stěhování obyvatel. 	<ul style="list-style-type: none"> • ČR – obyvatelstvo a osídlení 	<ul style="list-style-type: none"> • Obyvatelstvo PT VDO 2
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Dokáže v základních rysech popsat vývoj naší ekonomiky a k jednotlivým etapám doplnit historické souvislosti. 	<ul style="list-style-type: none"> • ČR - hospodářství 	<ul style="list-style-type: none"> • Zemědělství, průmysl, služby • PT EV 3
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Zná strukturu administrativního uspořádání ČR. Uvede typické znaky jednotlivých krajů s pomocí map. 	<ul style="list-style-type: none"> • Regiony ČR 	<ul style="list-style-type: none"> • Krajské uspořádání PT VDO 3, 4 - jednotlivé kraje z hlediska přírodního hospodářského významu - zajímavosti v krajích <p>/ zpracování výstupů ve skupinách a jejich prezentace/ PT MV 1, 6, 7</p>
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Dokáže s pomocí map vymezit příhraniční oblasti. Na konkrétních příkladech je schopen ukázat výhody mezinárodní spolupráce. 	<ul style="list-style-type: none"> • ČR – zahraniční vztahy 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ EU, NATO, OSN,... PT VMEGS 3 ➤ Mezinárodní spolupráce

<ul style="list-style-type: none"> ➤ Umí rozlišit pozitivní a negativní prezentaci ČR v zahraničí. 		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Prezentuje konkrétní příklady turisticky atraktivních lokalit a důvody jejich vysoké návštěvnosti. ➤ Uvede vlastní stanovisko k úrovni poskytování služeb. 	<ul style="list-style-type: none"> • ČR – cestovní ruch 	<ul style="list-style-type: none"> • Kam se podívat a proč?

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda**Předmět: Zeměpis****Ročník: 9.**

Očekávané výstupy	Učivo	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Dokáže formulovat hlavní problémy současného světa. 	<ul style="list-style-type: none"> • Svět kolem nás 	<ul style="list-style-type: none"> • Ohniska neklidu v současném světě • Aktuální zpravodajství – práce s médii • PT MV 1
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Uvede konkrétní příklady globalizace v oblasti ekonomiky, politiky, sociální a kulturní oblasti i životního prostředí. Na zvoleném příkladu uvede širší souvislosti – příčiny a dopady. 	<ul style="list-style-type: none"> • Globalizace 	<ul style="list-style-type: none"> • PT EV 3
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Zná ukazatele hodnocení vyspělosti zemí, s pomocí mapy zařadí země podle vyspělosti do základních skupin. ➤ Zná faktory, které mohou být příčinou zaostalosti. ➤ Vymezí na mapě světa oblasti chudoby. ➤ V základních rysech uvede vývoj regionálních nerovností a jejich dopad na život obyvatel. 	<ul style="list-style-type: none"> • Rozdíly ve vyspělosti zemí 	<ul style="list-style-type: none"> • Politická mapa současného světa • PT VDO 4
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Popíše důvody koloniální expanze a důsledky kolonialismu pro domovské společnosti. ➤ Chápe důvody sdružování států do mezinárodních organizací, rozumí i určitým nevýhodám. Zná základní mezinárodní organizace. 	<ul style="list-style-type: none"> • Integrace zemí 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ EU, NATO, OSN,... PT VMEGS 3 • Mezinárodní spolupráce

<p>➤ Charakterizuje EU.</p>		
<p>➤ Charakterizuje etnickou skupinu, národ a společenskou skupinu.</p> <p>➤ Objektivně posoudí postavení národnostní menšiny v podmínkách majoritní společnosti.</p> <p>➤ V obecné rovině chápe rozdíl v pojetí západních a východních náboženství.</p> <p>➤ Uvědomuje si prolínání světových kultur.</p> <p>➤ Rámcově zná obsah Všeobecné deklarace lidských práv a svobod.</p> <p>➤ Vysvětlí pojem kultura. Podle atlasu uvádí příklady památek UNESCO.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Kulturní rozmanitost lidstva 	<ul style="list-style-type: none"> • Lidské rasy, národy, jazyky PT MuV 1, 3, 4 • Náboženství ve světě
<p>➤ Uvádí příčiny, které vedou k mobilitě lidí (konkrétní příklady). Uvědomuje si problém nelegální migrace.</p> <p>➤ Vyjmenuje problémy, s nimiž se migrant v cílové zemi setkat. Navrhne řešení.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Mezinárodní migrace 	<ul style="list-style-type: none"> • PT MuV 1, 3, 4
<p>➤ Charakterizuje městské a venkovské osídlení.</p> <p>➤ Popíše základní kontrasty měst rozvojového a vyspělého světa.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Osídlení 	<ul style="list-style-type: none"> • Struktura obyvatelstva • Venkovská sídla PT EV 3 • Městská sídla. Proces urbanizace PT EV 3 • Územní struktura měst PT EV 3 • Funkce měst. Města a jejich zázemí
<p>➤ Vysvětlí význam zemědělství v rámci hospodářství, uvede faktory ovlivňující zemědělství, charakterizuje typy zemědělství a podle mapy uvede k jednotlivým typům příklady zemí.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Zemědělská výroba 	<ul style="list-style-type: none"> • PT EV 3

<ul style="list-style-type: none"> ➤ Popíše v základních rysech etapy vývoje průmyslu. ➤ Zná charakteristické rysy současného průmyslu, uvede a na mapě ukáže významné průmyslové oblasti světa. ➤ Rozdělí průmysl do tří základních odvětví. ➤ Zná různé způsoby výroby elektrické energie. 	<ul style="list-style-type: none"> • Průmysl 	<ul style="list-style-type: none"> • Průmyslová revoluce • Rozmístění průmyslu • Členění průmyslu
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Formuluje význam dopravy jako celku. ➤ Zná druhy dopravy. Ukáže na mapě největší světová letiště a přístavy. ➤ Má představu o zapojení ČR do transevropské sítě. ➤ Uvede hlavní problémy dopravy, obhájí význam MHD. ➤ Uvědomuje si vliv dopravy na životní prostředí. 	<ul style="list-style-type: none"> • Doprava 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Porovná význam služeb s ostatními sektory hospodářství, vybrané služby charakterizuje. ➤ Zhodnotí význam služeb pro každodenní život obyvatel, uvede příklady z místa svého bydliště. 	<ul style="list-style-type: none"> • Služby 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Charakterizuje postavení cestovního ruchu v rámci ostatních ekonomických odvětví. ➤ Lokalizuje turisticky atraktivní oblasti na mapě světa a uvede předpoklady rozvoje cestovního ruchu v dané oblasti. 	<ul style="list-style-type: none"> • Cestovní ruch 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Zná princip skleníkového efektu. Je si vědom 	<ul style="list-style-type: none"> • Globální změny klimatu 	

<p>globálních změn klimatu, uvede konkrétní příklady.</p> <p>➤ Zná škodlivé vlivy UV-záření, uvede možnosti ochrany.</p>		
<p>➤ Uvede druhy přírodních katastrof, zná jejich příčiny, důsledky a způsoby ochrany před jejich ničivými důsledky. Na mapách lokalizuje oblasti a místa výskytu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Člověk a přírodní katastrofy 	
<p>➤ Rozumí pojmu biodiverzita, jmenuje oblasti s velkou biodiverzitou.</p> <p>➤ Zná příčiny zániku přirozených stanovišť rostlin a živočichů, uvede příklady.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Rozmanitost živé přírody 	
<p>➤ Popíše v hlavních rysech vývoj geografie.</p> <p>➤ Uvede vlastními slovy hlavní úkoly soudobé geografie jako vědního oboru, popíše význam územního plánování.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Význam a využití geografie 	

VZDĚLÁVACÍ OBLAST – ČLOVĚK A ZDRAVÍ

Charakteristika vzdělávací oblasti

Zdraví člověka je chápáno jako vyvážený stav tělesné, duševní a sociální pohody. Je utvářeno a ovlivňováno mnoha aspekty, jako je styl života, zdravotně preventivní chování, kvalita mezilidských vztahů, kvalita životního prostředí, bezpečí člověka atd. Protože je zdraví základním předpokladem pro aktivní a spokojený život a pro optimální pracovní výkonnost, stává se poznávání a praktické ovlivňování rozvoje a ochrany zdraví jednou z priorit základního vzdělávání.

Vzdělávací oblast **Člověk a zdraví** přináší základní podněty pro ovlivňování zdraví (poznatky, činnosti, způsoby chování), s nimiž se žáci seznamují, učí se je využívat a aplikovat ve svém životě. Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje především k tomu, aby žáci poznávali sami sebe jako živé bytosti, aby pochopili hodnotu zdraví, smysl zdravotní prevence i hloubku problémů spojených s nemocí či jiným poškozením zdraví. Žáci se seznamují s různým nebezpečím, které ohrožuje zdraví v běžných i mimořádných situacích, osvojují si dovednosti a způsoby chování (rozhodování), které vedou k zachování či posílení zdraví, a získávají potřebnou míru odpovědnosti za zdraví vlastní i zdraví jiných. Jde tedy z velké části o poznávání zásadních životních hodnot, o postupné utváření postojů k nim a o aktivní jednání v souladu s nimi. Naplnění těchto záměrů je v základním vzdělávání nutné postavit na účinné motivaci a na činnostech a situacích posilujících zájem žáků o problematiku zdraví.

Při realizaci této vzdělávací oblasti je třeba klást důraz především na praktické dovednosti a jejich aplikace v modelových situacích i v každodenním životě školy. Proto je velmi důležité, aby celý život školy byl ve shodě s tím, co se žáci o zdraví učí a co z pohledu zdraví potřebují. Zpočátku musí být vzdělávání silně ovlivněno kladným osobním příkladem učitele, jeho všestrannou pomocí a celkovou příznivou atmosférou ve škole. Později přistupuje důraz i na větší samostatnost a odpovědnost žáků v jednání, rozhodování a činnostech souvisejících se zdravím. Takto chápané vzdělávání je základem pro vytváření aktivních přístupů žáků k rozvoji i ochraně zdraví.

Vzdělávací oblast **Člověk a zdraví** je vymezena a realizována v souladu s věkem žáků ve vzdělávacích oborech **Výchova ke zdraví** a **Tělesná výchova**. Vzdělávací obsah oblasti **Člověk a zdraví** prolíná do ostatních vzdělávacích oblastí, které jej obohacují nebo využívají (aplikují), a do života školy.

Z průřezových témat jsou v jednotlivých ročnících integrovány tyto tematické okruhy:

- rozvoj schopností; poznávání
- Evropa a svět nás zajímá (zejména v 8. ročníku)

► **Výchova ke zdraví** přináší základní poznání o člověku v souvislosti s preventivní ochranou jeho zdraví. Učí žáky aktivně rozvíjet a chránit zdraví v propojení všech jeho složek (sociální, psychické a fyzické) a být za ně odpovědný. Svým vzdělávacím obsahem bezprostředně navazuje na obsah vzdělávací oblasti **Člověk a jeho svět**.

► **Tělesná výchova** jako součást komplexnějšího vzdělávání žáků v problematice zdraví směřuje na jedné straně k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, na druhé straně k poznávání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost,

duševní a sociální pohodu. Pohybové vzdělávání postupuje od spontánní pohybové činnosti žáků k činnosti řízené a výběrové, jejímž smyslem je schopnost samostatně ohodnotit úroveň své zdatnosti a řadit do denního režimu pohybové činnosti pro uspokojování vlastních pohybových potřeb i zájmů, pro optimální rozvoj zdatnosti a výkonnosti, pro regeneraci sil a kompenzaci různého zatížení, pro podporu zdraví a ochranu života. Předpokladem pro osvojování pohybových dovedností je v základním vzdělávání žákův prožitek z pohybu a z komunikace při pohybu, dobře zvládnutá dovednost pak zpětně kvalitu jeho prožitku umocňuje.

Charakteristické pro pohybové vzdělávání je rozpoznávání a rozvíjení pohybového nadání, které předpokládá diferenciaci činností i hodnocení výkonů žáků. Neméně důležité je odhalování zdravotních oslabení žáků a jejich korekce v běžných i specifických formách pohybového učení - v povinné tělesné výchově, případně ve zdravotní tělesné výchově. Proto se nedílnou součástí tělesné výchovy stávají korektivní a speciální vyrovnávací cvičení, která jsou podle potřeby preventivně využívána v hodinách tělesné výchovy pro všechny žáky nebo jsou zadávána žákům se zdravotním oslabením místo činností, které jsou kontraindikací jejich oslabení.

Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k:

- poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty
- pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní i sociální pohody a k vnímání radostných prožitků z činností podpořených pohybem, příjemným prostředím a atmosférou příznivých vztahů
- poznávání člověka jako biologického jedince závislého v jednotlivých etapách života na způsobu vlastního jednání a rozhodování, na úrovni mezilidských vztahů i na kvalitě prostředí
- získávání základní orientace v názorech na to, co je zdravé a co může zdraví prospět, i na to, co zdraví ohrožuje a poškozuje
- využívání osvojených preventivních postupů pro ovlivňování zdraví v denním režimu, k upevňování způsobů rozhodování a jednání v souladu s aktivní podporou zdraví v každé životní situaci i k poznávání a využívání míst souvisejících s preventivní ochranou zdraví
- propojování zdraví a zdravých mezilidských vztahů se základními etickými a morálními postoji, s volným úsilím atd.
- chápání zdatnosti, dobrého fyzického vzhledu i duševní pohody jako významného předpokladu pro výběr partnera i profesní dráhy, pro uplatnění ve společnosti atd.
- aktivnímu zapojování do činností podporujících zdraví a do propagace zdravotně prospěšných činností ve škole i v obci

Cíle základního vzdělávání naplňované touto vzdělávací oblastí

umožnit žákům osvojit si strategie učení pohybu a motivovat je pro celoživotní učení pohybu

rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých

vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací; rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, prostředí i k přírodě

učit žáky aktivně rozvíjet a chránit fyzické, duševní a sociální zdraví a být za ně odpovědný

vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi

Klíčové kompetence naplňované touto vzdělávací oblastí:

Kompetence k učení

- vybírá a využívá pro efektivní učení pohybu vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení

Kompetence k řešení problémů

- vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí

Kompetence komunikativní

- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

Kompetence sociální a personální

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevnování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

Kompetence občanské

- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu

- rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka
- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti

Kompetence pracovní

- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky
- využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření

TĚLESNÁ VÝCHOVA

Charakteristika předmětu tělesná výchova

Z hlediska vývoje žáků, jejich motorického rozvoje, adaptace na pracovní zátěž, zvýšené potřeby zdravotní prevence oslabení hybného systému, jejich konkrétní pohybové úrovně, zájmů atd. je učivo povinného předmětu tělesná výchova členěno do samostatných na sebe navazujících etap.

1. a 2. ročník (vstup do školy, adaptace na pracovní režim a zátěž, utváření elementárních pohybových dovedností, základní zdravotně pohybové, hygienické a organizační návyky, převážně hravé pojetí s důrazem na prožitek a zdravotní účinek pohybových činností), 3. - 5. ročník (předpoklady pro bouřlivý rozvoj nových pohybových dovedností, pro uplatnění obratnostních a rychlostních předpokladů, zvýšené nebezpečí svalových oslabení, nárůst zájmu o pohybové aktivity, postupný návyk na efektivní didaktické metody - didaktické řídicí styly, výrazný podíl zdravotně zaměřených činností) a 6. - 9. ročník (nástup puberty, zvyšující se uplatnění silových a vytrvalostních předpokladů, vyhraněné členění dívčích a chlapeckých zájmů a jejich individualizace, soutěživost, větší samostatnost a možnost zapojení do řízení výuky).

Obsah předmětu tělesná výchova je převážně vyučován v koncentrovaných tematických blocích. Proto jsou i osnovy členěny do tematických celků. V jejich rámci je učivo předkládáno jako ucelený soubor námětů a výstupů pro výše uvedené vzdělávací etapy a není děleno do ročníků. Rozlišováno je pouze učivo základní, které má učitel pracující podle tohoto programu možnost nabídnout všem žákům, aby zajistil naplnění vzdělávacího standardu a konkrétních vzdělávacích cílů, a učivo rozvíjející (nezávazné), které má možnost v případě rozšířené časové dotace předmětu, vyšší pohybové úrovně žáků a lepších podmínek školy nabídnout celé třídě, skupinám žáků nebo jednotlivcům. Výběr základního i rozšiřujícího učiva je plně v pravomoci učitele, který zná nejlépe možnosti a potřeby žáků, prostorové i materiální podmínky školy atd. Ten také vytváří konkrétní vzdělávací program pro jednotlivé ročníky (třídy, skupiny).

Z hlediska formálního členění osnov je základní učivo vyšší etapy rozšiřujícím pro etapu nižší. (Pro 6. - 9. ročník je rozšiřující učivo vymezeno samostatně.) Také opačně je základní učivo nižší etapy automaticky součástí základního učiva vyšší etapy. Učitel ho využívá

k opakování, ke zkvalitňování pohybových dovedností nebo jako přípravu pro nácvik náročnějších činností. Základní učivo jednou osnované se proto v další etapě neopakuje. Jde o záměr, který má vést učitele k tomu, aby se seznámil s obsahem učiva nižší etapy, ověřil si úroveň zvládnutí daných činností a v případě potřeby je znovu zařadil k osvojování ve vyšší etapě. Učební osnovy je třeba z tohoto pohledu chápat jako propojený celek a naznačený výběr a využívání učiva jiné etapy (při respektování úrovně žáka a bezpečnostních zásad), případně vypuštění některého námětu (při nedostatečných prostorových a materiálních podmínkách školy a nižší úrovni žáků), jako krok, který není v rozporu s právními a bezpečnostními předpisy.

Tematické celky, vyžadující zvláštní materiální, prostorové nebo klimatické podmínky (plavání, lyžování, bruslení, turistika a pobyt v přírodě), jsou do výuky řazeny v případě vhodných podmínek školy ve formě kursů, soustředěné výuky nebo v jiných organizačních formách.

Tělesná výchova tvoří pouze základ pro vzdělávání v dané oblasti. Aby si mohli žáci pohybové dovednosti upevnit a ověřit si jejich účinnost, je potřeba nabízet i další formy pohybových činností (volitelný a nepovinný předmět, pohybově rekreační přestávky, cvičení v hodinách jiných předmětů ap.) a vytvářet pro žáky celotýdenní pohybový program. K tomu je nezbytná i úzká spolupráce s ostatními pedagogy a rodiči.

Od školního roku 2017 – 2018 je součástí výuky také plavání. Je začleněno do 2. a 3. ročníku. Časová dotace je 40 hodin v ročníku.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Tělesná výchova

	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	celkem	6. r.	7. r.	8. r.	9. r.	celkem
Hodin. dotace	2	2	2	2	2	10	2	2	2	2	8

Metody výuky vedoucí k naplňování cílů a kompetencí

- cvičení jednotlivců
- cvičení ve dvojicích
- kruhový trénink
- týmová spolupráce
- pokus x omyl
- žák v roli rozhodčího (učitele)
- učení prostřednictvím sportovních kurzů
- konzultace se spolužáky
- cvičení na základě praktické ukázky
- ukázka – učení – procvičování – opakování
- hledání informací (pravidla, historie, čeští reprezentanti)
- setkání s odborníky
- absolventská práce + obhajoba
- hodnocení

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví**Předmět: Tělesná výchova****Ročník: 1.**

Očekávané výstupy	Učivo	Poznámky
➤ Zná zásady bezpečnosti a hygieny, řídí se jimi	<ul style="list-style-type: none"> • Seznámení s prostředím tělocvičny, hřiště - zásady bezpečného pohybu 	
	<ul style="list-style-type: none"> • První pomoc při poranění, přivolání pomoci, hygiena po cvičení 	
➤ Umí reagovat na smluvené povely, signály	<ul style="list-style-type: none"> • Základní organizační činnosti na smluvené povely, signály, 	
➤ Dovede se samostatně převléci do cvičebního úboru	<ul style="list-style-type: none"> • Příprava na pohybovou činnost (oblečení, obutí), náradí a náčiní 	
➤ Orientuje se v základních pojmech	<ul style="list-style-type: none"> • Základní pojmy spojené s osvojovanými činnostmi (terminologie) 	
➤ Poznává různé druhy sportu a buduje si k nim vztah	<ul style="list-style-type: none"> • Koordinované pohyby, obratnost, pohotovost, rychlost, vytrvalost, síla při akrobacii, gymnastice, sportovních hrách, atletice, turistice 	
➤ Manipuluje s míčem	<ul style="list-style-type: none"> • Manipulace s míčem házení, chytání obouruč, odrazem o zem, koulení, kopání, hod na cíl 	
➤ Reaguje na startovní povely	<ul style="list-style-type: none"> • Startovní povely 	
➤ Je schopen koordinovat odraz s rozběhem	<ul style="list-style-type: none"> • Skok do dálky z rozběhem, skok z místa 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Přeskoky nízkých překážek, švihadla 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Vytrvalostní chůze v terénu 	

➤ Využívá pohybových dovedností	<ul style="list-style-type: none"> • Zdolávání jednoduché překážkové dráhy 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Cvičení na švédské lavičce, chůze po kladině (s dopomocí) 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Průpravná cvičení k přípravě nácviku kotoulu vpřed 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Nácvik kotoulu vpřed 	
➤ Je schopen pohybově reagovat na hudební doprovod	<ul style="list-style-type: none"> • Chůze, běh v zástupu, kruhu, ve dvojicích podle hudby 	
➤ Ovládá jednoduché náčiní	<ul style="list-style-type: none"> • Cvičení s náčiním podle hudebního doprovodu 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Klouzání, bruslení 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Běh po vyznačené trase 	
➤ Uvědomuje si správné držení těla	<ul style="list-style-type: none"> • Relaxační a nápravná cvičení 	

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

Předmět: Tělesná výchova

Ročník: 2.

Očekávané výstupy	Učivo	Poznámky
	<ul style="list-style-type: none"> Základní pojmy (terminologie) spojené s osvojovanými činnostmi, cvičebními prostory a vybavením 	
<ul style="list-style-type: none"> Respektuje základní smluvené povely a signály 	<ul style="list-style-type: none"> Smluvené povely aj. prostředky komunikace při tv a sportu 	
<ul style="list-style-type: none"> Umí přivolat pomoc 	<ul style="list-style-type: none"> Základní zásady bezpečného pohybu a chování při tv a sportu 	
	<ul style="list-style-type: none"> Příprava na pohybovou činnost (oblečení, obutí,..atd.) 	
<ul style="list-style-type: none"> Uvědomí si význam pohybu pro zdraví 		
<ul style="list-style-type: none"> Zvládá základní techniku chůze 	<ul style="list-style-type: none"> Turistika a pobyt v přírodě Základní dopravní a turistické značení 	
	<ul style="list-style-type: none"> Chůze po vyznačené trase (s vykonáváním různých pohybových úkolů) 	
<ul style="list-style-type: none"> Zná základní pravidla bezpečnosti při atletice 	<ul style="list-style-type: none"> Atletika Základní pojmy, bezpečnost, vhodné oblečení 	

	<ul style="list-style-type: none"> • Průpravná cvičení pro ovlivňování odrazové síly a obratnosti 	
<ul style="list-style-type: none"> • Zná základní pojmy související s během, skokem do dálky, hodem • Spojuje rozběh s odrazem • Zvládá základní techniku skoku do dálky 	<ul style="list-style-type: none"> • Skok do dálky (spojení rozběhu s odrazem) 	
<ul style="list-style-type: none"> • Chápe, že hra má pozitivní účinky na formování kolektivu • Uvědomuje si možná nebezpečí při hrách 	<ul style="list-style-type: none"> • Pohybové hry a netradiční pohybové aktivity • Kontaktní, kreativně kooperační aktivity 	<ul style="list-style-type: none"> • OSV - 10
<ul style="list-style-type: none"> • Umí se připravit na turistickou akci 	<ul style="list-style-type: none"> • Chůze po vyznačené trase (s vykonáním různých pohybových úkolů) 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Poznatky z TV a sportu, komunikace, organizace, hygiena a bezpečnost v Tv a sportu • Význam pohybu pro zdraví a vývoj organismu 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Vhodné množství pohybu a jeho rozložení v režimu dne 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Preventivní význam zdravotně zaměřených činností 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Příležitosti pro TV a sport ve škole i mimo školu 	

<ul style="list-style-type: none"> • Zařazuje do svého režimu zdravotní cvičení 	<ul style="list-style-type: none"> • Pravidelné mytí po pohybových aktivitách 	
<ul style="list-style-type: none"> • Umí pojmenovat základní postoje 	<ul style="list-style-type: none"> • Základní pojmy spojené s hudebním a rytmickým doprovodem, používání náčiní 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Soustředění na hudební a rytmický doprovod, vnímání a prožívání rytmu, tempa, melodie 	
<ul style="list-style-type: none"> • Některé pohybové hry hraje se spolužáky i mimo TV 	<ul style="list-style-type: none"> • Pohybové hry a netradiční pohybové činnosti • Specifický účinek těchto cvičení 	
<ul style="list-style-type: none"> • Zvyšuje soustředění na cvičení 	<ul style="list-style-type: none"> • Rytmické a kondiční gymnastické činnosti s hudbou, tanec • Základní estetický pohyb těla a jeho částí (chůze, běh, poskoky, obraty, pohyby různých částí těla) 	
<ul style="list-style-type: none"> • Dbá na správné držení těla 	<ul style="list-style-type: none"> • Cvičení pro správné držení těla v různých polohách 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Relaxační cvičení 	
<ul style="list-style-type: none"> • Uvědomuje si, že pohyb lze spojovat i s jinými oblastmi lidské činnosti 	<ul style="list-style-type: none"> • Cvičení pro rozvoj pohybové představivosti, tvořivosti 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Tvořivé vyjádření pohybu a melodie pohybem 	
<ul style="list-style-type: none"> • Zvládá základní taneční kroky 	<ul style="list-style-type: none"> • Tanec založený na taneční chůzi a běhu (poklusu) 	

<ul style="list-style-type: none"> • Aktivně se spolupodílí na přípravě a úklidu náradí 	<ul style="list-style-type: none"> • Příprava a úklid náradí 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Gymnastika • Vhodné oblečení, obutí, základní bezpečnostní pravidla 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Názvy používaného náradí, náčiní 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Svalové napětí a uvolnění 	
<ul style="list-style-type: none"> • Zvyšuje soustředění na cvičení 	<ul style="list-style-type: none"> • Soustředění na cvičení 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Pohyby paží, nohou, trupu 	
<ul style="list-style-type: none"> • Umí využít ke hře i jiné předměty než tv. náradí 	<ul style="list-style-type: none"> • Hry pro rozvoj pohybové představivosti a tvořivosti 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Průpravná cvičení pro nácvik gymnastického odrazu z trampolíny 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Skoky prosté odrazem snožmo z trampolíny 	
<ul style="list-style-type: none"> • Zvládá prostý skok snožmo z trampolíny a základy gymnastického odrazu 	<ul style="list-style-type: none"> • Výskok do vzporu dřepmo na sníženou švédskou bednu odrazem z trampolíny 	
<ul style="list-style-type: none"> • Chápe jeho důležitost 	<ul style="list-style-type: none"> • Cvičení pro přípravu organismu před různými druhy pohybových činností 	
<ul style="list-style-type: none"> • Ručkuje ve visu 	<ul style="list-style-type: none"> • Gymnastika - hrazda • Ručkování ve visu 	

	<ul style="list-style-type: none"> • Průpravná cvičení pro přešvihy ze shybu stojmo 	
<ul style="list-style-type: none"> • Zná názvy, které se týkají náradí, hřiště, hry 	<ul style="list-style-type: none"> • Základní pojmy spojené s osvojovanými činnostmi, náčiním, oblečením pro sportovní hry • Části sportovního hřiště 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Manipulace s míčem odpovídající velikosti, hmotnosti (na místě, v pohybu) 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Cvičení průpravná, kondiční • Svalové napětí a uvolnění 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Kontaktní, kreativně kooperační aktivity 	
<ul style="list-style-type: none"> • Zvládá základní způsoby házení a chytání míče 	<ul style="list-style-type: none"> • Základní přihrávky rukou, nohou (vyvolenou, opačnou) 	
<ul style="list-style-type: none"> • Umí poskytnout 1. pomoc 	<ul style="list-style-type: none"> • První pomoc při drobných poraněních, přivolání pomoci 	
<ul style="list-style-type: none"> • Improvizuje ve ztížených podmínkách při poskytování 1. pomoci 	<ul style="list-style-type: none"> • První pomoc při drobných poraněních 	
<ul style="list-style-type: none"> • Uvědomuje si možná nebezpečí 	<ul style="list-style-type: none"> • Ochrana před ohněm, popálením 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Manipulace s různým náčiním 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Cvičení průpravná, kondiční, kompenzační 	

	<ul style="list-style-type: none"> Svalové napětí, uvolnění 	
<ul style="list-style-type: none"> Orientuje se přírodě podle orientačních značek 	<ul style="list-style-type: none"> Orientace v přírodě podle přírodních úkazů, aplikace znalostí o rostlinách, zvířatech 	
	<ul style="list-style-type: none"> Elementární ochrana přírody 	
<ul style="list-style-type: none"> Zvládá základní techniku běhu 	<ul style="list-style-type: none"> Atletika – rychlý běh Průpravná cvičení pro ovlivňování běžecké rychlosti 	
	<ul style="list-style-type: none"> Rychlý běh (20- 60 m) 	
	<ul style="list-style-type: none"> Chůze, běh (s vykonáním různých pohybových úkolů, a překonáním přiměřených přírodních podmínek) 	
<ul style="list-style-type: none"> Zvládá základy techniky hodů míčkem 	<ul style="list-style-type: none"> Atletika – hod, běh Hod z chůze 	
	<ul style="list-style-type: none"> Průpravná cvičení pro ovlivňování běžecké vytrvalosti 	
	<ul style="list-style-type: none"> Běh prokládaný chůzí, souvislý běh 	
<ul style="list-style-type: none"> Seznámí se se základními pravidly nejznámějších sportovních her 	<ul style="list-style-type: none"> Základní SH 	
	<ul style="list-style-type: none"> Prohybové hry pro zdolávání nových pohybových dovedností 	
	<ul style="list-style-type: none"> Kreativně kooperační aktivity 	

	<ul style="list-style-type: none"> • Základní dovednosti spojené s tábořením 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Běh po vyznačené trase 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Chůze po vyznačené trase (s překonáním přiměřených přírodních podmínek) 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Motivovaný běh v terénu (do 10 minut) 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Základy SH 	
<ul style="list-style-type: none"> • Sleduje školní informace o tělesné výchově a sportu v průběhu celého školního roku 		
<ul style="list-style-type: none"> • Prakticky se přesvědčuje, že různá cvičení mají různé účinky 		
<ul style="list-style-type: none"> • Uvědomuje si své pohybové přednosti a nedostatky 		
<ul style="list-style-type: none"> • Seznámí se se základy sezónních sportů 		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Adaptuje se na vodní prostředí ➤ Dodržuje hygienu plavání ➤ Zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti 	<ul style="list-style-type: none"> • Plavání 	

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví**Předmět: Tělesná výchova****Ročník: 3.**

Očekávané výstupy	Učivo	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • Spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti 	<ul style="list-style-type: none"> • Význam pohybu pro zdraví • Příprava organismu • Zdravotně zaměřené činnosti • Rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu • Hygiena při Tv • Bezpečnost při pohybových hrách 	OS
<ul style="list-style-type: none"> • Spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech ve známých prostorech školy • Jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka 	<ul style="list-style-type: none"> • Pohybové hry • Základy gymnastiky • Rytmické a kondiční formy cvičení pro děti • Průpravné úkoly • Základy sportovních her • Turistika a pobyt v přírodě • Plavání a základy zimních sportů (podle počasí) 	OS
<ul style="list-style-type: none"> • Uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy • Reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci • Jedná v duchu fair play 	<ul style="list-style-type: none"> • Komunikace v Tv • Organizace při Tv • Zásady jednání a chování • Pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností • Měření a posuzování pohybových dovedností • Zdroje informací o pohybových činnostech 	

Zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebeobrany a bezpečnosti	<ul style="list-style-type: none">• Plavání	
---	---	--

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

Předmět: Tělesná výchova

Ročník: 4.

Očekávané výstupy	Učivo	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Poznává vhodné oblečení a obuv na sport ➤ Dodržuje zásady fair play chování ➤ Dokáže odpovědět na otázku: "Proč se rozvíjíme?" ➤ "Proč po cvičení děláme protahovací a relaxační cviky?" 	<ul style="list-style-type: none"> • Poznatky z TV a sportu 	<ul style="list-style-type: none"> • OSV – 2, 3
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Rychle a přesně reaguje na povely: pozor, pohov, rozchod ➤ Dokáže nastoupit s ostatními do: řadu, dvojřadu, zástupu, dvojstupu 	<ul style="list-style-type: none"> • Pořadová cvičení 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Pod vedením učitele přesně opakuje cviky 	<ul style="list-style-type: none"> • Průpravná, kondiční, kompenzační a relaxační cvičení 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Předvede pády vzad a stranou ➤ Předvede kotoul vpřed ➤ Předvede kotoul vzad ➤ Předvede spojení kotoulu vpřed a vzad 	<ul style="list-style-type: none"> • Gymnastika • Akrobacie 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Provede rozběh a odraz z můstku snožmo ➤ Předvede průvlek přes 3 - 4 díly švéd. bedny 	<ul style="list-style-type: none"> • Přeskok 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Rozšiřující učivo: S pomocí učitele provede: 	<ul style="list-style-type: none"> • Hrazda 	

<ul style="list-style-type: none"> ➤ Shyb stojmo - odrazem přešvih do vzporu vzad stojmo - stoj ➤ Shyb stojmo - svis závěsem v podkoleni - stoj 		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Přejde kladinu bez dopomoci 	<ul style="list-style-type: none"> • Kladina 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Pod vedením učitele přesně opakuje cviky ➤ Po předvedení opakuje: krok přísunný, poskočný, přeměnný, cval, polkový ➤ Zatančuje mazurku 	<ul style="list-style-type: none"> • Rytmická a kondiční gymnastika 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Po předvedení opakuje běžeckou abecedu ➤ Na povely odstartuje z polovysokého a nízkého startu ➤ Pod dohledem učitele si připraví startovní blok 	<ul style="list-style-type: none"> • Atletika • Běh 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Skočí do dálky po rozběhu a odrazu z jedné nohy. (rozmezí odrazu cca 1m) 	<ul style="list-style-type: none"> • Skok daleký 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Umí provést úpravu doskočiště ➤ Rozšiřující učivo: přeskočí laťku stylem skrčným nebo střižným 	<ul style="list-style-type: none"> • Skok vysoký 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Odhodí míček z rozběhu ze správného odhodového postoje 	<ul style="list-style-type: none"> • Hod 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Přihraje vnitřním nártem, proběhne slalom s míčem ➤ Ovládá základní pravidla minifotbalu 	<ul style="list-style-type: none"> • Sportovní hry • Minifotbal 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Chytá míč "do košíčku", odhazuje míč jednou rukou 	<ul style="list-style-type: none"> • Vybíjená 	

<ul style="list-style-type: none"> ➤ Přehodí hřiště přihrávkou jednou rukou ➤ Spolupracuje se svými spoluhráči ➤ Ovládá pravidla vybíjené 		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Používá správné držení míče (oběma rukama) ➤ Předvede základní hráčský postoj a obrátku s míčem ➤ Přihrává obouruč i jednoruč trčením a o zem ➤ Dribluje na místě a za pohybu ➤ Ovládá základní pravidla minibasketbalu 	<ul style="list-style-type: none"> • Minibasketbal 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Odehraje míč tahem a přiklepem ➤ Předvede střelbu po vedení míče ➤ Ovládá základní pravidla florbalu 	<ul style="list-style-type: none"> • Florbal 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Chytá a hází tenisový (softbalový) míček ➤ Ovládá obíhání met s došlapováním na mety ➤ Ovládá základní pravidla minisoftbalu 	<ul style="list-style-type: none"> • Minisoftbal 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Samostatně se obuje, bezpečně vstoupí na led ➤ Samostatně jezdí popředu ➤ Dokáže zastavit ➤ Dokáže zatočit 	<ul style="list-style-type: none"> • Bruslení 	

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví**Předmět: Tělesná výchova****Ročník: 5.**

Očekávané výstupy	Učivo	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Uvědomuje si různé funkce pohybu a využívá je za pomoci učitele a rodičů v denním režimu ➤ Ví, že by se měl aktivně pohybovat alespoň 2 h denně a snaží se o to ➤ Zná základní nevhodné pohybové činnosti, které ohrožují jeho zdraví a škodlivý vliv kouření, pití alkoholu a požívání drog ➤ Ví, že vhodný pohyb pomáhá ke zdravému vývoji ➤ Zná zásady chování fair play chování v přírodě, snaží se je naplňovat ➤ Umí ošetřit i větší poranění a přivolat lékaře ➤ Ví, kde lze získat informace o sportu 	<ul style="list-style-type: none"> • Poznatky z Tv a sportu, komunikace, organizace, hygiena a bezpečnost v TV a sportu • Průpravná, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační, vyrovnávací a tvořivá cvičení • zákl. způsoby rozvoje kondičních a koordinačních předpokladů • Rytmické a kondiční gymnastické činnosti s hudbou Úpoly Atletika Pohybové a netradiční pohybové činnosti • Sportovní hry • Bruslení 	<ul style="list-style-type: none"> • OČMU – náhlé příhody a nehody
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Umí zaznamenat zákl. údaje o pohyb. výkonech, rozumí jim 	<ul style="list-style-type: none"> • Organizace některých činností a soutěží, rozhodování • Sledování základních výkonů a jejich záznam • Cvičení v nástupovém a pochodovém tvaru • Základní údržba náčiní a některých sportovišť • Hygiena při dalších pohybových aktivitách (plavání, turistika) • Ekologické chování při TV a sportu v přírodě 	

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví**Předmět: Tělesná výchova****Ročník: 6.**

Očekávané výstupy	Učivo	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Při vytrvalosti uplatní i vůli ➤ Zvládá techniku atletických disciplín ➤ Připraví se na pohybovou činnost a její ukončení ➤ Získané dovednosti uplatní jako reprezentant školy 	Atletika <ul style="list-style-type: none"> • Běh vytrvalostní do 1000 m chlapci a 600 m dívky • Běh do 60 m, nízký start • Skok daleký • Skok vysoký • Základy štafet. běhu • Hod míčkem na dálku a cíl 	Osobnostní a sociální výchova <ul style="list-style-type: none"> • Rozvoj schopnosti poznávání, sebepoznání a sebepojetí, poznávání lidí, mezilidské vztahy • Cvičení v přírodě Výchova demokratického občana
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Zvládá kotoul, přemet stranou ➤ Zvládá cvičební prvky na hrazdě i kruzích ➤ Zvládne jednoduché taneční kroky 	Gymnastika <ul style="list-style-type: none"> • Kotoul vpřed a vzad • Stoj na lopatkách, na rukou • Rovnovážné polohy • Hrazda - toč vzad, ručkování ve visu • Kruhy - svis a překoty, houpání, seskok • Kladina - chůze, rovnovážné postoje, změny poloh, obraty • Trampolína - skoky prosté • Koza - roznožka, skrčka • Bedna - roznožka, skrčka • Rytmická a kondiční gymnastika - rytmus, melodie, polkový krok 	<ul style="list-style-type: none"> • Zásady slušnosti, odpovědnosti, tolerance, angažovaný přístup k druhým – projevovat se v jednání i v řešení problémů samostatně a odpovědně Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech <ul style="list-style-type: none"> • Evropa a svět nás zajímá • Spojení hudby a tance, lidový tanec Multikulturní výchova <ul style="list-style-type: none"> • Lidské vztahy, kulturní diference
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Používá správnou techniku 	Úpoly <ul style="list-style-type: none"> • Přetahy a přetlaky, úpolové odpory 	Environmentální výchova <ul style="list-style-type: none"> • Vztah člověka k prostředí

<p>➤ Uplatňuje již získané zkušenosti a dovednosti z her a sportů, chování fai play</p>	<p>Pohybové hry</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozvoj pohybových schopností, lokomoce a manipulace s náčiním • Hry pro rozvoj sociálních vztahů • Hry pohybové soutěživé <p>Sportovní hry</p> <ul style="list-style-type: none"> • Základní herní činnosti s míčem - přihrávky, driblink, střelba • Herní kombinace, minihry a hry dle upravených pravidel • Hry podle pravidel – vybíjená, přehazovaná, florbal, košíková, fotbal 	<p>Mediální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mediální sdělení a realita
<p>➤ Uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v neznámém prostředí (příroda, silniční provoz), zvládat i dlouhodobější pobyt v přírodě,</p> <p>➤ Zná základní zásady poskytování první pomoci</p>	<p>Turistika</p> <ul style="list-style-type: none"> • Základní poznatky z turistiky (oblečení, obutí, způsob, chůze, stravování, bezpečnost a hygiena v přírodě, zakládání a rušení tábořiště) • Základní turistické dovednosti, improvizované ošetření • Chůze v terénu do (6 - 12 km) • Jízda na kole: (nasedání, sesedání, odbočování, předjíždění, vyhýbání se překážce, jízda v terénu) 	
<p>➤ Zvládá bezpečný pohyb na bruslích (pokud počasí dovolí)</p>	<p>Bruslení</p> <ul style="list-style-type: none"> • Osvojování rovnováhy • Jízda vpřed (jedno a dvou oporová, zatáčení, brzdění) • Jízda na rychlost a vytrvalost 	

<ul style="list-style-type: none"> ➤ Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti, aktivně vstupovat do organizace svého pohybového režimu ➤ Uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí přírody, silničního provozu ➤ Odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem ➤ Předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobit jim svou činnost ➤ Uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení ➤ Zařazuje speciální vyrovnávací cvičení ➤ Vyhýbá se činností s kontraindikací zdravotního oslabení 	<p>Další pohybové aktivity</p> <ul style="list-style-type: none"> • Cvičení s náčiním (létající talíř, švihadla, guma stolní tenis, líný tenis, badminton) <p>Význam pohybu pro zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pohybový režim, pohybové aktivity, rekreační sport • Rozvoj rychlostních, vytrvalostních koordinačních schopností • Průpravná, kondiční, koordinační, relaxační cvičení • Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech <p>Zdravotní tělesná výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> • Cvičení na poruchy funkce svalových skupin • Cvičení na poruchy páteře • Cvičení na poruchy stavby dolních končetin • Cvičení na oslabení oběhového a dýchacího systému • Cvičení na oslabení endokrinního systému 	
---	--	--

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví**Předmět: Tělesná výchova****Ročník: 7.**

Očekávané výstupy	Učivo	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Při vytrvalosti uplatní i vůli ➤ Zvládá techniku atletických disciplín ➤ Zvládá přípravu na pohybovou činnost a její ukončení ➤ Získané dovednosti uplatní jako reprezentant školy 	Atletika <ul style="list-style-type: none"> • Běh vytrvalostní do 1000 m chlapci a 600 m dívky • Běh do 60 m, nízký start • Skok daleký • Skok vysoký • Základy štafet. běhu • Hod míčkem na dálku a cíl 	Osobnostní a sociální výchova <ul style="list-style-type: none"> • Rozvoj schopnosti poznávání, sebepoznání a sebepojetí, poznávání lidí, mezilidské vztahy • Cvičení v přírodě. Měř. vzdálenosti Výchova demokratického občana <ul style="list-style-type: none"> • Zásady slušnosti, odpovědnosti, tolerance, angažovaný přístup k druhým – projevovat se v jednání i v řešení problémů samostatně a odpovědně Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech <ul style="list-style-type: none"> • Evropa a svět nás zajímá. • Spojení hudby a tance, hudební a taneční styly Multikulturní výchova <ul style="list-style-type: none"> • Lidské vztahy, kulturní diference Environmentální výchova <ul style="list-style-type: none"> • Vztah člověka k prostředí Mediální výchova <ul style="list-style-type: none"> • Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, práce v týmu • Poznávání přírody, prostředí, historie regionu, turistické poznatky, první pomoc, technika cviků, bezpečný stav náradí
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Zvládá kotoul, přemet stranou cvičební prvky na hrazdě i kruzích ➤ Zvládne obtížný prvek s dopomocí ➤ Zvládá jednoduché taneční kroky 	Gymnastika <ul style="list-style-type: none"> • Kotoul vpřed a vzad • Přemet stranou • Stoj na lopatkách, na rukou • Rovnovážné polohy • Hrazda - toč vzad, ručkování ve visu • Kruhy - svis a překoty, houpání, seskok • Kladina - chůze, rovnovážné postoje, změny poloh, obraty • Trampolína - skoky prosté • Koza - roznožka, skrčka • Bedna - roznožka, skrčka • Kondiční gymnastika • Tanec - polkový krok, disko tanec, country apod. 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Používá správnou techniku 	Úpoly <ul style="list-style-type: none"> • Přetahy a přetlaky, úpolové odpory, střehový postoj, držení a pohyb v postoji 	

<p>➤ Uplatňuje již získané zkušenosti a dovednosti z her a sportů, chování fair play</p>	<p>Pohybové hry</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozvoj pohybových schopností a manipulace s náčiním • Hry pro rozvoj sociálních vztahů • Hry soutěživé <p>Sportovní hry</p> <ul style="list-style-type: none"> • Základní herní činnosti s míčem-přihrávkou, driblíng, střelba • Herní kombinace, minihry a hry dle upravených pravidel • Hry podle pravidel (fotbal, malá kopaná, přehazovaná, vybíjená, florbal) 	<p>M, P, Z, D, F, Hv</p>
<p>➤ Uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v neznámém prostředí (příroda, silniční provoz), zvládat i dlouhodobější pobyt v přírodě</p> <p>➤ Zná základní zásady poskytování první pomoci a odsun raněného</p> <p>➤ Zvládá základy běžeckého a sjezdového lyžování (podle počasí, dobrovolná účast na lyžařském výcviku)</p>	<p>Turistika</p> <ul style="list-style-type: none"> • Základní poznatky z turistiky (oblečení, obutí, způsob chůze, stravování, bezpečnost a hygiena v přírodě, zakládání a rušení tábořiště) • Základní turistické dovednosti, improvizované ošetření • Chůze v terénu do (6 - 12 km) 	

<ul style="list-style-type: none"> ➤ Zvládá bezpečný pohyb na bruslích, 	<p>Bruslení</p> <ul style="list-style-type: none"> • osvojování rovnováhy • Jízda vpřed (jedno a dvou oporová, zatáčení, brzdění) • Jízda vzad • Jízda na rychlost a vytrvalost • Jízda s hokejkou, přihrávky, střelba
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti, aktivně vstupovat do organizace svého pohybového režimu ➤ Uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí přírody, silničním provozu ➤ Odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem ➤ Předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobit jim svou činnost 	<p>Další pohybové aktivity</p> <ul style="list-style-type: none"> • Cvičení s náčiním (létající talíř, švihadla, guma stolní tenis, líný tenis, badminton) <p>Význam pohybu pro zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pohybový režim, pohybové aktivity, rekreační sport • Rozvoj rychlostních, vytrvalostních koordinačních schopností • Průpravná, kondiční, koordinační, relaxační cvičení • Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví**Předmět: Tělesná výchova****Ročník: 8.**

Očekávané výstupy	Učivo	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Při vytrvalosti uplatní i vůli ➤ Zvládá techniku atletických disciplín ➤ Zvládá přípravu na pohybovou činnost a její ukončení ➤ Získané dovednosti uplatnit jako reprezentant školy 	Atletika <ul style="list-style-type: none"> • Běh vytrvalostní do 1500 m chlapci do 800 m dívky • Běh do 100 m chlapci 60 m dívky, nízký start • Skok daleký • Skok vysoký • Základy štafet. běhu • Vrh koulí 4 kg chlapci, 3 kg dívky 	Osobnostní a sociální výchova <ul style="list-style-type: none"> • Cvičení v přírodě. Měř. vzdálenosti Výchova demokratického občana <ul style="list-style-type: none"> • Zásady slušnosti, odpovědnosti, tolerance Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Zvládá kotoul, přemet stranou cvičební prvky na hrazdě i kruzích ➤ Zvládne obtížný prvek s dopomocí 	Gymnastika <ul style="list-style-type: none"> • Kotoul vpřed a vzad • Přemet stranou • Stoj na lopatkách, na rukou • Rovnovážné polohy • Hrazda - toč vzad, ručkování ve visu • Kruhy - svis a překoty, houpání, seskok • Kladina - chůze, rovnovážné postoje, změny poloh, obraty • Trampolína - skoky prosté • Koza - roznožka, skrčka • Bedna – roznožka, skrčka • Kondiční gymnastika 	<ul style="list-style-type: none"> • Spojení hudby a tance, hudební a taneční styly Multikulturní výchova <ul style="list-style-type: none"> • Lidské vztahy, kulturní diference Environmentální výchova <ul style="list-style-type: none"> • Vztah člověka k prostředí Mediální výchova <ul style="list-style-type: none"> • Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, práce v týmu • Poznávání přírody, prostředí, historie regionu, turistické poznatky, první pomoc, technika cviků, bezpečný stav náradí
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Používá správnou techniku 	Úpoly <ul style="list-style-type: none"> • Přetahy a přetlaky, úpolové odpory, střehový postoj, držení a pohyb v postoji 	Z, D, P, F, M, Hv

<p>➤ Uplatňuje již získané zkušenosti a dovednosti z her a sportů, chování fair play</p>	<p>Pohybové hry</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozvoj pohybových schopností a manipulace s náčiním • Hry pro rozvoj sociálních vztahů • Hry soutěživé <p>Sportovní hry</p> <ul style="list-style-type: none"> • Základní herní činnosti s míčem přihrávky, driblink, střelba • Herní kombinace, minihry a hry dle upravených pravidel • Hry podle pravidel (fotbal, malá kopaná, volejbal, košíková, nohejbal, florbal, házená, korfbal) 	
<p>➤ Uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v neznámém prostředí (příroda, silniční provoz), zvládat i dlouhodobější pobyt v přírodě</p> <p>➤ Zná základní zásady poskytování první pomoci a odsun raněného</p>	<p>Turistika</p> <ul style="list-style-type: none"> • Základní poznatky z turistiky (oblečení, obutí, způsob chůze, stravování, bezpečnost a hygiena v přírodě, zakládání a rušení tábořiště) • Základní turistické dovednosti, improvizované ošetření • Chůze v terénu do (6 - 12 km) 	

<ul style="list-style-type: none"> ➤ Zvládá bezpečný pohyb na bruslích 	<p>Bruslení</p> <ul style="list-style-type: none"> • Osvojování rovnováhy • Jízda vpřed (jedno a dvou oporová, zatáčení, brzdění) • Jízda vzad • Jízda na rychlost a vytrvalost • Jízda s hokejkou /chlapci/, přihrávky, střelba
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti, aktivně vstupovat do organizace svého pohybového režimu ➤ Uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí přírody, silničního provozu ➤ Odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem ➤ Předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobit jim svou činnost 	<p>Další pohybové aktivity</p> <ul style="list-style-type: none"> • Cvičení s náčiním (létající talíř, švihadla, guma stolní tenis, líný tenis, badminton) <p>Význam pohybu pro zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pohybový režim, pohybové aktivity, rekreační sport • Rozvoj rychlostních, vytrvalostních koordinačních schopností • Průpravná, kondiční, koordinační, relaxační cvičení • Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví**Předmět: Tělesná výchova****Ročník: 9.**

Očekávané výstupy	Učivo	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Při vytrvalosti uplatní i vůli ➤ Zvládá techniku atletických disciplín ➤ Zvládá přípravu na pohybovou činnost a její ukončení ➤ Získané dovednosti uplatní jako reprezentant školy 	Atletika <ul style="list-style-type: none"> • Běh vytrvalostní do 1500 m chlapci do 800 m dívky • Běh do 100 m chlapci do 60 m dívky, nízký start • Skok daleký • Skok vysoký • Základy štafet. běhu • Vrh koulí 4 kg chlapci, 3 kg dívky 	Osobnostní a sociální výchova <ul style="list-style-type: none"> • Cvičení v přírodě. Měř. vzdálenosti Výchova demokratického občana <ul style="list-style-type: none"> • Zásady slušnosti, odpovědnosti, tolerance, angažovaný přístup k druhým
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Zvládá kotoul, přemet stranou cvičební prvky na hrazdě i kruzích ➤ Zvládne obtížný prvek s dopomocí 	Gymnastika <ul style="list-style-type: none"> • Kotoul vpřed a vzad • Přemet stranou • Stoj na lopatkách, na rukou • Rovnovážné polohy • Hrazda - toč vzad, ručkování ve visu • Kruhy - svis a překoty, houpání, seskok • Kladina - chůze, rovnovážné postoje, změny poloh, obraty • Trampolína - skoky prosté • Koza - roznožka, skrčka • Bedna – roznožka, skrčka • Kondiční gymnastika 	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech <ul style="list-style-type: none"> • Evropa a svět nás zajímá • Spojení hudby a tance, hudební a taneční styly Multikulturní výchova <ul style="list-style-type: none"> • Lidské vztahy Environmentální výchova <ul style="list-style-type: none"> • Vztah člověka k prostředí Mediální výchova
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Používá správnou techniku 	Úpoly <ul style="list-style-type: none"> • Přetahy a přetlaky, úpolové odpory, střehový postoj, držení a pohyb v postoji 	<ul style="list-style-type: none"> • Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, práce v týmu • První pomoc,

<p>➤ Uplatňuje již získané zkušenosti a dovednosti z her a sportů, chování fair play</p>	<p>Pohybové hry</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozvoj pohybových schopností a manipulace s náčiním • Hry pro rozvoj sociálních vztahů • Hry soutěživé <p>Sportovní hry</p> <ul style="list-style-type: none"> • Základní herní činnosti s míčem přihrávky, driblink, střelba • Herní kombinace, minihry a hry dle upravených pravidel • Hry podle pravidel (fotbal, malá kopaná, volejbal, košíková, nohejbal, florbal, házená, korfbal) 	<p>technika cviků, bezpečný stav nářadí Z, D, P, F, M, Hv</p>
<p>➤ Uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v neznámém prostředí (příroda, silniční provoz), zvládat i dlouhodobější pobyt v přírodě</p> <p>➤ Zná základní zásady poskytování první pomoci a odsun raněného</p>	<p>Turistika</p> <ul style="list-style-type: none"> • Základní poznatky z turistiky (oblečení, obutí, způsob chůze, stravování, bezpečnost a hygiena v přírodě, zakládání a rušení tábořiště) • Základní turistické dovednosti, improvizované ošetření <ul style="list-style-type: none"> • Chůze v terénu do (6 - 12 km) 	

<ul style="list-style-type: none"> ➤ Zvládá bezpečný pohyb na bruslích 	<p>Bruslení</p> <ul style="list-style-type: none"> • Osvojování rovnováhy • Jízda vpřed (jedno a dvou oporová, zatáčení, brzdění) • Jízda vzad • Jízda na rychlost a vytrvalost • Jízda s hokejkou /chlapci/, přihrávky, střelba
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti, aktivně vstupovat do organizace svého pohybového režimu ➤ Uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí přírody, silničního provozu ➤ Odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem ➤ Předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobit jim svou činnost 	<p>Další pohybové aktivity</p> <ul style="list-style-type: none"> • Cvičení s náčiním (létající talíř, švihadla, guma stolní tenis, líný tenis, badminton) <p>Význam pohybu pro zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pohybový režim, pohybové aktivity, rekreační sport • Rozvoj rychlostních, vytrvalostních koordinačních schopností • Průpravná, kondiční, koordinační, relaxační cvičení • Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech

VÝCHOVA KE ZDRAVÍ

Charakteristika vyučovacího předmětu

Výchova ke zdraví přináší základní poznání o člověku v souvislosti s preventivní ochranou jeho zdraví. Učí žáky aktivně rozvíjet a chránit zdraví v propojení všech jeho složek (sociální, psychické a fyzické) a být za ně odpovědný. Žáci si upevňují hygienické, stravovací, pracovní i jiné zdravotně preventivní návyky, rozvíjejí dovednosti odmítat škodlivé látky, předcházet úrazům a čelit vlastnímu ohrožení v každodenních i mimořádných situacích. Rozšiřují a prohlubují si poznatky o rodině, škole a společenství vrstevníků, o přírodě, člověku i vztazích mezi lidmi a učí se tak dívat se na vlastní činnosti z hlediska zdravotních potřeb a životních perspektiv dospívajícího jedince a rozhodovat se ve prospěch zdraví. Vzhledem k individuálnímu i sociálnímu rozměru zdraví je vzdělávací předmět Výchova ke zdraví velmi úzce propojen s průřezovým tématem Osobnostní a sociální výchova, který je u nás vyučován jako samostatný předmět. Svým vzdělávacím obsahem předmět Výchova ke zdraví bezprostředně navazuje na obsah vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět, resp. obsah předmětu Výchova k občanství, čemuž odpovídá i zařazení jednotlivých témat.

Předmět směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k:

- poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty
- pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní i sociální pohody a k vnímání radostných prožitků z činností podpořených pohybem, příjemným prostředím a atmosférou příznivých vztahů
- poznávání člověka jako biologického jedince závislého v jednotlivých etapách života na způsobu vlastního jednání a rozhodování, na úrovni mezilidských vztahů i na kvalitě prostředí
- získávání základní orientace v názorech na to, co je zdravé a co může zdraví prospět, i na to, co zdraví ohrožuje a poškozuje
- využívání osvojených preventivních postupů pro ovlivňování zdraví v denním režimu, k upevňování způsobů rozhodování a jednání v souladu s aktivní podporou zdraví v každé životní situaci i k poznávání a využívání míst souvisejících s preventivní ochranou zdraví
- propojování zdraví a zdravých mezilidských vztahů se základními etickými a morálními postoji, s volným úsilím atd.

Předmět výchova ke zdraví je na naší škole vyučován v 6. a 9. ročníku v rozsahu 1 hodina týdně. Do rozvrhu bývá zařazován tak, aby bylo možné využít dvouhodinový blok střídavě pro předměty Vz a Vo.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	celkem	6. r.	7. r.	8. r.	9. r.	celkem
Hodin. dotace							1	0	0	1	2

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví**Předmět: Výchova ke zdraví****Ročník: 6.**

Očekávané výstupy	Učivo	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Správně chápe rozdíly mezi rodinami, rolemi v rodině ➤ Uplatňuje citlivý přístup tématům týkajících se rodin neúplných, nefunkčních, patologických ➤ Uvědomuje si vliv rozdílnosti rodinného prostředí na rozvoj a výchovu dítěte ➤ Správně komunikuje v různých situacích ➤ Je tolerantní k různým způsobům komunikace ➤ Rozvíjí sociální dovednosti, které přispívají k navázání a udržení kamarádství, lásky a přátelství ➤ Porozumí právům a povinnostem v rodinném životě, možnostem tvorby rodinného rozpočtu, hospodaření s financemi, vytváření rodinné pohody ➤ Pokusí se o aplikaci osvojených poznatků v konkrétních životních situacích, v konkrétní rodině 	<p>Rodina a širší sociální prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rodina – postavení a role ženy a muže • Vliv rodiny na rozvoj osobnosti dítěte • Komunikace • Komunikace v rodině • Komunikace mezi vrstevníky a ve společnosti dospělých • Modelové situace zaměřené na osvojení komunikačních dovedností • Kamarádství, přátelství, láska • Práva a povinnosti členů rodiny • Kdo si hraje, nezlobí • Rodina a domov • Komunikace v rodině • Rodina a bydlení 	<ul style="list-style-type: none"> • Jedinec, identita, společnost, stát, individualita, osobnost, rasismus, diskriminace, xenofobie, funkce rodiny, role, vzájemná tolerance a pomoc, emancipace, matriarchát, patriarchát, výchova, komunikace, kultura, polygamie, kompromis, hra, parta, kamarádství a přátelství, láska • Domov, domácí pohoda, domácí násilí, rozvod • Etická výchova • Komunikace – verbální / neverbální • Estetika, kultura, tradice, architektura stolování, servírování, etika ekonomika, finance, rodinný rozpočet

<ul style="list-style-type: none"> ➤ Analyzuje odlišnosti a naopak hledá souvislosti v péči o zdraví dítěte, o jeho citový, tělesný, rozumový a mravní vývoj v různých rodinách, v otázkách komunikace mezi rodiči a dětmi, odlišnostech bydlení a hospodaření ➤ Uvede přednosti a nedostatky soužití v rodině, možnosti pomoci a tolerance 	<ul style="list-style-type: none"> • zařízení a stolování • Ekonomika domácnosti • Jak sestavit domácí rozpočet 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Na konkrétním případě ze svého okolí umí přesvědčit o správnosti či nesprávnosti péče o zdraví ➤ Dokáže řešit konfliktní situace s co nejmenším dopadem na osobnost 	<p><u>Rozvoj osobnosti</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Tělesné a duševní zdraví • Vyrovnávání se s problémem (únik) – úvod 	<ul style="list-style-type: none"> • Zdraví, zdravý životní styl, prevence, konflikt, únik, nedorozumění, problém, psychosomatické onemocnění
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Dokáže řešit krizové situace s co nejmenším dopadem na osobnost ➤ Na konkrétním příkladě ze svého okolí umí odhalit možné příčiny šikanování ➤ Dokáže vyhledat kontaktní adresy a telefony na zařízení pro pomoc krizi ve svém okolí ➤ Rozvíjí sociální dovednosti jako je podpora, pomoc druhým, empatie, spolupráce a tolerance ➤ Na konkrétním případě ze svého okolí umí vysvětlit 	<p><u>Osobní bezpečí</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Způsoby chování v krizových situacích – šikanování, deviantní osoby • Způsoby chování při pobytu v různých prostředích • Dětská krizová centra, linky důvěry • Zdokonalování nácviku komunikace s linkou důvěry a jinými specializovanými službami • Beseda s policistou 	<ul style="list-style-type: none"> • Šikana, pasivní a agresivní formy, agresor, oběť • Etická výchova • Linka důvěry • Linka dětské pomoci • Centrum protidrogové prevence a terapie • tragédie, pohroma, katastrofa, havárie

<p>situaci a navrhně možné strategie pomoci</p>		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Cíleně používá bezpečnostní a ochranné prvky – jako chodec, cyklista ➤ V konkrétních situacích silniční a železniční dopravy uplatňuje bezpečné chování, které neohrožuje jeho osobu ani jiné účastníky ➤ Ošetří drobná i závažná poranění ➤ Dokáže naplánovat správný režim dne respektující zdravý životní styl ➤ Zdůvodní na konkrétním případě možnosti trávení volného času s přihlédnutím k aktivnímu odpočinku ➤ Zhodnotí nezastupitelné místo pohybových aktivit pro člověka ➤ Porozumí pravidlům prevence chorob, šíření nákazy, druhů postižení ➤ Pokusí se o aplikaci osvojených poznatků v konkrétních životních situacích ➤ Analyzuje odlišnosti v péči o zdraví dítěte, v preventivních opatřeních, pomůckách pro postižené, původu nákazy a vzniku onemocnění 	<ul style="list-style-type: none"> • Péče o zdraví, osobní hygiena, režim dne • Osobní hygiena, intimní hygiena chlapců a dívek • Odívání – různé příležitosti a činnosti • Režim dne – vedení záznamu o čase stráveném u televize, videa a počítače a jeho srovnání s časem věnovaným pohybu • Volný čas – diskuse • Člověk ve zdraví a nemoci • Infekční choroby • Postižení mezi námi • Klíče ke zdraví 	<ul style="list-style-type: none"> • Dopravní výchova • Počítačová gramotnost, psychická závislost na počítačích • Zdraví, nemoc, dědičnost, způsob života, životní a sociální prostředí stres, hygiena, původci nemocí, význam očkování, prevence přenosu infekčních chorob život s handicapem hlavní zásady péče o zdraví

<ul style="list-style-type: none"> ➤ Uvede přednosti a nedostatky prevence onemocnění a úrazů sebe sama a ostatních lidí 		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Dokáže vybrat správné poživatiny prospěšné lidskému organismu ➤ Zdůvodní na konkrétním případě škodlivost vlivu poživatin na zdravotní stav lidí ➤ Zhodnotí nezastupitelné místo zdravé výživy v péči o zdraví člověka ➤ Je schopen vyhledávat, třídít a využívat získané informace z odborné literatury, popř. jiných informačních zdrojů ➤ Dokáže vybrat energeticky vhodnou potravu, aby byla prospěšná lidskému organismu ➤ Zdůvodní na konkrétním příkladě důležitost vitamínů, minerálů pro zdraví člověka ➤ Vyhledá a zdůvodní nedostatek výživové hodnoty potravin, dále nedostatek potravin v rozvojových zemích, včetně otázek hladovění lidí 	<p>Zdravá výživa</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vliv výživy na zdravotní stav lidí • Výživová hodnota potravy, energetická spotřeba organismu • Způsoby technologie zpracování jednotlivých druhů potravin ve vztahu ke zdravé výživě • Sestavování jídelníčku • Hodnocení jídelníčku v rodině a ve školní jídelně z hlediska zásad zdravé výživy • Recept na přípravu jednoduchého pohoštění ze studené kuchyně 	<ul style="list-style-type: none"> • Výživa, zdravá výživa, živiny, poživatiny, potraviny, pochutiny, energetická hodnota, dieta, jídelníček, vitamíny, minerály, voda, pitný režim, úprava potravin, zásady zdravé výživy, nádorová onemocnění, kardiovaskulární onemocnění, cukrovka, obezita
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Chápe rozdíly mezi přátelstvím, láskou mateřskou a partnerskou ➤ Vysvětlí, proč zákon stanovuje věkovou hranici pro beztrestný pohlavní styk 	<p>Sexuální výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> • Proměny člověka v období dospívání • Vztahy mezi chlapci a děvčaty 	<ul style="list-style-type: none"> • Pohlaví, prepuberta, puberta, adolescence, hormony, sexualita, primární a sekundární znaky dospívání • Zdraví (sexuální výchova)

<ul style="list-style-type: none"> ➤ Charakterizuje zásady odpovědného chování v oblasti sexuality na elektronických médiích ➤ Pochopí důvody změn v hodnotové orientaci dospívajících 	<ul style="list-style-type: none"> • Sexuální zneužívání – pedofilie (viz osobní bezpečí) 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Na konkrétním případě u sebe sama, popř. ve svém okolí, se pokusí sestavit žebříček hodnot a možné změny podle situací, které změni zásadně pohled dítěte na svět ➤ Akceptuje systém hodnot a jejich změn u sebe a u jiného člověka ➤ Zdůvodní na konkrétním případě škodlivost vlivu kouření a alkoholu na lidský organismus ➤ Zhodnotí možné důsledky kouření a alkoholu na vznik nemocí člověka ➤ vyhledává, třídí a využívá informace z odborné literatury, popř. jiných informačních zdrojů 	<p>Prevence zneužívání návykových látek</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pozitivní životní cíle a hodnoty • Alkoholismus • Kouření • Propagace tabákových výrobků a alkoholu formou reklamy • Modelové situace zaměřené na nácvik způsobu odmítání • Centra odborné pomoci 	<ul style="list-style-type: none"> • Hodnota, hodnotový systém, etika, životní cíle, demokracie, lidská práva, droga, závislost, nikotin, pasivní kuřáctví, abstinenci příznaky, alkohol, otrava alkoholem, abstinenci, konzument, alkoholik
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Porozumí vztahům mezi násilím, nebezpečím a ohrožením zdraví a života ➤ Aplikuje osvojené poznatky o osobní bezpečí na situace ve svém běžném životě ➤ Analyzuje odlišnosti mezi nebezpečnou situací a agresí, mezi šikanou a škádlením, mezi drobným poraněním a stavem ohrožujícím život 	<p>Osobní bezpečí</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nebezpečné situace • Skupina vrstevníků a násilí • Agresoři a oběti • Každý chce dosáhnout úspěchu • Bezpečné sportování 	<ul style="list-style-type: none"> • Agrese, adrenalinové sporty, nedodržování pravidel ve sportu, v silničním provozu • Šikana - rysy, varianty, typy, způsoby obrany, legislativa budování zdravého sebevědomí • Dopravní předpisy a dopravní značení sportovní ochranné pomůcky

<p>➤ Hledá a uvede klady a zápory chování a jednání jedinců v situacích, které jsou v našem blízkém okolí (rodině, škole, partě,...)</p>	<ul style="list-style-type: none">• Bezpečnost silničního provozu• Násilí v sexualitě• Nacvičujeme první pomoc	<ul style="list-style-type: none">• Příčiny a formy sexuálního zneužití – prevence• Důležitá telefonní čísla• Vybavení domácí lékárničky, nácvik ošetření drobných poranění
--	--	---

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví**Předmět: Výchova ke zdraví****Ročník: 9.**

Očekávané výstupy	Učivo	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Odlišuje shody a rozdíly mezi funkční a dysfunkční rodinou ➤ Vysvětlí a uvede role členů rodiny a hodnoty důležité pro rodinné soužití ➤ Posoudí vztahy mezi rodiči a dětmi, včetně lásky a porozumění ➤ Analyzuje hlavní rysy rodiny v minulosti a vyvodí odlišnosti od současného pojetí rodiny ➤ Posoudí možné příčiny krizí v rodině včetně rozvodu a hledá možná řešení ➤ Odsuzuje domácí násilí a na příkladech uvede možnou prevenci tohoto násilí ➤ Vyhodnotí současnou ekonomickou zátíženost rodiny a posoudí případná opatření, včetně správného zacházení a hospodaření s penězi v rodinném rozpočtu ➤ Pochopí a posoudí kvality obou rodičů 	<p>RODINA</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rodina a její význam v současnosti • Rodina dříve a dnes aneb Bylo to dříve snadnější? • Detektivem rodinných vztahů aneb Hledá se ideální rodina ... • Rodinné krize aneb Je možné je zvládat? • Problémy současné rodiny • Rodičovské předpoklady aneb Jak být dobrým tátou a dobrou mámou • Rozpad rodiny aneb Co bude dál...? 	<ul style="list-style-type: none"> • Psychologické rodičovství • biologické rodičovství • matriarchální a patriarchální rodina, etická výchova • krizové situace v rodině, jejich příčiny a možná řešení • životní minimum • předpoklady pro výchovu dítěte, výchovné vzory • rozvodovost v ČR a ve světě • syndrom zavrženého rodiče
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Vysvětlí na příkladech souvislosti mezi fyzickým, 	<p>PÉČE O DUŠEVNÍ ZDRAVÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Péče o zdraví obohacuje náš život 	<ul style="list-style-type: none"> • Duševní stav člověka

<p>duševním a sociálním zdravím, posoudí vztah mezi uspokojováním potřeb člověka a hodnotou zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Analyzuje rizika ohrožující zdraví, např. stres, civilizační choroby, zneužívání návykových látek, nebezpečí na ulicích, ve škole apod., a navrhne účinná opatření ochrany zdraví ➤ Využívá různých relaxačních technik k překonávání únavy, stresu apod., k zachování zdraví a regeneraci organismu ➤ Dodržuje hygienu duše i těla jako prevenci onemocnění ➤ Aplikuje hry na sebepoznání a využívá je nejen k relaxaci, ale ke skutečnému poznávání sebe i druhých ➤ Pojmenuje příčiny civilizačních chorob, porozumí jim a dokáže navrhnout účinnou prevenci ➤ Optimálně využívá tělesnou aktivitu k udržení zdraví a posoudí aktivity vhodné pro lidi s postižením ➤ Dokáže pomoci lidem s postižením a podá jim informace o možnostech sportovního vyžití ➤ Zhodnotí význam preventivních prohlídek pro zachování zdraví a prevenci onemocnění 	<ul style="list-style-type: none"> • Péče o duševní zdraví aneb Ve zdravém těle zdravý duch... • Hygienou ke zdraví člověka aneb • Jak čistit svou duši • Hygiena všedního života aneb Čistota – půl zdraví... • Plán prevence civilizačních chorob aneb Jak se ubránit moderní době • Pohybem k tělesnému i duševnímu zdraví • Preventivní lékařské prohlídky 	<p>duševní rovnováha, motivace ke zdolávání potíží a překážek</p> <p>duševní zdraví</p> <p>duševní hygiena</p> <p>psychické napětí</p> <p>relaxace, meditace, jóga</p> <p>hygiena domácnosti</p> <p>prevence civilizačních chorob</p> <p>handicapovaní sportovci</p> <p>preventivní lékařské prohlídky</p> <p>očkovací průkaz</p> <p>prevence zubního kazu a paradentózy</p>
---	---	--

<ul style="list-style-type: none"> ➤ Aktivně se podílí na programech podpory zdraví 		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Vysvětlí a respektuje pravidla zdravého způsobu stravování ➤ Pojmenuje a posoudí vliv životního prostředí na výživu a zdraví člověka ➤ Rozpozná poruchy příjmu potravy, pojmenuje možné příčiny a navrhne prevenci ➤ Posoudí rozdíly mezi zdravou a nezdravou výživou a hledá souvislosti se vznikem některých civilizačních chorob ➤ Zhodnotí pozitiva a negativa alternativní výživy ➤ Navrhne jídelníček a posoudí jeho kvalitu pro vybranou skupinu lidí, a to podle věku, zátěže, pohlaví ➤ Analyzuje odlišnosti jídelníčků různých národů, dokáže posoudit jejich kvalitu a porovnat se zdravou výživou ➤ Vyhledá informace o cizorodých látkách v potravinovém řetězci a 	<p style="text-align: center;">ZDRAVÁ VÝŽIVA</p> <ul style="list-style-type: none"> • Význam zdravé výživy pro aktivní život • Malý človíček má hlad aneb Výživa kojence • Výživa dětí – sportovců • Výživa a zdravotní stav člověka aneb V nemoci je všechno jinak... • Zdravá výživa trochu jinak aneb • Zajímavosti z cizích kuchyní... • Zdravá výživa je půlkou našeho zdraví, ale pozor na cizorodé látky v potraviném řetězci • Jak se nestát obětí reklamy ve výživě 	<ul style="list-style-type: none"> • Stravovací návyky výživa kojenců a batolat • přirozená forma výživa • umělá výživa • porucha stravovacích návyků • konzervativní léčba • dietní léčba • obecné základy stravování nemocných • globalizace ve výživě • cizorodé látky v potraviném řetězci • kvalita výživy obyvatelstva • druhy reklamy • MV

<p>porozumí jim, hledá souvislosti se zdravou výživou</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Uplatňuje zdravé stravovací návyky jako prevenci vzniku civilizačních onemocnění ➤ Pochopí a vysvětlí nevhodné působení reklamy na zdravý životní styl a výživu 		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Chápe souvislosti mezi příčinami vzniku závislostí a chováním člověka ➤ Posoudí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek ➤ Dokáže se bránit vzniku závislostí kvalitním trávením volného času, rozvíjením vlastních zájmů ➤ Analyzuje společenská rizika užívání drog a navrhuje jejich možnou prevenci ➤ Vysvětlí a uplatňuje argumenty proti užívání drog ➤ Umí poradit sobě i druhým, kde hledat případnou odbornou pomoc při různých závislostech ➤ Porozumí tomu, co může přispět k prevenci závislostí, a aplikuje na konkrétních příkladech, zejména pak 	<p>PREVENCE ZNEUŽÍVÁNÍ NÁVYKOVÝCH LÁTEK</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prevence zneužívání návykových látek a společenská nebezpečnost • Důvody vzniku závislostí aneb Stojí za to se zamyslet, kde děláme chyby • Drogy aneb Jak se nestát závislým • Proč nebrat drogy? • Kdo nám může pomoci od závislosti? aneb Kde hledat a najít pomoc • Drogy a sport aneb Být první za každou cenu... • Jak jednat s lidmi, kteří jsou pod vlivem alkoholu nebo drog? aneb První pomoc při otravě návykovými látkami • Hra, nebo závislost? aneb Patologické hráčství, jeho rizika a možnosti léčby 	<ul style="list-style-type: none"> • Zneužívání návykových látek legalizace drog znaky závislosti sekta mediální gramotnost účinky závislosti prevence závislosti protidrogové instituce program „Harm reduction“ druhy dopingu antidopingové testy první pomoc při otravě návykovými látkami patologické hráčství závislosti závislost na počítačích

<p>vyhodnotí pozitivní znaky zdravého rodinného soužití v prevenci závislostí</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Vyhledá a zprostředkuje informace o protidrogových institucích a odbornících, kteří pomáhají závislým v daném regionu ➤ Na základě svých znalostí vyhodnotí situaci, jak jednat s lidmi pod vlivem alkoholu nebo drogy a navrhne postup první pomoci ➤ Dokáže rozpoznat varovné signály patologického hráčství a navrhne účinnou prevenci 		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Respektuje pravidla soužití mezi vrstevníky a ve společnosti a tím přispívá k utváření kvalitních mezilidských vztahů ➤ Svým chováním a jednáním respektuje potřebu jistoty a bezpečí a bojuje účinnými prostředky proti násilí v rodině, ve škole, ve společnosti lidí ➤ Vyhodnocuje konkrétní rizikové situace v silniční a železniční dopravě a vyvozuje bezpečné chování 	<p>OSOBNÍ BEZPEČÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lidská společnost a násilí • Osobní bezpečí aneb Co s chuligány, vandaly a zloději? • Osobní bezpečí a životní prostředí aneb Nebezpečí číhá na každém kroku • Bezpečnost silničního provozu 	<ul style="list-style-type: none"> • Podoby násilí <ul style="list-style-type: none"> týrání dětí sexuální zneužívání ochranné faktory umělecké grafity kriminalita mládeže a její prevence násilí ve sportu katastrofy a hromadná neštěstí chování obyvatelstva při mimořádných událostech úkoly CO úrazy v silničním provozu první pomoc etická výchova

<ul style="list-style-type: none"> ➤ Diskutuje o příčinách dopravních nehod a o jejich předcházení ➤ Aktivně se zapojuje do akcí školy podporujících snižování rizik a nehodovosti a podporující bezpečné chování v dopravě ➤ Analyzuje příčiny trestné činnosti mladistvých a dokáže navrhnout možnosti ochrany ➤ Varuje před různými podobami násilí a není lhostejný k týrání a zneužívání dětí i starých lidí ➤ Vyhodnotí různé situace vyvolávající násilí, uplatňuje obrannou komunikaci proti manipulaci a agresi ➤ Vyhledá a zhodnotí informace v legislativě ČR i EU, které ukládají povinnost dbát o bezpečí dítěte a starat se o své rodiče ➤ Projevuje odpovědné chování v situacích ohrožujících zdraví nebo život, poskytuje možnou pomoc, včetně první pomoci ve stavech ohrožujících život člověka ➤ Dokáže rozlišit různé projevy vandalismu, posoudit rozdíly mezi uměním a poškozováním majetku sprejery ➤ Hledá souvislosti mezi současným životním stylem 	<ul style="list-style-type: none"> • Poskytování první pomoci aneb Děláme všechno, co můžeme 	<ul style="list-style-type: none"> • Dopravní výchova
---	---	--

<p>a kriminalitou mládeže, navrhuje možnou prevenci</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Odmítá projevy rasismu, xenofobie a kterékoli formy nenávisti k lidem ➤ Rozlišuje katastrofy a hromadná neštěstí, dokáže posoudit význam integrovaného záchranného systému, civilní obrany apod. ➤ Navrhuje účinná opatření ke zvýšení bezpečnosti v silničním provozu, dodržuje pravidla silničního provozu a dbá o bezpečí své i ostatních ➤ Posoudí priority první pomoci a zhodnotí možnou ochranu při poskytování první pomoci 		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Podporuje pozitivní vztahy, jako jsou přátelství, různé podoby lásky, partnerské vztahy, vztahy manželské a rodičovské ➤ Respektuje sebe i druhé, projevuje empatii a toleranci a rozvíjí a aktivní naslouchání během dialogu ➤ Chápe etické normy v oblasti sexuálního chování ➤ Posoudí a vyhodnotí pravidla soužití v určité skupině ➤ Rozpozná změny v průběhu dospívání, umí na ně reagovat a dokáže respektovat a tolerovat odlišnosti druhého pohlaví 	<p>SEXUÁLNÍ VÝCHOVA</p> <ul style="list-style-type: none"> • Partnerské vztahy aneb Milovat a být milován • Máme se rádi, chceme lásku, na děti máme čas... • Plánované rodičovství aneb Jak prožít akt lásky bez komplikací • Následky klopýtnutí v lásce... • Kuplířství, prostituce, pornografie aneb Láska, nebo trestný čin? • Těhotenství, porod, péče o dítě aneb Stal se zázrak, vzniká nový život 	<ul style="list-style-type: none"> • Různé podoby lásky Vzory pro partnerství Osobní vlastnosti Sociální prostředí Rodinné prostředí Sexuální aktivity Necking Petting Soulož Prevence nechtěného těhotenství Prostředky plánovaného rodičovství Technika pohlavního styku Interrupce, miniinterrupce Prostituce Kuplířství Pornografie Mravnostní kriminalita Těhotenství a porod Genetická informace Umělé oplodnění

<ul style="list-style-type: none"> ➤ Posoudí vlastní předpoklady pro partnerské vztahy ➤ Porozumí sexuálnímu dospívání a reprodukčnímu zdraví, chápe rizika spojená s předčasným zahájením pohlavního života a s tím související důsledky ➤ Analyzuje možné příčiny rodičovství mladistvých a navrhne způsoby prevence ➤ Posoudí vhodné druhy antikoncepce a vysvětlí jejich význam při plánovaném rodičovství ➤ Vyjádří vlastní názor na odlišnosti v sexualitě (poruchu pohlavní identity, homosexualitu, sexuální deviace apod.) ➤ Porozumí technice pohlavního styku a uvědomí si všechna rizika nechráněného pohlavního styku (nechtěné těhotenství s následnou interrupcí, pohlavně přenosné choroby apod.) ➤ Posoudí a odmítá sexuální násilí, kuplířství, prostituci, pornografii jako praktiky komerčního sexu, snižující lidskou důstojnost ➤ Pochopí bio-psycho-sociální aspekty těhotenství, porodu a péče o dítě ➤ Analyzuje různé možnosti vedení porodu, např. přednosti a rizika alternativních porodů 	<ul style="list-style-type: none"> • Od malého štěstí k velké radosti aneb Jak človíček roste 	<p>Mateřství Šestinedělí</p>
---	--	----------------------------------

<p>➤ Zhodnotí význam připravenosti na manželství a rodičovství</p>		
<p>➤ Porozumí procesu vzniku nemoci a jejího vlivu na naše chování a jednání</p> <p>➤ Objasňuje a rozlišuje stadia v chování nemocného</p> <p>➤ Aplikuje postupy a využívá různé přístupy v péči o nemocného</p> <p>➤ Rozlišuje prvky léčebného režimu se zaměřením na stravování a podávání léků u nemocných</p> <p>➤ Zaujímá stanovisko k alternativním způsobům léčení a k prevenci civilizačních chorob</p>	<p>ČLOVĚK VE ZDRAVÍ A NEMOCI</p> <ul style="list-style-type: none"> • Člověk ve zdraví a nemoci • Rozumět a pomáhat nemocným • Stravování nemocných • Podávání léků • Sami sobě lékařem aneb prevence přírodními prostředky • Hrozba civilizačních chorob 	<ul style="list-style-type: none"> • Stadia chování nemocného člověka, léčebný režim, rekonvalescence, pacient, bolest, prevence nemocí, dieta, expirační doba léku, alternativní medicína, fytoterapie, civilizační choroby

VZDĚLÁVACÍ OBLAST - UMĚNÍ A KULTURA

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast **Umění a kultura** umožňuje jiné než pouze racionální poznávání světa a odráží nezastupitelnou součást lidské existence - umění a kulturu. Kulturu jako procesy i výsledky duchovní činnosti, umožňující chápat kontinuitu proměn historické zkušenosti, v níž dochází k socializaci jedince a jeho projekci do společenské existence, jako neoddelitelnou součást každodenního života (kultura chování, oblékání, cestování, práce). Umění jako proces specifického poznání a dorozumívání, v němž vznikají informace o vnějším i vnitřním světě a jeho vzájemné provázanosti, které nelze formulovat a sdělovat jinými než uměleckými prostředky.

Vzdělávání v této oblasti zahrnuje umělecké osvojování světa, tj. osvojování s estetickým účinkem. V procesu uměleckého osvojování světa dochází k rozvíjení specifického cítění, tvořivosti, vnímavosti jedince k uměleckému dílu a jeho prostřednictvím k sobě samému i k okolnímu světu. Součástí tohoto procesu je hledání a nalézání vazeb mezi druhy umění na základě společných témat, schopnosti vcítit se do kulturních potřeb ostatních lidí a jimi vytvořených hodnot a přistupovat k nim s vědomím osobní účasti. V tvořivých činnostech jsou rozvíjeny schopnosti nonverbálního vyjadřování prostřednictvím tónu a zvuku, linie, bodu, tvaru, barvy, gesta, mimiky atd.

V etapě základního vzdělávání je oblast Umění a kultura zastoupena vzdělávacími obory Hudební výchova a Výtvarná výchova. Oblast lze rozšířit o Dramatickou výchovu jako o obor doplňující, který je možno na úrovni školního vzdělávacího programu realizovat formou dalšího samostatného předmětu, projektu, kurzu apod.

Na 1. stupni základního vzdělávání se žáci seznamují prostřednictvím činností s výrazovými prostředky a s jazykem hudebního a výtvarného umění, ale také umění dramatického a literárního. S nimi se učí tvořivě pracovat, užívat je jako prostředků pro sebevyjádření. Poznávají zákonitosti tvorby, seznamují se s vybranými uměleckými díly, učí se je vzhledem ke svým zkušenostem chápat a výpovědi sdělované uměleckým dílem rozpoznávat a interpretovat.

S přechodem na 2. stupeň základního vzdělávání se otevírá cesta širšímu nazírání na kulturu a umění. Připomínají se historické souvislosti a společenské kontexty ovlivňující umění a kulturu. Inspirací k činnostem se stávají také díla literární a dramatická (divadlo, film), tvorba multimediální i samotné znakové systémy. Nalézání vztahů mezi jednotlivými druhy umění a uplatňování různorodosti výrazových prostředků při hledání variant řešení společně zvolených témat umožňují projekty. Ty otevírají společný prostor pro získání dovedností a poznatků překračujících rámec jednotlivých oborů a přispívají tak k osobitějšímu sebevyjádření i hlubšímu porozumění uměleckému dílu.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- pochopení umění jako specifického způsobu poznání a k užívání jazyka umění jako svébytného prostředku komunikace
- chápaní umění a kultury v jejich vzájemné provázanosti jako neoddelitelné součásti lidské existence; k učení se prostřednictvím vlastní tvorby opírající se o subjektivně jedinečné vnímání, cítění, prožívání a představy; k rozvíjení tvůrčího potenciálu, kultivování projevu a potřeb a k utváření hierarchie hodnot

spoluvytváření vstřícné a podnětné atmosféry pro tvorbu, pochopení a poznání uměleckých hodnot v širších sociálních a kulturních souvislostech, k tolerantnímu přístupu k různorodým kulturním hodnotám současnosti a minulosti i kulturním projevům a potřebám různorodých skupin, národů a národností

uvědomování si sebe samého jako svobodného jedince; k tvořivému přístupu ke světu, k možnosti aktivního překonávání životních stereotypů a k obohacování emocionálního života

zaujímání osobní účasti v procesu tvorby a k chápání procesu tvorby jako způsobu nalézání a vyjadřování osobních prožitků i postojů k jevům a vztahům v mnohotvárném světě

Cíle základního vzdělávání naplňované ŠVP Umění a kultura - ZŠ Plaňany

umožnit žákům osvojit si strategie učení a motivovat je pro celoživotní učení

podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů

vést žáky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci

rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých

připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako svébytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a naplňovali své povinnosti

vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací; rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, prostředí i k přírodě

učit žáky aktivně rozvíjet a chránit fyzické, duševní a sociální zdraví a být za ně odpovědný

vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi

Klíčové kompetence naplňované ŠVP Umění a kultura - ZŠ Plaňany

Kompetence k učení

- učí se prostřednictvím vlastní tvorby
tvoří na základě aktivního osvojování různých výtvarných a hudebních technik samostatně pozoruje a experimentuje
- vnímá hodnoty umění a kultury a pohlíží na ně jako na způsob poznávání světa, vnímá umělecké slohy a díla v jejich historickém kontextu
- poznává smysl a cíl učení (tvorby), posoudí vlastní pokrok učení (tvorby), kriticky zhodnotí výsledky svého učení (tvorby) a diskutuje o nich

Kompetence k řešení problémů

- kriticky myslí v souvislosti s posuzováním vlastní tvorby i uměleckého díla nenechá se odradit případným nezdarem a hledá různá řešení k uspokojivějšímu výsledku

- využívá možnosti volby vhodných výtvarných a hudebních technik
- ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů
- vyhledává vazby mezi druhy umění na základě podobnosti jejich znaků

Kompetence komunikativní

- k umění a kultuře přistupuje jako ke způsobu dorozumívání
- porozumí promluvám druhých lidí, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje
- rozumí různým typům záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění
- je schopen vést dialog či diskutovat o dojmu z uměleckého díla
- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

Kompetence sociální a personální

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj
- vytváří si celoživotní potřebu pohybovat se v estetickém prostředí
- využívá daného prostoru pro osobitý výtvarný i hudební projev

Kompetence občanské

- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot
- je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu
- seznámí se s významnými výtvarnými a hudebními uměleckými díly a jejich autory
- zajímá se o kulturní dění, vytváří si potřeby návštěv výstav výtvarných prací a hudebních koncertů
- respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům
- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí

Kompetence pracovní

- osvojuje si výtvarné a hudební techniky a nástroje, materiály i nástroje používá bezpečně a účinně, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky
- přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot
- dokáže na sebe vzít zodpovědnost za svěřený pracovní úkol

Kompetence digitální

- vyhledává a třídí informace
- prezentuje vlastní výsledky
- pracuje s informačními zdroji
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci

Průřezová témata v oblasti Umění a kultura:

Osobnostní a sociální výchova - rozvoj schopností poznávání, sebepoznání a sebepojetí, seberegulace a sebeorganizace, kreativita, nápad a originalita, komunikace, rozhodovací dovednosti, estetické souvislosti

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Evropa a svět nás zajímá, Jsme Evropané -evropské kulturní kořeny a kulturní dědictví, svébytnost kultur, vzájemné obohacování, - projekt Tvoříme dle světových malířů

Multikulturní výchova- kulturní diferenciaci, lidské vztahy, etnický původ, multikulturalita- vnímání rozmanitosti a harmonie

Environmentální výchova - vztah člověka k prostředí

Mediální výchova- tvorba mediálního sdělení

- práce v realizačním týmu - forma projektů (akce školy)

Pozn: Jednotlivá průřezová témata budou zařazena do výuky dle konkrétního zvoleného tématu hodin či projektů.

VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Výtvarná výchova pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy, které jsou nezastupitelným nástrojem poznávání a prožívání lidské existence. Tvořivý přístup k práci s nimi při tvorbě, vnímání a interpretaci vychází zejména z porovnávání dosavadní a aktuální zkušenosti žáka a umožňuje mu uplatňovat osobně jedinečné pocity a prožitky.

Výtvarná výchova přistupuje k vizuálně obraznému vyjádření (a to jak samostatně vytvořenému, tak přejatému) nikoliv jako k pouhému přenosu reality, ale jako k prostředku, který se podílí na způsobu jejího přijímání a zapojování do procesu komunikace.

V etapě základního vzdělávání je výtvarná výchova postavena na tvůrčích činnostech - tvorbě, vnímání a interpretaci. Tyto činnosti umožňují rozvíjet a uplatnit vlastní vnímání, citění, myšlení, prožívání, představivost, fantazii, intuici a invenci. K jejich realizaci nabízí výtvarná výchova vizuálně obrazné prostředky (dále jen prostředky) nejen tradiční a ověřené, ale i nově vznikající v současném výtvarném umění a v obrazových médiích. Tvůrčími činnostmi (rozvíjením smyslové citlivosti, uplatňováním subjektivity a ověřováním komunikačních účinků) založenými na experimentování je žák veden k odvaze a chuti uplatnit osobně jedinečné pocity a prožitky a zapojit se na své odpovídající úrovni do procesu tvorby a komunikace.

Obsahem Rozvíjení smyslové citlivosti jsou činnosti, které umožňují žákovi rozvíjet schopnost rozeznávat podíl jednotlivých smyslů na vnímání reality a uvědomovat si vliv této zkušenosti na výběr a uplatnění vhodných prostředků pro její vyjádření.

Obsahem Uplatňování subjektivity jsou činnosti, které vedou žáka k uvědomování si a uplatňování vlastních zkušeností při tvorbě, vnímání a interpretaci vizuálně obrazných vyjádření.

Obsahem Ověřování komunikačních účinků jsou činnosti, které umožňují žákovi utváření obsahu vizuálně obrazných vyjádření v procesu komunikace a hledání nových i neobvyklých možností pro uplatnění výsledků vlastní tvorby, děl výtvarného umění i děl dalších obrazových médií.

	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	celkem	6. r.	7. r.	8. r.	9. r.	celkem
Hodin. dotace	1	2	1	2	1	7	2	2	1	1	6

Vzdělávací oblast: Umění a kultura**Předmět: Výtvarná výchova****Ročník: 1.**

Očekávané výstupy	Učivo	Poznámky
	<ul style="list-style-type: none"> Výtvarné vyjádření skutečnosti 	
<ul style="list-style-type: none"> Rozvíjí své kreslířské schopnosti, ladí proporce mezi respektem k druhým a sebeprosazením 	<ul style="list-style-type: none"> Prožitek 	
	<ul style="list-style-type: none"> Experiment s barvou 	
<ul style="list-style-type: none"> Projevuje cit pro barevnou kompozici Uvažuje o souladu mezi funkcí a tvarem, kultivuje svou schopnost pracovat v kolektivu vrstevníků 	<ul style="list-style-type: none"> Výtvarné vyjádření skutečnosti – lidský výrobek 	<ul style="list-style-type: none"> OSV - 8
	<ul style="list-style-type: none"> Postava 	
<ul style="list-style-type: none"> Opakuje si a nazve jednotlivé barvy 	<ul style="list-style-type: none"> Světlá, tmavá, studená, teplá barva 	
	<ul style="list-style-type: none"> Rytmus, střídání barev 	
	<ul style="list-style-type: none"> Výtvarné vyjádření skutečnosti - příroda 	
	<ul style="list-style-type: none"> Výtvarné vyjádření vlastní fantazie 	<ul style="list-style-type: none"> OSV - 5
<ul style="list-style-type: none"> Posílí schopnost soustředění na výtvarnou akci 	<ul style="list-style-type: none"> Výtvarné vyjádření skutečnosti - pohádka 	
	<ul style="list-style-type: none"> Práce s barvou – míchání, překrývání 	
	<ul style="list-style-type: none"> Výtvarné vyjádření skutečnosti - rodina 	<ul style="list-style-type: none"> MuV - 1

	<ul style="list-style-type: none"> • Výtvarné vyjádření skutečnosti - ilustrace 	
<ul style="list-style-type: none"> • Vybere odpovídající technické výtvarné dovednosti 	<ul style="list-style-type: none"> • Dekorativní, prostorová práce 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Práce s barvou – zapouštění, rozfoukávání, dotváření 	
<ul style="list-style-type: none"> • Prohlubuje schopnost udržet pozornost, prohlubuje schopnost vcítění se 	<ul style="list-style-type: none"> • Výtvarné vyjádření vlastní fantazie 	
<ul style="list-style-type: none"> • Vyhledá působivé barevné kompozice 	<ul style="list-style-type: none"> • Práce dekorativní, prostorová – výtvarný rytmus 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Výtvarné vyprávění 	
<ul style="list-style-type: none"> • Ladí proporce, citlivě vnímá pocit sounáležitosti 	<ul style="list-style-type: none"> • Výtvarné vyjádření skutečnosti - zima 	
<ul style="list-style-type: none"> • Učí se účinně komunikovat 	<ul style="list-style-type: none"> • Práce dekorativní, rozvíjení smyslu pro prostor 	
<ul style="list-style-type: none"> • Zdokonalí své výtvarné dovednosti 	<ul style="list-style-type: none"> • Výtvarné vyjádření skutečnosti 	
<ul style="list-style-type: none"> • Hledá význam v neurčitém tvaru 		
<ul style="list-style-type: none"> • Uvědomuje si plynutí času 	<ul style="list-style-type: none"> • Výtvarné vyjádření skutečnosti – hádanka, báseň, říkanka 	
<ul style="list-style-type: none"> • Objeví výtvarnou hodnotu v barvách a tvarech přírody 	<ul style="list-style-type: none"> • Výtvarné vyjádření skutečnosti 	
<ul style="list-style-type: none"> • Objeví některé možnosti plastického vyjádření 	<ul style="list-style-type: none"> • Poznávání, zobrazování tvarů 	
<ul style="list-style-type: none"> • Rozvíjí kreslířské schopnosti 	<ul style="list-style-type: none"> • Výtvarné vyjádření vlastní fantazie 	
<ul style="list-style-type: none"> • Rozvíjí kreslířské schopnosti při tematické kresbě 	<ul style="list-style-type: none"> • Výtvarné vyprávění 	
<ul style="list-style-type: none"> • Posílí potřebu vyvolávat dobré emoce 	<ul style="list-style-type: none"> • Výtvarná hra 	

<ul style="list-style-type: none"> • Najde výtvarnou hodnotu zdánlivě obyčejných předmětů, které člověk využívá 	<ul style="list-style-type: none"> • Výtvarné vyjádření skutečnosti, svět přírody, rostliny 	<ul style="list-style-type: none"> • EV - 4
	<ul style="list-style-type: none"> • Výtvarné vyjádření skutečnosti - tvar 	
<ul style="list-style-type: none"> • Rozvíjí výtvarnou fantazii 	<ul style="list-style-type: none"> • Základní vlastnosti plastických materiálů 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Ilustrace 	
<ul style="list-style-type: none"> • Zažívá potěšení z výtvarných aktivit 	<ul style="list-style-type: none"> • Výtvarné vyjádření vlastní fantazie 	
<ul style="list-style-type: none"> • Obohatí a oživí své poznatky o přírodě 	<ul style="list-style-type: none"> • Pozorování přírodních tvarů, rozlišování barvy, struktury 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Výtvarné vyjádření skutečnosti, film 	
<ul style="list-style-type: none"> • Objevuje a dotváří význam náhodně vzniklých tvarů 	<ul style="list-style-type: none"> • Kombinace přírodních materiálů 	
<ul style="list-style-type: none"> • Všimá si ozvláštnění běžných věcí výtvarným zásahem 	<ul style="list-style-type: none"> • Dotváření přírodnin 	
<ul style="list-style-type: none"> • Zvládá vztah mezi svými reálnými možnostmi a svým přáním 	<ul style="list-style-type: none"> • Výtvarné vyjádření na základě četby 	

Vzdělávací oblast: Umění a kultura**Předmět: Výtvarná výchova****Ročník: 2.**

Očekávané výstupy	Učivo	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> Třídí a prohlíží přírodniny (využívá při výzdobě interiéru) 	<ul style="list-style-type: none"> Výtvarné vyjádření vlastní fantazie (přírodní koláž) 	
<ul style="list-style-type: none"> Ověří platnost postupů pro smíchávání jednotlivých barev 	<ul style="list-style-type: none"> Práce s barvou (experimentování) 	
	<ul style="list-style-type: none"> Výtvarné umění a životní prostředí (aktivní práce s ilustrací) 	
<ul style="list-style-type: none"> Ověří všechny druhy podkladů pro výtvarnou práci (vlhký, škrobový, klovatinový) 	<ul style="list-style-type: none"> Výtvarné vyjádření skutečnosti 	
	<ul style="list-style-type: none"> Práce dekorativní, prostorová 	
<ul style="list-style-type: none"> Vyjádří určitou fázi podzimního dne Zvolí barevné tóny 	<ul style="list-style-type: none"> Výtvarné vyjádření skutečnosti 	
	<ul style="list-style-type: none"> Výtvarné vyjádření vlastní fantazie 	
<ul style="list-style-type: none"> Vyzkouší všechny varianty smíchávání barev 	<ul style="list-style-type: none"> Práce s barvou 	
	<ul style="list-style-type: none"> Výtvarné vyjádření skutečnosti 	
	<ul style="list-style-type: none"> Výtvarné vyprávění 	
<ul style="list-style-type: none"> Vyjádření některé ze dvojic protikladů 	<ul style="list-style-type: none"> Výtvarné vyjádření vlastní fantazie 	

	<ul style="list-style-type: none"> • Výtvarné umění a životní prostředí (aktivní práce s ilustrací) 	
<ul style="list-style-type: none"> • Získá vlastní zkušenost 	<ul style="list-style-type: none"> • Práce s barvou 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Výtvarné vyjádření skutečnosti 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Výtvarné vyjádření skutečnosti 	
<ul style="list-style-type: none"> • Vytvoří dekorativní motiv zhušťování a oddalování linií 	<ul style="list-style-type: none"> • Práce dekorativní, prostorová 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Výtvarné vyjádření vlastní fantazie 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Výtvarné umění a životní prostředí (seznamování s různými druhy výtvarného umění) 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Výtvarné vyjádření skutečnosti 	
<ul style="list-style-type: none"> • Zachytí několik částí děje v časové následnosti 	<ul style="list-style-type: none"> • Výtvarné vyprávění 	
<ul style="list-style-type: none"> • Stavuje, spojuje prostorové objekty, provádí jejich barevné sjednocení 	<ul style="list-style-type: none"> • Práce dekorativní, prostorová 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Výtvarné vyjádření skutečnosti 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Výtvarné vyjádření skutečnosti 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Výtvarné vyjádření vlastní fantazie 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Výtvarné vyjádření skutečnosti 	
<ul style="list-style-type: none"> • Sleduje změnu kvality barev vzniklých smícháním 	<ul style="list-style-type: none"> • Práce s barvou 	

	<ul style="list-style-type: none"> • Výtvarné vyprávění 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Výtvarné umění a životní prostředí (rozvíjení smyslu pro krásu přírody) 	
<ul style="list-style-type: none"> • Zachytí děj. celek na základě osobního zážitku 	<ul style="list-style-type: none"> • Výtvarné vyjádření skutečnosti 	<ul style="list-style-type: none"> • OSV - 2
	<ul style="list-style-type: none"> • Výtvarné umění a životní prostředí (aktivní práce s ilustrací) 	<ul style="list-style-type: none"> • OSV - 10
<ul style="list-style-type: none"> • Vybere a zobrazí tvarově, hmatově a barevně zajímavý přírodní objekt 	<ul style="list-style-type: none"> • Výtvarné umění a životní prostředí (rozvíjení vztahu k životnímu prostředí) 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Výtvarné vyjádření skutečnosti 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Práce dekorativní, prostorová 	
<ul style="list-style-type: none"> • Pokusí se o figurativní vyjádření z fantazijních představ 	<ul style="list-style-type: none"> • Výtvarné vyjádření vlastní fantazie 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Výtvarné vyjádření skutečnosti 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Výtvarné vyprávění skutečnosti 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Výtvarné umění a životní prostředí (aktivní práce s ilustrací) 	
<ul style="list-style-type: none"> • Výtvarná reportáž z turistického pohybu (zpracovaná jako reportáž) 	<ul style="list-style-type: none"> • Výtvarné vyjádření skutečnosti 	
<ul style="list-style-type: none"> • Zachytí zákonitosti přírodního růstu 	<ul style="list-style-type: none"> • Výtvarné umění a životní prostředí (rozvíjení smyslu pro krásu přírody) 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Výtvarné vyjádření vlastní fantazie 	

Vzdělávací oblast: Umění a kultura**Předmět: Výtvarná výchova****Ročník: 3.**

Očekávané výstupy	Učivo	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Rozlišuje a pojmenovává vizuálně obrazné elementy ve vizuálně obrazných vyjádřeních, postihujících jeho zážitky, představy a zkušenosti ➤ Kombinuje vizuálně obrazné elementy k dosažení vizuálně obrazných vyjádření v plošných, objemových i prostorových vztazích - projevení vlastních životních zkušeností 	<ul style="list-style-type: none"> • Vizuálně obrazné prostředky pro vyjádření elementů - linie, tvar, objem, barevné kvality, jejich jednoduché vztahy • Rozvržení v obrazové ploše a objemu • Vytváření sestav ve statickém i dynamickém chápání interakce s realitou • Vizuálně obrazné prostředky pro vyjádření objektů a jejich jednoduchých seskupení • Reflexe zrakového vnímání v souvislosti s vnímáním ostatními smysly • Vizuálně obrazná vyjádření 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ OSV – 5 ➤ MuV - 2
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Rozlišuje rozdíly při vnímání události jednotlivými smysly, své zkušenosti verbalizuje a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření užívá různorodé prostředky ➤ Zkoumá i vizuálně obrazná vyjádření, jejichž interpretace je odlišná od jeho vlastní zkušenosti 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Kategorie představ, prožitků, zkušeností, poznatků - uplatňuje při vlastní tvorbě a interpretaci ➤ Typy vizuálně obrazných vyjádření ➤ Metody uplatňované v aktuálním pojetí výtvarného umění ➤ Zdroje autorství vizuálně obrazných vyjádření 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ VMEGS - 2

<ul style="list-style-type: none"> ➤ Nalézá na základě vlastních zkušeností komunikační obsah ve vizuálně obrazných vyjádřeních, která vybral, upravil, či samostatně vytvořil ➤ Uvědomuje si i různorodost interpretací vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k ní jako k možnému zdroji inspirace 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Individuální interpretace v pluralitní komunikaci ➤ Interpretace vlastní a interpretace uznávané sociálním okruhem ➤ Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ OSV – 9, 10
---	---	---

Vzdělávací oblast: Umění a kultura**Předmět: Výtvarná výchova****Ročník: 4.**

Požadované výstupy	Učivo	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • Identifikuje použité výtvarné prostředky 	<ul style="list-style-type: none"> • Skutečnost a její odraz ve výtvarném díle 	
<ul style="list-style-type: none"> • Pozoruje vyjádření pohybu, děje 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Spojení výtvarného díla se skutečností 	
<ul style="list-style-type: none"> • Tvoří asociační řady 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Výtvarná hra 	
<ul style="list-style-type: none"> • Shromáždí zajímavý obrazový materiál 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Různé způsoby výtvarného vyjádření 	<ul style="list-style-type: none"> • MuV - 4
<ul style="list-style-type: none"> • Všimá si využití daných prostředků 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Prostorová výtvarná forma 	
<ul style="list-style-type: none"> • Odliší zpracování plastické, malířské nebo kreslířské 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Plošná výtvarná forma – malířství, grafika 	
	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Využití světla 	
<ul style="list-style-type: none"> • Porovná výtvarné zpracování s konkrétním námětem 	<ul style="list-style-type: none"> • Výtvarné vyjádření ve vztahu k zobrazované skutečnosti 	
<ul style="list-style-type: none"> • Zobrazí jednoduchý předmět s charakteristickou strukturou 		
<ul style="list-style-type: none"> • Experimentuje s výtvarnými prostředky 	<ul style="list-style-type: none"> • Záměrné využití výtvarných prostředků 	<ul style="list-style-type: none"> • MV - 6
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Hledá barevné tónové odstíny 	<ul style="list-style-type: none"> • Barva jako výtvarný prostředek 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Využívá intenzitu, tloušťku a plynulost čar 	<ul style="list-style-type: none"> • Linie jako výtvarný prostředek 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Pokouší se odhalit záměr autora 	<ul style="list-style-type: none"> • Setkávání jednotlivých výtvarných prostředků – barvy, linie, plochy, světla 	<ul style="list-style-type: none"> • MuV - DigT-3
	<ul style="list-style-type: none"> • Kolorování lineární kresby Tematické kreslení 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Odliší prvky opakující se, podobné, kontrastní 	<ul style="list-style-type: none"> • Kompozice 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Vytvoří kompozici pomocí koláže 		

➤ Vytvoří návrh dekoru		
➤ Všimá si tvarového ozvláštnění	<ul style="list-style-type: none">• Výtvarné vyjádření skutečnosti, vycházející z odpozorování	
<ul style="list-style-type: none">• Přetvoří reálný námět do charakteru fantazijního		
<ul style="list-style-type: none">• Rozvíjí cit pro detail	<ul style="list-style-type: none">• Zvětšení detailu	

Vzdělávací oblast: Umění a kultura**Předmět: Výtvarná výchova****Ročník: 5.**

Očekávané výstupy	• Učivo	• Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Uplatňuje zkušenosti s barvou, kresbou ➤ Vhodně využívá redukované barevné škály ➤ Skládání a míchání barev a jejich odstínů. Barevné kontrasty ➤ Uplatňuje kontrast a vztah tvarů, ploch a barev v plošné kompozici ➤ Rozmísťuje barvy a tvary na ploše ve vztahu k zjednodušeným prvkům a celkové kompozici. Projevuje cit pro symetrii a asymetrii - využívá v kompozici, poznává různé způsoby výt. vyjádření ➤ Ověřuje výrazové možnosti písma v hravých, experimentálních činnostech s využitím hotového písma ➤ Rozlišuje užitkovou, materiální, technickou a estetickou stránku předmětů 	<ul style="list-style-type: none"> • Volný výtvarný projev doplněný pozorováním skutečnosti • Vyjádření kontrastu přírodních forem a pozadí, základní kompoziční principy <ul style="list-style-type: none"> • Vyjádření dějového celku se vztahem k prostředí, vyjádření prostorových vztahů Elementární poučení o teorii barev • Řešení úkolů dekorativního charakteru v ploše, zjednodušení prvků a jejich řazení v tvarové a barevné kompozici, symetrická, asymetrická řešení • Funkce písma (sdělná, výtvarná), dekorační prvek • Poznání výtvarných principů a možností některých materiálů pomocí experimentálního ověřování 	<ul style="list-style-type: none"> • OSV - 5 • MV - 7 • VMEGS – 1 • MV - DigT- 2 • MuV – 3

<ul style="list-style-type: none"> ➤ Využívá výrazové možnosti linie, plochy, tvaru a struktury - experimentuje, organizuje vlastní výtvarnou práci ➤ Seznamuje se s nimi prostřednictvím hry ➤ Postupně nabývá povědomí o smyslu, organizaci a funkci výtvarného díla, autorova záměru 	<ul style="list-style-type: none"> • Bytová tvorba z hlediska účelu. Dekorace, estetika, možnost změny funkce užitá na dekorativní • Výtvarný výraz linie • Rozvoj citlivého vztahu k materiálu a k jeho zpracování s ohledem na účel • Výtvarný výraz, jednoduché prostorové objekty • Funkce barev světlých, tmavých, teplých a studených jako prostorového činitele • Vztahy umění a skutečnosti 	<ul style="list-style-type: none"> • MV - DigT- 6
--	---	--

Vzdělávací oblast: Umění a kultura**Předmět: Výtvarná výchova****Ročník: 6.**

Požadované výstupy	Učivo	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Dovede vybrat, vytvořit a pojmenovat prvky výtvarného jazyka -co vše dokáže bod, linie, tvary, plocha, světlo a stín, rytmus, kontrast (uvědomuje si důsledek přitlaku a odlehčení ruky při použití různých kreslířských materiálů a nástrojů, ovládá vytvořit světlejší a tmavší plochy pomocí hustoty kladení linií, šrafování, dokáže experimentovat s různými druhy linie, umí řešit úkoly dekorativního charakteru za pomoci linie, umí vyjádřit prostorové vztahy, objevuje možnost různosti vyjádření, nachází svůj vlastní způsob vyjádření) • Dokáže se vyjádřit barvou, dovede pomocí barvy zaznamenat vizuální zkušenost, též zkušenost získanou ostatními smysly, umí ji užít pro záznam svých představ a fantazií Dokáže respektovat tvorbu svých spolužáků, komunikovat o ní a též se pokusí o vysvětlení výsledku své tvořivé činnosti ➤ Vnímá citlivěji své okolí, prostředí, v němž žije, začíná se orientovat v oblasti výtvarné kultury 	<ul style="list-style-type: none"> • Linie, bod, objemy, světlo a stín, kompozice - uspořádání prvků v ploše, kontrast, rytmus Lineární vyjádření skutečnosti - expresivní volný výtvarný projev doplňovaný pozorováním skutečnosti prostřednictvím kresebných technik (různé druhy linie - různé materiály) ➤ Výtvarné vyjádření barvou - elementární poučení o teorii barev - teplé, studené, doplňkové, míchání barev, barevné vztahy, psychologická funkce barvy - reflexe (př. barvy jednotlivých měsíců, barvy mých spolužáků, měsíční krajina.....) ➤ Výtvarné umění a životní prostředí (Landart vkus - kýč návštěva galerie, výstavy) 	<ul style="list-style-type: none"> • Vyjít z výtvarné hry, propojení s tvorbou výtvarných umělců Ukázky: O. Janeček - plynulá linie, H.von Marées - přerušovaná linie, D. Mrázková - rytmické řazení linií, R. Falk - šrafury, J. Smetana - kresba bez použití linie • Komunikační reflexe- vysvětlování a obhajoby tvorby

<ul style="list-style-type: none">• Dokáže uplatnit výtvarné zjednodušení ve vztahu k návrhu dekorativní plochy, užít písma a motivu v ploše	<ul style="list-style-type: none">• Dekorativní činnosti Dekorativní kompozice Plošné dekorativní činnosti s vazbou na kruh a čtverec - dělení plochy linií, barvou – stylizace, výrazová a estetická fce písma• Užité výtvarné umění Základní drátenické techniky, keramika - plošné předměty	<ul style="list-style-type: none">• Částečně se prolíná s částí "Lineární záznam skutečnosti"• Vánoční a velikonoční jarmark
--	---	---

Vzdělávací oblast: Umění a kultura**Předmět: Výtvarná výchova****Ročník: 7.**

Požadované výstupy	Učivo	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů. Uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků. Variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků ➤ Užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie ➤ Užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích, k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích - počítačová grafika, fotografie, video, animace ➤ Vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření. Porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření ➤ Rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v 	<p>ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Prvky vizuálně obrazného vyjádření -linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury. Vztahy a uspořádání prvků v ploše, objemu, prostoru a v časovém průběhu (podobnost, kontrast, rytmus, dynamické proměny, struktura), ve statickém i dynamickém vizuálně obrazném vyjádření ➤ Uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu -vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty (lineární, světlostní, barevné, plastické a prostorové prostředky a prostředky vyjadřující časový průběh) ve statickém i dynamickém vyjádření ➤ Reflexe a vztahy smyslového vnímání k vnímání ostatními smysly - vědomé vnímání a uplatnění mimovizuálních podnětů při vlastní tvorbě. Reflexe ostatních uměleckých druhů (hudebních, dramatických) ➤ Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření - 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Učivo i výstupy od 6. - 9. ročníku se objektivně shodují, v jednotlivých ročnících budeme vyučovat projektově, odlišnost se projeví v tematickém zaměření v jednotlivých ročnících a hloubce znalostí v oblasti dějin umění ➤ OSV ➤ MV ➤ Ostatní průřezová témata uvedená v úvodu použita dle zvoleného tématu hodiny

<p>rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného symbolického obsahu</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti, vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků ➤ Porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření. Vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů ➤ Ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích. Nalézají vhodnou formu pro jejich prezentaci 	<p>umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama. Výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě</p> <p>UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností ➤ Manipulace s objekty, pohyb těla, a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru, celku vizuálně obrazných vyjádření, a vyjádření proměn. Výběr, uplatnění a interpretace ➤ Typy vizuálně obrazných vyjádření - hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, sochařství, plastika, animovaný film, comics, fotografie, elektronický obraz, reklama, vizualizované dramatické akce, komunikační grafika. Rozlišení, výběr a uplatnění pro vlastní tvůrčí záměry ➤ Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením - hledisko jejich vnímání (vizuální, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, symbolická, založená na smyslovém vnímání, racionálně konstruktivní, expresivní) <p>OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Osobní postoj v komunikaci - jeho utváření a
---	--

zdůvodňování, důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých), kritéria jejich porovnávání, jejich zdůvodňování

- Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření - utváření a uplatnění komunikačního obsahu, vysvětlování a obhajoba výsledků tvorby a respektování záměru autora, prezentace ve veřejném prostoru, mediální prezentace
- Proměny komunikačního obsahu - záměry tvorby a proměny obsahu vizuálně obrazných vyjádření vlastních děl i děl výtvarného umění, historické kulturní a sociální souvislosti

Vzdělávací oblast: Umění a kultura**Předmět: Výtvarná výchova****Ročník: 8.**

Požadované výstupy	Učivo	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů. Uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků. Variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků ➤ Užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie ➤ Užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích, k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích - počítačová grafika, fotografie, video, animace ➤ Vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření. Porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření ➤ Rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v 	<p>ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prvky vizuálně obrazného vyjádření - linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury. Vztahy a uspořádání prvků v ploše, objemu, prostoru a v časovém průběhu (podobnost, kontrast, rytmus, dynamické proměny, struktura), ve statickém i dynamickém vizuálně obrazném vyjádření • Uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu -vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty (lineární, světlostní, barevné, plastické a prostorové prostředky a prostředky vyjadřující časový průběh) ve statickém i dynamickém vyjádření • Reflexe a vztahy smyslového vnímání k vnímání ostatními smysly - vědomé vnímání a uplatnění mimovizuálních podnětů při vlastní tvorbě. Reflexe ostatních uměleckých druhů (hudebních, dramatických) • Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření - umělecká výtvarná tvorba, 	<ul style="list-style-type: none"> • Učivo i výstupy od 6. - 9. ročníku se objektivně shodují, v jednotlivých ročnících budeme vyučovat projektově, odlišnost se projeví v tematickém zaměření v jednotlivých ročnících a hloubce znalostí v oblasti dějin umění

<p>rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného symbolického obsahu</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti, vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků ➤ Porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření. Vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů ➤ Ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích. Nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci 	<p>fotografie, film, tiskovina, televize, elektronická média, reklama. Výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě</p> <p>UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností • Manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru, celku vizuálně obrazných vyjádření a vyjádření proměn. Výběr, uplatnění a interpretace • Typy vizuálně obrazných vyjádření - hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, skulptura, plastika, animovaný film, comics, fotografie, elektronický obraz, reklama, vizualizované dramatické akce, komunikační grafika. Rozlišení, výběr a uplatnění pro vlastní tvůrčí záměry • Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením - hledisko jejich vnímání (vizuální, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, symbolická, založená na smyslovém vnímání, racionálně konstruktivní, expresivní). Reflexe a vědomé uplatnění při vlastních tvůrčích činnostech <p>OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKU</p> <ul style="list-style-type: none"> • Osobní postoj v komunikaci - jeho utváření a
---	---

	<p>zdůvodňování, důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých), kritéria jejich porovnávání, jejich zdůvodňování</p> <ul style="list-style-type: none">• Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření - utváření a uplatnění komunikačního obsahu, vysvětlování a obhajoba výsledků tvorby a respektování záměru autora, prezentace ve veřejném prostoru, mediální prezentace• Proměny komunikačního obsahu – záměry tvorby a proměny obsahu vizuálně obrazných vyjádření vlastních děl i děl výtvarného umění, historické kulturní a sociální souvislosti	
--	--	--

Vzdělávací oblast: Umění a kultura**Předmět: Výtvarná výchova****Ročník: 9.**

Požadované výstupy	Učivo	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů. Uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků. Variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků ➤ Užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie ➤ Užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích, k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích - počítačová grafika, fotografie, video, animace ➤ Vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření. Porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření ➤ Rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v 	<p>ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prvky vizuálně obrazného vyjádření - linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury. Vztahy a uspořádání prvků v ploše, objemu, prostoru a v časovém průběhu (podobnost, kontrast, rytmus, dynamické proměny, struktura), ve statickém i dynamickém vizuálně obrazném vyjádření • Uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu -vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty (lineární, světlostní, barevné, plastické a prostorové prostředky a prostředky vyjadřující časový průběh) ve statickém i dynamickém vyjádření • Reflexe a vztahy smyslového vnímání k vnímání ostatními smysly - vědomé vnímání a uplatnění mimovizuálních podnětů při vlastní tvorbě. Reflexe ostatních uměleckých druhů (hudebních, dramatických) • Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření - 	<ul style="list-style-type: none"> • Učivo i výstupy od 6. - 9. ročníku se objektivně shodují, v jednotlivých ročnících budeme vyučovat projektově, odlišnost se projeví v tematickém zaměření v jednotlivých ročnících a hloubce znalostí v oblasti dějin umění • OSV • Mediální výchova • Multikulturní výchova

<p>rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného symbolického obsahu</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti, vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků ➤ Porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření. Vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů ➤ Ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích. Nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci 	<p>umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskovina, televize, elektronická média, reklama. Výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě</p> <p>UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností • Manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru, celku vizuálně obrazných vyjádření a vyjádření proměn. Výběr, uplatnění a interpretace • Typy vizuálně obrazných vyjádření - hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, sochařství, plastika, animovaný film, comics, fotografie, elektronický obraz, reklama, vizualizované dramatické akce, komunikační grafika. Rozlišení, výběr a uplatnění pro vlastní tvůrčí záměry • Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením - hledisko jejich vnímání (vizuální, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, symbolická, založená na smyslovém vnímání, racionálně konstruktivní, expresivní). Reflexe a vědomé uplatnění při vlastních tvůrčích činnostech <p>OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKU</p>
---	---

- Osobní postoj v komunikaci - jeho utváření a zdůvodňování, důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých), kritéria jejich porovnávání, jejich zdůvodňování
- Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření - utváření a uplatnění komunikačního obsahu, vysvětlování a obhajoba výsledků tvorby a respektování záměru autora, prezentace ve veřejném prostoru, mediální prezentace
- Proměny komunikačního obsahu - záměry tvorby a proměny obsahu vizuálně obrazných vyjádření vlastních děl i děl výtvarného umění, historické kulturní a sociální souvislosti

HUDEBNÍ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Hudební výchova vede žáka prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových činností k porozumění hudebnímu umění a hudbě, k jejímu aktivnímu vnímání a využívání jako svébytného prostředku komunikace. V etapě základního vzdělávání se tyto hudební činnosti stávají v rovině produkce, recepce a reflexe obsahovými doménami hudební výchovy.

Hudební činnosti jako činnosti vzájemně se propojující, ovlivňující a doplňující rozvíjejí ve svém komplexu celkovou osobnost žáka, především však vedou k rozvoji jeho hudebnosti - jeho hudebních schopností, jež se následně projevují individuálními hudebními dovednostmi - sluchovými, rytmickými, pěveckými, intonačními, instrumentálními, hudebně pohybovými, hudebně tvořivými a poslechovými.

Prostřednictvím těchto činností žák může uplatnit svůj individuální hlasový potenciál při sólovém, skupinovém i sborovém zpěvu, své individuální instrumentální dovednosti při souborové hře a doprovodu zpěvního projevu, své pohybové dovednosti při tanci a pohybovém doprovodu hudby a v neposlední řadě je mu dána příležitost „interpretovat“ hudbu podle svého individuálního zájmu a zaměření.

Obsahem vokálních činností je práce s hlasem, při níž dochází ke kultivaci pěveckého i mluvního projevu v souvislosti s uplatňováním a posilováním správných pěveckých návyků.

Obsahem instrumentálních činností je hra na hudební nástroje a jejich využití při hudební reprodukci i produkci.

Obsahem hudebně pohybových činností je ztvárňování hudby a reagování na ni pomocí pohybu, tance a gest.

Obsahem poslechových činností je aktivní vnímání (percepce) znějící hudby, při níž žák poznává hudbu ve všech jejích žánrových, stylových i funkčních podobách, učí se hudbu analyzovat a interpretovat.

	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	celkem	6. r.	7. r.	8. r.	9. r.	celkem
Hodin. dotace	1	1	1	1	1	5	1	1	1	1	4

Metody výuky vedoucí k naplňování cílů a kompetencí

- komunikativní kruh
- aktivní sebehodnocení
- experimentování
- práce skupin
- výtvarné pexeso
- tvorba dle známých umělců

- konzultace se spolužáky a pedagogy
- poslech a rozbor hudebních skladeb
- hra na rytmické, příp. jiné hud. nástroje, zpěv
- rytmické a pohybové hry, tanec
- návštěvy výstav, koncertů, divadelních a filmových představení
- historické vycházky za uměleckými slohy
- učení v praxi - exkurze
- vyhledávání informací a jejich následná zpracování a prezentace
- absolventská práce - obhajoba
- veřejné prezentace - galerie ve škole, výstavy, jarmarky atd.
- práce s didaktickou technikou - medailony malířů, hud. skladatelů atd., záznamy výstav, technik, nahrávky koncertů, počítačové programy atd.

Vzdělávací oblast: Umění a kultura**Předmět: Hudební výchova****Ročník: 1.**

Očekávané výstupy	Učivo	Poznámky
➤ Sluchově rozliší řeč a zpěv	➤ Řeč - zpěv ➤ Dýchání, výslovnost, rytmus	➤ OSV - 1
• Je schopen sluchově rozlišit zvuky - tóny	➤ Zvuk - tón	
➤ Projevuje smysl a cit pro rytmus	➤ Seznámení s orffovskými nástroji, ostinátní doprovod jednoduchých písní	
• Je schopen pohybově reagovat na hudební doprovod	➤ Hudebně pohybové hry, pohyb podle hudby	➤ MuV - 1
➤ Rozliší charakter skladby	➤ Poslech - ukolébavka, pochod	➤ MuV - 2
• Postupně nabývá povědomí o odlišnostech vokální a instrumentální hudby	➤ Poslech vokální a instrumentální hudby	
➤ Zapamatuje si texty písní a je schopen dodržovat rytmus a intonovat	➤ Návčik 10 nových písní v rozsahu c1 - a1, ve 2/4 a 3/4 taktu	
	➤ Dlouhý, krátký tón	
	➤ Sluchové hry, hudební hádanky	➤ OSV - 5
	➤ Práce s písní - silně, slabě, hluboko, vysoko, pomalu, rychle, vesele, smutně	
	➤ Melodizace říkadel, hra na tělo	
➤ Rozpozná hru různých hudebních nástrojů	➤ Poslech - nástrojů - flétna, klavír, housle, kytara	
	➤ Vyjádření 2/4 a 3/4 taktu pohybem	

	➤ Modulace hlasu v souvislosti s textem - síla, tempo	
• Rozlišuje mužský, ženský, hlas	➤ Poslech - sborový zpěv (mužský, ženský, dětský hlas)	
➤ Poznává českou státní hymnu	➤ Poslech české státní hymny	
	➤ Poslech různých hudebních žánrů podle vlastního výběru žáků	
• Je schopen sluchově rozlišit známé melodie	➤ Hudební hádanky - dokončit píseň, opakování písni	

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Předmět: Hudební výchova

Ročník: 2.

Očekávané výstupy	Učivo	Poznámky
	➤ Opakování písní, hudební teorie z 1. ročníku	
	➤ Notový zápis	
	➤ Pohybový doprovod písně	
	➤ Tempo	
➤ Rozliší 2/4 a 3/4 takt	➤ 2/4 takt	
	➤ Dechová cvičení	
	• Dynamika (p, mf)	
➤ Provádí rytmicizaci textu	• Rytmicizace	
➤ Hraje si s říkadly, jazykolamy	• Rytmická hra, říkadla	
	➤ Melodie stoupá – klesá	
	➤ Refrén	
	➤ Pohybový doprovod písně	
	➤ Repetice	
	➤ Hudební nástroje	
➤ Pracuje s poslechovou skladbou (užití hudebních výrazových prostředků)	• Dynamika (p, mf, f)	
➤ Naučí se lidové a umělé písně z možného seznamu	• Lidová píseň	• MuV - 1
	• Polka, pochod	
	➤ Noty (půlová, čtvrt'ová, osminová)	

➤ Využívá dechových a hlasových cvičení	➤ Hlasová cvičení	
	➤ Pohybový doprovod písně	
	➤ Pomlky (čtvrt'ová, osminová)	
➤ Řeší hudební hádanky	➤ Artikulace - jazykolamy	
	➤ Hudba k tanci	
➤ Prohlubuje emocionální zážitek z hudby, pohybově vyjadřuje charakter melodie (hraní i různých hudebně pohybových her)	➤ Taneční pohyb	• OSV - 3
	• Kanón	
	• Opakování probraného učiva	

Vzdělávací oblast: Umění a kultura**Předmět: Hudební výchova****Ročník: 3.**

Očekávané výstupy	Učivo	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně ➤ Využívá správných pěveckých návyků ➤ Orientuje se v notovém zápise ➤ Rytmizuje a melodizuje jednoduché texty 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Pěvecký a mluvní projev ➤ Rytmus řeči a hudební rytmus ➤ Dvojhlas a vícehlas ➤ Intonace v dur a moll ➤ Grafický záznam vokální hudby 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ OSV - 9
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Hra na jednoduché hudební nástroje ➤ Rytmizace a melodizace, improvizace a stylizace ➤ Interpretace motivů, témat, jednoduchých skladbiček ➤ Grafický záznam melodie a skladby, notační programy 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Reaguje pohybem na znějící hudbu - vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Taktování, pohybový doprovod znějící hudby ➤ Pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby ➤ Orientace v prostoru 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Rozlišuje jednotlivé kvality tónů ➤ Rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje ➤ Odliší hudbu vokální, instrumentální ➤ Rozeznává některé hudební druhy a žánry 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Kvality tónů ➤ Vztahy mezi tóny ➤ Hudební výrazové prostředky ➤ Metrické, rytmické, dynamické, harmonické a výrazové změny v hudebním proudu ➤ Hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj ➤ Hudební styly a žánry ➤ Hudební formy ➤ Interpretace hudby 	

Vzdělávací oblast: Umění a kultura**Předmět: Hudební výchova****Ročník: 4.**

Očekávané výstupy	Učivo	Poznámky
➤ Při zpěvu váže tóny	• Repetice	
	➤ Legato- staccato	
	➤ Vztah předvětí – závětí	
	➤ Téma	
	➤ Dvojhlas	• OSV - 8
	➤ Stupňování – gradace uvnitř skladby	
	➤ Stupnice dur	
	➤ Tónika	
	➤ Osminová nota s tečkou	
	➤ Čtvrt'ová nota s tečkou	
	➤ G klíč	
	➤ Předznamenání – bé, křížek	
	➤ Hudební forma malá – a, b; a, b, a	
➤ Realizuje hru na tělo	• Rondo	
	• Polka	
➤ Nabývá povědomí o významu B. Smetany a A. Dvořáka	• Epizody ze života skladatelů poslouchané hudby	• VMEGS - 3
➤ Prodlužuje výdech		
➤ Orientuje se v zápisu jednoduché písňě	• Noty h1, c2,d2	
• Hraje lidovou píseň na Orffovy hudební nástroje	• Návčik písni	

<ul style="list-style-type: none"> • Doprovodí píseň dvěma tóny na melodické nástroje 		
	<ul style="list-style-type: none"> • Nácvik hudebně pohybových her 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Rytmizace textu 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Melodizace textu 	
<ul style="list-style-type: none"> • Taktuje na dvě a tři doby 	<ul style="list-style-type: none"> • Taktování 	
<ul style="list-style-type: none"> • Pracuje s poslechovými skladbami – rozezná některé z užitých hudebních výrazových prostředků 	<ul style="list-style-type: none"> • Práce s poslechovými skladbami 	
<ul style="list-style-type: none"> • Na základě vrozených dispozic vytváří pohybové improvizace 		

Vzdělávací oblast: Umění a kultura**Předmět: Hudební výchova****Ročník: 5.**

Očekávané výstupy	Učivo	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • Pracuje nejméně s písněmi (v dur i moll), s poslechovými skladbami a hudebně pohybovými hrami • Obměňuje a tvoří hudební motivy a aplikuje je při hře předvětí a závětí, pracuje přitom s notovým záznamem 	<ul style="list-style-type: none"> • Hudební výraz • Variace • Symfonický orchestr • Dirigent, sbormistr, kapelník • Stupnice moll (aiolská) • Dominanta • Polyfonie • Synkopa • Celý tón a půl tón • Noty h, e 2 • Skupiny not (osminových, šestnáctinových) • Koruna 	
<ul style="list-style-type: none"> • Chápe základní společenské fce. hudby • Nabyde povědomí o skladatelích významu J. S. Bacha, W. A. Mozarta, L. Janáčka, V. Nováka a dalšími podle uvážení vyučujícího 	<ul style="list-style-type: none"> • Epizody ze života skladatelů poslouchané hudby 	<ul style="list-style-type: none"> • MV - 4

Vzdělávací oblast: Umění a kultura**Předmět: Hudební výchova****Ročník: 6.**

Očekávané výstupy	Učivo	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách 	<ul style="list-style-type: none"> • Vícehlasý a jednohlasý zpěv, individuální hlasový projev a jeho využití při zpěvu i v dalších hudebně vých. činnostech, hra a tvorba doprovodů s využitím nástrojů Orffova instrumentáře 	<ul style="list-style-type: none"> • OSV – 5
<ul style="list-style-type: none"> • Uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého 	<ul style="list-style-type: none"> • Improvizace jednoduchých hudebních forem rozšiřování hlasového rozsahu, hlasová hygiena, hlasová nedostatečnost a některé způsoby její nápravy, mutace 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace 	<ul style="list-style-type: none"> • Nástrojová reprodukce melodií (motivků, témat, písní, jednoduchých skladeb), hra a tvorba doprovodů s využitím nástrojů Orffova instrumentáře 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě 	<ul style="list-style-type: none"> • Postihování hudebně výrazových prostředků, významné sémantické prvky užité ve skladbě (zvukomalba, dušermalba, pohyb melodie, pravidelnost a nepravidelnost hudební formy) a jejich význam pro pochopení hudebního díla 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Orientuje se v zápise písní 	<ul style="list-style-type: none"> • Orientace v notovém (grafickém) záznamu melodie 	

Vzdělávací oblast: Umění a kultura**Předmět: Hudební výchova****Ročník: 7.**

Očekávané výstupy	Učivo	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách 	<ul style="list-style-type: none"> • Vícehlasý a jednohlasý zpěv, rozšiřování hlasového rozsahu 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ VMEGS – 1
<ul style="list-style-type: none"> • Uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého 	<ul style="list-style-type: none"> • Vlastní vokální projev a vokální projev ostatních, hledání možností nápravy hlasové nedostatečnosti (transpozice melodie, využití jiné hudební činnosti) 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace 	<ul style="list-style-type: none"> • Nástrojová improvizace (jednoduché hudební formy) • Záznam hudby - noty 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku 	<ul style="list-style-type: none"> • Hudební skladba v kontextu s jinými hudebními i nehudebními díly, dobou vzniku, životem autora, vlastními zkušenostmi (inspirace, epigonství, kýč, módnost a modernost, stylová provázanost) 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu 	<ul style="list-style-type: none"> • Pohybový doprovod znějící hudby - taktování, taneční kroky, vlastní pohybové ztvárnění • Pohybové vyjádření hudby v návaznosti na sémantiku hudebního díla – pantomima, improvizace • Pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby – tempové, dynamické rytmičko - metrické, harmonické • Orientace v prostoru 	

Vzdělávací oblast: Umění a kultura**Předmět: Hudební výchova****Ročník: 8.**

Očekávané výstupy	Učivo	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • Dokáže vysvětlit, jak vznikala hudba a hudební nástroje • Uvede typické znaky pro hudbu jednotlivých uměleckých směrů, hudební formy a nástroje • Zná nejvýznamnější skladatele jednotlivých období a příklady jejich tvorby. Zajímavosti (např. popíše Mozartův vztah k Pražanům) • Snaží se vytvořit pozitivní postoj k uměleckému dílu 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Hudební dějiny – pravěk ➤ Hudba ve starověku ➤ Hudba v období románském a gotickém ➤ Renesance ➤ Hudba v období baroka ➤ Nové hudební formy v 17. stol., opera, kantáta oratorium, fuga ➤ Bach, Hendel, Vivaldi ➤ Hudba v období klasicismu, sonátová forma, věta ➤ Mozart, Beethoven, J. Haydn ➤ 19. stol. - romantismus ➤ Fr. Schubert, R. Wagner, G. Verdi ➤ Světová opera ➤ Artificiální hudba 20. stol., impresionismus ➤ Nová hudba, Stravinskij, expresionismus 	<ul style="list-style-type: none"> • VMEGS – 1
<ul style="list-style-type: none"> • Vysvětlí pojem vážná a populární hudba. Uvede, v jakých oblastech se hudba uplatňuje (k tanci, k práci, k filmu ...) • Porovná jazz s vážnou hudbou. Vypráví o vzniku jazzu, o hudbě černochoů a jejich těžkém životě v otroctví. Vysvětlí pojem spirituál a blues 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ USA jako kolébka jazzu ➤ Hudba amerických černochoů, rify ➤ Tradiční jazz, improvizace ➤ New Orleanský jazz ➤ Louis Armstrong ➤ Dixiland ➤ Swing ➤ Moderní jazz ➤ Hudba po 2. svět. v. 	

<ul style="list-style-type: none"> • Vyslechne jazzové ukázky. Vysvětlí pojem improvizace. Uvede významné jazzové interprety, hlavně L. Armstronga • Vysvětlí pojem rock a objasní, proč tato hudba vznikla. Vyjmenuje hlavní rysy v porovnání s vážnou hudbou. Z textů písní vyvodí, o čem se v rockových písních zpívá • Vyjmenuje všechny členy skupiny Beatles a zjistí základní informace o této skupině. Uvede názvy jejich písní a zjistí filmy, v kterých hráli • Vyjmenuje další rockové skupiny (Rolling Stones, Pink Floyd, Beach Boys ...) • Přinese nahrávky a poslechne si některé ukázky. Vyjádří vlastní názor na tuto hudbu 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Country and Western, evergreen ➤ Rock and Roll, rythm and blues ➤ Elvis Presley ➤ Rock 60. let ➤ The Beatles, Rolling Stones ➤ 70. a 80. léta v populární hudbě 	
<ul style="list-style-type: none"> • Dovede zazpívat nejznámější vánoční písně nebo koledy intonačně správně a z paměti 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Vánoční písně, koledy 	
<ul style="list-style-type: none"> • Orientuje se v notovém zápisu. Shrne vědomosti o stupnicích. Rozliší durovou od mollové. Vyjmenuje a zapíše stupnici C Dur a a moll 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Stupnice, tónina ➤ Akordy dur a moll, kytarové značky ➤ Takty, dirigování 	

<ul style="list-style-type: none"> • Vysvětlí kytarové značky, vysvětlí označení T, S, D, pokusí se o harmonizaci • Dokáže taktovat valčíkový rytmus. • Zopakuje si a předvede dirigování 2/4 i 4/4 taktu 		
<ul style="list-style-type: none"> • Zná moderní hudební nástroje a techniku spojenou se záznamem a přenosem hudby 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Moderní hudební nástroje, hudba a technika 	
<ul style="list-style-type: none"> • Zúčastní se nácviku a osvojí si základy poh. doprovodu - zejména country tance 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Poh. doprovody – tanec domorodých kmenů, country, twist, disko 	

Vzdělávací oblast: Umění a kultura**Předmět: Hudební výchova****Ročník: 9.**

Očekávané výstupy	Učivo	Poznámky
➤ Využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách	<ul style="list-style-type: none"> • Vícehlasý a jednohlasý zpěv, rozšiřování hlasového rozsahu, 	
➤ Zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Hudební dílo a jeho autor – hudební skladba v kontextu s jinými hudebními i nehudebními díly, dobou vzniku, životem autora, vlastními zkušenostmi (inspirace, epigonství, kýč, módnost a modernost, stylová provázanost) ➤ Hudební styly a žánry – chápání jejich funkcí vzhledem k životu jedince i společnosti, kulturním tradicím a zvykům ➤ Interpretace znějící hudby – slovní charakterizování hudebního díla (slohové a stylové zařazení apod.), vytváření vlastních soudů a preferencí 	
➤ Vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	➤ Umělecké slohy, provázanost různých druhů umění	
➤ Vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace	<ul style="list-style-type: none"> • Hra a tvorba doprovodů s využitím nástrojů Orffova instrumentáře, keyboardů a počítače, nástrojová improvizace (jednoduché hudební formy) 	

	<ul style="list-style-type: none"> • Záznam hudby - noty, notační programy (např. Capella, Finale, Sibelius) a další způsoby záznamu hudby 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užití hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku 	<ul style="list-style-type: none"> • Hudební skladba v kontextu s jinými hudebními i nehudebními díly, dobou vzniku, životem autora, vlastními zkušenostmi (inspirace, epigonství, kýč, módnost a modernost, stylová provázanost) 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Utváří si povědomí o našich nejvýznamnějších hudebních skladatelích a jejich významu pro českou kulturu 	<ul style="list-style-type: none"> • Významné české hud. osobnosti 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě 	<ul style="list-style-type: none"> • Nejběžnější tance 	

VZDĚLÁVACÍ OBLAST - ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

Charakteristika vzdělávací oblasti

Oblast Člověk a svět práce postihuje široké spektrum pracovních činností a technologií, vede žáky k získání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků.

Oblast Člověk a svět práce se cíleně zaměřuje na praktické pracovní dovednosti a návyky a doplňuje celé základní vzdělání o důležitou složku nezbytnou pro uplatnění člověka v dalším životě a ve společnosti. Tím se odlišuje od ostatních vzdělávacích oblastí a je jejich určitou protiváhou.

Žáci se učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu. V závislosti na věku žáků se postupně buduje systém, který žákům poskytuje důležité informace ze sféry výkonu práce a pomáhá jim při rozhodování o dalším profesním zaměření. Vzdělávací oblast je realizována na 1. stupni (1. – 5. ročník) a na 2. stupni (6., 7., 9. ročník).

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Člověk a svět práce je rozdělen na 1. stupni na čtyři tematické okruhy:

Práce s drobným materiálem
Konstrukční činnosti
Pěstitelské práce
Příprava pokrmů

Vzdělávací obsah oboru Člověk a svět práce je rozdělen na II. stupni do těchto tematických celků:

Práce s technickými materiály - 6., 7. ročník
Pěstitelské práce - 6., 7. ročník
Provoz a údržba domácnosti - 9. ročník
Příprava pokrmů – 7. ročník
Svět práce - 9. ročník
Využívání digitálních technologií - 9. ročník
Práce s laboratorní technikou - 9. ročník

	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	celkem	6. r.	7. r.	8. r.	9. r.	celkem
Hodin. dotace	1	1	1	1	1	5	1	1	0	1	3

V oblasti Člověk a svět práce usilujeme o naplňování těchto cílů:

- podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů
- vést žáky k všestranné a účinné komunikaci

- rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých
- připravovat žáky k tomu, aby naplňovali své povinnosti
- vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování, k svému prostředí i k přírodě
- učit žáky aktivně chránit své fyzické zdraví
- pomáhat žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci

Klíčové kompetence rozvíjené v rámci oblasti Člověka a svět práce:

Kompetence k učení

- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na přírodní, společenské a sociokulturní jevy
 - samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti

Kompetence k řešení problémů

- vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností
- vyhledá informace vhodné k řešení problémů, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení problémů, nenechá se odradit případným nezdarem
- samostatně řeší problémy, volí vhodné způsoby řešení, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů, přezkoumá řešení a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí

Kompetence komunikativní

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění

- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných ke kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

Kompetence sociální a personální

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
 - podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
 - přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

Kompetence občanské

- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu
- rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka
- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí a rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví

Kompetence pracovní

- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky
- přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot
 - využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření
 - rozvíjí své podnikatelské myšlení, orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, chápe podstatu, cíl a riziko podnikání

Oblast přispívá k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- pozitivnímu vztahu k práci a odpovědnému postoji k vlastní činnosti i činnosti druhých, k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce
- vytrvalosti a soustavnosti při plnění zadaných úkolů, uplatňování tvořivosti a vlastních nápadů při pracovní činnosti a k vynakládání úsilí na vytvoření kvalitního výrobku
- osvojení základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí, k organizaci a plánování práce a k používání vhodných nástrojů, nářadí a pomůcek při práci i v běžném životě
- poznání vybraných technologických výrobních postupů, materiálů a jejich užitných vlastností a k osvojení si různých způsobů práce s dostupnou mechanizací a technikou
- dodržování technologické kázně a uplatňování zásad hygieny, bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a k poskytnutí první pomoci
- chápání práce a pracovní činnosti jako příležitosti k seberealizaci, sebeaktualizaci a k rozvíjení svého podnikatelského myšlení
- orientaci v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce a osvojení potřebných poznatků a dovedností významných pro volbu vlastního profesního zaměření a pro další životní a profesní orientaci

Metody výuky vedoucí k naplňování cílů a kompetencí

- skupinová práce
- vzájemné hodnocení a sebehodnocení
- písemné zkoušení a testy
- samostatná práce, ve školní dílně, na školním pozemku, při řešení zadaných úloh, referátů a projektů
- volby témat prací
- prvky z kritického myšlení
- prvky z OSV
- práce s informacemi, třídění dat a výsledků
- práce na PC s internetem, s literaturou a časopisy při řešení zadaných samostatných, či skupinových prací
- laboratorní úlohy
- vánoční jarmak, velikonoční výstava, čarodějnice, čertovská škola a další projekty
- hodnocení, vzájemné hodnocení a sebehodnocení
- vyhledávání a třídění dostupných informací a získaných výsledků

Začlenění průřezových témat**Environmentální výchova**

Lidské aktivity a problémy ŽP – VI., VII., IX. ročník - integrace do předmětu
Vztah člověka k prostředí - VI., VII. ročník - integrace do předmětu

Výchova demokratického občana

Občan, občan. společnost a stát – IX. ročník – integrace do předmětu

Osobnostní a sociální výchovy

Osobnostní a sociální výchova, okruh 5 – I. stupeň

Multikulturní výchova

Multikulturní výchova, okruh 5 – I. stupeň

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce**Předmět: Člověk a svět práce****Ročník: 1.**

Očekávané výstupy	Učivo	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Překládá papír ➤ Vytrhává ➤ Slepuje ➤ Obkresluje ➤ Stříhá ➤ Zvolí vhodné pracovní nástroje ➤ Uplatňuje zásady bezpečnosti práce 	<ul style="list-style-type: none"> • Práce s papírem 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Stříhá 	<ul style="list-style-type: none"> • Práce s drobným materiálem 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Ohýbá 		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Spojuje 		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Určuje tvar materiálu a jeho barvu 		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Plánuje si práci, dodržuje následnost jednotlivých kroků pracovního postupu 		<ul style="list-style-type: none"> • OSV - 5
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Hněte, válí, stlačuje 	<ul style="list-style-type: none"> • Práce s modelovací hmotou 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Poznává vlastnosti materiálů – tvrdost a tvárnost 		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Poznává textilní materiály 	<ul style="list-style-type: none"> • Práce s textilem 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Odměřuje a navlékne niť 		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Pracuje s přízí a s plstí 		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Dodrží jednoduchý pracovní postup na výrobek z textilu 		

➤ Seznámí se s návodem a předlohou ve stavebnici	• Práce montážní a demontážní	
➤ Sestavuje podle návodu i vlastní fantazie		
➤ Porovnává různé techniky zpracování	• Lidové zvyky, tradice a řemesla	
➤ Vyzkouší některé z technik		
➤ Ošetřuje pokojové rostliny, zalévá, přesazuje	• Pěstitelské práce	
➤ Pěstuje některé plodiny, ověřuje podmínky jejich života		
➤ Poznává pěstitelské nářadí a pomůcky, správně s nimi pracuje		
➤ Udržuje pořádek a čistotu	• U nás doma	
➤ Ví, k čemu slouží základní vybavení kuchyně, jak s ním bezpečně zacházet		
➤ Provede jednoduchý nákup potravin		
➤ Vytvoří jednoduché pohoštění		
➤ Prostře sůl pro každodenní stolování		
➤ Používá pravidla slušného stolování		
➤ Užívá pracovní nástroje a vhodné pomůcky		
➤ Dodržuje bezpečnost a hygienu práce		
➤ Upevňuje své návyky při organizaci a plánování práce		

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce**Předmět: Člověk a svět práce****Ročník: 2.**

Očekávané výstupy	Učivo	Poznámky
	<ul style="list-style-type: none"> Práce s keramickou hmotou 	
<ul style="list-style-type: none"> Seznámí se s vlastnostmi papíru 	<ul style="list-style-type: none"> Práce s papírem 	
<ul style="list-style-type: none"> Pěstuje jednoduché plodiny (hrách, fazole) 	<ul style="list-style-type: none"> Pěstitelské práce: ošetřování pokojových rostlin (koutek přírody) 	
<ul style="list-style-type: none"> Hněte, válí, stlačuje 	<ul style="list-style-type: none"> Práce s modelovací hmotou 	
<ul style="list-style-type: none"> Osvojí si základy bezpečnosti práce 	<ul style="list-style-type: none"> Práce s papírem 	
<ul style="list-style-type: none"> Přidá, ubírá, ohýbá 	<ul style="list-style-type: none"> Práce s modelovací, tvrdnoucí hmotou 	
<ul style="list-style-type: none"> Propichuje, navléká, svazuje Seznámí se se základními pomůckami a nástroji 	<ul style="list-style-type: none"> Práce s drobným materiálem 	
	<ul style="list-style-type: none"> Práce s papírem 	
	<ul style="list-style-type: none"> Práce s keramickou hmotou 	
<ul style="list-style-type: none"> Slepuje, lisuje 	<ul style="list-style-type: none"> Práce s drobným materiálem 	
<ul style="list-style-type: none"> Odměří, navlékne nit, uzlík, přední steh 	<ul style="list-style-type: none"> Práce s různým materiálem (textil, sádra apod.) 	
	<ul style="list-style-type: none"> Práce s papírem 	
	<ul style="list-style-type: none"> Práce s papírem 	
	<ul style="list-style-type: none"> Práce s různým materiálem 	
<ul style="list-style-type: none"> Seznámí se s ukázkami tkaní, drhání, pečení vizovického cukroví a pečení perníku 	<ul style="list-style-type: none"> Lidové zvyky, tradice, řemesla 	

	<ul style="list-style-type: none"> • Poznávání na základě ukázek, ukázky techniky zpracování 	
<ul style="list-style-type: none"> • Seznamuje se s vlastnostmi materiálu (porovnání vlastnosti materiálu) 	<ul style="list-style-type: none"> • Práce s modelovací, tvrdnoucí hmotou 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Práce s papírem a kartonem 	
<ul style="list-style-type: none"> • Určuje vlastnosti materiálu 	<ul style="list-style-type: none"> • Práce s drobným materiálem 	
<ul style="list-style-type: none"> • Přišije knoflík, navlékne gumu 	<ul style="list-style-type: none"> • práce s různým materiálem 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Práce s papírem 	
<ul style="list-style-type: none"> • Ve školní kuchyni připraví jednoduché občerstvení 	<ul style="list-style-type: none"> • U nás doma: vybavení kuchyně, udržování pořádku a čistoty 	
<ul style="list-style-type: none"> • Sestaví modely podle předlohy a představy 	<ul style="list-style-type: none"> • Práce montážní a demontážní 	
<ul style="list-style-type: none"> • Ověřuje podmínky života rostlin • Navštíví exkurze do zahrady, na pole 	<ul style="list-style-type: none"> • Pěstitelské práce: kypření, zalévání pokojových rostlin 	
<ul style="list-style-type: none"> • Nalepuje, slepuje, rozřezává 	<ul style="list-style-type: none"> • Práce s papírem a kartonem 	
<ul style="list-style-type: none"> • Rozlišuje rub a líc tkaniny, vyrobí jednoduchý výrobek z textilu 	<ul style="list-style-type: none"> • Práce s různým materiálem 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Práce s keramickou hmotou 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Lidové zvyky, tradice, řemesla 	<ul style="list-style-type: none"> • MuV - 5
<ul style="list-style-type: none"> • Seznámí se a vyzkouší si jednoduché techniky zdobení kraslic 	<ul style="list-style-type: none"> • Poznávání na základě ukázek, ukázky techniky zpracování 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Práce s textilem 	

	<ul style="list-style-type: none"> • Práce s různým materiálem 	
<ul style="list-style-type: none"> • Seznámí se s druhy papíru v běžné praxi 	<ul style="list-style-type: none"> • Práce s papírem 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Práce s keramickou hmotou 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Práce s drobným materiálem 	
<ul style="list-style-type: none"> • Rozliší jednoduché formáty papíru 	<ul style="list-style-type: none"> • Práce s papírem 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Práce s modelovací, tvrdnoucí hmotou 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Práce s textilem 	
<ul style="list-style-type: none"> • Obkresluje podle šablony 	<ul style="list-style-type: none"> • Práce s papírem, kartonem 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Práce s různým materiálem 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Práce s keramickou hmotou 	
<ul style="list-style-type: none"> • Sestaví pohyblivé modely 	<ul style="list-style-type: none"> • Práce montážní a demontážní 	

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce**Předmět: Člověk a svět práce****Ročník: 3.**

Očekávané výstupy	Učivo	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • Stříhá, ohýbá, spojuje, propichuje, slepuje • Určuje vlastnosti • Rozlišuje materiál • Seznamuje se s nástroji a pomůckami k použitému materiálu • Udržuje pořádek • Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce 	<ul style="list-style-type: none"> • Vlastnosti materiálu • Pracovní pomůcky a nástroje • Jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce • Lidové zvyky, tradice, řemesla 	
<ul style="list-style-type: none"> • Provádí jednoduchou montáž a demontáž • Pracuje podle slovního návodu, předlohy, náčrtu • Dodržuje zásady bezpečnosti práce a hygieny 	<ul style="list-style-type: none"> • Montáž a demontáž 	
<ul style="list-style-type: none"> • Provádí jednoduché pěstitelské činnosti, pokusy a pozorování • Ošetřuje a pěstuje pokojové i jiné plodiny • Volí správné pomůcky, nástroje a náčiní • Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti 	<ul style="list-style-type: none"> • Ošetřování pokojových rostlin • Pěstování některých plodin • Pokusy a pozorování 	
<ul style="list-style-type: none"> • Orientuje se v základním vybavení kuchyně • Připraví jednoduché studené i teplé pokrmy • Dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování • Udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, hygienu 	<ul style="list-style-type: none"> • Kuchyň • Potraviny a jejich jednoduchá úprava • Úprava stolu a stolování 	

<ul style="list-style-type: none"> • Seznámí se s některými technikami 	<ul style="list-style-type: none"> • Lidové zvyky • Techniky zpracování 	
<ul style="list-style-type: none"> • Přidává, ubírá • Kultivuje hmatový vjem • Ovládá a používá nástroje • Uplatňuje obrazotvornost 	<ul style="list-style-type: none"> • Modelovací hmota 	
<ul style="list-style-type: none"> • Obkresluje, stříhá, proplétá, měří • Přesně stříhá • Zvyšuje složitost a nároky na kvalitu 	<ul style="list-style-type: none"> • Papír a karton 	<ul style="list-style-type: none"> • OSV - 5
<ul style="list-style-type: none"> • Používá přední, zadní a křížkový steh 	<ul style="list-style-type: none"> • Šití stehem • Druhy textilií • Jednoduchý výrobek z textilu 	

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce**Předmět: Člověk a svět práce****Ročník: 4.**

Očekávané výstupy	Učivo	Poznámky
➤ Osvojí si základy bezpečnosti a hygieny práce	• Bezpečnost při práci	
➤ Vystřihne jednoduchý symetrický tvar ➤ Podle návodu vytvoří skládanku ➤ Vystřihne složitější útvar ➤ Prostřihuje	• Práce s papírem a kartonem	
➤ Rozliší přírodní a technický materiál ➤ Vhodným způsobem kombinuje různé materiály	• Práce s drobným materiálem	
➤ Přidává	• Práce s modelovací hmotou	
➤ Ubírá		
➤ Ohýbá		
➤ Užívá přírodní materiály	• Lidové zvyky, tradice a řemesla	
➤ Navrhne a zrealizuje jednoduchou vánoční výzdobu		
➤ Vytvoří jednoduchou plošnou kompozici	• Práce montážní a demontážní	
➤ Vytvoří jednoduchou prostorovou kompozici		
➤ Šije předním stehem, zadním a křížkovým ➤ Ví, kdy se který druh stehu používá	• Práce s textilem	

<ul style="list-style-type: none"> ➤ Zvládne ošetření pokojové rostliny ➤ Umí přesadit a rosit, pozná, kdy a proč rostlina neprospívá ➤ Zná podmínky jejího života 	<ul style="list-style-type: none"> • Pěstitelské práce 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Všímá si vybavení kuchyně 	<ul style="list-style-type: none"> • U nás doma 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Zvládne přípravu jednoduchého pohoštění, úpravu zeleniny a ovoce za studena 		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Respektuje základní zásady správné výživy 		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Spojuje přírodní a technické materiály ve složitější celky 		<ul style="list-style-type: none"> • OSV - 5
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Zná vlastnosti materiálů 		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Organizuje a plánuje svojí práci 		

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce**Předmět: Člověk a svět práce****Ročník: 5.**

Očekávané výstupy	Učivo	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • Charakterizuje vlastnosti některých dostupných materiálů, vyjádří vlastními slovy jejich odlišnosti • Rozlišuje, třídí a určuje druhy materiálů • Má povědomost a orientuje se ve vhodných pomůckách a nástrojích - používá je účelně bezpečně • Organizuje si práci • Zná zásady hygieny a bezpečnosti práce 	<ul style="list-style-type: none"> • Práce s drobným materiálem • Stříhání, ohýbání, spojování, propichování, navlékání, svazování, slepování, lisování • Určování vlastností materiálů: tvar, barva, povrch, tvrdost • Rozlišování přírodních technických materiálů • Seznamování se základními nástroji a pomůckami, jejich účelem a způsobem použití, s jejich vlastnostmi • Vytváření návyku organizace a plánování práce • Osvojování si základů bezpečnosti a hygieny práce 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Provádí některé techniky ➤ Bezpečně experimentuje s různými technikami • Porovnává materiály a jejich vlastnosti • Má povědomost a orientuje se ve vhodných pomůckách a nástrojích - používá je účelně a bezpečně 	<ul style="list-style-type: none"> • Práce s modelovací hmotou • Hnětení, válení, stlačování, přidávání, ubírání, ohýbání, sušení, vaření, dělení na části • Poznávání vlastností materiálů: tvárnost, soudržnost, tvrdost • Porovnávání materiálů a jejich vlastností • Ovládání a používání nástrojů • Vhodný výběr materiálů i nástrojů a pomůcek, bezpečný způsob jejich použití • Požadavky na bezpečnost a hygienu práce 	
<ul style="list-style-type: none"> • Vystřihuje jednoduché symetrické geometrické 	<ul style="list-style-type: none"> • Práce s papírem a kartonem 	

<p>tvary z přeloženého papíru, obkresluje podle šablony, skládá, vystřihuje, stříhá, měří, lepí Dokáže posoudit vhodnost a vlastnosti používaných materiálů</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozlišuje a pojmenovává některé známé druhy papírů: novinový, balící, kreslicí, kancelářský, karton a další - navrhuje a rozpoznává vhodné materiály, pomůcky a nástroje • Podporuje ekologické stanovisko k jednotlivým materiálům, má snahu jeho výběr obhájit 	<ul style="list-style-type: none"> • Skládání, přehýbání, stříhání, trhání, lepení, vystřihování, nalepování, slepování, měření, sešívání, rozřezávání • Jednoduché kartonážní práce • Určování vlastností papíru • Rozlišování a pojmenování druhů papíru, tvarů a formátů • Vhodný výběr materiálů i nástrojů a pomůcek • Způsob použití • Požadavky na bezpečnost a hygienu práce 	
<ul style="list-style-type: none"> • Poznává rub a líc tkaniny • Rozlišuje, aplikuje, posuzuje vhodnost, umí použít aktivně některé druhy stehů • Navrhuje použitelnost, rozpoznává vhodné materiály <p>► Využívá, orientuje se v jednotlivých dílech, umí si stříh sám vyrobit</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uplatňuje jednoduché pracovní postupy • Umí vyrobit jednoduchý výrobek z textilu s dopomocí učitele • Samostatně vybírá a používá vhodné materiály, pomůcky a nástroje 	<ul style="list-style-type: none"> • Práce s textilem • Rozlišování textilií, rubu a líce tkaniny • Šití a sešívání jednotlivými stehy, jejich využití • Textilní materiály: jejich rozlišování a použitelnost k vhodným materiálům, nitě, bavlnky atd., jejich další využití • Práce jednoduchým stříhem • Vhodný výběr materiálů i nástrojů a pomůcek • Způsob jejich použití • Požadavky na bezpečnost a hygienu práce 	
<ul style="list-style-type: none"> • Dokáže se orientovat v předlohách návodech používaných stavebnic 	<ul style="list-style-type: none"> • Práce montážní a demontážní • Seznámení a návody, a předlohami stavebnic 	

<ul style="list-style-type: none"> • Provádí jednoduché montážní a demontážní práce podle předloh i vlastní fantazie, je schopen navrhnout, provést a popsat postup práce, postup a konečný výrobek je schopen obhájit • Uplatňuje při práci vlastní fantazii a představivost • Provádí demontáž a udržovací práce adekvátní k vlastnímu věku, možnostem. Samostatně navrhuje postup demontážních prací a i vhodné ekologické prostředky na údržbu, je schopen obhajoby svého výběru 	<p>jednotlivými díly a možnostmi jejich užití</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sestavování modelů podle předlohy, představy jednoduchých stavebnic • Vytváření vlastních plošných i prostorových kompozice stavebnicových prvků i volného materiálu • Práce se stavebnicemi • Sestavování jednoduchých pohyblivých modelů podle předlohy a představy • Sestavování jednoduchých modelů z konstrukčních stavebnice spojovacími díly a prvky • Montáž, demontáž, údržba • Poznávání a porovnávání některých materiálů a jejich vlastností, funkční využití • Požadavky na bezpečnost a hygienu práce • Osvojování s i správných pracovních dovedností, plánování si činnosti 	
<ul style="list-style-type: none"> • Dokáže vyrobit jednoduchou ozdobu, jiný předmět z přírodních materiálů • Využívá dostupného materiálu, samostatně rozhoduje o vhodnosti a použitelnosti vybraného materiálu i nástrojů a pomůcek • Umí samostatně používat některé jednoduché techniky 	<ul style="list-style-type: none"> • Lidové zvyky, tradice a řemesla • Poznávání z přímého kontaktu v regionu • Seznamování se s ostatními - z filmů, video, audio nahrávek, návštěv muzeí, exkurzí • Seznamování s různými technikami v praxi, ukázky technik a výrobků 	
<ul style="list-style-type: none"> • Určuje samostatně vhodnost množství 	<ul style="list-style-type: none"> • Pěstitelské práce 	

<p>zálivky, světelnosti a prostředí u některých nejběžnějších rostlin, - chápe důležitost rostlin užitkových a smysl pokoj. rostlin v životním prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> • Poznává některé běžné plodiny, jejich semena a plody • Rozhoduje se samostatně o vhodnosti a použití nástrojů • Pozoruje a využívá v běžném životě zjištěné a ověřené poznatky 	<ul style="list-style-type: none"> • Ošetřování pokojových rostlin - jejich smysl v životním prostředí, praktické využití, vazba a úprava • Pěstování plodin – praktické činnosti spojené s péčí o zahrádku -výběr vhodných zahradních nástrojů • Pokusy a pozorování – běžné praktické činnosti 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Bezpečně používá vybavení kuchyně, zná zásady hygieny při práci i po skončení práce s potravinami i jejich konzumaci. Samostatně vybírá a nakupuje potraviny, je spraven o jejich vhodnosti a zdravé výživě - stanoví možnosti skladování, orientuje se v informacích na obalu ➤ Nabyl povědomí o vhodnosti zpracování surovin ➤ Dokáže odhadnout situaci a vhodnost prostírání jí přizpůsobí ➤ Má povědomost o obsluze u stolu v mezích vlastních možností ➤ Zná a snaží se dodržovat zásady chování u stolu 	<ul style="list-style-type: none"> • U nás doma • Kuchyně – vybavení, udržování čistoty a pořádku, bezpečnost při obsluze přístrojů a spotřebičů • Potraviny – výběr, nákup, skladování • Příprava jednoduchých jídel • Nápoje, úprava zeleniny • Stolování - prostírání stolu - obsluha a chování u stolu 	

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce**Předmět: Člověk a svět práce****Ročník: 6.**

Očekávané výstupy	Učivo	Poznámky
PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň ➤ Řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a náradí ➤ Organizuje a plánuje svoji pracovní činnost ➤ Užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku ➤ Dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a náradím; poskytne první pomoc při úrazu; likviduje odpad vzniklý při výrobě 	<ul style="list-style-type: none"> • Práce se dřevem měření a orýsování, jednoduché řezání, pilování a rašplování, broušení, vrtání, dlabání, hoblování, spojování hřebíky a vruty, lepení, povrchová úprava • Práce s kovem měření a orýsování, stříhání, řezání, pilování, broušení, ohýbání, rovnání, vrtání, spojování • Práce s plasty měření a orýsování, řezání, stříhání, pilování, broušení, vrtání, tvarování teplem, lepení • V průběhu praktických činností získává žák základní poučení o materiálech, které používá a o bezpečnosti práce s nimi. V nezbytné míře a na uživatelské úrovni se zabývá vlastnostmi technických materiálů a jejich praktickým použitím (např. barvy, tmely, lepidla) • Rozeznávání různých druhů materiálů: dřevo - kov – plasty • Určování základních vlastností materiálů; fyzikálních, technických, technická zpracovatelnost • Práce s vhodnými nástroji a náradím • Řezivo, dřevařské polotovary: překližka, laťovka, dřevovláknité desky • Měkký drát, kovové fólie 	<p>Výrobky:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Značkovací kolík – dřevo • Podložka pod hrnek – dřevo • Brousítko na tužky – dřevo • Přívěsek na klíče – plast • Nůž na papír – plast • Olovnice – ocel • Zahradnická jmenovka - ocel, plast, dřevo <p>• PT: EV - 3; 4</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • Termoplasty - desky, fólie • Nářadí a pomůcky pro ruční opracování materiálu • Technický náčrt, čtení jednoduchého technického výkresu • Měření, orýsování • První pomoc při úrazu nářadím, materiálem, poučení o nebezpečí ohrožení zdraví - laky, barvy apod. 	
PĚSTITELSKÉ A CHOVATELSKÉ PRÁCE		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin ➤ Ošetřuje parkovou zeleň a udržuje prostředí v okolí školy ➤ Používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu 	<ul style="list-style-type: none"> • Základní podmínky pro pěstování rostlin; půda: prostředí pro pěstování rostlin, vlastnosti, zpracování půdy • Výživa rostlin: hnojení, agroekologické požadavky na pěstění; ochrana rostlin a půdy: příklady chorob, škůdců, plevelů; ochrana <ul style="list-style-type: none"> • Ochrana půdního fondu • Využití biologických metod v ochraně rostlin • Zelenina <ul style="list-style-type: none"> • Poznávání osiva, sadby a výpěstků • Základní vlastnosti osiva • Pěstování vybraných druhů zeleniny • Rychlení vybraného druhu • Péče o zeleň v blízkosti školy • Vliv rostlin na zdraví člověka a jeho psychiku, • Pěstování vybrané, rostliny z výsevu • Léčivé byliny • Léčivé účinky rostlin, rostliny jedovaté; alergie • Rostliny jako drogy a jejich zneužívání • Okrasná a parková zeleň 	<ul style="list-style-type: none"> • PT: EV - 3; 4

- Chápe podmínky chovu zvířat v domácnosti
- Dodržuje hygienu a zásady bezpečného kontaktu se zvířaty
- Dokáže poskytnout první pomoc při úrazu způsobeném domácími zvířaty

- Druhy okrasné zeleně, péče a údržba

- Podmínky chovu
- Hygiena a bezpečnost chovu
- První pomoc při úrazu způsobeném domácími zvířaty

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce**Předmět: Člověk a svět práce****Ročník: 7.**

Očekávané výstupy	Učivo	Poznámky
PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň ➤ Řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a náradí ➤ Organizuje a plánuje svoji pracovní činnost ➤ Užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku ➤ Dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a náradím; poskytne první pomoc při úrazu, likviduje odpad vzniklý při výrobě 	<ul style="list-style-type: none"> • Práce se dřevem • Měření a orýsování, jednoduché řezání, pilování a rašplování, broušení, vrtání, dlabání, hoblování, spojování hřebíky a vruty, lepení, povrchová úprava • Práce s kovem • Měření a orýsování, stříhání, řezání, pilování, broušení, ohýbání, rovnání, vrtání, spojování • Práce s plasty • Měření a orýsování, řezání, stříhání, pilování, broušení, vrtání, tvarování teplem, lepení • V průběhu praktických činností získává žák základní poučení o materiálech, které používá a o bezpečnosti práce s nimi. V nezbytné míře a na uživatelské úrovni se zabývá vlastnostmi technických materiálů a jejich praktickým použitím (např. barvy, tmely, lepidla) • Rozeznávání různých druhů materiálů: dřevo - kov – plasty • Určování základních vlastností materiálů; fyzikálních, technických, technická zpracovatelnost • Práce s vhodnými nástroji a náradím 	<p>Výrobky:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uhelník - dřevo • Dřevěná krabička - dřevo • Stojánek na ubrousky - • Dřevo • Hlavoлам - plast • Krabička - plast • Hlavoлам - kov (drát) • Řetízek - kov • Krabička z plechu - kov <p>• PT: EV - 3; 4</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • Řezivo, dřevařské polotovary: překližka, laťovka, dřevovláknité desky • Měkký drát, kovové fólie, tenký plech, drobné profily • Termoplasty - desky, fólie 	
PĚSTITELSKÉ PRÁCE		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin ➤ Ošetřuje parkovou zeleň a udržuje prostředí v okolí školy ➤ Používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu 	<ul style="list-style-type: none"> • Základní podmínky pro pěstování rostlin; půda: prostředí pro pěstování rostlin, vlastnosti, zpracování půdy; • Výživa rostlin: hnojení, agroekologické požadavky na pěstění; ochrana rostlin a půdy: příklady chorob, škůdců, plevele; ochrana • Ochrana půdního fondu • Využití biologických metod v ochraně rostlin • Zelenina: • Poznávání osiva, sadby a výpěstků, • Základní vlastnosti osiva, • Pěstování vybraných druhů zeleniny, • Rychlení vybraného druhu • Péče o zeleň v blízkosti školy • Vliv rostlin na zdraví člověka a jeho psychiku, • Pěstování vybrané, rostliny z výsevu • Léčivé byliny: • Léčivé účinky rostlin, rostliny jedovaté; alergie • Rostliny jako drogy a jejich zneužívání • Okrasná a parková zeleň. • Druhy okrasné zeleně, péče a údržba 	<ul style="list-style-type: none"> • PT: EV - 3; 4

PŘÍPRAVA POKRMŮ

<ul style="list-style-type: none"> ➤ Používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče ➤ Připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy ➤ Dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti ➤ Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni 	<ul style="list-style-type: none"> • Základní vybavení kuchyně, nádobí, náčiní, elektrické a plynové spotřebiče, • Moderní domácnost: mikrovlnná trouba, horkovzdušná trouba, fritovací hrnec a další (alespoň na informativní úrovni) • Úprava pokrmů za studena, studená kuchyně, • Stolování • Výběr, nákup a skladování potravin, cena, jakost, hmotnost, množství, hygiena • Bezpečnost a hygiena provozu, • Udržování pořádku a čistoty, • Mycí a čisticí prostředky 	
---	--	--

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce

Předmět: Člověk a svět práce

Ročník: 9.

Očekávané výstupy	Učivo	Poznámky
<u>PROVOZ A ÚDRŽBA DOMÁCNOSTI</u>		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů ➤ Správně zachází s pomůckami, nástroji, náradím a zařízením včetně údržby; provádí drobnou domácí údržbu ➤ Dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem 	<ul style="list-style-type: none"> ● Údržba domácnosti - úklid domácnosti, postupy, prostředky a jejich dopad na životní prostředí, odpad a jeho ekologická likvidace ● Elektrotechnika v domácnosti, elektrická instalace, elektrické spotřebiče, elektronika, sdělovací technika, funkce, ovládání a užití, ochrana, údržba, bezpečnost a ekonomika provozu ● Nebezpečí úrazu elektrickým proudem, první pomoc 	<ul style="list-style-type: none"> ● PT: EV – 3;4
<u>SVĚT PRÁCE</u>		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí ➤ Posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy ➤ Plánuje důležité životní kroky, přehodnocuje 	<ul style="list-style-type: none"> ● Trh práce – povolání lidí, druhy pracovišť, pracovních prostředků, pracovních objektů, charakter a druhy pracovních činností; požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní; rovnost příležitostí na trhu práce 	<ul style="list-style-type: none"> ● PT: VDO – 2

<p>dosažené cíle, hledá účinné strategie k dosahování cílů</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání ➤ Prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce ➤ Seznámí se s postupy při přijímání uchazečů o studium na středních školách a při přijímání do zaměstnání ➤ Zná práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů ➤ Zná možnosti podnikání - předpisy, účetnictví, daně, pojištění 	<ul style="list-style-type: none"> ● Volba profesní orientace – základní principy; sebepoznávání: osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti, sebehodnocení, vlivy na volbu profesní orientace; informační základna pro volbu povolání, práce s profesními informacemi a využívání poradenských služeb ● Možnosti vzdělávání – náplň učebních a studijních oborů, přijímací řízení, informace a poradenské služby ● Zaměstnání – pracovní příležitosti v obci (regionu), způsoby hledání zaměstnání, psaní životopisu, pohovor u zaměstnavatele, problémy nezaměstnanosti, úřady práce; práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů ● Podnikání – druhy a struktura organizací, nejčastější formy podnikání, drobné a soukromé podnikání 	
<u>VYUŽITÍ DIGITÁLNÍCH TECHNOLOGIÍ</u>		
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Ovládá základní funkce digitální techniky; diagnostikuje a odstraňuje základní problémy při provozu 	<ul style="list-style-type: none"> ● Digitální technika – počítač a periferní zařízení, digitální fotoaparát, 	

<p>digitální techniky</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Propojuje vzájemně jednotlivá digitální zařízení ➤ Pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi – cestování, obchod, vzdělávání, zábava ➤ Ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením ➤ Dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu ➤ Využívá digitální techniku při tvorbě absolventské práce 	<p>videokamera, přehrávače médií</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Digitální technologie – bezdrátové technologie, navigační technologie ● Počítačové programy pro zpracování hlasových a grafických informací – úpravy, archivace, střih; ● Praktická cvičení – Word, Excel, Power point ● Mobilní služby – operátoři, tarify ● Absolventská práce 	
--	---	--

DOPLŇUJÍCÍ VZDĚLÁVACÍ OBLAST – BAREVNÁ HODINA

Charakteristika předmětu

Barevná hodina již svým názvem evokuje pestrou skladbu činností, které se v ní realizují.

Předmět je v první řadě koncipován jako čas, určený k povídání o tom, čemu se děti učí a co se naučily. Je to čas hodnotící reflexe, čas rozhovoru. Čas ke zjišťování a k hodnocení, jak si dítě vede, k ocenění úspěchů, k rozpoznání potřeb, k prodiskutování dalších kroků k učení, k dohodnutí a stanovení cílů. Tento čas, který se dříve stával součástí jiných vyučovacích předmětů, je dále určen k zaznamenávání pokroků nejen v různých oblastech výuky, jako je osvojení nových znalostí a dovedností, ale také účast v činnostech přesahujících požadavky osnov. Prostor je dán zároveň rozvíjení různých zálib a aktivit v rámci mimoškolní činnosti, zvláštním dovednostem. Nedílnou součástí je vlastní sebehodnocení, práce s informační knihou. Z těchto požadavků na obsah předmětu vyplývá jeho časová dotace a postavení v rozvrhu – poslední vyučovací hodina v pátek nebo první hodina v pondělí (na 2. stupni s ohledem na sestavení rozvrhu).

Výše popsaná náplň barevné hodiny a její cíle, které jsou naplňovány ve všech ročnících od 2. až po 9. vždy podle skutečných a aktuálních potřeb učitele a dětí, popírají striktní rozdělení do měsíců a i do ročníků. S ohledem na jejich prostupnost a propojení nám zkušenosti s jejich zařazováním umožňují shrnout je do výše uvedené tabulky, která je orientační a splnění všech cílů není závazné.

Společné hodnocení si klade za cíl zejména:

- Povzbudit děti, aby volně a otevřeně hovořily o svých zkušenostech s učením
- Aby diskutovaly o konkrétních příkladech ze své práce
- Učí se uvažovat co dokázaly, co jim při tom pomohlo
- Dostávají příležitost uvažovat o tom, co by mohly dělat v budoucnu, co jim k dosažení těchto cílů dopomůže

Předmět je dále zaměřen na tyto cíle:

- Ukazování souvislostí učení s osobními zájmy, myšlenkami a představami
- Rozvíjení pocitu osobní zodpovědnosti
- Soustředění na oblasti, v nichž je dítě úspěšné
- Pomoc k poznání, v čem a jak se může zlepšit

V druhé řadě lze v barevné hodině naplňovat tyto cíle:

- Vytváření mentálních map jako východiska k plánování další práce
- Tvorba časového plánu
- Shrnování
- Předvádění, prezentace výsledků práce skupiny, jednotlivce

Barevná hodina vede žáky k naplňování těchto klíčových kompetencí:

Žák:

- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich
- vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností
- vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému
- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhájí svůj názor a vhodně argumentuje

	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	celkem	6. r.	7. r.	8. r.	9. r.	celkem
Hodin. dotace	1	1	1	1	1	5	1	1	1	1	4

Doplňující vzdělávací oblast**Předmět: Barevná hodina****Ročník: 1. – 9.**

Očekávané výstupy
➤ Hodnotí svou práci v uplynulém období
➤ Aktivně se zapojuje do her zaměřených na spolupráci
➤ Zvyšuje kulturu svého slovního projevu
➤ Umí si zorganizovat čas
➤ Umí se podpořit
➤ Je schopen vedení a organizování skupiny
➤ Dokáže neverbálně projevit své pocity
➤ Zvládá zátěžové situace
➤ Ví, kde hledat pomoc při obtížích
➤ Posiluje svou koncentraci
➤ Zdokonaluje svou paměť
➤ Řeší problémy
➤ Účastní se poznávacích her
➤ Umí požádat, poděkovat, odmítnout
➤ Ovládá své chování
➤ Je schopen naslouchat
➤ Zapojuje se do modelových her
➤ Je si vědom svých práv a povinností
➤ Řeší konflikty, toleruje druhého
➤ Rozvíjí své smyslové vnímání
➤ Dokončuje své nápady
➤ Pečuje o dobré mezilidské vztahy
➤ Hodnotí svou práci v uplynulém období

DOPLŇUJÍCÍ VZDĚLÁVACÍ OBLAST - ROZUMÍME PENĚZŮM

/disponibilní hodina/

Charakteristika předmětu

Předmět Rozumíme penězům s časovou dotací 1 hodina týdně získal svůj název podle projektu Rozumíme penězům zaměřeného na zvyšování finanční gramotnosti dětí, který je v jeho hodinách realizován. Několik vyučujících ZŠ Plaňany se účastnilo předpilotního ověření tohoto projektu a mají k dispozici nejen kompletní metodický materiál, ale i kontakty na odborníky v dané oblasti a možnost konzultovat průběh projektu s jeho tvůrci a ostatními začleněnými školami.

Záměrem projektu je zprostředkovat poznání, pochopení a používání

- základních principů hospodaření s penězi
- základní nabídky finančních produktů a služeb
- základních principů zodpovědného rozhodování

K dosažení očekávaných cílů chceme dojít prostřednictvím

- skupinové práce žáků (modelové domácnosti)
- řešením konkrétních modelových situací, spojených s finančním rozhodováním
- aplikací modelové situace do fiktivního rozpočtu domácnosti
- studiem a rozbořem informačních materiálů
- diskusí a konzultací s odborníky / diskusí nad odbornými materiály
- prožitkovými a aktivizujícími metodami výuky

Metodické zajištění

- Soubor metodicky zpracovaných lekcí:
 - modelová domácnost
 - dovolená
 - zvýšené náklady na bydlení
 - nákup automobilu
 - peníze
 - nové bydlení
 - investice
 - výhodné nákupy
 - půjčky a dluhy
 - smlouvy
 - osobní rozpočet
 - hospodaření státu
- Soubor informačních a pracovních listů
- Metodický a informační materiál pro učitele
- Tabulka pro vedení rozpočtu v počítačovém programu MS Excel

Vzdělávací oblast: Doplňující vzdělávací oblast

Předmět: Rozumíme penězům

Ročník: 9.

Očekávané výstupy	Učivo	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Umí si sestavit osobní rozpočet a analyzuje ho z pohledu příjmů a výdajů ➤ Plánuje svá rozhodnutí na základě jejich dopadu do osobního rozpočtu ➤ Zná základní pojmy vztahující se k oblasti osobních financí ➤ Pracuje s různými zdroji informací ➤ Třídí, hodnotí, analyzuje získané informace ➤ Zná různé formy peněžního styku ➤ Je si vědom úskalí, které v sobě skrývají reklamy, akční nabídky atd. 	<p>Hospodaření domácnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Domácnost ● Rozpočet domácnosti ● Vliv státu ● Ekonomická jistota domácnosti ● Osobní rozpočet dítěte <p>Odpovědné finanční rozhodování</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Co je finanční rozhodování ● Informace a práce s nimi ● Zadlužení osobní a zadlužení domácností ● Předlužení osobní a předlužení domácnosti <p>Peníze, finanční produkty a služby</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Peníze, svět peněz ● Platební styk – finanční služby ● Základní finanční produkty 	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci
podpůrných opatření

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

1. stupeň

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy – 1. období

žák

- čte s porozuměním jednoduché texty - 3. ročník
- rozumí pokynům přiměřené složitosti - 2. ročník
- dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání - 3. ročník
- zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním - 3. ročník
- píše písmena a číslice – dodržuje správný poměr výšky písmen ve slově, velikost, sklon a správné tvary písmen - 3. ročník
- spojuje písmena a slabiky - 2. ročník
- převádí slova z mluvené do psané podoby - 3. ročník
- dodržuje správné pořadí písmen ve slově a jejich úplnost - 3. ročník
- opisuje a přepisuje krátké věty - 3. ročník

Očekávané výstupy – 2. období

žák

- vypráví vlastní zážitky, jednoduchý příběh podle přečtené předlohy nebo ilustrací a domluví se v běžných situacích - 4. - 5. ročník
- má odpovídající slovní zásobu k souvislému vyjadřování - 4. - 5. ročník
- v mluveném projevu volí správnou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo řeči - 4. - 5. ročník
- popíše jednoduché předměty, činnosti a děje - 4. - 5. ročník
- opisuje a přepisuje jednoduché texty - 4. - 5. ročník
- píše správně a přehledně jednoduchá sdělení - 4. - 5. ročník
- píše čitelně a úpravně, dodržuje mezery mezi slovy - 4. - 5. ročník
- ovládá hůlkové písmo - 4. - 5. ročník
- tvoří otázky a odpovídá na ně - 4. - 5. ročník

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy – 1. období

žák

- rozlišuje všechna písmena malé a velké abecedy - 2. ročník
- rozeznává samohlásky (odlišuje jejich délku) a souhlásky - 3. ročník
- tvoří slabiky - 3. ročník
- rozlišuje věty, slova, slabiky, hlásky - 3. ročník
- píše velká písmena na začátku věty a ve vlastních jménech - 3. ročník

Očekávané výstupy – 2. období

žák

- pozná podstatná jména a slovesa - 4. - 5. ročník
- dodržuje pořádek slov ve větě, pozná a určí druhy vět podle postoje mluvčího - 4. - 5. ročník
- rozlišuje tvrdé, měkké a obojetné souhlásky a ovládá pravopis měkkých a tvrdých slabik - 4. - 5. ročník
- určuje samohlásky a souhlásky - 4. - 5. ročník
- seřadí slova podle abecedy - 4. - 5. ročník

- správně vyslovuje a píše slova se skupinami hlásek *dě-tě-ně-bě-pě-vě-mě* - 4. - 5. ročník

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

Očekávané výstupy – 1. období

žák

- pamatuje si a reprodukuje jednoduché říkanky a dětské básně - 1. ročník
- reprodukuje krátký text podle otázek a ilustrací - 2. ročník
- při poslechu pohádek a krátkých příběhů udržuje pozornost - 3. ročník

Očekávané výstupy – 2. období

žák

- dramatinuje jednoduchý příběh - 4. - 5. ročník
- vypráví děj zhlédnutého filmového nebo divadelního představení podle daných otázek - 4. - 5. ročník
- čte krátké texty s porozuměním a reprodukuje je podle jednoduché osnovy - 4. - 5. ročník
- určí v přečteném textu hlavní postavy a jejich vlastnosti - 4. - 5. ročník
- rozlišuje prózu a verše - 4. - 5. ročník
- rozlišuje pohádkové prostředí od reálného - 4. - 5. ročník
- ovládá tiché čtení a orientuje se ve čteném textu - 4. - 5. ročník

2. stupeň

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

žák

- čte plynule s porozuměním; reprodukuje text - 6. ročník
- komunikuje v běžných situacích, v komunikaci ve škole užívá spisovný jazyk - 6. ročník
- píše běžné písemnosti; podle předlohy sestaví vlastní životopis a napíše žádost; popíše děje, jevy, osoby, pracovní postup; vypráví podle předem připravené osnovy; s vhodnou podporou pedagogického pracovníka písemně zpracuje zadané téma - 6. - 9. ročník

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

žák

- orientuje se v Pravidlech českého pravopisu - 6. ročník
- pozná a určí slovní druhy; skloňuje podstatná jména a přídavná jména; pozná osobní zájmena; časuje slovesa -- 6. ročník
- rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk - 6. ročník
- rozezná větu jednoduchou od souvětí - 7. ročník
- správně píše slova s předponami a předložkami - 7. ročník
- ovládá pravopis vyjmenovaných slov - 6. ročník
- zvládá pravopis podle shody přísudku s podmětem - 6. - 9. ročník

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

žák

- orientuje se v literárním textu, nachází jeho hlavní myšlenku - 7. ročník
- ústně formuluje dojmy z četby, divadelního nebo filmového představení - 6. - 9. ročník
- rozezná základní literární druhy a žánry - 8. ročník
- dokáže vyhledat potřebné informace v oblasti literatury - 8., 9. ročník

CIZÍ JAZYK

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

1. stupeň

Očekávané výstupy – 1. období

ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

žák

- je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka - 1. ročník

Očekávané výstupy – 2. období

POSLECH S POROZUMĚNÍM

žák

- rozumí jednoduchým pokynům učitele - 1., 2. ročník

- rozumí slovům a frázím, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal - 1., 2. ročník

- rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování - 1., 2. ročník

MLUVENÍ

žák

- pozdraví a poděkuje - 1. ročník

- sdělí své jméno a věk - 2., 3. ročník

- vyjádří souhlas či nesouhlas, reaguje na jednoduché otázky - 4. ročník

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

žák

- rozumí slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal - 3. ročník

PSANÍ

žák

- je seznámen s grafickou podobou cizího jazyka - 3. ročník

2. stupeň

POSLECH S POROZUMĚNÍM

žák

- rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů - 6. ročník

- rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby - 7. ročník

MLUVENÍ

žák

- odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby - 7. ročník

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

žák

- rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů - 8. ročník

PSANÍ

žák

- reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby - 9. ročník

DALŠÍ CIZÍ JAZYK

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

2. stupeň

Očekávané výstupy

POSLECH S POROZUMĚNÍM

žák

- je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka - 7. ročník
- rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování - 7. ročník
- rozumí jednoduchým slovům - 7. ročník
- rozumí otázkám, které se týkají základních osobních údajů (zejména jména a věku) - 7., 8. ročník
- rozumí jednoduchým pokynům učitele - 7., 8. ročník

MLUVENÍ

žák

- pozdraví a poděkuje, vyjádří souhlas a nesouhlas - 7., 8. ročník
- sdělí své jméno a věk - 7., 8. ročník

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

žák

- rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu) - 8., 9. ročník

PSANÍ

žák

- reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby - 9. ročník

MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

1. stupeň

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE

Očekávané výstupy – 1. období

žák

- porovnává množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 20 - 2. ročník
- čte, píše a používá číslice v oboru do 20, numerace do 100 - 3. ročník
- zná matematické operátory $+$, $-$, $=$, $<$, $>$ a umí je zapsat - 2. ročník
- sčítá a odčítá s užitím názoru v oboru do 20 - 2. ročník
- řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20 - 3. ročník
- umí rozklad čísel v oboru do 20 - 3. ročník

Očekávané výstupy – 2. období

žák

- čte, píše a porovnává čísla v oboru do 100 i na číselné ose, numerace do 1000 - 4. ročník
- sčítá a odčítá z paměti i písemně dvouciferná čísla - 4. ročník
- zvládne s názorem řady násobků čísel 2 až 10 do 100 - 4. ročník
- zaokrouhluje čísla na desítky i na stovky s využitím ve slovních úlohách - 4. ročník
- tvoří a zapisuje příklady na násobení a dělení v oboru do 100 - 4. ročník
- zapíše a řeší jednoduché slovní úlohy - 4. ročník

- rozeznává sudá a lichá čísla - 4. ročník
- používá kalkulátor - 5. ročník

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

Očekávané výstupy – 1. období

žák

- modeluje jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek - 2. ročník
- doplňuje jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 20 - 2. ročník
- zvládá orientaci v prostoru a používá výrazy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahore, dole, vpředu, vzadu - 2. ročník
- uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi - 3. ročník

Očekávané výstupy – 2. období

žák

- vyhledá a roztrídí jednoduchá data (údaje, pojmy apod.) podle návodu - 5. ročník
- orientuje se a čte v jednoduché tabulce - 5. ročník
- určí čas s přesností na čtvrt hodiny - 5. ročník
- provádí jednoduché převody jednotek délky - 4. ročník
- uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s penězi - 4. ročník

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU

Očekávané výstupy – 1. období

žák

- pozná a pojmenuje základní geometrické tvary a umí je graficky znázornit - 2. ročník
- rozezná přímku a úsečku, narýsuje je a ví, jak se označují - 3. ročník
- používá pravítko - 3. ročník

Očekávané výstupy – 2. období

žák

- znázorní, narýsuje a označí základní rovinné útvary - 5. ročník
- měří a porovnává délku úsečky - 4. ročník
- vypočítá obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran - 4. ročník
- sestrojí rovnoběžky a kolmice - 5. ročník
- určí osu souměrnosti překládáním papíru - 4. ročník
- pozná základní tělesa - 4. ročník

NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY

Očekávané výstupy – 2. období

žák

- řeší jednoduché praktické slovní úlohy, jejichž řešení nemusí být závislé na matematických postupech - 4. ročník

2. stupeň

ČÍSLO A PROMĚNNÁ

Očekávané výstupy

žák

- písemně sčítá, odčítá, násobí a dělí víceciferná čísla, dělí se zbytkem - 6. ročník
- pracuje se zlomky a smíšenými čísly, používá vyjádření vztahu celek – část (zlomek, desetinné číslo, procento) - 7. ročník
- čte desetinná čísla, zná jejich zápis a provádí s nimi základní početní operace - 6. ročník
- provádí odhad výsledku, zaokrouhluje čísla - 6. ročník
- píše, čte, porovnává a zaokrouhluje čísla v oboru do 1 000 000 - 6. ročník

- používá měřítko mapy a plánu - 7. ročník
- řeší jednoduché úlohy na procenta - 7. ročník
- zvládá orientaci na číselné ose - 6. ročník

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

Očekávané výstupy

žák

- vyhledává a třídí data - 8. ročník
- porovnává data - 8. ročník
- vypracuje jednoduchou tabulku - 8. ročník
- užívá a ovládá převody jednotek délky, hmotnosti, času, obsahu, objemu - 6., 7. ročník
- zvládá početní úkony s penězi - 9. ročník

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU

Očekávané výstupy

žák

- vyznačuje, rýsuje a měří úhly, provádí jednoduché konstrukce - 6., 7. ročník
- vypočítá obvod a obsah trojúhelníka, čtverce, obdélníka, kruhu - 7., 8. ročník
- provádí jednoduché konstrukce - 6. - 8. ročník
- rozeznává a rýsuje základní rovinné útvary - 6. - 8. ročník
- sestrojí základní rovinné útvary ve středové a osově souměrnosti - 6. ročník
- vypočítá povrch a objem kvádru, krychle a válce - 6. - 8. ročník
- sestrojí síť základních těles - 6. - 8. ročník
- načrtne základní tělesa - 6. - 8. ročník
- zobrazuje jednoduchá tělesa - 6. - 8. ročník
- odhaduje délku úsečky, určí délku lomené čáry, graficky sčítá a odčítá úsečky - 6. ročník
- umí zacházet s rýsovacími pomůckami a potřebami - 6. ročník
- čte a rozumí jednoduchým technickým výkresům - 7. ročník

NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY

Očekávané výstupy

žák

- samostatně řeší praktické úlohy - 6. - 9. ročník
- hledá různá řešení předložených situací - 6. - 9. ročník
- aplikuje poznatky a dovednosti z jiných vzdělávacích oblastí - 6. - 9. ročník
- využívá prostředky výpočetní t - 6. - 9. ročník

INFORMATIKA

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

1. stupeň

DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE

Očekávané výstupy

žák

- využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periferie – 4. – 5. ročník
- respektuje pravidla bezpečné práce s hardware i software a postupuje poučeně v případě jejich závady, bezpečně se pohybuje v kyberprostoru – 4. – 5. ročník
- pracuje s textem a obrázkem v textovém a tabulkovém editoru – 5. ročník

ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ

- sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů blokového programování – 4. – 5. ročník

DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ

Očekávané výstupy

žák

- při vyhledávání informací na internetu používá jednoduché a vhodné cesty – 4. - 5. ročník
- předá informaci zakódovanou pomocí textu, čísel a obrázku – 4. – 5. ročník
- komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení – 4. – 5. ročník
- popíše konkrétní situaci a znázorní vztahy mezi objekty – 5. ročník

2. stupeň

DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE

Očekávané výstupy

žák

- ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu – 7. ročník
- minimalizuje riziko ztráty a zneužití dat – 7. ročník
- pojmenuje části počítače a popíše, jak spolu souvisí – 9. ročník
- dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi- 9. ročník
- přemýšlí nad riziky a dopady své digitální stopy – 9. ročník

GRAFIKA A MULTIMÉDIA

Očekávané výstupy

žák

- při vyhledávání na internetu hodnotí, srovnává a ověřuje fakta – 9. ročník
- zapojuje se do mediální komunikace – 9. ročník

3D TISK

Očekávané výstupy

žák

- vytvoří model, který uloží do formátu vhodném pro 3D tisk – 9. ročník

DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ

Očekávané výstupy

žák

- zakóduje a dekoduje informaci více způsoby – 6. ročník
- zhodnotí, zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení problému – 7. ročník
- popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji - 7. ročník
- vyčte informace z daného modelu - 7. ročník

ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ

Očekávané výstupy

žák

- vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní – 6. ročník
- seznamuje se s umělou inteligencí – 6. ročník
- v blokové orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému – 7. ročník
- vytvoří program pro robota a otestuje jeho funkčnost – 8. ročník
- sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů - 9. ročník

INFORMAČNÍ SYSTÉMY

Očekávané výstupy

žák

- navrhne tabulku pro záznam dat – 6. ročník
- v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi - 8. ročník
- pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data - 6. ročník
- orientuje se v základním ovládání tabulkového editoru, zvládá základní funkce, seřadí data podle daného kritéria – 8. ročník

ČLOVĚK A JEHO SVĚT

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

1. stupeň

MÍSTO, KDE ŽIJEME

Očekávané výstupy – 1. období

žák

- orientuje se v okolí svého bydliště a v okolí školy - 1. ročník
- popíše a zvládne cestu do školy - 2. ročník
- uvede nejvýznamnější místa v okolí svého bydliště a školy - 3. ročník

Očekávané výstupy – 2. období

žák

- popíše polohu svého bydliště na mapě, začlení svou obec (město) do příslušného kraje - 4. ročník
- orientuje se na mapě České republiky, určí světové strany - 4. ročník
- řídí se zásadami bezpečného pohybu a pobytu v přírodě - 4. ročník
- má základní znalosti o České republice a její zeměpisné poloze v Evropě - 5. ročník
- uvede pamětihodnosti, zvláštnosti a zajímavosti regionu, ve kterém bydlí - 4. ročník
- sdělí poznatky a zážitky z vlastních cest - 4. ročník
- pozná státní symboly České republiky - 4. ročník

LIDÉ KOLEM NÁS

Očekávané výstupy – 1. období

žák

- rozlišuje role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, rozlišuje blízké příbuzenské vztahy
- dodržuje základní pravidla společenského chování - 1. ročník
- při setkání s neznámými lidmi se chová adekvátně - 1. ročník
- projevuje toleranci k odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům - 2. ročník
- pojmenuje nejběžnější povolání a pracovní činnosti - 3. ročník

Očekávané výstupy – 2. období

žák

- rozpozná nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých - 4. ročník
- uvede základní práva dítěte, práva a povinnosti žáka školy - 4. ročník
- používá peníze v běžných situacích a zkontroluje cenu jednoduchého nákupu a vrácené peníze - 4. ročník
- porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi, uvede příklady rizik půjčování peněz - 5. ročník
- sestaví jednoduchý osobní rozpočet, uvede příklady základních příjmů a výdajů - 5. ročník

LIDÉ A ČAS

Očekávané výstupy – 1. období

žák

- pozná, kolik je hodin; orientuje se v čase - 3. ročník
- zná rozvržení svých denních činností - 2. ročník
- rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti - 2. ročník
- poznává různé lidské činnosti - 1. ročník

Očekávané výstupy – 2. období

žák

- rozeznává rozdíl mezi životem dnes a životem v dávných dobách - 4. ročník
- uvede významné události, které se vztahují k regionu a kraji - 4. ročník
- vyjmenuje nejvýznamnější kulturní, historické a přírodní památky v okolí svého bydliště - 4., 5. ročník

ROZMANITOST PŘÍRODY**Očekávané výstupy – 1. období**

žák

- pozoruje a na základě toho popíše některé viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích - 1. ročník
- pozná nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat - 1. ročník
- pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny a pozná rozdíly mezi dřevinami a bylinami - 2. ročník
- provede jednoduchý pokus podle návodu - 3. ročník

Očekávané výstupy – 2. období

žák

- na jednotlivých příkladech poznává propojenost živé a neživé přírody - 5. ročník
- popíše střídání ročních období - 4. ročník
- zkoumá základní společenstva vyskytující se v nejbližším okolí a pozoruje přizpůsobení organismů prostředí - 4. ročník
- zvládá péči o pokojové rostliny a zná způsob péče o drobná domácí zvířata - 4., 5. ročník
- chová se podle zásad ochrany přírody a životního prostředí - 4., 5. ročník
- popisuje vliv činnosti lidí na přírodu a jmenuje některé činnosti, které přírodnímu prostředí - 5. ročník
- provádí jednoduché pokusy se známými látkami - 4., 5. ročník

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ**Očekávané výstupy – 1. období**

žák

- uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsluhu; popíše své zdravotní potíže a pocity; zvládá ošetření drobných poranění - 1. ročník
- pojmenuje hlavní části lidského těla - 2. ročník
- rozezná nebezpečí; dodržuje zásady bezpečného chování; neohrožuje své zdraví a zdraví jiných - 2. ročník
- uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu - 2. ročník
- chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek - 3. ročník
- reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech - 3. ročník

Očekávané výstupy – 2. období

žák

- uplatňuje základní znalosti, dovednosti a návyky související s preventivní ochranou zdraví a zdravého životního stylu - 5. ročník
- rozlišuje jednotlivé etapy lidského života - 5. ročník
- uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události
- uplatňuje základní pravidla silničního provozu pro cyklisty; správně vyhodnotí jednoduchou dopravní situaci na hřišti - 4., 5. ročník
- ošetří drobná poranění a v případě nutnosti zajistí lékařskou pomoc - 4., 5. ročník
- uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku - 5. ročník

ČLOVĚK A SPOLEČNOST DĚJEPIS

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

2. stupeň

ČLOVĚK V DĚJINÁCH

Očekávané výstupy

žák

- *chápe význam dějin jako možnost poučit se z minulosti*

POČÁTKY LIDSKÉ SPOLEČNOSTI - 6. ročník

Očekávané výstupy

žák

- *rozliší základní rozdíly ve způsobu života pravěkých a současných lidí*

- *podle obrázků popíše pravěká zvířata, způsob jejich lovu, zbraně, předměty denní potřeby a kultovní předměty*

NEJSTARŠÍ CIVILIZACE. KOŘENY EVROPSKÉ KULTURY - 6. ročník

Očekávané výstupy

žák

- *uvědomuje si souvislosti mezi přírodními podmínkami a vývojem starověkých států*

- *popíše život v době nejstarších civilizací*

KŘESŤANSTVÍ A STŘEDOVĚKÁ EVROPA - 7. ročník

Očekávané výstupy

žák

- *uvede první státní útvary na našem území*

- *uvede základní informace z období počátků českého státu*

- *popíše úlohu a postavení církve ve středověké společnosti*

- *charakterizuje příčiny, průběh a důsledky husitského hnutí*

- *rozeznává období rozkvětu českého státu v době přemyslovské a lucemburské*

- *uvede nejvýraznější osobnosti přemyslovského a lucemburského státu*

OBJEVY A DOBÝVÁNÍ. POČÁTKY NOVÉ DOBY - 7., 8. ročník

Očekávané výstupy

žák

- *popíše důsledky objevných cest a poznávání nových civilizací pro Evropu*

- *uvede zásadní historické události v naší zemi v daném období*

- *pojmenuje nejvýraznější osobnosti českých dějin v novověku*

MODERNIZACE SPOLEČNOSTI - 8. ročník

Očekávané výstupy

žák

- *uvede základní historické události v naší zemi v 19. století*

- *vyjmenuje nejvýznamnější osobnosti českých dějin 19. století*

- *rozlišuje rozdíly ve způsobu života společnosti jednotlivých historických etap*

MODERNÍ DOBA - 9. ročník

Očekávané výstupy

žák

- *uvede příčiny a politické, sociální a kulturní důsledky 1. světové války*

- *uvede základní informace o vzniku samostatné Československé republiky*

ROZDĚLENÝ A INTEGRUJÍCÍ SE SVĚT - 9. ročník**Očekávané výstupy**

žák

- popíše průběh a důsledky 2. světové války a politický a hospodářský vývoj v poválečné Evropě
- chápe význam událostí v roce 1989 a vítězství demokracie v naší vlasti

VÝCHOVA K OBČANSTVÍ**Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru****2. stupeň****ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI****Očekávané výstupy**

žák

- přistupuje kriticky k projevům vandalismu - 6., 7. ročník
- v modelové situaci uplatní dovednosti potřebné k ochraně osob za mimořádných událostí - 6. - 9. ročník
- respektuje mravní principy a pravidla společenského soužití - 6. - 9. ročník
- uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích a rozlišuje projevy nepřiměřeného chování a porušování společenských norem - 6., 7. ročník
- rozpoznává hodnoty přátelství a vztahů mezi lidmi a je ohleduplný ke starým, nemocným a postiženým spoluobčanům - 6., 7. ročník
- je seznámen s nebezpečím rasismu a xenofobie - 6., 7. ročník
- respektuje kulturní zvláštnosti, názory a zájmy minoritních skupin ve společnosti - 6. - 8. ročník

ČLOVĚK JAKO JEDINEC**Očekávané výstupy**

žák

- chápe význam vzdělávání v kontextu s profesním uplatněním - 8., 9. ročník
- formuluje své nejbližší plány - 8., 9. ročník

ČLOVĚK, STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ**Očekávané výstupy**

žák

- stručně popíše sociální, právní a ekonomické otázky rodinného života a rozlišuje postavení a role rodinných příslušníků - 6., 7. ročník
- sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, vyhýbá se rizikům při hospodaření s penězi - 6., 7. ročník
- ukáže na příkladech vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, vysvětlí, k čemu slouží bankovní účet - 6. - 8. ročník
- uvede příklady služeb, které banky nabízejí občanům - 8. ročník
- uvědomuje si význam sociální péče o potřebné občany - 6. - 8. ročník

ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO**Očekávané výstupy**

žák

- uvede základní prvky fungování demokratické společnosti - 6. - 9. ročník
- chápe státoprávní uspořádání České republiky, zákonodárných orgánů a institucí státní správy

- uvede symboly našeho státu a zná způsoby jejich užívání - 6. - 8. ročník
- vyjmenuje základní práva a povinnosti občanů - 7., 8. ročník
- na příkladu vysvětlí, jak reklamovat výrobek nebo službu - 7. ročník
- uvede příklady, jak se bránit v případě porušení práv spotřebitele - 8., 9. ročník
- uvědomuje si rizika porušování právních ustanovení a důsledky protiprávního jednání - 9. ročník
- uvede základní informace o sociálních, právních a ekonomických otázkách rodinného života a rozlišuje postavení a role rodinných příslušníků - 8., 9. ročník
- vyřizuje své osobní záležitosti včetně běžné komunikace s úřady; požádá v případě potřeby vhodným způsobem o radu - 6. - 9. ročník
- rozeznává nebezpečí ohrožení sociálně patologickými jevy - 9. ročník
- v krizových situacích využívá služby pomáhajících organizací - 9. ročník

MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT

Očekávané výstupy

žák

- uvede příklady základních práv občanů ČR v rámci EU a způsoby jejich uplatňování - 8., 9. ročník
- uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má ČR vztah, a ví o výhodách spolupráce mezi státy - 8., 9. ročník
- uvede příklady mezinárodního terorismu - 9. ročník

ČLOVĚK A PŘÍRODA

FYZIKA

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

2. stupeň

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- změří v jednoduchých konkrétních případech vhodně zvolenými měřidly důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa – délku, hmotnost, čas - 6. ročník

POHYB TĚLES; SÍLY

Očekávané výstupy

žák

- rozeznává, že je těleso v klidu, či pohybu vůči jinému tělesu - 7. ročník
- zná vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného přímočarého pohybu těles při řešení jednoduchých problémů - 7. ročník
- rozezná, zda na těleso v konkrétní situaci působí síla - 6., 7. ročník
- předvídá změnu pohybu těles při působení síly - 6., 7. ročník
- aplikuje poznatky o jednoduchých strojích při řešení jednoduchých praktických problémů - 6., 7. ročník

MECHANICKÉ VLASTNOSTI TEKUTIN

Očekávané výstupy

žák

- využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení jednoduchých praktických problémů - 7. ročník

ENERGIE

Očekávané výstupy

žák

- uvede vzájemný vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem (bez vzorců) - 8. ročník

- rozpozná vzájemné přeměny různých forem energie, jejich přenosu a využití - 8. ročník
- rozezná v jednoduchých příkladech teplo přijaté či odevzdané tělesem - 8. ročník
- pojmenuje výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí - 8., 9. ročník

ZVUKOVÉ DĚJE

Očekávané výstupy

žák

- rozpozná zdroje zvuku, jeho šíření a odraz - 8. ročník
- posoudí vliv nadměrného hluku na životní prostředí a zdraví člověka - 8. ročník

ELEKTROMAGNETICKÉ A SVĚTELNÉ DĚJE

Očekávané výstupy

žák

- sestaví podle schématu jednoduchý elektrický obvod - 6. - 9. ročník
- vyjmenuje zdroje elektrického proudu - 6. - 9. ročník
- rozliší vodiče od izolantů na základě jejich vlastností; zná zásady bezpečnosti při práci s elektrickými přístroji a zařízeními; zná druhy magnetů a jejich praktické využití; rozpozná, zda těleso je, či není zdrojem světla - 6. - 9. ročník
- zná způsob šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí; rozliší spojnou čočku od rozptylky a zná jejich využití - 7. ročník

VESMÍR

Očekávané výstupy

žák

- objasní pohyb planety Země kolem Slunce a pohyb Měsíce kolem Země - 9. ročník
- odliší hvězdu od planety na základě jejich vlastností - 9. ročník
- zná planety sluneční soustavy a jejich postavení vzhledem ke Slunci - 9. ročník
- osvojí si základní vědomosti o Zemi jako vesmírném tělese a jejím postavení ve vesmíru - 9. ročník

CHEMIE

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru - 2. stupeň

žák

- rozliší společné a rozdílné vlastnosti látek
- reaguje na případy úniku nebezpečných látek
- rozpozná přeměny skupenství látek

SMĚSI

Očekávané výstupy

žák

- pozná směsi a chemické látky - 8. ročník
- rozezná druhy roztoků a jejich využití v běžném životě - 8. ročník
- rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich použití - 8. ročník
- uvede zdroje znečišťování vody a vzduchu ve svém nejbližším okolí - 8. ročník

ČÁSTICOVÉ SLOŽENÍ LÁTEK A CHEMICKÉ PRVKY

Očekávané výstupy

žák

- uvede nejobvyklejší chemické prvky a jednoduché chemické sloučeniny a jejich značky - 8. ročník
- rozpozná vybrané kovy a nekovy a jejich možné vlastnosti - 8. ročník

CHEMICKÉ REAKCE**Očekávané výstupy**

žák

- pojmenuje výchozí látky a produkty nejjednodušších chemických reakcí - 8. ročník

ANORGANICKÉ SLOUČENINY**Očekávané výstupy**

žák

- popíše vlastnosti a použití vybraných prakticky využitelných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a zná vliv těchto látek na životní prostředí - 8. ročník

- orientuje se na stupnici pH, změří pH roztoku univerzálním indikátorovým papírkem - 8. ročník

- poskytne první pomoc při zasažení pokožky kyselinou nebo hydroxidem - 8. ročník

ORGANICKÉ SLOUČENINY**Očekávané výstupy**

žák

- zhodnotí užívání paliv jako zdrojů energie - 9. ročník

- vyjmenuje některé produkty průmyslového zpracování ropy - 9. ročník

- uvede příklady bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů v potravě z hlediska obecně uznávaných zásad správné výživy - 9. ročník

CHEMIE A SPOLEČNOST**Očekávané výstupy**

žák

- uvede příklady využívání prvotních a druhotných surovin - 9. ročník

- zhodnotí využívání různých látek v praxi vzhledem k životnímu prostředí a zdraví člověka - 9. ročník

PŘÍRODOPIŠ**Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru****2. stupeň****OBECNÁ BIOLOGIE A GENETIKA****Očekávané výstupy**

žák

- orientuje se v přehledu vývoje organismů a rozliší základní projevy a podmínky života - 6., 7. ročník

- zná základní funkce hlavních orgánů a orgánových soustav rostlin i živočichů - 6., 7. ročník

- rozpozná rozdíl mezi jednobuněčnými a mnohobuněčnými organismy - 6., 7. ročník

- má základní vědomosti o přírodě a přírodních dějích - 8. ročník

- pozná význam rostlin a živočichů v přírodě i pro člověka - 8. ročník

BIOLOGIE HUB**Očekávané výstupy**

žák

- rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby podle charakteristických znaků - 6., 7. ročník

- pozná lišejníky - 6., 7. ročník

BIOLOGIE ROSTLIN

Očekávané výstupy

žák

- porovná vnější a vnitřní stavbu rostlinného těla a zná funkce jednotlivých částí těla rostlin - 7. ročník
- uvede význam hospodářsky důležitých rostlin a způsob jejich pěstování - 7. ročník
- popíše přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí - 7. ročník

BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ**Očekávané výstupy**

žák

- porovná vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů - 8., 9. ročník
- rozliší jednotlivé skupiny živočichů a zná jejich hlavní zástupce - 8., 9. ročník
- odvodí na základě vlastního pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí - 8., 9. ročník
- využívá zkušenosti s chovem vybraných domácích živočichů k zajišťování jejich životních potřeb - 8., 9. ročník

BIOLOGIE ČLOVĚKA**Očekávané výstupy**

žák

- charakterizuje hlavní etapy vývoje člověka - 8. ročník
- popíše vznik a vývin jedince - 8. ročník
- rozliší příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby - 8., 9. ročník
- zná zásady poskytování první pomoci při poranění - 8., 9. ročník

NEŽIVÁ PŘÍRODA**Očekávané výstupy**

žák

- popíše jednotlivé vrstvy Země - 7. ročník
- pozná vybrané nerosty a horniny - 7. ročník
- rozezná některé druhy půd a objasní jejich vznik - 7. ročník
- na příkladech uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj a udržení života na Zemi - 7. ročník

ZÁKLADY EKOLOGIE**Očekávané výstupy**

žák

- uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi - 7. ročník
- vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech - 7. ročník
- popíše změny v přírodě vyvolané člověkem - 7. ročník
- pozná kladný a záporný vliv člověka na životní prostředí - 7. ročník

PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY**Očekávané výstupy**

žák

- dodržuje základní pravidla bezpečného chování při poznávání přírody - 8. ročník

ZEMĚPIS

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

2. stupeň

GEOGRAFICKÉ INFORMACE, ZDROJE DAT, KARTOGRAFIE A TOPOGRAFIE

Očekávané výstupy

žák

- rozumí základní geografické, topografické a kartografické terminologii - 6. ročník
- získá osobní představu o prostředí, které nás obklopuje, umí ho popsat a určit jednoduché vazby, vyjádří, co mu prospívá a škodí - 6. ročník

PŘÍRODNÍ OBRAZ ZEMĚ

Očekávané výstupy

žák

- objasní důsledky pohybů Země - 6., 7. ročník
- uvede příklady působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vlivu na přírodu a na lidskou společnost - 6., 7. ročník
- uvede příklady působení přírodních vlivů na utváření zemského povrchu - 6., 7. ročník

REGIONY SVĚTA

Očekávané výstupy

žák

- vyhledá na mapách jednotlivé světadíly a oceány - 7. ročník
- rozliší zásadní přírodní a společenské znaky světových regionů - 7. ročník
- charakterizuje polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry vybraných světadílů, oceánů a vybraných států - 7. ročník

SPOLEČENSKÉ A HOSPODÁŘSKÉ PROSTŘEDÍ

Očekávané výstupy

žák

- uvede příklady, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí a rozmístěním lidských sídel - 7. ročník
- vyhledá na mapách nejznámější oblasti cestovního ruchu a rekreace - 7. ročník

ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Očekávané výstupy

žák

- umí pojmenovat různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry - 7. ročník
- uvede příklady přírodních a kulturních krajinných složek - 7. ročník
- uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí - 7. ročník

ČESKÁ REPUBLIKA

Očekávané výstupy

žák

- vymezí a lokalizuje území místní krajiny a oblasti (regionu) podle bydliště nebo školy - 8. ročník
- charakterizuje přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu - 9. ročník
- určí zeměpisnou polohu a rozlohu České republiky a její sousední státy - 8. ročník
- rozlišuje přírodní podmínky ČR, popíše povrch a jeho členitost - 8. ročník

- uvede hlavní údaje o rozmístění obyvatelstva - 8. ročník
- vyhledá na mapách jednotlivé kraje České republiky a charakterizuje hospodářské poměry, přírodní zvláštnosti - 8. ročník

TERÉNNÍ GEOGRAFICKÁ VÝUKA, PRAXE A APLIKACE

Očekávané výstupy

žák

- ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu - 9. ročník
- uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě - 8. ročník

UMĚNÍ A KULTURA HUDEBNÍ VÝCHOVA

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

1. stupeň

Očekávané výstupy – 1. období

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- zpívá jednoduché písně v rozsahu kvinty - 3. ročník
- správně a hospodárně dýchá - 1. ročník
- reaguje pohybem na tempové a rytmické změny - 1. ročník
- rozliší sílu zvuku - 2. ročník
- pozorně vnímá jednoduché skladby - 3. ročník

Očekávané výstupy – 2. období

žák

- zpívá písně v přiměřeném rozsahu k individuálním schopnostem - 4. - 5. ročník
- propojí vlastní pohyb s hudbou - 4. - 5. ročník
- doprovodí spolužáky na rytmické hudební nástroje - 4. - 5. ročník
- odliší tóny podle výšky, síly a barvy - 4. - 5. ročník
- pozorně vnímá znějící hudbu různých skladeb - 4. - 5. ročník
- správně hospodáří s dechem při interpretaci písní frázování - 4. - 5. ročník

2. stupeň

Očekávané výstupy:

žák

- interpretuje vybrané lidové a umělé písně - 6. - 9. ročník
- rozeznává různé hudební žánry - 6. - 9. ročník
- pozorně vnímá znějící hudbu skladeb většího rozsahu - 6. - 9. ročník
- rozpozná vybrané hudební nástroje symfonického orchestru - 6. - 9. ročník
- uvede některá jména hudebních skladatelů a název některého z jejich děl - 6. - 9. ročník

VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

1. stupeň

Očekávané výstupy – 1. období

žák

- zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu - 3. ročník
- rozpoznává, pojmenovává a porovnává linie, barvy, tvary, objekty ve výsledcích tvorby vlastní, tvorby ostatních i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele) - 3. ročník
- uplatňuje vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech, je schopen výsledky své činnosti sdělit svým spolužákům - 3. ročník

Očekávané výstupy – 2. období - 4. - 5. ročník

žák

- uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr
- rozlišuje, porovnává, třídí a pojmenovává linie, barvy, tvary, objekty, rozpoznává jejich základní vlastnosti a vztahy (kontrasty – velikost, barevný kontrast), uplatňuje je podle svých schopností při vlastní tvorbě, při vnímání tvorby ostatních i umělecké produkce i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)
- při tvorbě vychází ze svých zrakových, hmatových i sluchových vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie
- vyjádří (slovně, mimoslovně, graficky) pocit z vnímání tvůrčí činnosti vlastní, ostatních i uměleckého díla

2. stupeň - 6. - 9. ročník**Očekávané výstupy**

žák

- uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru
- uplatňuje linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívá jejich vlastnosti a vztahy; pojmenovává je ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních; vnímá a porovnává jejich uplatnění v běžné i umělecké produkci
- při vlastní tvorbě vychází ze svých vlastních zkušeností, představ a myšlenek, hledá a zvolí pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy; zhodnotí a prezentuje výsledek své tvorby, porovnává ho s výsledky ostatních
- vnímá a porovnává výsledky běžné i umělecké produkce, slovně vyjádří své postřehy a pocity

**ČLOVĚK A ZDRAVÍ
VÝCHOVA KE ZDRAVÍ****Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru****2. stupeň****Očekávané výstupy**

žák

- chápe význam dobrého soužití mezi vrstevníky i členy rodiny
- uvědomuje si základní životní potřeby a jejich naplňování ve shodě se zdravím - 6. ročník
- respektuje zdravotní stav svůj i svých vrstevníků a v rámci svých možností usiluje o aktivní podporu zdraví - 6., 9. ročník
- projevuje zdravé sebevědomí a preferuje ve styku s vrstevníky pozitivní životní cíle, hodnoty a zájmy - 6., 9. ročník
- dodržuje správné stravovací návyky a v rámci svých možností uplatňuje zásady správné výživy a zdravého stravování - 6., 9. ročník

- *svěří se se zdravotním problémem - 6., 9. ročník*
- *dává do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a provozováním hazardních her - 9. ročník*
- *uplatňuje osvojené sociální dovednosti při kontaktu se sociálně patologickými jevy - 9. ročník*
- *zaujímá odmítavé postoje ke všem formám brutality a násilí - 6., 9. ročník*
- *uplatňuje způsoby bezpečného chování v sociálním kontaktu s vrstevníky, při komunikaci s neznámými lidmi, v konfliktních a krizových situacích a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc; ví o centrech odborné pomoci, vyhledá a použije jejich telefonní čísla - 6., 9. ročník*
- *chová se odpovědně při mimořádných událostech a prakticky využívá základní znalosti první pomoci při likvidaci následků hromadného zasažení obyvatel - 6., 9. ročník*

TĚLESNÁ VÝCHOVA

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

1. stupeň

Očekávané výstupy – 1. období

žák

- *zvládá podle pokynů přípravu na pohybovou činnost - 1. ročník*
- *dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách - 1. ročník*
- *reaguje na základní pokyny a povel k osvojované činnosti - 2. ročník*
- *projevuje kladný postoj k motorickému učení a pohybovým aktivitám - 1. ročník*
- *zvládá základní způsoby lokomoce a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů - 3. ročník*

Očekávané výstupy – 2. období

žák

- *chápe význam tělesné zdatnosti pro zdraví a začleňuje pohyb do denního režimu - 4. ročník*
- *zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení v souvislosti s vlastním svalovým oslabením - 4. ročník*
- *zdokonaluje základní pohybové dovednosti podle svých pohybových možností a schopností - 4. ročník*
- *uplatňuje hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti - 4. ročník*
- *reaguje na pokyny k provádění vlastní pohybové činnosti - 4. ročník*
- *dodržuje pravidla her a jedná v duchu fair play - 4. ročník*
- *zlepšuje svou tělesnou kondici, pohybový projev a správné držení těla - 4. ročník*
- *zvládá podle pokynu základní přípravu organismu před pohybovou činností i uklidnění organismu po ukončení činnosti a umí využívat cviky na odstranění únavy - 5. ročník*

2. stupeň

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ - 6. - 9. ročník

Očekávané výstupy

žák

- *usiluje o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a o rozvoj pohybových dovedností základních sportovních odvětví včetně zdokonalování základních lokomocí*
- *cíleně se připraví na pohybovou činnost a její ukončení; využívá základní kompenzační a relaxační techniky k překonání únavy*

- odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem
 - vhodně reaguje na informace o znečištění ovzduší a tomu přizpůsobuje pohybové aktivity
 - uplatňuje základní zásady poskytování první pomoci a zvládá zajištění odsunu raněného
 - uplatňuje bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu
 - chápe zásady zatěžování; jednoduchými zadanými testy změří úroveň své tělesné zdatnosti
- ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ - 6. - 9. ročník**

Očekávané výstupy

žák

- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech
- posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků - 8., 9. ročník

ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ

Očekávané výstupy

žák

- užívá osvojovanou odbornou terminologii na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka - 8., 9. ročník
- naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handičapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu - 8., 9. ročník
- dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji - 6. - 9. ročník
- rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka - 6. - 9. ročník
- sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony a vyhodnotí je - 6. - 9. ročník
- spolurozhoduje osvojované hry a soutěže - 6. - 9. ročník

ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

1. stupeň

PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM

Očekávané výstupy – 1. období

žák

- zvládá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami; vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů - 3. ročník
- pracuje podle slovního návodu a předlohy - 3. ročník

Očekávané výstupy – 2. období - 4. - 5. ročník

žák

- vytváří přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z daného materiálu
- využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem vlastní fantazii
- volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu
- udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při drobném poranění

KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI

Očekávané výstupy – 1. období

žák

- zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi - 2. ročník

Očekávané výstupy – 2. období

žák

- provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž - 4. ročník
- pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu - 5. ročník
- udržuje pořádek na svém pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při drobném úrazu - 4. - 5. ročník
- užívá jednoduché pracovní nástroje a pomůcky - 4. - 5. ročník

PĚSTITELSKÉ PRÁCE**Očekávané výstupy – 1. období**

žák

- provádí pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích a popíše jeho výsledky - 2. ročník
- pečuje o nenáročnou rostlinu - 2. ročník

Očekávané výstupy – 2. období - 4. - 5. ročník

žák

- dodržuje základní podmínky a užívá postupy pro pěstování vybraných rostlin
- ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny a provádí pěstitelská pozorování
- volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní
- dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu na zahradě

PŘÍPRAVA POKRMŮ**Očekávané výstupy – 1. období**

žák

- upraví stůl pro jednoduché stolování - 2. ročník
- chová se vhodně při stolování - 1. ročník

Očekávané výstupy – 2. období

žák

- uvede základní vybavení kuchyně - 5. ročník
- připraví samostatně jednoduchý pokrm - 5. ročník
- dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování při stolování - 4. - 5. ročník
- udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni - 4. - 5. ročník
- uplatňuje zásady správné výživy - 4. - 5. ročník

2. stupeň**PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY - 6., 7. ročník****Očekávané výstupy**

žák

- získá základní vědomosti o materiálech, nástrojích a pracovních postupech; provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň
- řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí
- organizuje svoji pracovní činnost
- pracuje s jednoduchou technickou dokumentací, orientuje se v pracovních postupech a návodech

- *dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu*
- *rozlišuje různé druhy materiálů a zná jejich vlastnosti*
- *zvolí vhodný pracovní postup v souladu s druhem zpracovávaného materiálu*
- *správně vybere a používá vhodné pracovní nástroje a pomůcky*
- *dovede pracovní postupy k finálnímu výrobku*
- *dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při drobném úrazu*

PĚSTITELSKÉ PRÁCE - 6., 7. ročník

Očekávané výstupy

žák

- *volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin*
- *pěstuje a ošetřuje květiny v interiéru a využívá je k výzdobě*
- *používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu*
- *dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při styku s jedovatými rostlinami*

PROVOZ A ÚDRŽBA DOMÁCNOSTI - 9. ročník

Očekávané výstupy

žák

- *provádí jednoduché operace platebního styku*
- *ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů*
- *správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením, provádí drobnou domácí údržbu, používá vhodné prostředky při práci v domácnosti*
- *dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu elektrickým proudem nebo chemikálií*

PŘÍPRAVA POKRMŮ - 7. ročník

Očekávané výstupy

žák

- *používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče*
- *připraví jednoduché pokrmy podle daných postupů v souladu se zásadami zdravé výživy*
- *dodržuje základní principy stolování a obsluhy u stolu*
- *dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni*

VYUŽITÍ DIGITÁLNÍCH TECHNOLOGIÍ - 9. ročník

Očekávané výstupy

žák

- *ovládá základní funkce vybraných digitálních zařízení, postupuje podle návodu k použití, při problémech vyhledá pomoc či expertní službu*
- *propojuje vzájemně jednotlivá vybraná digitální zařízení*
- *pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi v situacích, které odpovídají okruhu jeho zájmů a potřeb*
- *ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením*
- *dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu*

SVĚT PRÁCE (závazný pro 9. ročník s možností realizace od 7. ročníku) - 9. ročník

Očekávané výstupy

žák

- *orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí, v učebních oborech a středních školách*
- *posoudí své možnosti v oblasti profesní, případně pracovní orientace přihlédnutím k potřebám běžného života*
- *využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného dalšího vzdělávání*
- *prokáže v modelových situacích prezentaci své osoby při ucházení se o zaměstnání*
- *byl seznámen s právy a povinnostmi zaměstnanců a zaměstnavatelů*
- *byl seznámen s možnostmi využití poradenské pomoci v případě neúspěšného hledání zaměstnání*

POZNÁMKY

Dodatek č. 1 k ŠVP platný od 1. 1. 2019 do zrušení

Předmět speciálně pedagogické péče

Charakteristika předmětu speciálně pedagogické péče

Účelem tohoto podpůrného opatření je podpora žáků, kteří z důvodů svých speciálních vzdělávacích potřeb nemohou dosahovat srovnatelných výsledků ve vzdělávání. Předměty speciálně pedagogické péče mohou zajistit kompenzaci obtíží žáka, přispět ke kvalitnímu vzdělání žáka s přihlédnutím k jeho specifickým potřebám. Škola vychází z § 19, § 23 odst. 3 a § 26 odst. 4 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů a z ustanovení Přílohy č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Předmět speciálně pedagogické péče je zajišťován pedagogickými pracovníky školy s rozšířenou kompetencí pro oblast speciální pedagogiky, speciálními pedagogy školy nebo školského poradenského zařízení při dodržení nejvyššího počtu povinných vyučovacích hodin, přičemž ve druhém stupni podpory je zaměřen na nápravy v oblasti logopedických obtíží, řečové výchovy, specifických poruch učení, rozvoj grafomotorických dovedností, rozvoj vizuálně percepčních dovedností, zdravotní tělesné výchovy, nácvik sociální komunikace. Ve třetím stupni podpory zahrnuje předměty speciálně pedagogické péče uvedené ve druhém stupni podpůrných opatření, doplněné např. o zrakovou stimulaci, bazální stimulaci u žáků s mentálním postižením, práci s optickými pomůckami, logopedickou péči, u žáků, kteří nemohou vnímat řeč sluchem, se věnuje rozvíjení sluchového vnímání, odezírání, rozumění mluvené řeči a její produkci, českému znakovému jazyku, dále se věnuje prostorové orientaci, případně dalším oblastem speciálně pedagogické péče. Ve čtvrtém stupni podpory je předmět speciálně pedagogické péče zaměřen na oblasti předmětů speciálně pedagogické péče ve druhém i třetím stupni podpůrných opatření a dále na český znakový jazyk, prostředky alternativní nebo augmentativní komunikace, na prostorovou orientaci, na samostatný pohyb zrakově postižených, na práci s optickými pomůckami, na Braillovo písmo, na bazální stimulaci u žáků s kombinovanými vadami, případně vychází z dalších obtíží žáků, které vyplývají z charakteru jejich zdravotních obtíží. V pátém stupni podpory vychází předmět speciálně pedagogické péče ze specifík obtíží žáka, je stanoven SPC.

Organizace vzdělávání při poskytování podpůrného opatření spočívajícího v odborném zajištění předmětu speciálně pedagogické péče

Výuka předmětu speciálně pedagogické péče (dále jen PSPP) probíhá podle stupně podpůrných opatření. Omezením je dodržení nejvyššího počtu povinných vyučovacích hodin, kterým je naplněno ustanovení § 26 školského zákona, který tyto počty pro jednotlivé RVP stanoví. U základního vzdělávání navíc stanoví i limity pro jednotlivé ročníky:

1. – 2. ročník nejvýše 22 povinných vyučovacích hodin týdně
3. – 5. ročník nejvýše 26 povinných vyučovacích hodin týdně
6. a 7. ročník nejvýše 30 povinných vyučovacích hodin týdně
8. a 9. ročník nejvýše 32 povinných vyučovacích hodin týdně

Pokud školské poradenské zařízení doporučí žákovi jako podpůrné opatření jednu hodinu předmětu speciálně pedagogické péče v prvním ročníku, je možné ji vyučovat nad rámec hodin, které má tento žák v rozvrhu, neboť je to jeho 21. hodina, což je méně než zákonem stanovená maximální týdenní hodinová dotace. Stejně tak by tomu bylo i u doporučení dvou hodin předmětu speciálně pedagogické péče. Teprve v případě doporučení tří hodin předmětu speciálně pedagogické péče by musela být jedna hodina realizována místo některé hodiny v rozvrhu žáka, neboť jinak by došlo k překročení zákonem stanovené maximální týdenní hodinové dotace. V takovém případě se uplatní ustanovení vyhlášky č. 27/2016 Sb., kde je v příloze č. 1 uvedeno, že se hodiny speciálně pedagogické péče čerpají z disponibilní časové dotace. V tomto případě je jediná volba, a to je využití jedné hodiny vyučovacího předmětu český jazyk, o kterou byla minimální časová dotace tohoto předmětu v prvním ročníku posílena, pokud školské poradenské zařízení nedoporučí jinak. Pokud školské poradenské zařízení doporučí žákovi jako podpůrné opatření jednu, dvě nebo tři hodiny předmětu speciálně pedagogické péče v pátém ročníku, budou tyto hodiny probíhat vždy místo některé vyučovací hodiny, neboť učební plán v tomto modelu v pátém ročníku využívá týdenní maxima. Při rozhodování, o které vyučovací hodiny se bude jednat, je na výběr ze čtyř vyučovacích hodin, tj. český jazyk, matematika, informační a komunikační technologie a přírodověda, pokud školské poradenské zařízení nedoporučí jinak. V případech, kdy po splnění podmínky nepřekročení maximální týdenní hodinové dotace v ročníku a případném využití celé disponibilní časové dotace v daném ročníku nelze zajistit realizaci předmětu speciálně pedagogické péče, musí být využita i minimální časová dotace. V každém případě však nesmí být překročena maximální týdenní časová dotace stanovená zákonem.

Předmět PSPP je možno zařadit:

A) jako vyučovací předmět

- od 2. stupně podpůrných opatření,
- je realizován z disponibilních hodin.

PSPP může vyučovat na I. stupni učitel/ka, který/á získal/a kvalifikaci podle § 7 odst. 2 zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících, ve znění pozdějších předpisů. Na II. stupni učitel/ka, který/á získal/a kvalifikaci podle § 8 odst. 2 zákona č. 563/2004, ve znění pozdějších předpisů.

B) jako „nápravy“

- od 2. stupně podpůrných opatření,
- PSPP v této formě nemá osnovy, není uveden na vysvědčení, nehodnotí se,
- je realizován z disponibilních hodin nebo nad rámec výuky při dodržení maximálního počtu povinných vyučovacích hodin.

Zajištění PSPP u konkrétních žáků je vždy podmíněno doporučením školského poradenského zařízení. Toto doporučení bude obsahovat kromě údaje o zařazení PSPP, počet hodin výuky PSPP a kód NFN (normované finanční náročnosti), který ředitel školy uvede do školské matriky v rámci předávání individuálních dat ze školních matrik, aby mu mohly být přiznány finanční prostředky na realizaci výuky PSPP.

Pedagogická intervence:**1. Doučování**

- vyučuje pedagogický pracovník,
- realizuje se zcela nad rámec vyučování.

2. Příprava na vyučování

- pomoc při vypracovávání domácích úkolů,
- může být zabezpečena i vychovatelkou školní družiny či asistentem pedagoga,
- realizuje se nad rámec výuky, ale i v rámci školní družiny.

Tento dodatek byl schválen na pedagogické radě dne 29. 8. 2019 a je platný do zrušení.

Dodatek č. 2

OP JAK – Výzva č. 22 - Pestrobarevná škola

Cílem výzvy je přispět k zajištění rovného přístupu ke kvalitnímu a inkluzivnímu vzdělávání pro všechny děti a žáky prostřednictvím podpurných personálních pozic, vzdělávání pracovníků škol, vzájemného sdílení zkušeností, spolupráce a podpory zavádění inovativních metod výuky.

- Od 1. 11. 2022 čerpá naše škola další finanční prostředky z Evropských strukturálních fondů v rámci operačního programu Jan Amos Komenský prostřednictvím výzvy 02_22_002 Šablony pro ZŠ a MŠ
- Z finančních prostředků určených pro ZŠ v celkové výši 2 524 337,- Kč hradíme tyto aktivity:

Školní psycholog – personální podpora ZŠ – od 1. 11. 2022

Vzdělávání pracovníků ZŠ, ŠD

Inovativní vzdělávání žáků ZŠ, ŠD

Dodatek č. 3

Výzva

Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy k předkládání žádostí o poskytnutí dotace z Národního plánu obnovy na podporu škol s nadprůměrným zastoupením sociálně znevýhodněných žáků (dále jen „Výzva“) – č. j.: MSMT-12036/2023-2

Škola podala projekt do Výzvy od 1. 9. 2023 do 31. 8. 2025.

Aktivity projektu – vybrané nástroje:

Vstupní analýza potřeb školy a relevance zvolených nástrojů

Název a adresa školy:	Základní škola Plaňany, okres Kolín Pražská 28 281 04 Plaňany
Ředitel/statutární zástupce:	Mgr. Martin Šmahel
Krajský konzultant (NPI):	PhDr. Ilona Šlechtová
Datum:	12.7.2023

Doporučený postup pro zpracování analýzy

1. Krajský konzultant se předem rámcově seznámí se všemi dostupnými relevantními dokumenty, ze kterých lze při zpracování analýzy vycházet (výroční zprávy školy, inspekční zprávy ČŠI, školní nebo lokální koncepce rozvoje inkluzivního vzdělávání, web školy – informace o zapojení školy do projektů ad.).

2. Vedení školy se seznámí s Katalogem nástrojů a prodiskutuje nabídku nástrojů s pedagogy. Na základě vlastní znalosti potřeb školy a na základě diskuze s pedagogy vedení předběžně vybere z Katalogu nástroje pro vlastní realizaci projektu. Na diskusi s pedagogy zve vedení školy krajského konzultanta, který se podle svých možností diskuze účastní.

3. Rozhodující částí je osobní konzultace krajského konzultanta a vedení školy:

3.1 Na konzultaci vedení školy předloží krajskému konzultantovi předběžný návrh vybraných nástrojů a zdůvodní jejich relevanci ve vztahu k potřebám žáků a pedagogů. V případě čerpání nebo plánovaného čerpání podpory z šablon OP JAK nebo jiných programů je povinnou součástí vstupní analýzy přehled těchto podpor a popis, jak budou jednotlivé programy kombinovány (včetně konkrétní výše úvazků, jejich kombinace aj. – viz bod 4.3.3. výzvy). Ve spolupráci s konzultantem vyplní proto vedení školy nejprve stručnou charakteristiku školy a tabulku č. 1, tak, aby bylo zřetelné, které potřeby žáků a školy již jsou/budou pokryty z jiných projektových zdrojů.

3.2 Následně krajský konzultant porovná předběžný návrh vybraných nástrojů a jejich zdůvodnění s informacemi, které předem o škole získal s údaji z tabulky č. 1. V případě potřeby krajský konzultant navrhne úpravu zvolených nástrojů tak, aby zvolený design projektu v maximální možné míře odpovídal dostupným informacím o potřebách žáků a pedagogů. V navrhovaných úpravách krajský konzultant respektuje limity dané reálnou situací školy a regionu (např. nedostupností některých personálních pozic).

3.3 V diskusi s krajským konzultantem vyplní vedení školy tabulku č. 2, kde uvádí jednotlivé nástroje vybrané pro realizaci projektu a stručné zdůvodnění jejich volby vycházející z dostupných údajů o škole a potřebách žáků i pedagogů. Volba nástrojů musí být kompatibilní s nástroji/formami podpory, které škola čerpá nebo plánuje čerpat z jiných zdrojů (viz tab. 1).

3.4 Krajský konzultant s ředitelem (statutárním zástupcem) školy a se zástupcem/zástupci školního poradenského pracoviště společně schvalují výběr nástrojů pro realizaci projektu i jejich zdůvodnění uvedené v tabulce č. 2, což v závěru dokumentu potvrdí podpisem.

Stručná charakteristika školy

Zde uveďte obecné informace, které považujete za důležité z hlediska výchozí situace školy a kontextu projektu – bližší specifikace lokality, žáků z cílové skupiny, obsazení školního poradenského pracoviště apod.

Charakteristika školy

Počet žáků k 30. 6. 2023: 374 /maximální kapacita 400/

Počet žáků ve školní družině: 116

Počet oddělení školní družiny: 7

Počet žáků ve školním klubu: 25

Počet pedagogických zaměstnanců: 43 /učitelé, vychovatelky, asistent/ky/ pedagoga, školní psycholožka/

Počet nepedagogických zaměstnanců: 10

Počet strážníků ŠJ: 300 žáků

Základní škola Plaňany, okres Kolín, je plně organizovaná a nachází se v obci s 2 000 obyvateli. Do školy mají možnost dojíždět žáci z širokého okolí díky autobusové i vlakové dopravní obslužnosti. Počet žáků se stále pohybuje v rozmezí 350 – 400, jsou v současné době rozděleni do 18 kmenových tříd.

Počty dětí v mateřských školách dávají předpoklad k vyšší naplněnosti školy po dobu budoucích tří let.

Žákům jsou k dispozici kmenové třídy a odborné učebny /počítačová učebna, jazyková učebna, učebna chemie a fyziky, dvě environmentální učebny, dílna, školní cvičná kuchyň, chovatelna a zimní zahrada/. Výuka tělesné výchovy probíhá na školním hřišti a nově zrekonstruované tělocvičně.

Celkový odhadovaný počet žáků pocházejících se sociálně znevýhodněného prostředí je cca 20%.

Škola vzdělává 62 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a 14 těchto žáků pochází ze sociokulturně znevýhodněného prostředí. Dle výkonových výkazů je na škole 34 romských žáků, 10 ukrajinských žáků a 5 vietnamských žáků s velmi malou znalostí českého jazyka. Na škole pracuje školní poradenské pracoviště ve složení – výchovná poradkyně, metodik prevence a školní psycholožka.

Tab. č. 1. Již realizované nebo plánované projektové aktivity školy významné pro podporu vzdělávání žáků se sociálním znevýhodněním

Do tabulky jsou uváděny všechny v současnosti realizované nebo plánované projektové aktivity, do kterých škola je/bude (v letech 2023 – 2025) zapojena a které mají/budou mít potenciál pozitivně ovlivnit vzdělávání žáků se sociálním znevýhodněním. Jedná se zejména o šablony a jiné projekty nebo OP JAK, ale i individuální projekty realizované například ve spolupráci se zřizovatelem, nestátními neziskovými organizacemi apod. Účelem je vytvořit přehled nástrojů/aktivit, které škola má nebo bude mít pokryté z jiných zdrojů, tak, aby bylo zřetelné, které oblasti podpory žáků se sociálním znevýhodněním je možné zajistit z jiných zdrojů (a jak jsou tyto oblasti podpory kompatibilní s nástroji vybranými z Katalogu).

Identifikace projektu (název projektu, grantové schéma, číslo projektu)*	Doba realizace (MM/RR – MM/RR)	Popis nástrojů/opatření, která jsou nebo budou v rámci projektu realizována s potenciálně pozitivním dopadem do vzdělávání žáků se sociálním znevýhodněním
<p>Šablony I CZ.02.3.68/0.0/16_022/0003450</p>	<p>01/2017 - 12/2018</p>	<p>Rovné příležitosti a nediskriminace (horizontální princip, který se prolíná celým projektem). Aktivity projektu pozitivně přispívaly k posilování rovných příležitostí a nediskriminace podporou společného vzdělávání dětí a žáků v prostředí českého školství, a to prostřednictvím podpory pedagogických pracovníků školy. Umožnily rozvíjet motivující kulturu učení zaměřenou na maximální úspěch pro každé dítě, žáka i učitele a podpořily trvalý pedagogický rozvoj celé školy. Učitelé zapojeni do aktivit projektu získali dovednosti pro nové metody práce, které jim umožnily efektivněji pracovat s heterogenní skupinou dětí a žáků a nediskriminovat je. Cílem projektu bylo zvyšování kolektivní schopnosti zlepšovat výsledky dětí a žáků, současně snižování nerovností a podpora profesních společenství pedagogů. Učitelé ZŠ Plaňany se v rámci tohoto projektu vzdělávali v oblasti inkluze, sbírali zkušenosti v tandemové výuce a při vzájemné spolupráci napříč školou.</p>
<p>Šablony II CZ.02.3.68/0.0/0.0/17_063/0011097</p>	<p>01/2019 – 12/2020</p>	<p>Personální pozice - školní asistent ŠD. Cílem této aktivity bylo poskytnout dočasnou personální podporu – školního asistenta základním školám. Aktivita umožňovala vyzkoušet a na určité období poskytnout větší podporu zejména žákům ohroženým školním neúspěchem. Při identifikaci žáků ohrožených školním neúspěchem jsme sledovali následující oblasti:</p> <ul style="list-style-type: none"> • nízká motivace ke vzdělávání; • dlouhodobá a opakovaná prospěchová neúspěšnost; • nedůslednost ve školní přípravě; • kázeňské přestupky; • nedůsledné rodičovské vedení; • sociokulturně znevýhodněné prostředí <p>Extrakurikulární a rozvojové aktivity - Klub pro žáky ZŠ Varianty aktivit a) čtenářský klub b) klub zábavné logiky a deskových her; c) klub komunikace v cizím jazyce; d) badatelský klub. Cílem aktivity byla realizace klubu pro žáky základní školy ve formě volnočasové aktivity. Takto získané znalosti, dovednosti a kompetence se také promítaly i do povinné složky vzdělávání žáka. Aktivita umožňovala vedle rozvoje žáků i profesní rozvoj pedagogických pracovníků. Podmínkou zřízení klubu bylo zařazení nejméně dvou žáků ohrožených školním neúspěchem. Při identifikaci žáků ohrožených školním neúspěchem jsme sledovali následující oblasti:</p>

		<ul style="list-style-type: none"> • nízká motivace ke vzdělávání; • dlouhodobá a opakovaná prospěchová neúspěšnost; • nedůslednost ve školní přípravě; • kázeňské přestupky; • nedůsledné rodičovské vedení; • sociokulturně znevýhodněné prostředí.
Šablony III CZ.02.3.X/0.0/0.0/20_080/0018981	01/2021 – 10/2022	Personální pozice – školní psycholog. Zajištění personální podpory vyrovnává šance na maximální rozvoj potenciálu každého žáka základní školy.
OP JAK CZ.02.02.XX/00/22_002/0002548	11/2022 – 10/2024	Podpora inovativního vzdělávání žáků v ZŠ Cílem aktivity je osobnostní a sociální rozvoj žáků ZŠ a jejich podpora v rozvoji znalostí a dovedností s využitím inovativních forem výuky a vzdělávání prostřednictvím netradičních vzdělávacích metod a strategií, které vedou žáka k rozvoji kreativity, talentu a samostatnosti. Aktivita dále cílí na snižování předčasných odchodů ze vzdělávání. Aktivitu realizujeme přímo ve výuce a v rámci dalších hodin vzdělávání poskytovaných školou nad rámec běžné výuky (např. odpolední aktivity, letní školy apod.), a to některými z inovativních forem výuky: Aktivita je určena pro skupinu žáků (velikost skupiny je v kompetenci ředitele školy). V této skupině je vždy podpořen minimálně jeden žák ohrožený školním neúspěchem. Při identifikaci žáků ohrožených školním neúspěchem opět sledujeme výše uvedené oblasti, mimo jiné sociokulturně znevýhodněné prostředí.
Národní plán obnovy /4 období/	9/2021 – 8/2023	V daném období bylo doučováno 1305 hodin. Na doučování docházeli i žáci ze sociálně znevýhodněného prostředí.
* U projektů, které jsou zatím pouze plánovány lze uvést jen orientační označení (např. „Šablony OP JAK“), bez čísla projektu, s poznámkou „ve stádiu plánování“, doba realizace je uváděna jako plánovaná, stejně tak v popisu nástrojů/opatření se uvádí ty nástroje/opatření, které škola zatím předběžně plánuje využít.		

Pozn. počet řádků v tabulce lze navyšovat nebo redukovat v závislosti na počtu realizovaných/plánovaných projektů.

Tab. č. 2. Zvolené nástroje z Katalogu nástrojů a jejich vazba na analýzu potřeb školy

Do tabulky uveďte název zvoleného nástroje z Katalogu nástrojů a plánovanou dobu realizace.

Analýza potřeb – do tabulky uveďte stručný popis potřeb žáků, pedagogů školy tak, jak vyplývají z dostupných dokumentů a z diskuze mezi vedením školy a pedagogy. Je-li to možné, podložte popis potřeb číselnými údaji (např. míra absencí žáků, počet žáků se SVP, počet uskutečněných jednání s OSPOD apod.) a odkazujte na existující dokumenty (výroční zprávy, zprávy ČŠI apod.). Každý z vybraných nástrojů by měl být zdůvodněn v rozsahu min. 1 až 2 odstavce textu.

Vybraný nástroj	Doba realizace (MM/RR – MM/RR)	Analýza potřeb: relevantní údaje o potřebách žáků a pedagogů (resp. školy)
A1 - Asistent pedagoga pro žáky se sociálním znevýhodněním /úvazek 1,0/	9/2023 – 8/2025	Identifikace potřeby/důvod pro volbu nástroje Tento nástroj jsme zvolili na základě zkušeností s prací asistentů pedagoga na naší škole, kde jich máme 10. Stávající asistenti pedagoga se věnují žákům se speciálními vzdělávacími potřebami. Asistent pedagoga k žákům sociálně znevýhodněným nám umožní rotaci asistenta po jednotlivých třídách, kde tito žáci jsou, a není v těchto třídách přidělen asistent. Rovněž využijeme zapojení asistenta pedagoga

		<p>ve školní družině, kde naši asistenti nepracují. Velkou výhodou takového asistenta je i možné působení na žáky po dlouhodobé absenci, či při nastalých sociálních problémech. Spolupráce se školním sociálním pedagogem bude v této oblasti prospěšná.</p> <p>Čeho se škola snaží prostřednictvím využití nástroje dosáhnout Podle aktuálních potřeb žáků i pedagogů chceme dosáhnout zlepšení průběhu a výsledků vzdělávání sociálně znevýhodněných žáků. Asistent pedagoga bude nápomocen těmto žákům ve vyučovacích hodinách, povede je k vyšší pozornosti a bude spolupracovat s pedagogem na diferenciaci úkolů v hodinách. Ve spolupráci s učiteli a školním sociálním pedagogem bude rozhodovat o přítomnosti v jednotlivých vyučovacích hodinách či školní družině. Rovněž pravidelná spolupráce s rodinou by měla vést ke zvýšení motivace a zlepšení studijních výsledků těchto žáků.</p>
A2 – Školní speciální pedagog /úvazek 0,8/	9/2023 – 8/2025	<p>Identifikace potřeby/důvod pro volbu nástroje Tato pozice bude pro nás nová. Uzavře personální obsazení školního poradenského pracoviště a umožní diagnostiku vzdělávacích potřeb žáků, identifikaci žáků se sociálním znevýhodněním a jejich monitoring. U žáků s nedostatečnou znalostí vyučovacího jazyka povede k rozvoji jazykových dovedností žáků /16 žáků s OMJ/. V oblasti náročného chování žáků bude, zejména s metodikem prevence a třídními učiteli, řešit nastalé emočně vypjaté situace.</p> <p>Čeho se škola snaží prostřednictvím využití nástroje dosáhnout Cílem vybraného nástroje je doplnit tým školního poradenského pracoviště o pracovníka, který je kompetentní v speciálně pedagogických dovednostech; podpořit rodiny i pedagogy v činnostech směřujících ke zlepšení studijních výsledků žáků; dohlédnout společně s vedením školy na dodržování plánů podpory pro tyto žáky. V rámci spolupráce s jednotlivými učiteli máme za cíl podpořit smysluplnost jednotlivých bodů plánu podpory a spolupracovat i na jejich vyhodnocování. Ve spolupráci se školním psychologem bude speciální pedagog motivovat ke vzdělávání a poskytovat psychickou a emocionální podporu žákům, učitelům i rodině.</p>
A3 - Školní sociální pedagog /úvazek 0,7/	9/2023 – 8/2025	<p>Identifikace potřeby/důvod pro volbu nástroje Naplněnost školy je 93,5 %. Dlouhodobě se počet žáků pohybuje mezi 350 – 390 žáky s maximální kapacitou 400 žáků. Podle kvalifikovaného odhadu je na škole cca 50 žáků se sociálním znevýhodněním. Do této skupiny patří nejen žáci se socioekonomickým znevýhodněním, ale i žáci s OMJ, kterých je na škole 16.</p> <p>Čeho se škola snaží prostřednictvím využití nástroje dosáhnout Pozice sociálního pedagoga na naší škole zatím zavedena nebyla. Tato pozice by vhodně doplnila naše školní poradenské pracoviště. Vzhledem k počtu 10 asistentů pedagoga a plánované pozici jednoho úvazku asistenta pedagoga k sociálně znevýhodněným žákům, by tato pozice byla pro nás důležitá pro identifikaci a monitoring těchto žáků, koordinaci asistentů pedagoga, spolupráci s rodinami sociálně znevýhodněných žáků, jednání s OSPODem, motivace k učení a pravidelné školní docházce.</p>
B1 – Pedagogická intervence – doučování /411 jednotek/	9/2023 – 8/2025	<p>Identifikace potřeby/důvod pro volbu nástroje Na škole je řada žáků s podpurným opatřením prvního stupně a jsou zde žáci ze sociálně znevýhodněného prostředí, kteří v posledních dvou letech využívali doučování z Národního programu obnovy. Pro tyto žáky pokračování doučování je velmi důležité.</p>

		<p>Čeho se škola snaží prostřednictvím využití nástroje dosáhnout Chceme i nadále pokračovat v systému doučování sociálně znevýhodněných žáků. Připravit jim pravidelný podpůrný program pro přípravu do školy, naučit je se lépe učit a připravovat do školy. Zejména některé oblasti /český jazyk, matematika, fyzika, chemie, cizí jazyk/ jsou pro tyto žáky velmi obtížné na chápání a potřebují individuální vedení. Doučování částečně nahradí domácí přípravu a povede k lepšímu chápání jednotlivých vzdělávacích oblastí. Doučování povedou v převážné většině učitelé a asistenti pedagoga.</p>
B2 – Doučování v době školní prázdnin /50 jednotek/	9/2023 – 8/2025	<p>Identifikace potřeby/důvod pro volbu nástroje Na naší škole mají někteří žáci se sociálním znevýhodněním problém s vysokou absencí zejména ve druhé části školního roku. Možnost doplnit a připomenout si učivo ukončeného ročníku přispěje k lepšímu zvládnutí ročníku následujícího. Také nebude pauza v učení tak velká.</p> <p>Čeho se škola snaží prostřednictvím využití nástroje dosáhnout Touto aktivitou budeme žákům se sociálním znevýhodněním doplňovat mezery v učivu, vzniklé jejich menší docházkou. Výuka bude kratší než běžné vyučování a v menším počtu, což by mohlo přispět k větší aktivitě těchto žáků.</p>
B3 – Pedagogická intervence se zaměřením na podporu rané adaptace žáků /100 jednotek/	9/2023 – 8/2025	<p>Identifikace potřeby/důvod pro volbu nástroje Na naší školu nastoupí do prvního ročníku 44 žáků. Z informací mateřských škol víme, že téměř pětina z daného počtu měla nízkou docházku do povinného předškolního zařízení. Z tohoto důvodu potřebují větší dopomoc při adaptaci ve školním kolektivu a orientaci ve školním prostředí.</p> <p>Čeho se škola snaží prostřednictvím využití nástroje dosáhnout Zvolený nástroj pomůže odbourat znevýhodňující podmínky těchto žáků při nástupu do školy a zajistí větší předpoklady pro úspěšné zvládnutí počáteční fáze školní docházky. Dále budou diagnostikovány oblasti, ve kterých žáci potřebují podporu.</p>
B6 - Vzdělávací akce pro žáky se zaměřením na zvyšování jejich studijní motivace; adaptační, socializační aktivita /30 jednotek/	9/2023 – 8/2025	<p>Identifikace potřeby/důvod pro volbu nástroje Ve školním roce 2023-2024 bude v osmém a devátém ročníku cca 10 žáků se sociálním znevýhodněním, kteří mají malou studijní motivaci pro pokračování na dalším stupni vzdělávání. Sérii na sebe navazujících aktivit cílených na podporu následného studia, chceme docílit zvýšení zájmu o další studium.</p> <p>Čeho se škola snaží prostřednictvím využití nástroje dosáhnout Prostředky z daného opatření budou použity na exkurze do firem a návštěvy pracovníků firem v blízkém okolí školy. Dále na besedu s bývalými žáky naší školy pocházející ze sociálně znevýhodněného prostředí, kteří mají po úspěšném studiu na střední škole velké uplatnění na trhu práce. Cílem nástroje je tedy seznámení žáků závěrečných ročníků s různými možnostmi středoškolského studia, zvýšení jejich studijní motivace i následného zapojení na trh práce.</p>
B7 – Zážitkový program pro žáky /18 jednotek/	9/2023 – 8/2025	<p>Identifikace potřeby/důvod pro volbu nástroje Škola již dnes pořádá kurzy OSV (Osobnostní a sociální výchova) i adaptační kurzy. Pokud se jedná o vícedenní akce, žáci ze sociálně znevýhodněného prostředí se těchto akcí většinou nezúčastňují.</p> <p>Čeho se škola snaží prostřednictvím využití nástroje dosáhnout Rádi bychom umožnili žákům ze sociálně znevýhodněného prostředí se účastnit s třídními kolektivy adaptačních kurzů, kurzů OSV i dalších zážitkových vícedenních aktivit. Rovněž možnost prázdninové</p>

		přípravy – doučování by byla koncipována jako částečně zážitková aktivita. Cílem tohoto nástroje bude začlenění žáků z rodin s nízkým socioekonomickým statutem do třídních kolektivů, navazování dobrých vztahů se svými vrstevníky a v neposlední řadě poskytnutí zážitků, které by pro ně byly z finančních důvodů nedostupné.
B9 – Školní akce zaměřená na posílení spolupráce s rodiči sociálně znevýhodněných žáků /10 jednotek/	9/2023 – 8/2025	<p>Identifikace potřeby/důvod pro volbu nástroje Na naší škole někteří rodiče sociálně znevýhodněných žáků nejeví velký zájem o chod školy a nemají z toho důvodu dostatek informací. Cílené pozvání do prostor školy přispěje k větší osvětě a informovanosti o činnosti školy.</p> <p>Čeho se škola snaží prostřednictvím využití nástroje dosáhnout Díky tomuto nástroji budeme moci zorganizovat informačně sportovní setkání rodičů sociálně znevýhodněných žáků. Akce budou probíhat na školním dvoře a multifunkčním hřišti v blízkosti školy. Na sportovní části se mohou podílet rodiče a připravit plán na další setkání. Cílem bude zapojit rodiče žáků se sociálně znevýhodněného prostředí do chodu školy, seznámit je s ostatními rodiči i pedagogy, informovat je o aktivitách jejich dětí, a motivovat je tak k navázání užší spolupráci se školou.</p>
B10 – Hrazení dalších nákladů spojených se vzděláváním žáka se sociálním znevýhodněním /307 620 Kč/		<p>Identifikace potřeby/důvod pro volbu nástroje Naše škola během školního roku často vyjíždí za poznáním /kultura-divadla, kina, muzea; sportovní kurzy – lyžařský, cyklistický, turistický; školy v přírodě; školní výlety;.../. Těchto akcí se většinou žáci ze sociálně znevýhodněného prostředí z finančních důvodů nezúčastní. Školní stravování a pomůcky na výuku /sešity, psací a rýsovací potřeby, pomůcky na výtvarnou výchovu,.../ jsou rovněž problémem u těchto žáků.</p> <p>Čeho se škola snaží prostřednictvím využití nástroje dosáhnout Aktivity spojené s pořádáním školních i mimoškolních akcí budou přístupné i žákům, kteří nemají dostatečné finanční prostředky na účast na těchto akcích. Společné prožitky se třídou by byly velmi prospěšné pro začlenění těchto žáků do třídních kolektivů. Byl by vyřešen problém s učebními pomůckami, stravováním žáků ve školní jídelně i při školních akcích. U některých žáků jsou velkým problémem finanční prostředky na dojíždění do školy, což bychom tímto nástrojem také chtěli řešit.</p>
C4 – Stáže, vzájemná kolegiální podpora /10 jednotek/	9/2023 – 8/2025	<p>Identifikace potřeby/důvod pro volbu nástroje Škola identifikovala potřebu sdílet dobrou praxi se školami, které již mají zkušenosti a úspěchy s výchovou a vzděláváním žáků se sociálním znevýhodněním i s začleňováním těchto žáků do plnohodnotného chodu školy.</p> <p>Čeho se škola snaží prostřednictvím využití nástroje dosáhnout Škola by výběrem tohoto nástroje chtěla využít příkladů dobré praxe ze škol, které jsou úspěšné ve výchově a vzdělávání žáků sociálně znevýhodněných i jejich v začleňování do aktivit pořádaných školou. Dále sdílet informace, jak jednat s rodiči těchto žáků, získat vzájemnou reflexi ze stáží a umět ji vhodně využít v rámci své školy.</p>
C5 – Supervize pro pedagogické pracovníky	9/2023 – 8/2025	Identifikace potřeby/důvod pro volbu nástroje

/24 jednotek/		<p>Se supervizemi má naše škola již pozitivní zkušenost. Rádi bychom v supervizích pokračovali a zaměřili je právě na problematiku žáků sociálně znevýhodněných a podporu pedagogických pracovníků, u kterých chceme zmírnit obavy a pozitivně je motivovat k podpoře těchto žáků.</p> <p>Čeho se škola snaží prostřednictvím využití nástroje dosáhnout Supervize by nám měla poskytnout prostor pro společné odbourávání obav z využívání jednotlivých nástrojů projektu, měla by motivovat pedagogy k využívání jednotlivých činností. V rámci supervizí by měly být řešeny aktuální problémy vyskytující se v oblasti působení na žáky se sociálním znevýhodněním. Pedagogům by měla přinést společné odpovědi a závěry, jak si být jistý v podpořené oblasti, jak stabilizovat vztahy ve třídách a jak zlepšit výchovu a vzdělávání žáků ze sociálně znevýhodněného prostředí.</p>
<p><i>Další nástroje a opatření mimo nabídku Katalogu</i> <i>(krajský konzultant společně se zástupci školy zde uvedou případná opatření, která by škole do budoucna pomohla a nejsou aktuálně zastoupena v nabídce Katalogu, pokud taková opatření identifikují – opatření nebude v prvním roce realizováno; slouží jako podněty pro případné inovace v Katalogu od druhého roku realizace projektu)</i></p>		

Pozn. počet řádků v tabulce lze navyšovat nebo redukovat v závislosti na počtu zvolených nástrojů.

Podpis ředitele / statutárního zástupce školy:

Podpis krajského konzultanta NPI: